

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 68.

LIVS- OG DØDSTABELLER

FOR

DET NORSKE FOLK

EFTER ERFARINGER FRA TIAARET 18⁷¹/₇₂—18⁸⁰/₈₁.

Norwegische Lebens- und Sterbetafeln,

gegründet auf die Sterblichkeit der Bevölkerung in den 10 Jahren 18⁷¹/₇₂ bis 18⁸⁰/₈₁. — Mit einem deutschen Auszug der Auseinandersetzung der angewandten Methode und der wichtigsten Resultate.

(Tables de mortalité et de survie basées sur les expériences pour les 10 années 18⁷¹/₇₂—8⁰/₈₁.)

UDGIVNE AF

DET STATISTISKE CENTRALBUREAU.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1888.

Pris: Kr. 2.00.

Norges officielle Statistik, Tredie Række.

(*Statistique officielle de la Norvège, troisième série.*)

- No. 1. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1884.
(*Rapports consulaires.*)
- 2. Den norske Statstelegraf 1884. (*Statistique des télégraphes de l'État.*)
- 3. Norges Sparebanker 1884. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
- 4. Norges Handel 1884. (*Tableaux du commerce.*)
- 5. Skiftevæsenet 1882. (*Tableaux des successions et faillites.*)
- 6. Kriminalstatistiske Tabeller 1882. (*Statistique de la justice criminelle.*)
- 7. Norges Postvæsen 1884. (*Statistique postale.*)
- 8. Strafarbeidsanstalter 1883/84. (*Rapport sur les établissements pénitentiaires.*)
- 9. Sindssygeasylernes Virksomhed 1884. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 10. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1882. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 11. Norges Fiskerier 1884. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 12. Folkemængdens Bevægelse 1883. (*Mouvement de la population.*)
- 13. Norges Skibs fart 1884. (*Tableaux de la navigation.*)
- 14. De offentlige Jernbaner 1884/85. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
- 15. Rekrutteringsstatistik 1884. (*Statistique du recrutement.*)
- 16. Fattigstatistik 1882 og 1883. (*Statistique de l'assistance publique.*)
- 17. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1885.
(*Rapports consulaires.*)
- 18. Norges Handel 1885. (*Tableaux du commerce.*)
- 19. Den norske Statstelegraf 1885. (*Statistique des télégraphes de l'État.*)
- 20. Norges Sparebanker 1885. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
- 21. Rekrutteringsstatistik 1885. (*Statistique du recrutement.*)
- 22. Skiftevæsenet 1883. (*Tableaux des successions et faillites.*)
- 23. Norges almindelige Brandforsikrings-Indretning for Bygninger 1879—1884. (*Statistique de l'institution générale des assurances des bâtiments contre l'incendie.*)
- 24. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1883. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 25. Strafarbeidsanstalter 1884/85. (*Rapport sur les établissements pénitentiaires.*)
- 26. Norges Postvæsen 1885. (*Statistique postale.*)
- 27. Skolestatistik 1881. (*Statistique de l'instruction publique.*)
- 28. Sindssygeasylernes Virksomhed 1885. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 29. Norges Fiskerier 1885. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 30. Folkemængdens Bevægelse 1884. (*Mouvement de la population.*)
- 31. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1884. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 32. Kriminalstatistiske Tabeller 1883. (*Statistique de la justice criminelle.*)
- 33. De offentlige Jernbaner 1885/86. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
- 34. Norges Skibs fart 1885. (*Tableaux de la navigation.*)
- 35. Skiftevæsenet 1884. (*Tableaux des successions et faillites.*)
- 36. Norges kommunale Finantser 1881, 1882 og 1883. (*Finances des communes.*)
- 37. Skolestatistik 1882. (*Statistique de l'instruction publique.*)
- 38. Den norske Statskasses Finantser 1878/79—1884/85. (*Finances de l'État.*)
- 39. Kriminalstatistiske Tabeller 1884. (*Statistique de la justice criminelle.*)
- 40. Norges Bergværksdrift 1883—1885. (*Statistique des mines et usines de 1883 à 1885.*)
- 41. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1886.
(*Rapports consulaires.*)

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 68.

LIVS- OG DØDSTABELLER

FOR

DET NORSKE FOLK

EFTER ERFARINGER FRA TIAARET 18⁷¹/₇₂—18⁸⁰/₈₁.

Norwegische Lebens- und Sterbetafeln,

gegründet auf die Sterblichkeit der Bevölkerung in den 10 Jahren 18⁷¹/₇₂ bis 18⁸⁰/₈₁. — Mit einem deutschen Auszug der Auseinandersetzung der angewandten Methode und der wichtigsten Resultate.

(Tables de mortalité et de survie basées sur les expériences pour les 10 années 18⁷¹/₇₂—18⁸⁰/₈₁.)

UDGIVNE AF

DET STATISTISKE CENTRALBUREAU.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1888.

DET STEENSKE BOGTRYKKERI.

Forord.

Ved de her beregnede nye Livs- og Dødstabeller for det norske Folk haaber man at have imødekommet et praktisk Behov, som paa Grund af Livsforsikringernes og Alderdomsforsørgerne's tiltagende Udvikling mere og mere har gjort sig gjældende.

Det forholdsvis rige befolkningsstatistiske Materiale, som har staaet til Bureauets Raadighed, har indeholdt en Opfordring til at undergive samme en udførlig og omhyggelig Bearbeidelse, hvortil der knytter sig en saameget større Interesse, som Dødelighedsforholdene i Norge i det hele taget vise temmelig enestaaende gunstige Resultater.

Kristiania den 29 Mai 1888.

A. N. Kiær.

Indhold.

	Side.
Indledning	I—LXXVIII
Tabeller	1—24
Bilage	25—35
Auszug aus den einleitenden Bemerkungen und Uebersichten	I—XXIII

Indledning.

I. Theoretisk Forklaring angaaende den ved Beregningen af Livs- og Dødstabellerne for Tiaaret 18^{71/72}—18^{80/81} anvendte Methode	I
II. Om det ved Beregningen af Livs- og Dødstabellerne for 18^{71/72}—18^{80/81} benyttede statistiske Materiale	IX
1. Antallet af de Levende	IX
2. Antallet af de Døde fordelt efter Fødsels- og Aldersaar	XIII
a) Dødsfald i Norge og Dødsfald blandt den i Norge hjemmehørende Befolking	XIII
b) Udjævning af Opgaverne for enkelte Fødselsaar	XVI
c) Dødsfaldenes Fordeling paa de to til hvert Fødselsaar hørende Aldersklasser	XVIII
d) Forholdet mellem de registrerede og de virkelig stedfundne Dødsfald	XXI
3. Antallet af de Udvandrede fordelt efter Fødsels- og Aldersaar	XXII
III. Mortalitetsberegningens praktiske Udførelse	XXIX
a) De direkte beregnede Dødelighedscoefficierenter	XXIX
b) Dødelighedscoefficierernes Udjævning	XXX
c) Antallet af de samtidigt Levende, af de tilbagelagte og gjen-staaende Leveaar	XXXIII
d) Livs- og Dødstabel beregnet for begge Kjøn underet	XXXIX
e) Detailleret Livs- og Dødstabel for de to første Leveaar	XL
IV. Livs- og Dødstabeller for det norske Folk	XLIII
1. Livs- og Dødstabel for 100 000 Levendefødte af Mandkjøn og for 100 000 Levendefødte af Kvindekjøn efter Erfaringer fra Aarene 18 ^{71/72} —18 ^{80/81}	XLIV
2. Livs- og Dødstabel for 100 000 Levendefødte, 51 360 af Mandkjøn og 48 640 af Kvindekjøn, efter Erfaringer fra Aarene 18 ^{71/72} —18 ^{80/81}	L
3. Oversigtstabell for de samtidigt Levende ved en stationær tænkt Befolning ved et aarligt Antal af 100 000 Levendefødte, med Opgave over Dødelighedscoefficiererne for etaarige og femaarige Aldersklasser	LVI
4. Detailleret Livs- og Dødstabel for de to første Leveaar efter Erfaringer fra Aarene 1876—1885	LVII

Grafisk Fremstilling af Dødelighedskurverne for Mandkjen og Kvindeskjen i
Aarene 18^{70/71}—18^{80/81}.

- V. Livsvarigheden og Dødeligheden i Norge i Aarene 1871—1881 sammenlignet med andre Lande og med tidligere Aar.....

LIX

T a b e l l e r .

Tabel 1. Detailleret Oversigt over de Levende fordelt efter Aldersaar	2
— 2. Detailleret Oversigt over de Døde fordelt efter Fødsels- og Aldersaar	8
— 3. Detailleret Oversigt over Udvandringsoverskudet fordelt efter Fødsels- og Aldersaar	14
— 4. Detailleret Oversigt over Levende og Døde for den tilstedeværende samt for den hjemmehørende mandlige Befolkning i Alderen 14—50 Aar med de for samme beregnede Dødelighedskoefficienter	20
— 5. Direkte beregnede Dødsrisikoor samt deraf udledet Antal Gjenlevende og Døde af 100 000 Levendefødte af Mandkjen og 100 000 Levendefødte af Kvindeskjen	22

B i l a g e .

Bilag 1. Tabel udvisende Forskjellen mellem den hjemmehørende og den tilstedeværende Folkemængde af Mandkjen den 31te December 1875 for de enkelte Aldersaar	26
— 2. Nordmænd døde i Udlændinger af Mandkjen døde i Norge i Aarene 1872—1881 fordelt efter Fødselsaar	27
— 3. Beregnet Fordeling paa de enkelte Fødselsaar af 357 i Aarene 1872—1881 døde Personer af Mandkjen og 217 Personer af Kvindeskjen, for hvilke hverken Fødsels- eller Aldersaar har været anført	28
— 4. Dødsfald i Aarene 1878—1880 og 1883—1885 i det 3die og 4de Kalenderaar efter Fødselsaaret, fordelt efter Aldersaar	29
— 5. Beregning af, hvorledes de til hvert Aarskuld hørende Dødsfald i Aarene 18 ^{71/72} —18 ^{80/81} have været fordele mellem sammes yngre og ældre Aldersklasse fra det 5te Aar og opover	30
— 6. Sømænd rømte i Aarene 1873—1885 og Sømænd hjemkomne i Aarene 1876—1885 fordelt efter Alder	31
— 7. Forholdstal benyttede ved Beregningen af Aldersfordelingen for de i Aarene 1872—1880 indvandrede Personer	32
— 8. Detailleret Opgave over Antallet af Dødsfald og det tilsvarende Antal af Levende i de to første Aldersaar i Aarene 1876—1885	33
— 9. Beregnet Antal Dødfødte pr. 100 000 Levendefødte	34
— 10. Dødsfald og Dødelighedskoefficienter efter øgteskabelig Stilling og Alder for Mandkjen i Alderen 20—35 Aar i Aarene 1876—1880 og 1876—77	35

Inhaltsübersicht.

Einleitung.

	Seite.*)
I. Theoretische Darstellung der bei der Berechnung der Lebens- und Sterbetafeln für das Jahrzehnt 18 ^{71/72} —18 ^{80/81} angewandten Methode	I (I)
II. Ueber das zur Berechnung der Lebens- und Sterbetafeln für 18 ^{71/72} —18 ^{80/81} benutzte statistische Material	IX (V)
1. Die Anzahl der Lebenden	IX (V)
2. Die Anzahl der Gestorbenen nach Geburts- und Altersjahren vertheilt.....	XIII (VI)
a) Sterbefälle in Norwegen und Sterbefälle unter der in Norwegen wohnhaften Bevölkerung..	XIII (VI)
b) Ausgleichung der auf einzelne Geburtsjahrsklassen sich beziehenden Zahlen	XVI (VIII)
c) Die Vertheilung der Sterbefälle auf die beiden zu jedem Geburtsjahr gehörenden Altersklassen.....	XVIII (IX)
d) Das Verhältniss zwischen den in den Kalenderjahren registrirten und den wirklich stattgefundenen Sterbefällen	XXI (X)
3. Die Anzahl der Ausgewanderten nach Geburts- und Altersjahren vertheilt.....	XXII (XI)
III. Die practische Ausführung der Mortalitätsberechnung.....	XXIX (XIII)
a) Die direct berechneten Sterblichkeits-Coefficienten	XXIX (XIII)
b) Die Ausgleichung der Sterblichkeits-Coefficienten	XXX (XIII)
c) Die Anzahl der gleichzeitig Lebenden so wie auch diejenige der zurückgelegten und noch zu verlebenden Jahre	XXXIII (XIII)
d) Lebens- und Sterbetafel für beide Geschlechter insgesamt berechnet.....	XXXIX (XV)
e) Detaillierte Lebens- und Sterbetafel für die beiden ersten Lebensjahre.....	XL (XV)
IV. Lebens- und Sterbetafeln für die norwegische Bevölkerung	XLIII (XVI)
1. Lebens- und Sterbetafel für 100 000 Lebendgeborene männlichen und 100 000 Lebendgeborene weiblichen Geschlechts nach Erfahrungen für das Jahrzehnt 18 ^{71/72} —18 ^{80/81}	XLIV (XVI)
2. Lebens- und Sterbetafel für 100 000 Lebendgeborene, 51 360 männlichen Geschlechts und 48 640 weiblichen Geschlechts, nach Erfahrungen für das Jahrzehnt 18 ^{71/72} —18 ^{80/81}	L (XVI)

*) Die in Parenthesen gesetzten Ziffern bezeichnen die entsprechenden Seitenzahlen in dem deutschen Auszuge.

	Seite.
3. Uebersichtstafel für die gleichzeitig Lebenden bei einer stationär gedachten Bevölkerung bei einer jährlichen Anzahl von 100 000 Lebendgeborenen, mit Angabe der Sterblichkeits-Coefficienten für ein- und fünfjährige Altersklassen..	LVI (XVI)
4. Detaillierte Lebens- und Sterbetafel für die beiden ersten Lebensjahre nach Erfahrungen für die Jahre 1876—1885	LVII (XVI)
Graphische Darstellung der Sterbenswahrscheinlichkeiten.	
V. Lebensdauer und Sterblichkeit in Norwegen in den Jahren 1871—1881 im Vergleich mit anderen Ländern und mit früheren Jahren	LIX (XVII)

Tabellen.

	Seite.
Tabelle 1. Detail-Uebersicht der Bevölkerungszahlen nach Altersjahresklassen.....	
— 2. Detail-Uebersicht der Gestorbenen nach Geburts- und Altersjahresklassen	2
— 3. Detail-Uebersicht des Verlustes durch Wanderung nach Geburts- und Altersjahren	14
— 4. Detail-Uebersicht der Bevölkerungszahlen und die Sterbefälle für die factische Bevölkerung und für die Wohnbevölkerung männlichen Geschlechts vom 14ten bis 50sten Jahre sowis die für dieselben berechneten Sterbenswahrscheinlichkeiten.....	20
— 5. Unausgeglichene Sterbenswahrscheinlichkeiten und Absterbeordnung für 100 000 Lebendgeborene bezw. männlichen und weiblichen Geschlechts ..	22

Anlagen.

Anlage 1. Differenz zwischen der Wohnbevölkerung und der factischen Bevölkerung männlichen Geschlechts am 31. December 1875 nach Altersjahren.....	26
— 2. Sterbefälle unter den in Norwegen wohnhaften Personen männlichen Geschlechts im Auslande und unter Ausländern männlichen Geschlechts in Norwegen in den Jahren 1872—1881 nach Geburtsjahren	27
— 3. Berechnete Vertheilung der Geburtsjahre für 357 in den Jahren 1872—1880 verstorbenen Personen männl. und 217 weibl. Geschlechts, deren Geburtsjahr nicht angegeben war	28
— 4. Sterbefälle in den Jahren 1878 bis 1880 und 1883 bis 1885 in dem dritten und vierten Kalenderjahre nach dem Geburtsjahr, nach Altersjahren vertheilt	29
— 5. Berechnung der Vertheilung der zu jeder Geburtsjahresklasse gehörenden, in den 10 Jahren 18 ^{71/2} bis 18 ^{80/1} stattgefundenen Sterbefälle auf die betreffende jüngere und ältere Altersklasse vom 5ten Jahre an	30
— 6. Desertierte Seeleute 1873—1885 und heimgekehrte Seeleute 1876—1885 nach Geburtsjahren	31
— 7. Verhältniszahlen, welche bei der Berechnung der Altersvertheilung der in den Jahren 1872—1880 eingewanderten Personen angewandt worden sind	32
— 8. Detail-Uebersicht der Zahl der Verstorbenen und der korrespondirenden Zahl der Lebenden in den zwei ersten Altersjahren in den Jahren 1876—1885	33
— 9. Berechnete Zahl der Todtgeborenen pro 100 000 Lebendgeborene.....	34
— 10. Sterbefälle und Sterblichkeits-Coefficienten nach Civilstand und Alter für das männliche Geschlecht im Alter 20 bis 35 Jahre in den Jahren 1876—1880 und 1876—77	35

I.

Theoretisk Forklaring angaaende den ved Beregningen af Livs- og Dødstabellerne for Tiaaret $18^{71/72}-18^{80/81}$ anvendte Mæthode.

I den følgende Fremstilling betegne vi ved L Antallet af Levende, ved D Antallet af Døde, ved " L " og " D " Antallet af Levende og Døde fødte i Aaret n ; ved L'' og D'' Antallet af Levende og Døde i Kalenderaaret α , ved L_n og D_n Antallet af Levende og Døde i Alderen n , ved $L_{n \dots n+1}$ eller $L_{n/n+1}$ Antallet af Levende i Alderen n til $n+1$.

Ved Beregningen af en Mortalitetstabel, eller som vi heller vilde udtrykke det: Livs- og Dødstabel¹⁾, gjælder det først og fremst at bestemme Mortalitetskoefficienten (K) eller Dødsrisikoen for Tidsrummet af et Aar, d. v. s. det relative Antal af Dødsfald i Alderen n til $n+1$ blandt de i Alderen n Aar

$$\text{Levende } \left(K_n = \frac{D_{n/n+1}}{L_n} \right).$$

Hvorledes Mortalitetskoefficienten beregnes, vil bedst sees af et bestemt konkret Exempel, ved hvilket vi for det første ville bortse fra den Indflydelse, som Udvandring og Indvandring udøver paa Beregningen. Vi vælge som Exempel det Kuld af Mandkjøn, der skriver sig fra Fødselsaaret 1874, og skulle følge samme fra 1 Januar 1875 til 31 December 1876.

Ifølge sidste almindelige Folketælling (Resultaterne, S. 114), havde dette Kuld den 31te December 1875 en Styrke af 22 621, der selvfølgelig alle befandt sig i Alderen 1 til 2 Aar ($L_{1\dots 2}^{31. Decbr. 1875} = 22\,621$).

Af samme Kuld var ifølge C. No. 1. Folkemængdens Bevægelse i 1875, S. 32 590 døde i Alderen 1 til 2 Aar ($D_{1\dots 2}^{1874-1875} = 590$).

¹⁾ Dr. W. Farr og andre engelske Statistikere bruge Udtrykket: Life-table, Fransk-mændene: Table de survie, tyske Statistikere derimod Sterbetafel.

II

Følgelig talte den Del af samme Kuld, der opnaaede en Alder af 1 Aar, et Antal af $22\ 621 + 590$ ($^{1874}L_1 = 23\ 211$).

I Aaret 1876 døde af samme Kuld i Alderen 1 til 2 Aar 451 Personer (C. No. 1. Folkemængdens Bevægelse 1876, S. 24) ($^{1874}D_{1\dots 2}^{1876} = 451$).

Følgelig talte den Del af samme Kuld, der opnaaede en Alder af 2 Aar, et Antal af $22\ 621 - 451$ ($^{1874}L_2 = 22\ 170$).

Det samlede Antal Døde af 1874 Aars Kuld i Alderen 1 til 2 Aar var altsaa $590 + 451 = 1\ 041$, hvilke, som det vil sees, døde i Kalenderaarene 1875 og 1876, af hvis til heromhandlede Kuld hørende Dødsfald de udgjorde det første Kalenderaars ældre og det andet Kalenderaars yngre Alders-aarsklasse. (Af de til 1874 Aars Kuld hørende Personer døde nemlig i 1875 en Del i Alderen 0 til 1 Aar og en Del i Alderen 1 til 2 Aar og i 1876 en Del i Alderen 1 til 2 Aar og en Del i Alderen 2 til 3 Aar.) Altsaa bliver i det anførte Exempel Mortalitetskoefficienten (K_1)

$$= \frac{^{1874}D_{1\dots 2}^{1875} + ^{1874}D_{1\dots 2}^{1876}}{L_{1\dots 2}^{31. Decbr. 1875} + ^{1874}D_{1\dots 2}^{1875}} = \frac{590 + 451}{22621 + 590} = \frac{1041}{23211}.$$

Paa samme Maade faar man:

$$K_2 = \left(^{1873}D_{2\dots 3}^{1875} + ^{1873}D_{2\dots 3}^{1876} \right) : \left(L_{2\dots 3}^{31. Decbr. 1875} + ^{1873}D_{2\dots 3}^{1875} \right),$$

$$K_3 = \left(^{1872}D_{3\dots 4}^{1875} + ^{1872}D_{3\dots 4}^{1876} \right) : \left(L_{3\dots 4}^{31. Decbr. 1875} + ^{1872}D_{3\dots 4}^{1875} \right)$$

og i Almindelighed:

$$K_n = \left(^{1875-n}D_{n/n+1}^{1875} + ^{1875-n}D_{n/n+1}^{1876} \right) : \left(L_{n/n+1}^{31. Decbr. 1875} + ^{1875-n}D_{n/n+1}^{1875} \right),$$

hvilken Formel for Bekvemheds Skyld kan udtrykkes saaledes:

$$K_n = \frac{^{1875-n}D_{n\dots n+1}^{1875}}{L_n^{1875}}.$$

III

Naar man istedetfor at beregne K_n paa Grundlag af Dødeligheden i de ældre Aldersaarsklasser i 1875 og de yngre Aldersaarsklasser i 1876, der til sammen repræsentere 1 Aar ($18^{75/76}$), vil beregne samme for et længere Tidsrum, f. Ex. Tiaaret $18^{71/72} - 18^{80/81}$, faar man med Udgangspunkt fra Foranstaaende følgende Ligninger:

$$1) K_n^{18^{71/72}} = \frac{1871 - n}{L_n} \frac{D_{n \dots n+1}^{18^{71/72}}}{L_n^{1871}}$$

$$2) K_n^{18^{72/73}} = \frac{1872 - n}{L_n} \frac{D_{n \dots n+1}^{18^{72/73}}}{L_n^{1872}}$$

O. S. V.

$$10) K_n^{18^{80/81}} = \frac{1880 - n}{L_n} \frac{D_{n \dots n+1}^{18^{80/81}}}{L_n^{1880}}$$

samt, for det hele Tidsrum $18^{71/72} - 18^{80/81}$, underet:

$$K_n^{18^{71/72} \dots 18^{80/81}} = \frac{1871 - n \dots 1880 - n}{L_n} \frac{D_{n \dots n+1}^{18^{71/72} \dots 18^{80/81}}}{L_n^{1871 \dots 1880}}.$$

Da nu

$$\frac{1871 - n \dots 1880 - n}{L_n} \frac{D_{n \dots n+1}^{18^{71/72} \dots 18^{80/81}}}{L_n^{1871 \dots 1880}} = \frac{1871 - n \dots 1880 - n}{L_n} \frac{D_{n \dots n+1}^{1871 \dots 1880}}{L_n^{1871 \dots 1880}} + \frac{1871 - n \dots 1880 - n}{L_n} \frac{D_{n \dots n+1}^{1872 \dots 1881}}{L_n^{1871 \dots 1880}},$$

$$= \frac{1871 - n}{L_n} \frac{D_{n \dots n+1}^{1871}}{L_n^{1871 \dots 1880}} + \frac{1872 \dots 1880}{L_n^{1871 \dots 1880}} + \frac{1880 - n}{L_n} \frac{D_{n \dots n+1}^{1881}}{L_n^{1871 \dots 1880}},$$

$$\text{og } L_n^{1871 \dots 1880} = L_n^{31. Debr. 1871 \dots 1880} + \frac{1871 - n \dots 1880 - n}{L_n} \frac{D_{n \dots n+1}^{1871 \dots 1880}}{L_n^{1871 \dots 1880}},$$

kan den samme Formel udtrykkes, som følger:

$$K_n = \frac{\frac{1871 - n}{L_n} \frac{D_{n \dots n+1}^{1871}}{L_n^{1871 \dots 1880}} + \frac{1872 \dots 1880}{L_n^{1871 \dots 1880}} + \frac{1880 - n}{L_n} \frac{D_{n \dots n+1}^{1881}}{L_n^{1871 \dots 1880}}}{\frac{31. Debr. 1871 \dots 1880}{L_n^{1871 \dots 1880}} + \frac{1871 - n \dots 1880 - n}{L_n} \frac{D_{n \dots n+1}^{1871 \dots 1880}}{L_n^{1871 \dots 1880}}}.$$

Dividenden er altsaa = de ældre Aldersaarsklasser af de i Aaret 1871 blandt $1871 - n$ Aars Kuld Døde + samtlige i Aarene 1872 til 1880 i Alderen n til $n+1$ Døde + de yngre Aldersaarsklasser af de i Aaret 1881 blandt $1880 - n$ Aars Kuld Døde. (Jfr. Tabel 2.)

Divisor er = Summen af de ved Udgangen af Aarene 1871, 1872, 1873 ... 1880 i Alderen n til $n+1$ Levende + de ældre Aldersaarsklasser af de i Løbet af samme Aar til $1871 - n \dots 1880 - n$ Aars Kuld hørende Døde. (Jfr. Tabel 1.)

Som ovenfor bemærket, have vi hidtil bortseet fra den Indflydelse, som Udvandring og Indvandring udøver paa Beregningen af Mortalitetskoefficienten. Dette Spørgsmål har navnlig for vort Lands Vedkommende paa Grund af den stærke Udvandring en saadan Betydning, at det maa undergives en nærmere Undersøgelse, idet man paa Forhaand maa anse det sandsynligt, at Beregningens Resultat, navnlig hvad enkelte Aldersklasser angaaer, kunde blive mindre nøjagtigt, hvis man lod nævnte Faktor ude af Betragtning.

Efter den Maade, hvorpaa Mortalitetskoefficienten ifolge det ovenfor forklarede skulde beregnes, vil det sees, at Antallet af Levende (L_n) udledes af de ved Udgangen af Aarene 1871 til 1880 i Alderen n til $n+1$ levende Personer ($L_{n/n+1}^{31. Decbr. 1871 \dots 1880}$). Disse Aar svare for den hele Tiaarsperiode til det første af de to i Forhold til en enkelt Fødsels- og Aldersaarsklasse i Betragtning kommende Kalenderaar, hvilke vi kunne betegne ved α og β . De i Kalenderaaret α Udvandrede ere altsaa ikke indbefattede i Befolkingstallet (L_n), men have alligevel i Forhold til den Tid, de i Udvandringsaaret have tilbragt i Norge, bidraget til de der stedfundne Dødsfald. For at opveie dette skulde altsaa en tilsvarende Del af den tillægges Befolkingstallet.

Omvendt er for det andet Kalenderaars Vedkommende de i samme Udvandrede medregnede i Antallet af de ved sammes Begyndelse (β : ved Udgangen af det foregaaende Aar) Levende ($L_{n/n+1}$), medens de blandt Udvanderne i Kalenderaaret β stedfundne Dødsfald for en Del ere foregaaede i Norge, for en Del i Udlandet. Følgelig skulde forsaavidt en tilsvarende Del fradrages fra det beregnede Antal Levende.

Naar man vil tage Hensyn til disse hver i sin Retning gaaende forstyrrende Indflydeler, kommer man det virkelige Forhold nærmest ved foreløbig at betragte Dødelighedskvotienterne særskilt for hvert af Kalenderaarene α og β .

Bortseet fra Udvandringen, beregnes disse Kvitenter (K^α og K^β) paa følgende Maade:

$$K_n^\alpha = \frac{D_{n/n+1}^\alpha}{L_n},$$

$$K_{n/n+1}^\beta = \frac{D_{n/n+1}^\beta}{L_{n/n+1}}.$$

Nu beror Udvandringskorrektionen, som ovenfor vist, paa den af Udvanderne i vedkommende Alders- og Kalenderaar i Norge og i Udlandet tilbragte Tid.

De i Kalenderaaret α Udvandrede ($E_{n/n+1}^\alpha$), hvilke samtlige henhøre til vedkommende Kulds ældre Aldersklasse, have — under Forudsætning af Udvandringens ligelige Fordeling paa Aarets forskjellige Maaneder — gjennemsnitlig tilbragt 4 Maaneder i Udlandet og 8 Maaneder i Norge, af sidstnævnte Antal Maaneder imidlertid, naar Udvandrernes Fødselsdatoer antages jævnt fordele paa

V

samtlige Aarets Dage, 4 i den yngre Aldersklasse, $n - 1$ til n , og 4 i den ældre Aldersklasse, n til $n + 1$, der her alene kommer i Betragtning¹⁾.

De i Kalenderaaret β Udvandrede ($E_{n/n+1}^\beta$), der samtlige høre til vedkommende Kulds yngre Aldersklasse, have under den omtalte Forudsætning gjennemsnitlig tilbragt 4 Maaneder i Norge og 8 Maaneder i Udlandet, deraf 4 Maaneder i Alderen n til $n + 1$.

Korrektionen skulde altsaa beregnes paa den Maade, at Antallet af de i Kalenderaaret α gjennemlevede Aar forøgedes med $\frac{1}{3} E_{n/n+1}^\alpha$, medens Antallet af de i Kalenderaaret β gjennemlevede Aar blev at formindske med $\frac{1}{3} E_{n/n+1}^\beta$; da imidlertid det samlede Antal af Levende i hvert af de to Kalenderaar gjennemsnitlig kun har staaet $\frac{1}{2}$ Aar i den her i Betragtning kommende Aldersklasse, maa Korrektionen beregnes saaledes, at Antallet af de Levende henholdsvis forhøjes med $\frac{2}{3} E_{n/n+1}^\alpha$ og formindskes med $\frac{2}{3} E_{n/n+1}^\beta$. Vi komme saaledes til følgende Formler:²⁾

$$K_n^\alpha = \frac{D_{n/n+1}^\alpha}{L_n + \frac{2}{3} E_{n/n+1}^\alpha};$$

$$K_{n/n+1}^\beta = \frac{D_{n/n+1}^\beta}{L_{n/n+1} - \frac{2}{3} E_{n/n+1}^\beta}.$$

¹⁾ Det mathematiske Bevis for det her anførte kan føres paa følgende Maade.

Kaldes Antallet af Udvandrede af vedkommende Aarskuld E , saa ville disse ved Udgangen af Aaret $\alpha - 1$ endnu samtlige være i Alderen $n - 1$ til n . Betegnes et Tidsrum af et Aar med a og supponeres Udvandringen at foregaa jævnt, vil der i Tidsrummet Δt udvandre $\frac{\Delta t}{a} \cdot E$ (ø: $E \cdot \frac{\Delta t}{a} = E \cdot \frac{1}{a} \cdot a$). Antages nu Fødslerne at være foregaaede jævnt og alle Fødselsdatoer lige stærkt repræsenterede blandt Udvandrerne til hver Tid, saa vil af $\frac{\Delta t}{a} \cdot E$ ved Tidspunktet t , regnet fra Udvandringsaarets Begyndelse, et Antal af $\frac{t}{a} \cdot \left(\frac{\Delta t}{a} \cdot E \right)$ tilhøre den ældre Aldersklasse, altsaa være i Alderen n til $n + 1$, eller have fyldt sit nte Aar. Det Tidsrum, disse tilsammen have gjennemlevet i Indlandet, er $= \frac{t}{a} \cdot \frac{\Delta t}{a} \cdot E \cdot t = \frac{E}{a^2} \cdot t^2 \cdot \Delta t$. Summeres (integreres) nu dette Udtryk mellem Grænserne 0 til a , saa faar man det Tidsrum, samtlige Udvandrere, forsaavidt de ved Udvandringen havde fyldt sit nte Aar, have tilbragt i Indlandet.

$$\int_0^a \frac{E}{a^2} \cdot t^2 \cdot \Delta t = \frac{E}{a^2} \cdot \frac{1}{3} \cdot a^3 = \frac{1}{3} \cdot E \cdot a.$$

Da nu under de ovennævnte Forudsætninger (Udvandringens samt Fødselsdatoernes ligelige Fordeling) $\frac{1}{2} E$ tilhører den ældre og $\frac{1}{2} E$ den yngre Aldersklasse, ville de til den ældre Aldersklasse hørende Udvandrere gjennemsnitlig have tilbragt $\frac{1}{3} E \cdot a$: $\frac{1}{2} E = \frac{2}{3} a = 8$ Maaneder i Indlandet. Men af disse 8 Maaneder ville de kun have tilbragt Halvdelen inden Aldersklassen n til $n + 1$, den anden Halvdel i Alderen $n - 1$ til n . (J. Thr.)

²⁾ Til disse Formler svarer den af Direktør Becker ved den tyske Sterbetafel

Foranstaende Formler ere, som nævnt, byggede paa Forudsætningen om Udvandringens ligelige Fordeling paa Aarets forskjellige Maaneder. I Virkeligheden er dog Fordelingen langtfra ligelig, saaledes som nærmere vil fremgaa af omstaaende Opgave over den oversøiske Udvandring i de forskjellige Maaneder af Aarene 1871—1880, hvor man vil finde Oplysning om Udvandrernes Fordeling ved Udvandringstiden paa de to Aldersklasser, af hvilke hvert særskilt Aarskuld bestaar. Ved Beregningen af deres Fordeling paa disse to Aldersklasser er man foreløbig gaaet ud fra, at Udvandringen i hver Maaned foregaar omkring den 15de, hvorefter af de i Januar Maaned Udvandrede $\frac{23}{24}$ skulde høre til det yngre og $\frac{1}{24}$ til det ældre Aldersaar, af de i Februar Maaned henholdsvis $\frac{21}{24}$ og $\frac{3}{24}$, af de i Marts $\frac{19}{24}$ og $\frac{5}{24}$, o. s. v. Man har derhos tilføjet Oplysning om det Antal Maaneder, som Udvanderne i Udvandringssæret, bortseet fra Dødsfald, tilsammen have tilbragt i Norge og i Udlandet.

Istedetfor de ovenfor beregnede Tillæg af $\frac{1}{3} E^\alpha$ faar man altsaa ifølge nærværende Tabel et Tillæg af $\frac{1}{2}$ ($0.488 E^\alpha$) og istedetfor Fradraget af $\frac{1}{3} E^\beta$ et Fradrag af $\frac{1}{2}$ ($0.611 E^\beta$), men da disse Tal i Henhold til det før anførte ved den særskilt for hvert af Kalenderaarene α og β gjældende Formel igjen skal multipliceres med 2, bliver:

$$K_n^\alpha = \frac{D_{n/n+1}^\alpha}{L_n + 0.488 E_{n/n+1}^\alpha} \quad \text{og} \quad K_{n/n+1}^\beta = \frac{D_{n/n+1}^\beta}{L_{n/n+1} - 0.611 E_{n/n+1}^\beta}.$$

Nu er det ikke ganske korrekt, at Udvandringen i hver Maaned har fundet Sted i sammes Midte; den har i Virkeligheden i Maanederne Januar til April faldt noget efter og i Maanederne Juni til December noget før nævnte Tidspunkt. Paa Grund heraf modificeres efter en Beregning, for hvilken man ikke anser det nødvendigt nærmere at gjøre Rede, Forholdstallet 0.488 til 0.4857 og 0.611 til 0,6087. De saaledes ændrede Formler blive altsaa:

$$K_n^\alpha = \frac{D_{n/n+1}^\alpha}{L_n + 0.4857 E_{n/n+1}^\alpha} = \frac{D_{n/n+1}^\alpha}{L_{n/n+1} + D_{n/n+1}^\alpha + 0.4857 E_{n/n+1}^\alpha};$$

$$K_{n/n+1}^\beta = \frac{D_{n/n+1}^\beta}{L_{n/n+1} - 0.6087 E_{n/n+1}^\beta}.$$

anvendte enklere Formel:

$$K^{(\alpha + \beta)} = \frac{D^{(\alpha + \beta)}}{L_n + \frac{1}{3} \Delta},$$

hvor Δ betegner Differentensen $E^\alpha - E^\beta$. Da Beregningen ved denne Formel sammenfatter de to Kalenderaar α og β , i hvilke Befolkningen har gjennemlevet 1 Aar i heromhandlede Aldersklasse, kommer det af Udvanderne i Gjennemsnit gjennemlevede Trediedelsaar her kun enkelt i Betragtning. Ved denne Trediedels-Differents-methode forudsættes Dødeligheden blandt Udvanderne i Kalenderaarene α og β at være lige stor; naar der altsaa i denne Henseende er Forskjel, bliver Resultatet af Beregningerne efter den enklere og den delte Formbel ikke ganske det samme; men Forskjellen er, praktisk talt, meget ringe.

VII

Den oversøiske Udvandring i Aarene 1871—1880 maanedsvis
fordelt*).

Maaneder.	Samlet Antal Ud- vandrere til oversøiske Steder i Aarene 1871—1880.	Beregnet Fordeling ved Udvandringstiden.					
		Fødselsaarets yngre Aldersklasse.			Fødselsaarets ældre Aldersklasse.		
		Antal Udvandrere	Antal Maaneder i Udvandrigsaaret tilbragte		Antal Udvandrere	Antal Maaneder i Udvandrigsaaret tilbragte	
			a) i Norge.	b) i Ud- landet ¹⁾ .		a) i Norge ¹⁾ .	b) i Ud- landet.
1	2	3	4	5	6	7	8
Januar	145	139	69 ^{1/2}	1 598 ^{1/2}	6	3	69
Februar	271	237	355 ^{1/2}	2 488 ^{1/2}	34	51	357
Marts	2 837	2 246	5 615	21 337	591	1 477 ^{1/2}	5 614 ^{1/2}
April	21 393	15 153	53 035 ^{1/2}	128 800 ^{1/2}	6 240	21 840	53 040
Mai	26 062	16 289	73 300 ^{1/2}	122 167 ^{1/2}	9 773	43 978 ^{1/2}	73 297 ^{1/2}
Juni	13 343	7 227	39 748 ^{1/2}	46 975 ^{1/2}	6 116	33 638	39 754
Julii	6 884	3 155	20 507 ^{1/2}	17 352 ^{1/2}	3 729	24 238 ^{1/2}	20 509 ^{1/2}
August	5 632	2 112	15 840	9 504	3 520	26 400	15 840
September	4 316	1 259	10 701 ^{1/2}	4 406 ^{1/2}	3 057	25 984 ^{1/2}	10 699 ^{1/2}
Okttober	2 715	566	5 377	1 415	2 149	20 415 ^{1/2}	5 372 ^{1/2}
November	1 583	198	2 079	297	1 385	14 542 ^{1/2}	2 077 ^{1/2}
December	351	15	172 ^{1/2}	7 ^{1/2}	336	3 864	168
Tilsammen	²⁾ 85 532	48 596	226 802	356 350	36 936	216 433	226 799
Gjennemsnitstid tilbragt i Udvand- dringsaaret af hver Udvandrer:							
Maaneder	-	-	4.667	7.333	-	5.860	6.140
Aar	-	-	0.389	0.611	-	0.488	0.512

¹⁾ Heraf Halvparten i yngre og Halvparten i ældre Aldersaar.

²⁾ Desuden 2 732 Personer, for hvilke Udvandrigsmaaneden ikke har været anført.

* Ueberseeische Auswanderung in den Jahren 1871—1880 nach Monaten vertheilt. Sp. 1: Monate (die untersten Zeilen: Durchschnittlich im Auswanderungsjahre verlebte Zeit in Monaten und Jahrestheilen); Sp. 2: Gesammtzahl der ausgewanderten Personen; Sp. 3 bis 8: Berechnete Vertheilung zur Zeit der Auswanderung; Sp. 3 bis 5: Jüngere, Sp. 6 bis 8: Ältere Altersklasse desselben Geburtsjahrs; Sp. 3 und 6: Zahl der ausgewanderten Personen; Sp. 4—5 und 7—8: Zahl der a) in Norwegen, b) im Auslande im Jahre der Auswanderung verlebten Monate (NB. bei Sp. 5 und 7 kommt nur die Hälfte davon auf das betreffende Altersjahr).

VIII

Istedetfor saaledes som ovenfor udviklet at beregne Dødelighedskvotienterne særskilt for hvert af Kalenderaarene α og β , kan man simplificere Beregningen ved at multiplicere D^β med

$$\begin{aligned} & \frac{L_{n/n+1} + 0.4857 E_{n/n+1}^\alpha}{L_{n/n+1} - 0.6087 E_{n/n+1}^\beta} *) \\ & = 1 + \frac{0.4857 E_{n/n+1}^\alpha + 0.6087 E_{n/n+1}^\beta}{L_{n/n+1} - 0.6087 E_{n/n+1}^\beta} \end{aligned}$$

og dernæst dividere Summen af det saaledes forhøede $D_{n/n+1}^\beta$ og $D_{n/n+1}^\alpha$ underet med $(L_n + 0.4857 E_{n/n+1}^\alpha)$.

Betegner man det forhøede D^β ved $*D^\beta$, bliver Dødelighedskoefficienten for Tidsrummet n til $n+1$ saaledes at beregne efter følgende Formel:

$$K_n = \frac{D_{n/n+1}^\alpha + *D_{n/n+1}^\beta}{L_{n/n+1} + D_{n/n+1}^\alpha + 0.4857 E_{n/n+1}^\alpha}.$$

Den ovenfor udviklede, ved Beregningen af Mortalitetskoefficienterne for 1871/72—80/81 anvendte Udvandrings-Korrektion er i sine praktiske Resultater af lidet Betydning. I den Aldersklasse, hvor Udvandringen især er fremtrædende, nemlig Mænd i Alderen 20—21 Aar, vilde efter anstillet Beregning Mortalitetskoefficienten uden Udvandrings-Korrektion blive 0.008502, medens den med saadan Korrektion er beregnet til 0.008519. I de øvrige Aldersklasser vilde Forskjellen have været ringere, men kunde dog muligens, ved stadig at øve en — om end ubetydelig — Indflydelse gjennem alle Leveaar, i det hele faa en vis Betydning. Til Bedømmelse af, hvorledes de forskjellige andre ovenfor nævnte Korrektionsmethoder virke, hidsættes, at for den samme Aldersklasse vilde den ved den tyske Sterbetafel anvendte Trediedels-Differentsmethode have givet Kvotienten 0.008512, den her valgte Methode under Forudsætning af Udvandringens ligelige Fordeling efter Aarstid: 0.008515; Differentsmethoden med Hensyntagen til Udvandringens Størrelse i de enkelte Maaneder: 0.008516 og endelig den her anvendte Methode, som nævnt: 0.008519. Ved sidstnævnte Methode er man altsaa sikrest paa, at Beregningerne ikke lede til et gunstigere Resultat end det virkelige.

*) Kvotienten $K_{n/n+1}^\beta$ bliver nemlig uforandret, naar man med ovennævnte Størrelse multiplicerer saavel Dividend som Divisor. Sidstnævnte $(L_{n/n+1} - 0.6087 E_{n/n+1}^\beta)$, multipliceret med den samme Størrelse, giver, som det vil sees, Produktet $L_{n/n+1} + 0.4857 E_{n/n+1}^\alpha$. Denne nye Divisor for Kalenderaaret β er igjen = Divisoren for α med Fradrag af $D_{n/n+1}^\alpha$, og saaledes vil $D_{n/n+1}^\alpha +$ det i nævnte Forhold forhøede $D_{n/n+1}^\beta$, divideret med Divisoren for α , give den rette Dødelighedskvotient for Alderen n til $n+1$ ($= K_n$).

Indvandringens Virkning i Henseende til Forholdet mellem de observerede Dødsfald og Befolkningsstallet er den omvendte af Udvandringens og skulde derfor lede til den omvendte Formel, forudsat, at de Indvandredes Fordeling paa Aarets enkelte Maaneder overhovedet er den samme som de Udvandredes. Istedetfor at beregne en særskilt Korrektion for Indvandring vil det imidlertid være tilstrækkeligt for Øiemedet at beregne underet den af Udvandringsoverskudet følgende Korrektion.

Dødelighedskoefficienten, der i Henhold til hvad ovenfor er forklaret udtrykker Dødsrisikoen for de i en vis Alder Levende (L_n) for et Tidsrum af 1 Aar (n til $n + 1$), danner Grundlaget for Livs- og Dødstabellerne, angaaende hvis øvrige Udregning man henviser til nærværende Indlednings tredie Afsnit.

II.

Om det ved Beregningen af Livs- og Dødstabellerne for

$18^{71/72}-18^{80/81}$ benyttede statistiske Materiale.

1. Antallet af de Levende.

(Tabel 1.)

Grundlaget for Opgaverne er de i «Resultaterne af Folketællingen i Norge i 1876» (Tabel 18, S. 114—115, 1) angivne Antal af de i Riget tilstedevarende Personer ved Udgangen af Aaret 1875, idet 2 206 Personer af Mandkjøn og 1 033 Personer af Kvindeskjøn, for hvis Vedkommende Alderen ikke har været anført, ere blevne fordelt paa de enkelte Aldersaar fra det 16de og opover efter samme Forhold, som for den hjemmehørende Folkemængde beregnet i Tabel 19, S. 136¹⁾.

Med Folketallet ved Udgangen af 1875 samt Opgaver over de i hvert af Aarene 1876—1880 levende Fødte som Udgangspunkter har man beregnet Folkemængden i hvert Aldersaar ved Udgangen af Aarene 1871—1874 og 1876—1880 ved Hjælp af de i «Tabeller vedkommende Folkemængdens Bevægelse» samt enkelte andre Kilder indeholdte Opgaver over Døde, Udvandrede og Indvandrede i de enkelte Aar fordelt efter Fødselsaar. De originale Opgaver over de Dødes

¹⁾ Ved denne Beregning blev der skjelnet mellem: a) ugifte Sømænd, b) andre Ugifte, c) Gifte, d) Enkemænd og Enker, e) Fraskilte.

og Udvandredes Fordeling paa de enkelte Fødselsaar ere for enkelte af disse, navnlig dem, der svare til de runde Aldersaar, samt de nærmest tilgrænsende, blevne udjævnede, saaledes som nærmere vil findes anført nedenfor ved det angaaende Dødsfaldene og Udvandringen bemærkede. Angaaende Maaden, hvorpaa Udvandringsoverskudet er blevet beregnet, henvises ligeledes til vedkommende Afsnit.

Paa Grund af Forskjellen mellem den hjemmehørende og den tilstedevarende Folkemængde har det imidlertid for Mandkjønnets Vedkommende været nødvendigt at foretage en Korrektion i det ligefremme Resultat af heromhandlede Beregning. Medens nemlig Beregningen holder sig til Fødselsaaret, beror nævnte Forskjel paa Aldersaaret, idet den nemlig hovedsagelig skriver sig fra de fra Hjemmet borteværende Sømænd hvis Antal er forskjelligt i de forskjellige Aldersklasser. Af den i Bilag 1 meddelte Tabel vil det f. Ex. sees, at den hjemmehørende Befolkning af Mandkjøn i Alderen 15—16 Aar var 176 større end den tilstedevarende og i Alderen 16—17 Aar 416 større. Nu svarede Aldersklasserne 15—16 og 16—17 Aar den 31. December 1875 til Fødselsaarene 1860 og 1859, hvilke den 31. December 1871 derimod svarede til Aldersklasserne 11—12 og 12—13 Aar samt den 31. December 1880 til Aldersklasserne 20—21 og 21—22 Aar, for hvilke Forskjellen mellem den hjemmehørende og den tilstedevarende Folkemængde er en ganske anden. Korrektionen for Aldersaarene 11—12 og 12—13 Aar bliver saaledes for den 31. December 1871 henholdsvis $+ 176 \div 5$ og $+ 416 \div 8$ og saaledes videre, forskjellig for hvert Kalenderaar og for de enkelte Aldersaar, for hvis Vedkommende den dog kan beregnes underet for det hele Tiaar 1871—1880. Angaaende denne Korrektion, der vilde have været uforstået, dersom man havde lagt den hjemmehørende Folkemængde til Grund for Beregningerne, henvises forøvrigt til ovennævnte Bilag 1.

Som Tilfældet er med de fleste Folketællinger, ere Aldersopgaverne ogsaa ved den norske ikke ganske nøiagtige, idet navnlig de runde Aldersaar fra det 20de og opover, tildels ogsaa de, der ende med Tallet 5, ere overfyldte paa Bekostning af de nærmest omkringliggende Aar. Dette gjør sig vistnok ikke gjældende i nogen særdeles fremtrædende Grad og Forholdet stiller sig i denne Henseende omtrent lige for Norge som for Preussen; men den nævnte Uregelmæssighed er stor nok til at paakræve en Korrektion ved Beregningen af Mortalitetstabeller.

Efter den her anvendte Methode korrigere imidlertid Uregelmæssighederne sig selv, da Folketallet beregnes for et Tidsrum af 10 Aar underet og de runde Aar, der have øvet sin Indflydelse paa Opgaverne for 1875, i Løbet af dette Tidsrum suksessivt gjør sig gjældende for de forskjellige Aldersaar paa en saadan Maade, at Uregelmæssighederne hæve hverandre. Dette vil bedst oplyses ved et Exempel.

Fødselsaar.	Antal Kvinder ved Udgangen af nedenstaaende Kalenderaar.									
	1871.	1872.	1873.	1874.	1875.	1876.	1877.	1878.	1879.	1880.
x	z	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1810	5 675 ⁶¹	5 536 ⁶²	5 392 ⁶³	5 250 ⁶⁴	5 064 ⁶⁵	4 889 ⁶⁶	4 745 ⁶⁷	4 591 ⁶⁸	4 466 ⁶⁹	4 304 ⁷⁰
1809	4 276 ⁶²	4 149 ⁶³	4 032 ⁶⁴	3 889 ⁶⁵	3 763 ⁶⁶	3 631 ⁶⁷	3 474 ⁶⁸	3 346 ⁶⁹	3 204 ⁷⁰	3 074 ⁷¹
1808	4 554 ⁶³	4 417 ⁶⁴	4 280 ⁶⁵	4 125 ⁶⁶	3 952 ⁶⁷	3 811 ⁶⁸	3 644 ⁶⁹	3 501 ⁷⁰	3 342 ⁷¹	3 190 ⁷²
1807	4 483 ⁶⁴	4 330 ⁶⁵	4 186 ⁶⁶	4 043 ⁶⁷	3 858 ⁶⁸	3 692 ⁶⁹	3 531 ⁷⁰	3 373 ⁷¹	3 199 ⁷²	3 033 ⁷³
1806	4 484 ⁶⁵	4 307 ⁶⁶	4 159 ⁶⁷	4 014 ⁶⁸	3 838 ⁶⁹	3 668 ⁷⁰	3 511 ⁷¹	3 326 ⁷²	3 166 ⁷³	2 978 ⁷⁴
1805	5 020 ⁶⁶	4 850 ⁶⁷	4 663 ⁶⁸	4 504 ⁶⁹	4 307 ⁷⁰	4 114 ⁷¹	3 948 ⁷²	3 770 ⁷³	3 575 ⁷⁴	3 387 ⁷⁵
1804	3 978 ⁶⁷	3 825 ⁶⁸	3 666 ⁶⁹	3 495 ⁷⁰	3 290 ⁷¹	3 091 ⁷²	2 935 ⁷³	2 746 ⁷⁴	2 518 ⁷⁵	2 335 ⁷⁶
1803	4 091 ⁶⁸	3 927 ⁶⁹	3 761 ⁷⁰	3 579 ⁷¹	3 359 ⁷²	3 173 ⁷³	2 980 ⁷⁴	2 767 ⁷⁵	2 611 ⁷⁶	2 391 ⁷⁷
1802	4 131 ⁶⁹	3 954 ⁷⁰	3 780 ⁷¹	3 585 ⁷²	3 344 ⁷³	3 129 ⁷⁴	2 914 ⁷⁵	2 710 ⁷⁶	2 521 ⁷⁷	2 296 ⁷⁸
1801	3 833 ⁷⁰	3 641 ⁷¹	3 453 ⁷²	3 243 ⁷³	3 009 ⁷⁴	2 768 ⁷⁵	2 545 ⁷⁶	2 324 ⁷⁷	2 109 ⁷⁸	1 895 ⁷⁹

Man vil her se, at i Folketællingsaaret 1875 var Fødselsaarene 1810 og 1805 overfyldte, hovedsagelig paa Bekostning af Fødselsaarene 1809 og 1804; disse Aar svare for 1875 henholdsvis til Aldersaarene 65 og 70 paa den ene Side og 66 og 71 paa den anden. For de øvrige Aar af Tidsrummet svare derimod de samme Fødselsaar til andre Aldersaar, saaledes som det vil sees af de i det øvre Hjørne af hvert Tal anførte Aldersaar. Summeres de for samme Alder gjældende Tal paa skraa opover, vil man se, at de uregelmæssige Aar gjør sig i 1 Aar af 10 gjældende paa hvert Alderstrin, saa at Uregelmæssigheden forsvinder i Summerne.

Den anvendte Methode bøder ogsaa i nogen Grad paa den Feil, hvorunder Aldersopgaverne for Kvinder for en Del lide, idet deres Alder opgives yngre end den virkelige, hvilket navnlig bidrager til, at Opgaverne over Antallet af Kvinder i Alderen 20—30 Aar ere for høje, medens de følgende Aldersklasser vise for smaa Tal. Til ganske at udjævne den heraf opstaaede Feil vilde udskræves et længere Tidsrum end 10 Aar, men af samme Grund som i det foregaaende nævnt bliver Feilen formindsket.

Endnu et Aldersopgaverne berørende Spørgsmaal maa her omtales, nemlig hvorvidt Folketællingsopgaverne over Børn hørende til de yngste Aarsklasser maa antages at være ufuldstændige, saa at der for disses Vedkommende kunde være Grund til at beregne Antallet af de Levende ikke efter Folketællingerne, men efter Antallet af de levende Fødte. I Tyskland har man ved at sammenholde Opgaverne over de levende Fødte samt over den siden Fødselen stedfundne Afgang ved Dødsfald og Udvandringsoverskud med Folketællingerne fundet, at sidstnævnte give altfor lave Tal for Børn under 2 Aar, og for 1880 er det beregnet, at Antallet af ikke talte Børn i nævnte Alder ved Folketællingen i 1880 endog skulde udgjøre 60—70 000, d. v. s. omrent $2\frac{1}{2}$ pCt. af samtlige Børn under 2 Aar.¹⁾ Derfor har man ved Beregningen af den tyske Mortalitets-tabel for de 5 yngste Aldersklasser lagt Opgaverne over de Fødte til Grund.

¹⁾ Deutsche Sterbetafel, S. 31.

XII

Alder.	Gutter 31. December 1875.			Piger 31. December 1875.		
	a) Efter Antallet af Levendefødte med Fradrag af Dødsfald og Udvandrings- overskud.	b) Efter Folke- tellingen.	c) Samme korrigteret efter Rubr. 2.	a) Efter Antallet af Levendefødte med Fradrag af Dødsfald og Udvandrings- overskud.	b) Efter Folke- tellingen.	c) Samme korrigteret efter Rubr. 5.
	1	2	3	4	5	6
0—1	26 822	26 906	26 840	25 507	25 801	25 559
1—2	24 309	22 621	24 326	23 496	21 854	23 544
2—3	22 220	22 111	22 235	21 996	21 753	22 041
3—4	21 916	21 952	21 931	21 353	21 681	21 397
4—5	21 290	21 151	21 305	20 386	20 346	20 428
5—6	20 588	20 658	20 602	20 064	19 989	20 105
6—7	19 935	21 219	19 949	19 434	21 001	19 473
7—8	19 735	19 914	19 749	19 105	19 150	19 144
8—9	19 600	20 161	19 614	19 156	19 563	19 195
9—10	20 443	20 315	20 457	19 998	19 787	20 039
0—5	116 557	114 741	116 637	112 738	111 435	112 969
5—10	100 301	102 267	100 371	97 757	99 490	97 956
0—10	216 858	217 008	217 008	210 495	210 925	210 925

For Norges Vedkommende synes Forholdet at stille sig bedre. Til Belysning heraf hidsættes omstaaende Opgave over Antallet af de i Norge ved Udgangen af 1875 levende Børn i Alderen 0—10 Aar: a) beregnet efter Antallet af Levendefødte med Fradrag af Dødsfald og Udvandring og b) efter Folketællingens Udvisende*):

Man ser heraf, at det vistnok forholder sig saa, at ogsaa den norske Folketælling viser et for lidet Antal Børn under 2 Aar, nemlig omtr. 3 000 : næsten 3 Pct. af samtlige, men at dette opveies ved et omtrentlig tilsvarende Antal Børn i de følgende Aldersklasser. Der er derfor Grund til at antage, at Forskjellen snarere stikker i mindre næiagtige Aldersangivelser ved Folketællingen end i dennes Ufuldstændighed i Henseende til Børneenes Antal. Dette bestyrkes ved en lignende for 1865 udført Sammenligning, der, saavidt man kan slutte af det da tilgjængelige Materiale, viser, at Folketællingsopgaverne for nævnte Aar snarere angav for høie end for lave Tal i Henseende til de tre yngste Aldersklasser, der i Originalopgaverne dengang udtryktes ved det løbende

*) Bevölkerungszahl am 31. December 1875 der 10 jüngsten Altersklassen. Sp. 1: Alter; Sp. 2 bis 4: Knaben; Sp. 5 bis 7: Mädchen; Sp. 2 und 5: Berechnete Zahl nach den Geburts- und Sterberegistern mit Abzug der Mehrausgewanderten; Sp. 3 und 6: Ergebnisse der Volkszählung; Sp. 4 und 7: Die Gesamtzahl der Kinder von 0 bis 10 Jahren nach der Volkszählung, im Verhältniss der Sp. 2, bezw. 5, auf die einzelnen Jahre vertheilt

Aldersaar, medens de i 1875 betegnedes ved Fødselsaaret. Under disse Omstændigheder kommer man antagelig til det rigtigste Resultat ved at gaa ud fra Folketællingens Opgaver over det samlede Antal af Børn under 10 Aar og fordele dette Antal paa de enkelte Aarsklasser i Overensstemmelse med de efter Folkemængdens Bevægelse beregnede Forhold. Ved at følge den samme Fremgangsmaade som i Tyskland, vilde de beregnede Mortalitetskoefficienter for Alderen 5—10 Aar stille sig lidt gunstigere end efter den her anvendte Beregning.

I Henseende til det med Udgangspunkt fra de levende Fødte beregnede Antal Gjenlevende maa forøvrigt bemærkes, at de trykte Tabeller vedkommende Folkemængdens Bevægelse lægge de i hvert Aar indregistrerede Fødsler til Grund for Opgaverne, medens man her har gaaet ud fra det i vedkommende Aar virkelig stedfundne Antal af Fødte, hvilket ikke ganske falder sammen med de i hvert Kalenderaar indregistrerede Fødsler. Fra Aaret 1876 af ere de statistiske Opgaver saaledes indrettede, at man af dem kan udlede Antallet af de i hvert Kalenderaar virkelig stedfundne Fødsler. For 1875 og tidligere Aar har man, grundet paa senere Erfaringer, beregnet Antallet paa den Maade, at man har anset det hele for December Maaned og det halve for November Maaned anførte Antal som vedkommende Fødsler i det Aar, der gik forud for Registreringaaret.

2. Antallet af de Døde fordelt efter Fødsels- og Aldersaar.

(Tabel 2.)

a) Dødsfald i Norge og Dødsfald blandt den i Norge hjemmehørende Befolknings.

Opgaver over Antallet af Døde fordelt paa de enkelte Fødselsaar findes meddelte i de statistiske Tabeller vedkommende Folkemængdens Bevægelse fra 1871 af.¹⁾

Ved disse Opgaver er imidlertid for det første at mærke, at de for Aarene 1871—1875 indbefatte Dødsfald blandt Nordmænd i Udlandet, medens disse Dødsfald fra 1876 af ikke ere indbefattede i de almindelige Tabeller over Dødsfald fordele paa de enkelte Fødselsaar; i en særskilt Tabel over de Døde fordele efter femaarige Sammendrag af Fødsels- og Aldersaar er imidlertid fra nævnte Aar af anført ikke alene Antallet af de i Norge stedfundne Dødsfald, men ogsaa Antallet af Dødsfald blandt den hjemmehørende Befolknings, altsaa førstnævnte Tal med Fradrag af Udlændinger døde under midlertidigt Ophold i Norge, men med Tillæg af Nordmænd døde under midlertidigt Ophold i Udlandet.

Da dette Forhold navnlig paa Grund af de i en stor Del af Aaret fraværende norske Sømænd udøver en vis Indflydelse paa Dødelighedsberegningerne for Mandkjøn fra det 15de til det 60de Aar, maa det her nærmere udredes.

Beregningerne over Dødeligheden kunne anstilles enten for den hjemmehørende

¹⁾ Tilsvarende Opgaver ere ogsaa beregnede for Aarene 1866—1870 og offentliggjorte i C. No. 1 for 1851—1870.

Befolkning paa Grundlag af Opgaver over Dødsfald blandt samme, eller for den tilstedeværende Befolkning paa Grundlag af Opgaver over de inden Landets Grænser stedfundne Dødsfald.

Sidstnævnte Beregningsmaade ansees i Almindelighed at give det næstligste Resultat, fordi her begge Sammenligningsled — den i Norge tilstedeværende Befolkning og de i Norge stedfundne Dødsfald — ere bestemte Begreber, i Henseende til hvilke det er forholdsvis let at tilveiebringe sikre Opgaver. Imidlertid gjør der sig særlig for Norge en Omstændighed gjældende, der i nogen Grad maa antages at influere paa Forholdet. Norges tilstedeværende Befolkning var nemlig ved Folketællingsterminen (31. December 1875) noget større end gjennemsnitlig i Aarets Løb, hvilket har sin Grund i de mange Søfolk, der ere hjemme om Vinteren, men hovedsagelig fra Marts til Oktober ere fraværende paa Reiser i Udlandet. De blandt disse Sømænd i Udlandet stedfundne Dødsfald vedkomme altsaa den ved Aarets Udgang i Norge tilstedeværende Befolkning i et Forhold, der beror paa Differentsen mellem denne og den i Aarets Løb gjennemsnitlig tilstedeværende Befolkning.

Dette Forhold har man ved forskjellige Beregninger søgt at bestemme, men med lidet tilfredsstillende Resultat. Man har først sammenholdt det gjennemsnitlige Antal af Nordmænd døde i Udlandet (\div Udlændinger døde i Norge) i 1876—1880 med Differentsen mellem den hjemmehørende og den tilstedeværende mandlige Befolkning (31. December 1875: 11 809 og 1876—1880 antagelig 12 à 13 000). Denne Beregning giver en aarlig Dødelighedsprocent af 1.78, og da Dødeligheden blandt norske Sømænd overhovedet (efter Erfaringer for Aarene 1872—1874) er beregnet til 1.49, synes Forskjellen mellem dette Tal og hint at antyde, at noget over 16 Procent $\left(\frac{1.78 \div 1.49}{1.78}\right)$ af disse Dødsfald i Udlandet vedkomme Norges ved Aarsskiftet tilstedeværende Befolkning. — Til et noget lavere Resultat kommer man ved at undersøge, hvorledes de i Udlandet i Aarene 1876—1880 døde norske Sømænd have været fordele paa Aarets forskjellige Maaneder; medens nemlig det gjennemsnitlige Antal af disse Dødsfald for Aarets samtlige Maaneder underet var 90 pr. Maaned, døde der i Januar—Marts, da de fleste Sømænd vare hjemme i Norge, i Udlandet kun 78 maanedlig. De 12 Dødsfald pr. Maaned, hvormed altsaa det gjennemsnitlige Antal overstiger Antallet i Januar til Marts, maa væsentlig hidrøre fra det heromhandlede Forhold og udgør 13 Procent af det samlede maanedlige Antal af Dødsfald i Udlandet¹⁾.

En tredie Beregning giver derimod et betydeligt højere Udslag. Der var nemlig ved Udgangen af 1875: 46 238 i Norge hjemmehørende Sømænd, medens Antallet af de i Norge tilstedeværende Sømænd var 34 937; Differentsen mellem disse to Tal, 12 861, viser altsaa Antallet af de ved Aarsskiftet fraværende (egentlig: de fraværende norske \div tilstedeværende fremmede). Af de i Norge

¹⁾) Tager man Hensyn til, at Antallet af Dødsfald i Maanederne Januar til Marts er større end normalt, skulde ovenanførte Antal af 78 Dødsfald, beregnet for en normal Maaned for Aldersaarene 15—59, reduceres til 71, altsaa de ovenanførte 12 overskydende Antal Dødsfald forhøjes til 19 og Procentforholdet til 21.

tilstedevarende (i 1875: 34 937) er et i Henseende til Personerne skiftende, men gjennemsnitlig taget meget betydeligt Antal i Aarets Løb udenfor Norges Grænser, og dette Gjennemsnitstal for Aaret synes at maatte anslaaes til mindst ligesa stort som Antallet af de ved Aarsskiftet fraværende, med andre Ord, Antallet af de fraværende Sømænd Året rundt skulde efter lav Beregning kunne sættes til $12\ 861 + 12\ 861 =$ noget over 25 000. Men hvis dette er rigtigt, skulde 50 Procent af de i Udlændinget blandt Nordmænd stedfundne Dødsfald vedkomme den ved Aarets Udgang tilstedevarende Befolkning.

Under disse Omstændigheder have vi fundet det rigtigst i nærværende Mortalitetsberegninger, at regne Middeltallet af de nævnte 3 Procentforhold, nemlig omrent en Fjerdedel af de heromhandlede Dødsfald, som vedkommende den i Norge tilstedevarende Befolkning. Om det end maa indrømmes, at dette ikke er sikkert, saa bliver Feilen dog saa ringe som efter Omstændighederne muligt.

Vi have saaledes fra de i «Tabeller vedkommende Folkemængdens Bevægelse» anførte Antal Døde i Aarene 1871—1875 fratrukket $\frac{3}{4}$ af de i Udlændinget blandt Nordmænd stedfundne Dødsfald, men derimod til Opgaverne for 1876—1881 lagt $\frac{1}{4}$ af disse, i begge Tilfælde med Fradrag for Udlændinger døde i Norge. For sidstnævnte Tidsrum har man været i Besiddelse af direkte Opgaver over An-tallet, jfr. Bilag 2, hvoraf man igjen har udledet det sandsynlige Tal for 1871 og 1872—1875.

Som det af foranstaende vil sees, kunne Resultaterne af den heromhandlede specielle Beregning kun have approximativ Gyldighed. Det maa imidlertid erindres, at der her alene er Tale om en Korrektion, der saagodtsom ingen Indflydelse øver for de fleste Aldersklassers Vedkommende, medens den for nogle ikke bør ladesude af Betragtning.

Dens approximative Karakter indeholder forvrigt en Opfordring til at undersøge, hvorledes Dødelighedsforholdene stille sig ogsaa for den hjemmehørende Befolkning, forsaavidt angaaer de Aldersklasser, hvor der er nogen betragtelig Forskjel mellem denne og den tilstedevarende, nemlig for Mandkøn i Alderen 14—50 Aar, ligesom det ogsaa i og for sig er af størst Interesse at konstatere Dødelighedsforholdene for samme, forudsat, at dette lader sig gjøre med tilstrækkelig Nøagtighed.

Hvad nu den hjemmehørende Befolkning angaar, kan det vistnok ikke nægtes, at det i mange enkelte Tilfælde kan være tvivlsomt, hvem der til samme skal regnes, for vort Lands Vedkommende navnlig forsaavidt angaaer norske Søfolk, der fare under fremmed Flag, samt svenske her til Landet for kortere eller længere Tid indflyttede Arbeidere og Søfolk. Efter den Maade, hvorpaas den hjemmehørende Folkemængde ved sidste Folketælling er blevet beregnet for det hele Rige (nemlig paa Grundlag af den inden Norges Grænser samt ombord paa norske Skibe i Udlændinget tilstedevarende Befolkning med Tillæg af andre i Udlændinget fraværende Norske samt med Fradrag for de Udlændinger, der paa Tællings-dagen opholdt sig i Norge eller paa norske Skibe i Udlændinget), tør det imidlertid antages, at vort Lands hjemmehørende Befolkning overhovedet er blevet konstateret med tilstrækkelig Nøagtighed, medens det samme ikke kan siges om det efter Op-

gaver fra Hjemstederne opgivne Antal hjemmehørende Personer for de enkelte Dele af Riget, hvilket Antal ogsaa viser sig at være tilsammen 5 429 mindre end hint.

Hvorvidt Opgaverne over Dødsfald blandt den hjemmehørende Befolkning ere fuldstændige, tør være tvivlsomt, idet der vistnok ikke saa sjeldent indträffer Dødsfald i Udlandet, hvorom Sognepræsterne ikke faa Efterretning, og som derfor ikke noteres i Kirkebøgerne. Omvendt tør det maaske hænde, at Anmeldelser indkomme angaaende Dødsfald blandt Norske, der maa ansees som bosatte i Udlandet. De i Tabel 4 saavel for den faktiske som for den hjemmehørende Befolkning meddelte Beregninger synes at vise, at Opgaverne over Dødsfald af Nordmænd i Udlandet i det hele ikke ere for lave; thi de for den hjemmehørende Befolkning beregnede Dødelighedskoefficienter ere noget høiere end for den faktiske Befolkning. Dette er for os en Grund mere til for de heromhandlede Aldersklasser at benytte Koefficienterne for den hjemmehørende Folkemængde til Beregningen af Livs- og Dødstabellerne, idet man nemlig paa den Maade er tryggere for, at Beregninger ikke give et for gunstigt Resultat. (Jfr. Tabel 5.)

b) Udjævning af Opgaverne for enkelte Fødselsaar.

Paa Grund af den Tiltrækning, som de runde Aldersaar udøve, har det været nødvendigt at foretage en Udjævning for de til samme svarende og de nærmest tilgrænsende Fødselsaars Vedkommende.

Til nærmere Belysning af dette Forhold hidsættes nedenstaaende Originalopgaver over Dødsfald i Aarene 1872, 1876 og 1880¹⁾:

Differents mellem Fødsels- og Dødsaar.	Mandkjøn.			Kvindekjøn.		
	1872.	1876.	1880.	1872.	1876.	1880.
x	2	3	4	5	6	7
38 Aar	95	98	77	91	99	109
39 —	77	97	74	87	98	83
40 —	119	127	96	118	123	103
41 —	67	86	67	81	94	72
42 —	82	101	75	102	108	93
43 —	62	84	90	90	104	104
44 —	120	99	84	94	116	86
45 —	99	116	102	74	97	108
46 —	96	124	84	89	109	88
47 —	71	129	89	85	92	96
48 —	111	131	112	85	99	100
49 —	110	110	81	88	104	90
50 —	132	168	156	126	124	134
51 —	109	102	107	83	106	95
52 —	124	142	117	97	104	109
53 —	110	125	118	87	125	113
54 —	110	150	133	102	112	136

¹⁾ Sp. 1: Differenz zwischen Geburts- und Sterbejahr; Sp. 2—4: Zahl der in den Jahren 1872, 1876 und 1880 Gestorbenen männlichen Geschlechts, Sp. 5—7: weiblichen Geschlechts.

XVII

Summeres Tallene for de her nævnte tre Aar, vil man finde følgende Rækker:

Aar.	Mandkj.	Kvindekj.	Aar.	Mandkj.	Kvindekj.
39	248	268	49	301	282
40	342	344	50	456	384
41	220	247	51	318	284
Tils.	810	859	Tils.	1 075	950

hvoraf det vil sees, at Tallene for det 40de og 50de Aar, der skulde ventes at udgøre omtrent $33\frac{1}{3}$ Procent af Summen for de tre Aar, udgør for Mandkøn 42 Procent og for Kvindeskøn 40 Procent saavel ved det 40de som ved det 50de Aar, et Forhold, der temmelig nær svarer til det for Preussen konstaterede, idet nemlig de i Deutsche Sterbetafel S. 23 meddelte Opgaver vise et Forhold af 38 à 39 Procent for Mænd og 40 Procent for Kvinder.

Denne Forskjel er for stor til, at man ved Mortalitetsberegningerne kan undlade saavidt muligt at berigtnige samme, især da Uregelmæssighederne følge Aldersaarene og saaledes ikke udjævne sig i Summerne for det hele Tiaar.

I den følgende Redegjørelse for, hvorledes Berigtigelserne ere foregaaede, skulle vi skjelne mellem a) det samlede Antal Døde i Tidsrummet $18^{71/2}-80/81$ og b) Antallet af Døde i hvert enkelt af Aarene 1871—1881, da nemlig Fremgangsmaaden for førstnævnte Tidsrum har været mere omstændelig end den, man har fundet at kunne bringe i Anvendelse for de enkelte Aars Vedkommende. Hvad Tidsrummet $18^{71/2}-80/81$ angaar, har man — efter først at have fordelt et Antal af 357 Mænd og 217 Kvinder, for hvilke enhver Opgave over Fødselsaar eller Alder manglede, i Overensstemmelse med de i Bilag 3 anførte Tal — udjævnet de Fødselsaар, hvis Afstand fra Dødsaaret var 19—21, 29—31, 39—41, 49—51 o. s. v., ved Hjælp af følgende Formel, hvor b betegner Summen af tre Aarsklasser af Døde, f. Ex. 19—21, samt a og c de tilsvarende Summer for de nærmest forangaaende og de nærmest efterfølgende tre Aarsklasser (altsaa i det valgte Exempel: 16—18 og 22—24):

$$\text{Det første Led af } b = (26b + 5a - 4c): 81;$$

$$\text{- andet Led af } b = (29b - (a + c)): 81;$$

$$\text{- tredie Led af } b = (26b - 4a + 5c): 81.$$

Der kunde vistnok have været Spørgsmaal om Udjævning af enkelte andre Aar end de ovennævnte om de runde Tiaar sig grupperende; men vi have med Hensigt undladt at forandre Tallene mere end nødvendigt, og der har i nærværende Tilfælde været saameget mindre Opfordring til at strække Udjævningen videre end til de nævnte Aar, som Antallet af Døde for hvert Fødselsaar, efter hvad senere vil blive nærmere forklaret, er blevet delt i en yngre og en ældre Aldersaarsklasse, af hvilke hver summeres sammen med tilsvarende Aldersklasser af de tilgrænsende Fødselsaар, hvorved ogsaa nogen Udjævning foregaar. De Uregelmæssigheder, som endnu efter de her foretagne Berigtigelser maatte vise

sig i Mortalitetskoefficienterne, lade sig bedre udjævne paa et senere Stadium af Beregningerne (jfr. Afd. III b) end i det til Grund for samme liggende statistiske Materiale.

Ved de til Bestemmelsen af Folkemængden i hvert af Aarene 1871—1880 fordelt efter Fødselsaar anstillede Beregninger for de i hvert Aar Døde har man foretaget Udjævningen paa en noget enklere Maade, nemlig væsentlig med Benyttelse af den arithmetiske Gjennemsnitsmethode, idet man har summeret de oprindelige Tal for de 3 Aarsklasser, for hvilke Udjævning skulde gjøres, og betragtet Gjennemsnitstallet (Summen divideret med 3) som Antallet af Dødsfald for den mellemste Aarsklasse og fordelt Forskjellen mellem dette Tal og det oprindelige paa de to andre Aarsklasser. I nogle Tilfælde har man fordelt Udjævningen paa flere Aarsklasser end tre, hvorhos man har maattet tage særligt Hensyn til Aarstallet 1800. Forskjellen mellem Resultaterne af denne Udjævning og af den for det hele Tidsrum underet foretagne er i det hele ganske uvæsentlig og har ingensomhelst Betydning for Mortalitetstabellernes Udregning, idet Dødsfaldenes Fordeling er blevet beregnet efter den nøiagtigere Methode, medens Opgaverne for de enkelte Aar ere blevne benyttede ved Beregningen af Antallet af de Levende, i Forhold til hvilket de heromhandlede smaa Differentser ere forsvindende.

c) Dødsfaldenes Fordeling paa de to til hvert Fødselsaar hørende Aldersklasser.

Vi gaa nu over til Fremstillingen af, hvorledes de paa den anførte Maade korrigerede Opgaver over Døde fordele efter Fødselsaar videre ere blevne fordele paa de i Tabel 2 nævnte yngre og ældre Aldersaarsklasser.

Hvad de tre første Fødselsaar (hvor Afstanden mellem Dødsaar og Fødselsaar er 0, 1 og 2 Aar) angaa, give fra 1871 af Originalopgaverne den fornødne detaillierte Specifikation, saa at ingen Beregning har været nødvendig, undtagen forsaavdigt angaaer Aarene 1871 og 1872, for hvis Vedkommende de fra først-nævnte Aar af indførte nye Regler ikke bleve fuldstændig gjennemførte i de originale Opgaver for Fødselsaarene 1 og 2, hvorfor Fordelingen paa hver Aldersklasse for disse Aars Vedkommende er blevet beregnet efter Gjennemsnits-forholdet for Aarene 1873—1880.

De Opgaver, der i Statistiken over Folkemængdens Bevægelse siden 1876 ere blevne meddelte om Antallet af Døde for de øvrige Aldersaars Vedkommende, ere byggede paa Beregning, idet det paa hvert Fødselsaar faldende Antal Døde er blevet delt i to lige store Halvdele, af hvilke den ene (med Tillæg af $\frac{1}{2}$ ved ulige Tal) er blevet henført til det yngre og den anden til det ældre Aldersaar. Denne Fordeling, der kan være fyldestgjørende, saalænge der alene handles om Dødsfald i et enkelt Aar, tilfredsstiller imidlertid ikke de Fordringer, der maa stilles til Mortalitetsberegninger.

For at erholde nøiagtigere Resultater har man for de Fødselsaar, der ligge 3 og 4 Aar tilbage for Dødsaaret, anstillet nærmere Undersøgelser for

Aarene 1878—1880 og 1883—1885¹⁾), hvorefter Fordelingen skulde have stillet sig saaledes, at for hvert 100 til Fødselsaarene 3 og 4 hørende Dødsfald faldt der henholdsvis 56.8 og 54.8 paa de yngre Aldersklasser og 43.2 og 45.2 paa de ældre.

Til Bedømmelse af, hvorvidt disse Opgaver kunne ansees som et korrekt Udtryk for det i det hele Tiaar 18^{71/72}—^{80/81} gjældende Forhold, og hvorvidt man deraf videre kan slutte sig til Fordelingen for de følgende Fødselsaar, vil det være hensigtsmæssigt at gjøre sig særskilt Rede for de to Hovedfaktorer, som influere paa dette Forhold, nemlig for det første Dødsfaldenes Aftagen fra de yngste Aldersaar af og dernæst deres Fordeling paa de forskjellige Aarstider.

I førstnævnte Henseende bemærkes, at man under Forudsætning af en jævn Aftagen i Antallet af Dødsfald efter en hyppig anvendt Formel kan regne sig til deres Fordeling paa hvert Aldersaar. Kalder man nemlig Antallet af Dødsfald af tre paa hinanden følgende Kuld a, b og c, deles b saaledes, at den til a grænsende Del (b₁) bliver $= \frac{b}{2} + \frac{a-c}{16}$ og den til c grænsende Del (b₂)

$$= \frac{b}{2} - \frac{a-c}{16}.$$

Efter denne Beregning skulde der i Aarene 1871—1880 for hvert 100 af de til samme Kuld hørende Dødsfald falde følgende Antal paa de yngre Aldersaar:

Afstand mellem Fødselsaar og Dødsaar.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Begge Kjøn.
3 Aar	55.5	55.3	55.4
4 -	53.9	53.8	53.8

Dernæst bliver der, som nævnt, Spørgsmaal om Aarstidens Indflydelse, i hvilken Henseende det lettelig vil indsees, at jo flere Dødsfald der finder Sted i første Halvaar sammenlignet med de i andet Halvaar stedfundne, desto flere Dødsfald blandt hvert Kuld vil høre til den yngre Aldersklasse. Ere Dødsfaldene ligeligt fordelte, vil, naar Omstændighederne ogsaa forvrigt stille sig lige, netop Halvdelen høre til hver Aarsklasse. Efter den Maade, hvorpaa Dødsfaldene hos os ere fordelte paa Årets forskjellige Maaneder, skulde i Tiaaret 1871—1880 51.5 Procent høre til den yngre og 48.5 Procent til den ældre Aarsklasse, et Forhold, der saavel gjælder Dødsfald overhovedet som særlig Dødsfald af de fem yngste Kuld. Dødsfaldenes Fordeling efter Aarstid skulde saaledes bevirke et Tillæg af 3 Procent til de efter ovennævnte Formel beregnede Forholdstal. De herved fremkomne nye Tal ere i nedenstaaende Tabel sammen-

¹⁾ Se Bilag 4. Før 1878 havdes ingen brugbare Opgaver forhaanden og for Aarene 1881 og 1882 vilde Udarbejdelsen af tilsvarende Opgaver have krævet uforholds-mæssig meget Arbeide. — For det 6te Fødselsaar, d. e. det, der ligger 5 Aar tilbage for Dødsaaret, have Opgaverne været for mangelfulde til at kunne benyttes.

stillede med de af Opgaverne direkte udledede Forholdstal, hvorhos man har fundet af Interesse til Spørgsmaalets videre Belysning at hidsætte Resultatet af en tilsvarende Beregning for Fødselsaaret 2:

Afstand mellem Fødselsaar og Dødsaar.	Af Original- opgaverne udledede Forholdstal.	Beregnehed Forholdstal.
1	2	3
2 Aar	60.5 %	61.8 %
3 —	56.8 —	57.0 —
4 —	54.8 —	55.4 —

Det vil sees, at de beregnede Forholdstal ikke afvige meget fra de af Originalopgaverne udledede, hvorved ogsaa bør bemærkes, at der særskilt for Aarene 1878—1880 viser sig et Forholdstal af 58.2 for Fødselsaaret 3 og 56.7 for det følgende Fødselsaar, saa at Middeltallet af disse Forholdstal og af de for samtlige Aar 1878—1880 og 1883—1885 gjældende næsten ganske svare til de beregnede. Under disse Omstaendigheder have vi for Tiaaret 18^{71/2}—18^{80/81} fundet det rigtigst for Fødselsaarene 3 og 4 at benytte Forholds-tallene 57 og 55 for de yngre og følgelig 43 og 45 for de ældre Aldersklasser.

Da den her foretagne Undersøgelse i det væsentlige viser Samstemmighed mellem de af Originalopgaverne og de ved Hjælp af Formelen beregnede Forholdstal for Fødselsaarene 2—4, kan man være tryg for at komme til et rigtigt Resultat ved at anvende samme Formel paa de følgende Fødselsaar, dog fremdeles med den af Aarstidens Indflydelse bevirkede Korrektion. I sidstnævnte Henseende maa imidlertid bemærkes, at Korrektionen ikke bliver ganske den samme for alle Aldersklasser.

Efter de i «Tabeller vedkommende Folkemængdens Bevægelse i Aarene 1876—1880» meddelte Opgaver over Dødsfald fordelt efter Maaneder og Fødselsaar, sammenholdt med Opgaverne over det samlede Antal Dødsfald i Aarene 1871—1880 fordelt efter Maaneder, skulde nemlig Aarstidens Indflydelse paa Døds-faldenes Fordeling paa de yngre og ældre Aldersklasser kunne ansættes, som følger:

	Afstand mellem Fødselsaar og Dødsaar.						Ialt.
	0—4	5—14	15—29	30—59	60 og mere.		
1	2	3	4	5	6	7	
Yngre Aldersklasse.....	51.5	53.1	51.8	51.7	51.2	51.5	
Ældre Aldersklasse	48.5	46.9	48.2	48.3	48.8	48.5	
Tilsammen	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
Altsaa procentvis beregnet Tillæg for de yngre Alders- klasser	+ 3.0	+ 6.2	+ 3.6	+ 3.4	+ 2.4	+ 3.0	

Af disse Procentforhold ere de i Bilag 5 meddelte Forholdstal for hvert enkelt Fødselsaar udledede.

Vi benytte altsaa for Delingen af Aarsklasserne 5 og opover den oven-nævnte Formel:

$$b_1 = \frac{b}{2} + \frac{a-c}{16}$$

$$b_2 = \frac{b}{2} - \frac{a-c}{16}$$

med Korrektion efter Bilag 5.

Fremgangsmaaden er paa Korrektionen nær overensstemmende med den i Deutsche Sterbetafel anvendte.

d. Forholdet mellem de registrerede og de virkelig stedfundne Dødsfald.

Endnu et Forhold vedkommende Opgaverne over Dødsfaldene maa her om-tales, idet nemlig de til Grund for Beregningerne liggende Antal angaa de i hvert Aar registrerede og ikke de i samme virkelig stedfundne Dødsfald. Først fra 1876 af er der nemlig i de statistiske Tabeller blevet skjernet mellem de i Registreringsaaret og i det foregaaende Aar indtrufne Dødsfald, og efter Erfaringer fra Aarene 1876—1885 viser det sig, at omrent 5 % af de i hvert Aar indregistrerede Dødsfald gjennemsnitlig taget vedkomme Dødsfald stedfundne i det foregaaende Aar. Dette udjævner sig imidlertid for Størstedelen mellem de enkelte Aar, hvilket nærmere vil fremgaa af nedenstaaende Opgave¹⁾:

Aar.	Antal Dødsfald		
	a) registrerede.	b) virkelig stedfundne.	Forskjel (a—b).
x	2	3	4
1876	34 356	34 289	— 67
1877	31 354	31 024	— 330
1878	29 582	29 758	+ 176
1879	28 616	28 512	— 104
1880	30 550	30 781	+ 231
1881	32 427	32 475	+ 48
Tilsammen	186 885	186 839	— 46
Gjennemsnitlig	31 148	31 140	— 8

¹⁾ Sp. 1: Jahre; Sp. 2 und 3: Anzahl der a) im Jahre registrirten, b) wirklich statt-gefundenen Sterbefälle; Sp. 4: Differenz a—b.

For heromhandlede sex Aar kan saaledes Forskjellen ansees som ganske forsvindende, og det samme er, saavidt det af det foreliggende Materiale kan erfares, Tilfaldet med hele det heromhandlede Tidsrum 18^{71/72}—18^{80/81}. Derimod medfører den Omstændighed, at endel af Opgaverne i Registreringsaaret angaa Dødsfald i det foregaaende Aar, adskillig Forrykkelse i Henseende til Aldersfordelingen, dersom man ikke — hvad her er gjort — tager Hensyn dertil ved Opgavernes Bearbeidelse. Dette vises bedst ved et Exempel. Af de i 1876 indregistrerede Dødsfald havde 1 701 fundet Sted i Aaret 1875, nemlig 1 194 i December 1875, 272 i November 1875, 106 i Oktober 1875 og et ringere Antal i de øvrige Maaneder ligetil 2 i Januar. Af de i 1877 indregistrerede Dødsfald fandt 1 634 Sted i 1876, deraf 1 018 i December, 252 i November, 122 i Oktober o. s. v. Da Opgaverne, som nævnt, bearbeides for hvert Registreringsaar, er saaledes ovennævnte 1 194 regnede som døde i December 1876 istedetfor 1 018, ligesom der til November 1876 er blevet regnet 272 istedetfor 252, til Oktober 1876 106 istedetfor 122 o. s. v. Medens dette i Henseende til Dødsfaldenes Fordeling paa Aarets Maaneder for et Tiaar underet ingen nævneværdig Forskjel gjør, vilde det medføre en ikke ringe Feil, hvis man paa den Maade satte 1875 istedetfor 1876, at man lod Fødselsaarene for de Døde være uforandrede. De i 1875 Døde af 1875 Aars Kuld ere nemlig døde i Alderen 0—1 Aar, men hvis man uden Foråndring i Fødselsaaret vilde henføre dem til 1876, vilde de komme i Alderen 1—2 Aar. Paa samme Maade vilde alle øvrige Aldersklasser rykkes 1 Aar fremover; men da det maa antages, at de heromhandlede Dødsfald have været ligeligt fordelte efter Alder i begge de vedkommende Aar, har det været nødvendigt, samtidig med, at man har rykket Kalenderaaret for Dødsfaldets Indtræden 1 Aar frem, ogsaa at rykke Fødselsaaret 1 Aar frem, hvorved Aldersfordelingen er blevet uforandret.

3. Antallet af de Udvandrede fordelte efter Fødsels- og Aldersaar. (Tabel 3.)

Det samlede Antal af udvandrede Mænd og Kvinder er blevet bestemt paa følgende Maade:

I Tiaaret 1866—1875 udgjorde ifelge Folketaellingerne sammenholdt med «Tabeller vedkommende Folkemængdens Bevægelse» (C. No. 1. 1871—1875):

	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Tilsammen.
a) Folkemængdens Tilvæxt	+ 49 421	+ 62 247	+ 111 668
b) Overskud af Fødte	+ 115 671 ¹⁾	+ 106 083	+ 221 754 ¹⁾
c) Altsaa Overskud af Udvandrede . . .	— 66 250	— 43 836	— 110 086

¹⁾ I de anførte Tabeller vedk. Folkem. Bevæg. er Overskudet af Fødte S. 1 anført som + 219 954, hvilket er Overskudet for den hjemmehørende Befolknings Vedkom-

XXIII

Efter de direkte Opgaver over Udvandring og Indvandring skulde Udvandringsoverskudet i de samme Aar kunne beregnes saaledes:

	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Tilsammen.
1. Overseisk Udvandring	66 515	52 975	119 490 ¹⁾
2. Rømte Sømænd:			
(after Indrulleringschefernes Opgaver)	(6 825)	-	(6 825)
Do. med Tillæg for disse Opgavers			
Ufuldstændighed ²⁾	9 100	-	9 100
3. Norske Sømænd døde i Udlandet			
(Anm. 1)	1 800	-	1 800
	Tilsammen 1—3	77 415	52 975
			130 390
4. Hjemvendte Sømænd:			
(after Indrulleringschefernes Opgaver)	(2 905)	-	(2 905)
Samme afrundede	3 000	-	3 000
5. Indflytning fra Sverige ³⁾	8 005	6 823	14 828
	Tilsammen 4—5	11 005	6 823
			17 828

Udvandringsoverskud ifølge ovenstaaende

Opgaver 1—5	— 66 410	— 46 152	— 112 562
Do. ifølge Folketællingerne . . .	— 66 250	— 43 836	— 110 086
Forskjel antydende et Overskud af Indvandring	+ 160	+ 2 316	+ 2 476

Det vil heraf sees, at Forskjellen mellem det efter de direkte Opgaver og de efter Folketællingerne beregnede Udvandringsoverskud for Mandkjønnets Vedkommende er ganske ubetydelig, og heller ikke, hvad Kvindekjønnet angaaer, er af nogen væsentlig Betydning, idet man paa den ene Side har Opgave over den hele oversøiske Udvandring, der er den vigtigste Faktor, og desuden ved Hjælp af den svenske officielle Statistik over mere end ¾ af det Indvandringsoverskud, der forøvrigt viser sig.

mende. Her er imidlertid Antallet af Dødsfald regnet efter de i Norge stedfundne Dødsfald og saaledes fratrukket for 1866—1870 800 og for 1871—1875 1 000, samtlige vedkommende Mandkjøn. Som Følge heraf bliver Udvandringen forøget med de tilsvarende Tal.

¹⁾ Den for Aarene 1866—1870 benyttede Opgave indbefatter kun Udvandringen til de Forenede Stater, hvorfor Tallet er 55 mindre end det i «Tab. vedk. Folkem. Bevæg. 1871—1875», S. 1 anførte. — Forøvrigt bemærkes, at et Antal af 1707 i Aarene 1871—1874 Udvandrede, for hvilke Kjønnet ikke har været anført, her er blevet fordelt overensstemmende med det for Emigranter i almindelighed stedfindende Forhold.

²⁾ Jfr. det i Indledningerne til Skibsfartsstatistikken bemærkede.

³⁾ Efter Sveriges officielle Statistik.

Da de direkte Opgaver haves for hvert Aar, kan det efter Folketællingerne for det hele Tiaar underet beregnede Udvandringsoverskud med tilstrækkelig Nøjagtighed fordeles paa de enkelte Aar 1866—1875, idet Opgaverne for Mandkjønnets Vedkommende kunne benyttes saagodtsom uforandrede, medens det, hvad Kvinderne angaar, kan antages, at de 2 316 indvandrede, for hvilke direkte Opgave mangler, have været fordelt paa de enkelte Aar efter samme Forhold som Indvandringen fra Sverige.

Paa samme Maade vil man fra de direkte Opgaver over den i Aarene 1876—1881 stedfundne Udvandring kunne slutte sig til, hvorledes Udvandringsoverskudet i det hele har stillet sig i disse Aar, og har man derfor for Mandkjønnets Vedkommende benyttet Opgaverne ligefrem, og for Kvindernes Vedkommende antaget, at der, bortseet fra den oversøiske Udvandring, har været et Indvandringsoverskud svarende til $1\frac{1}{3} \times$ Indvandringen fra Sverige, dog med Afrunding af Tallene.

I Henhold hertil er Udvandringsoverskudet for de enkelte Aar af Tidsrummet 1871—1880 blevet beregnet paa følgende Maade*):

	1871.	1872.	1873.	1874.	1875.	1876.	1877.	1878.	1879.	1880.
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Mandkjøn:										
1. Oversøisk Udvandring	6 907	7 506	5 617	2 354	2 162	2 403	1 701	2 713	4 708	12 260
2. Rømte Søfolk.....	1 100	1 200	1 200	1 100	1 000	1 000	1 000	1 000	1 200	1 400
3. Norske døde i Udlandet	200	200	200	200	200	200	200	200	200	300
4. Hjemvendte Sømænd ..	300	300	400	600	600	600	600	600	600	600
5. Indvandrede fra Sverige										
o. a. Lande	800	800	800	900	900	1 000	1 000	900	800	900
Udvandringsoverskud	7 107	7 806	5 817	2 154	1 862	2 003	1 301	2 413	4 708	12 460
Kvindekjøn:										
1. Oversøisk Udvandring	5 369	6 359	4 735	2 247	1 886	1 952	1 505	2 150	2 900	7 952
2. Indvandring fra Sverige										
o. a. Lande	800	800	1 000	1 000	1 200	1 200	1 200	1 100	1 000	1 100
Udvandringsoverskud	4 569	5 559	3 735	1 247	686	752	305	1 050	1 900	6 852

Uagtet de enkelte Led af ovenstaaende Opgaver, som det vil sees, ere blevne afrundede, tør de efter den for Aarene 1866—1875 gjorte Erfaring

*.) Wanderungen in den Jahren 1871—1880: Männliches Geschlecht: 1. Ueberseeische Auswanderung, 2. Desertirte Seeleute, 3. Im Auslande gestorbene Seeleute, 4. Heimgekehrte Seeleute, 5. Einwanderung aus Schweden u. a. Ländern. Weibliches Geschlecht: 1. Ueberseeische Auswanderung. 2. Einwanderung aus Schweden u. a. Ländern.

antages overhovedet at komme det rigtige Forhold temmelig nær. Efter den ved Beregningen af Mortalitetstabellerne anvendte Methode vilde det forøvrigt ikke i nogen mærkbar Grad influere paa Beregningens Resultater, selv om man maatte antage, at Opgaverne over Udvandringsoverskudet vare mindre nøagtige. Om man f. Ex. tænkte sig Muligheden af, at Udvandringsoverskudet for hvert Aar gjennemsnitlig taget var 400 større end her beregnet (hvaed der er meget usandsynligt), vilde dette alligevel ikke gjøre større Forskjel i Mortalitetskoeficienten end at forandre 10 000 til 10 001, en Forskjel, der selvfølgelig er forsvindende lidet. Noget større vil Forskjellen blive, hvis man forudsætter, at den for Aarene 1871—1875 beregnede Udvandring var rigtig, men for de følgende Aar for lavt ansat, f. Ex. gjennemsnitlig 400 for lidet aarlig; men heller ikke under denne Forudsætning vilde Feilen i Mortalitetskoeficienten blive større end i Forholdet 10 000: 10 003. Den fra Folketællingerne i 1865 og 1875 hentede Erfaring gjør det imidlertid lidet sandsynligt, at endog en saa ringe Feil kan have gjort sig gjeldende.

Efter disse Bemærkninger angaaende det samlede Antal Udvandrede gaa vi over til Fremstillingen af, hvorledes deres Fordeling paa de enkelte Fødsels- og Aldersaar er blevne iværksat.

Denne Fordeling er blevne udført særskilt for hver af de i næst foregaaende Tabel specificerede Klasser af Udvandrede og Indvandrede.

For den oversøiske Udvandrings Vedkommende have de originale Opgaver indeholdt Oplysning om Udvandrernes Alder betegnet ved de enkelte, fyldte Aldersaar, samt undtagelsesvis i Maaneder. Ved Opgavernes Bearbeidelse i det statistiske Centralbureau ere Aldersaarene blevne omsatte i Fødselsaar og de deraf fremkomne Resultater findes offentliggjorte i «Tabeller vedkommende Folkemængdens Bevægelse». ¹⁾ For endel af Udvanderne har der imidlertid manglet Aldersopgaver, nemlig i Tiaaret 1871—1880 tilsammen for 2 155, af hvilke 2 129 falde paa Aarene 1871—1875 og deraf igjen 915 paa Aaret 1871, der her kun for en Halvdel kommer i Betragtning. Disse Udvandrede ere blevne fordelte paa de enkelte Fødselsaar efter samme Forhold som for de Udvandrede, for hvilke Alderen har været anført i Aarene 1872—1880.

Opgaver over de rømte Sømænds Alder findes for de senere Aar anført for de fleste af de Rømninger, der ere blevne anmeldte for Indrulleringscheferne, hvilke imidlertid, som ovenfor bemærket, ikke repræsentere de fulde Antal af Rømte. Man har derfor beregnet Aldersfordelingen for det samlede Antal, idet man har antaget, at denne i heromhaudlede Tidsrum har været den samme som den, der har fundet Sted for et Antal af 8 152 Sømænd,

¹⁾ Ved det i nærværende Øiemed foretagne Sammendrag af disse Opgaver har man forøvrigt i et enkelt Punkt fraveget de trykte Tabeller, idet nemlig en paatagelig feilagtig Uregelmæssighed, der for de to første Fødselsaars Vedkommende viser sig i Henseende til de i 1873 Udvandrede, er blevne fjernet paa den Maade, at man istedetfor Tallene 155 og 95 for Mandkøen samt 151 og 97 for Kvindekøen i Overensstemmelse med Erfaringerne for de øvrige Aar har sat henholdsvis 75 og 175 for Mandkøen samt 68 og 180 for Kvindekøen.

XXVI

rømte i Aarene 1873—1885, hvis Alder har været anført. Disses Aldersfordeling beregnet pr. 1 000 vil findes angivet i Bilag 6.

Paa samme Maade har man beregnet Aldersfordelingen for de efter Rømning hjemkomne Sømænd, for hvis Vedkommende Beregning støtter sig til Opgaver for et samlet Antal af 2 534 Sømænd, der i Aarene 1876—1885 vare vendte tilbage til Fædrelandet, og for hvilke Alderen har været anført, jfr. samme Bilag.

I Henseende til Aldersfordelingen for de i Uerlandet døde Nordmænd henvises til Bilag 2.

For de fra Sverige og andre Lande indvandrede Mænd og Kvinder har man med Benyttelse af det i den svenske officielle Statistik opgivne Antal til Norge indvandrede Voxne og Børn samt forøvrigt med Ledning af de ved Udvandringen almindelige Forhold mellem de enkelte Aarsklasser opstillet en Tabel over Indvandrernes approximative Fordeling paa hvert Fødselsaar, (se Bilag 7).

Det paa Grundlag af ovenomhandlede Opgaver beregnede Udvandringsoverskud i Aarene 1872—1880 fordelt paa de enkelte Fødselsaар vil findes angivet i Tabel 3, Rubr. 4 og 5, hvortil slutter sig tilsvarende Opgaver for de i 1871 Udvandrede, forsaavidt angaaer de ældre Aldersaarsklasser indenfor hvert Fødselsaar, og for de i 1881 Udvandrede, forsaavidt angaaer de yngre Aldersaarsklasser (Rubr. 2 og 3 samt 6 og 7).

Summen af disse Rubriker viser det samlede Udvandringsoverskud for det her behandlede Tidsrum 18^{71/72}—18^{80/81} efter de originale Aldersopgaver for den oversøiske Udvandring med de ovenfor nævnte Tillæg og Fradrag for den øvrige Udvandring og Indvandring.

Ligesom Tilfældet var med Dødsfaldene, tiltrænges imidlertid, ogsaa forsaavidt Udvandringen angaaer, en Udgævning af Tallene for visse Aarsklasser, og der gjør sig i denne Henseende gjældende nogle for Udvandringen særegne Eiendommeligheder, som her nærmere maa forklares.

Det er ovenfor omtalt, at de originale Opgaver over Udvandringen til oversøiske Steder anføre Udvandrernes Alder i fyldte Aldersaar. Ved den i Bureauet foretagne Omsætning af disse til Fødselsaar er en forskjellig Fremgangsmaade blevne befulgt for Aarene 1871—1875 og 1876—1880. For førstnævnte Femaaer er Fødselsaaret blevne direkte udledet af den i Listerne anførte Alder, altsaa ere f. Ex. ved Udvandringen i 1875 Aldersaarene 2, 11 og 15, blevne omsatte til Fødselsaarene 1873, 1864 og 1860. Fra 1876 af ere derimod Udvanderne først blevne grupperede efter Aldersaar saaledes, at man i det anførte Exempel har henført dem til Aldersklasserne 2—3, 11—12 og 15—16 Aar; af de saaledes fremkomne Tal har man igjen udledet Fødselsaarene ved at halvere Tallene, saa at f. Ex. i 1876 Halvparten af de i Alderen 2—3 Aar Udvandrede er blevne henført til Fødselsaaret 1874 og Halvparten til 1873, medens efter den tidlige Fremgangsmaade samtlige vilde være blevne henførte til Fødselsaaret 1874. Denne Forskjel i Methoden afspeiler sig tydelig i de statistiske Resultater, hvilket navnlig sees paa Mærkeaarene 11—12, 50—51

XXVII

o. a. Saaledes finder man for hvert af de omhandlede Eemaar følgende Tal for udvandrede Mænd:

Differents mellem Udvandringsaar og Fødselsaar.	1871—1875.		1876—1880.		Differents mellem Udvandringsaar og Fødselsaar.	1871—1875.		1876—1880.	
	1	2	3	1	2	3	1	2	3
10.....	373		272	49.....		102		94	
11.....	765		400	50.....		279		144	
12.....	201		310	51.....		70		130	
13.....	253		70	52.....		93		65	

Ingen af de anvendte Methoder giver et fuldt ud nøagtigt Resultat, skjønt den for Aarene 1876—1880 anvendte skulde nærme sig dette mest. Hvis man nemlig turde forudsætte, at de Personer, hvis Alder f. Ex. har været betegnet med 10, 11, 12, 13 o. s. v. Aar, alle have hørt til Aldersklasserne henholdsvis 10—11, 11—12, 12—13 og 13—14 Aar, vil det af den S. VI meddelte Tabel angaaende Udvandringens Fordeling paa de enkelte Aarstider kunne udledes, at 43 Procent skulde have været født i de Fødselsaar, der ligge 10, 11, 12 og 13 Aar forud for Udvandringsaaret, og 57 Procent i de Fødselsaar der ligge 11, 12, 13 og 14 Aar forud, medens der, som nævnt er regnet 50 Procent for begge. Følgelig skulde her anvendes en Korrektion, der for Fødselsaaret n kan udtrykkes ved følgende Formel, hvor E betegner det i Tabellerne offentliggjorte Antal Udvandrede og *E det korrigerede Tal:

$$*E_n = E_n + 0,07 E_n - 0,07 E_{n-1}$$

Omvendt skulde Korrektionen for Aarene 1872—1875 kunne udtrykkes saaledes:

$$*E_n = E_n - 0,43 E_n + 0,43 E_{n-1}$$

Tages det hele Tidsrum 1872—1880 underet, faar man, da Korrektionerne for Aarene før og efter 1876 gaa i modsat Retning og Udvandringen i Aarene 1872—1875 var noget mindre end i Aarene 1876—1880, følgende Formel:

$$*E_n = E_n - 0,15 E_n + 0,15 E_{n-1}$$

Imidlertid viser der sig ved Udvandringen for visse Aldersklassers Vedkommende, navnlig hvor der ved Overskridelse af en vis Aldersgrænse indtræder en Fragtforhøjelse, en Tendents til at angive en yngre Alder end den virkelige. Dette skulde virke i den Retning, at den heromhandlede Korrektion for Aarene 1876—1880 skulde blive noget større og for Aarene 1872—1875 noget mindre end ovenfor angivet. Da det saaledes for samtlige Aar 1872—1880 underet er tvivlsomt, om Korrektion overhovedet tiltrænges, og denne i ethvert Fald neppe

XXVIII

vil blive af Betydning, have vi fundet det rigtigt ikke at foretage nævnte Korrektion.

Derimod vil et Blik paa Tabel 3, Rubr. 8 og 9 være tilstrækkeligt til at overbevise om, at en Udjævning af Tallene for visse Aarsklasser har været nødvendig. Ved denne Udjævning ere følgende Regler komne til Anvendelse:

For de fem første Aarsklasser er den samlede Sum bleven fordelt efter nedenstaaende Forholdstal, der ere beregnede efter det gjennemsnitlige Antal af Børn i hvert af de fem første Aldersaar, Hensyn taget til Udvandringens Fordeling efter Aarstid (jfr. S. VI):

Differents mellem Udvandringsaar og Fødselsaar.	Forholdstal pr. 1000.
0	108
1	242
2	226
3	216
4	208

1 000.

Dernæst har man for Aarsklasserne 19—21, 29—31, 39—41 o. s. v. anvendt den samme Formel, som for Dødsfaldenes Vedkommende, jfr. S. XVII, hvilken Formel ogsaa er blevet benyttet til Udjævning af Tallene for Aarsklasserne 5—7 og 11—13.

Ved Fordelingen af de udjævnede Tal for de enkelte Fødselsaar (Rubr. 10 og 11) paa de yngre og ældre Aldersaarsklasser (Rubr. 12—15) har man i Overensstemmelse med den for Dødsfaldenes Vedkommende anvendte Fremgangsmaade (jfr. S. XXI), samt Hensyn taget til Udvandringens Fordeling efter Aarstid (jfr. S. VI)¹⁾, anvendt følgende Formel:

$$b_1 = 0,58 b + \frac{a-c}{16}$$

$$b_2 = 0,42 b - \frac{a-c}{16}$$

¹⁾ Efter denne skulde der istedetfor Forholdstallene 0,58 og 0,42 egentlig anvendes 0,57 og 0,43; men paa Grund af den i Henseende til Udvandringen foretagne Konversion fra Aldersaar til Fødselsaar vil ifølge foretagen Prøve de førstnævnte Tal give de rigtigste Resultater.

III.

Mortalitetsberegningens praktiske Udførelse.

a) De direkte beregnede Dødelighedskoefficienter.

Den i Slutningen af første Afsnit opstillede Formel for Beregningen af Dødelighedskoefficienterne er blevet anvendt saaledes, som nedenstaaende Exempel nærmere viser.

1) Mandkjen, første Leveaar. Her er ifølge Tabel 2

$$\begin{aligned}D^{\alpha} &= 22\,434 *D^{\beta} &= 10\,173 \quad (D^{\beta} = 10\,149) \\D^{\alpha} + *D^{\beta} &= 32\,607 \quad (\text{Rubr. } 16).\end{aligned}$$

Antallet af Levende i Alderen $n = L_0$ er ifølge Tabel 1, Rubr. 10 = 289 387

$$\text{Altsaa } K_0 = \frac{32\,607}{289\,387} = 0.11268$$

2) Mandkjen, andet Leveaar.

Ifølge Tabel 2, samme Rubriker, er $D^{\alpha} + *D^{\beta} = 9\,060$, medens ifølge Tabel 1 $L_1 = 251\,690$.

$$\text{Altsaa } K_1 = \frac{9\,060}{251\,690} = 0.03600$$

o. s. v.

o. s. v.

Resultatet af de tilsvarende Beregninger for alle Aldere og begge Kjen vil findes meddelt i Tabel 5, hvorved dog er at mærke, at Dødelighedskoefficienterne for Måndkjen i Alderen fra det 14de til det 50de Aar ere meddelte overensstemmende med de særskilt for den hjemmehørende Folkemængde i Tabel 4 anførte Opgaver, hvor ogsaa de Koefficienter, der fremkomme for den tilstede-

værende Folkemængde, findes indtagne. Sammenligningen mellem Koefficienterne for den hjemmehørende og den tilstedeværende Befolkning viser for de nævnte Aldersklasser af Mandkjøn et noget ugunstigere Resultat for den førstnævnte, hvad ialfald for nogen Del maa antages at have sin Grund i den større Dødelighed, som gjør sig gjældende blandt Sømændene. Under disse Omstændigheder har man, da det maa være af større Interesse at have en Livs- og Dødstabel for hele det norske Folk end blot for den inden Landets Grænser værende Befolkning, ikke været i Tvivl om at anvende de førstnævnte ugunstigere end de sidstnævnte Koefficienter. Forskjellen er vistnok ikke betydelig, men dog mærkbar. Udenfor de nævnte Aldersklasser af Mandkjøn, ligesom for hele Kvindekjønnet, er Forskjellen af forsvindende Betydning.

Med Benyttelse af de saaledes direkte beregnede Dødelighedscoeffienter er den i Tabel 5 meddelte Livs- og Dødstabel bleven beregnet paa følgende Maade: Sættes Antallet af Levendefødte af Mandkjøn = $L_0 = 100\ 000$, er altsaa Antallet af dem, der dø, inden de fylde Alderen 1 Aar = $K_0 \times 100\ 000 = 11\ 268$. Følgelig opnaa 88 732 Alderen 1 Aar. Antallet af dem, der blandt disse dø i Alderen 1 til 2 Aar, bliver saaledes $88\ 732 \times 0.03600 (K_1) = 3\ 194$. Altsaa opnaa 85 538 Alderen 2 Aar. Paa samme Maade gaar man den hele Række nedover.

For de høieste Aldersaar, nemlig fra det 97de Aldersaar for Mandkjøn og det 98de for Kvindekjøn, vil det sees, at de direkte beregnede Dødelighedscoeffienter i Modsætning til den Regel, der ligefra det 13de—14de Aar gjør sig gjældende, vise en aftagende Tendents. Da dette maa antages at hidrøre fra Unøiagtighed i Aldersangivelserne for de meget gamle Personer, har man, som det af Tabel 5 vil erfares, for disse Aldersaars Vedkommende foruden at meddele Resultatet af de originale Opgaver tillige udført en Beregning, der er bygget paa Forudsætningen om Dødelighedscoeffienternes aarlige Stigen fra det 92de Aar af med 6 Procent, hvilket nemlig er den Stigning, som ifølge direkte Observation gjør sig gjældende for de for Aldersklasserne 85—89 og 90—94 beregnede Koefficienter. Man er her gaaet ud fra Dødelighedscoeffienterne for det 92de Aar, hvilke nemlig staa de udjævnede Koefficienter for samme Aar meget nær. For Aarene 93 til 96 for Mandkjøn og 97 for Kvindekjøn har man i hieromhandlede Tabel benyttet de direkte beregnede Koefficienter, der kun lidet afvige fra de paa ovenanførte Maade beregnede.

b) Dødelighedscoeffienternes Udjævning.

Naar man undtager de for de høieste Aldersaar beregnede Koefficienter, vise de øvrige i det hele taget meget jævne Resultater. Da der imidlertid enkeltvis forekommer mindre Uregelmæssigheder i Henseende til Koefficienternes Stigen eller Falderen, og da disse Uregelmæssigheder maa antages at bero paa tilfældige Omstændigheder eller paa det statistiske Materiales Beskaffenhed, har man fundet det ønskeligt at foretage nogen Udjævning af de beregnede Tal.

Ved Overveielsen af de forskjellige Methoder, som der i nævnte Øiemed kunde være Spørgsmaal om at anvende, har man særlig fæstet sig ved det af *Woolhouse* i Institute of Actuaries Life Tables anvendte Princip¹⁾.

Ved den af dette udledede Formel udjævnnes de mellem hvert 5te Aar liggende Tal paa den Maade, at der tages Hensyn til alle direkte beregnede Tal, nemlig exempelvis:

- a) for Alderaarene 10, 15, 20, 25 o. s. v.
- b) — — 11, 16, 21, 26 o. s. v.
- c) — — 12, 17, 22, 27 o. s. v.
- d) — — 13, 18, 23, 28 o. s. v.
- e) — . — 14, 19, 24, 29 o. s. v.

idet det endelige Resultat bliver Gjennemsiddet af samtlige fem Beregninger (a, b, c, d, e), eller, grafisk udtrykt, en Gjennemsnitskurve optrukket mellem de fem gjennem Punkterne a) 10, 15, 20 . . . b) 11, 16, 21 . . . c) 12 o. s. v., d og e gaaende Kurver.

Følgende Formel sammenfatter den hele Beregning:

$$5(l) = 1 + \gamma_1 + \gamma_2 - 0.04(f + 4g + 2h + 3k),$$

hvor (l) betegner den søgte udjævnede Størrelse, f Ex. Antallet af Levende i en vis given Alder, medens γ_1 betegner $l_{-1} + l_{+1}$, altsaa Summen af den næstforegaaende og den næsteefterfølgende Aldersklasse,

$$\begin{aligned} \text{og } \gamma_2 &= l_{-2} + l_{+2} \\ \gamma_3 &= l_{-3} + l_{+3} \\ \gamma_4 &= l_{-4} + l_{+4} \\ &\text{o. s. v.} \end{aligned}$$

$$\text{samt } f = \gamma_1 - \gamma_3, \quad g = \gamma_2 - \gamma_4, \quad h = \gamma_6 - \gamma_3, \quad k = \gamma_7 - \gamma_4.$$

Imidlertid har man af to Grunde fundet det hensigtsmæssigt istedetfor nævnte Formel at anvende en Modifikation af samme, nemlig for det første, fordi den ved samme bevirke Udjævning er vel stærk, saa at de udjævnede Tal komme til at afvige vel meget fra de direkte beregnede, og dernæst, fordi den i Anvendelsen medfører en temmelig vidtleftig Beregning.

Man har derfor benyttet følgende paa samme Princip grundede Formel, der alene deri skiller sig fra den ovenfor anførte, at Mellemrummet mellem Aldersarene er forkortet fra 5 til 3:

$$3(l) = 1 + \frac{1}{9}(8\gamma_1 + 2\gamma_2 - \gamma_4).$$

¹⁾ Tables deduced from the Mortality Experience of Life Assurance Companies &c. with an Introduction explanatory of the Construction and Application of the Tables (London 1872), S. LXXXVII o. f. — Se ogsaa Zeitschrift für Schweizerische Statistik 1887, S. 332.

XXXII

Denne Formel, der for de yngste og de ældste Aldersaars Vedkommende er blevet benyttet ved Udjævningen af den schweizerske Sterbetafel (se det ovenfor citerede Skrift), har man for den norske Livstabels Vedkommende fundet at give tilfredsstillende Resultater for saagodtsom samtlige Aldersaar. Dog har man anset det rigtigst at benytte de originale Tal for Aldersaarene 0—9, hvorhos man for det 13de og 32te Aar for Mandkjøn og det 12te Aar for Kvindekjøn har benyttet Middeltallene af de originale og de udjævnede Tal. Ved de nævnte Alderstrin gør nemlig Dødelighedskoefficienternes Kurve en Vending, som antagelig har sit tilsvarende i Virkeligheden, men som den almindelige Formel vilde virke til i nogen Grad at udglatte. De ubetydelige Differentialer, der fremkomme ved Overgangen fra de originale Tal samt fra Middeltallet mellem disse og de udjævnede Tal til sidstnævnte, ere efter Skjøn fordelte paa Aldersaarene 10—12 (13) samt 31—32 og 33—34.

Hvorledes heromhandlede Formel i det enkelte er blevet anvendt, vil sees af efterfølgende Exempler.

Mandkjøn 15—20 Aar:

Antallet af Gjenlevende i Alderen 15 Aar (L_{15}) er ifølge direkte Beregning 77 345 = i ovenstaaende Formel (I). Ligeledes er ifølge den direkte Beregning:

$l_{-1} = 77\ 642$	$l_{-2} = 77\ 933$	$l_{-4} = 78\ 560$
$l_{+1} = 76\ 998$	$l_{+2} = 76\ 588$	$l_{+4} = 75\ 546$
(Sum) $\gamma_1 = 154\ 640$	$\gamma_2 = 154\ 521$	$\gamma_4 = 154\ 106$
$8\gamma_1 = 1\ 237\ 120$	$2\gamma_2 = 309\ 042$	
$2\gamma_2 + 309\ 042$		
$\gamma_4 = 154\ 106$		
	$= 1\ 392\ 056 : 9 = 154\ 672.9$	
1	$= 77\ 345$	

$$\text{Altsaa } 1 + \frac{1}{9} (8\gamma_1 + 2\gamma_2 - \gamma_4) = 232\ 017.9 : 3 = 77\ 339.3$$

$$\text{Altsaa det udjævnede Tal for } L_{15} \dots \dots \dots = 77\ 339$$

$$\text{Paa samme Maade findes det udjævnede Tal for } L_{20} = 74\ 923$$

Derefter er samme Beregning udført for Antallet af Dødsfald i Alderen 15/16, 16/17, 17/18, 18/19 og 19/20 Aar (Tabel 5, Rubr. 6 og 7), hvorved de udjævnede Tal for disse ere blevne fundne at udgjøre:

$D_{15/16} \dots \dots \dots$	$347.3 = 347$
$D_{16/17} \dots \dots \dots$	$409.6 = 410$
$D_{17/18} \dots \dots \dots$	$483.6 = 483^1)$
$D_{18/19} \dots \dots \dots$	$556.9 = 557$
$D_{19/20} \dots \dots \dots$	$618.6 = 619$
Tilsammen:	$2\ 416.0 \quad 2\ 416$

¹⁾ Egentlig nærmest 484, men da bliver Summen for de 5 Aar 1 for stor.

XXXIII

Trækkes de udjævnede Tal for Antallet af Døde i Alderen 15—20 (2 416) fra det udjævnede Antal af Gjenlevende i Alderen 15 Aar ($L_{15} = 77\ 339$), udkommer det for L_{20} beregnede Tal (74 923), hvorved altsaa Regningens Rigtighed paa en bekvem Maade kontrolleres.

De paa denne Maade for samtlige Aldersaar paa de før nævnte Undtagelser nær udjævnede Antal af Gjenlevende og Døde findes meddelte i den første af de i følgende Afsnit IV meddelte Tabeller.

Heraf ere igjen de nye (udjævnede) Dødelighedskoefficienter eller Dødsrisikoer i samme Tabels Rubriker 16 og 17 udregnede ved at dividere L_n i $D_{n/n+1}$, undtagen for de 100 Aar overstigende Alderstrin, hvor de i Slutningen af det foregaaende Afsnit nævnte Dødelighedskoefficienter ere blevne benyttede.

c) Antallet af de samtidigt Levende, af de tilbagelagte og gjenstaaende Leveaar.

Antallet af de ved en stationær tænkt Befolkning samtidigt Levende spiller en vigtig Rolle i Livs- og Dødstabellerne, idet det foruden at angive, hvor mange Personer der ved en saadan Befolkning lever i de forskjellige Aldersaar, tillige angiver det Antal Aar, som de ved hvert Alderstrin gjenlevende Personer tilsammen gjennemleve i Løbet af det med dette Alderstrin begyndende Aar ($L_{n/n+1} =$ Summen af det Antal Aar, som L_n gjennemleve fra Alderen n til $n + 1$)¹⁾). Naar der f. Ex. af et oprindelig af 100 000 Personer bestaaende Kuld i Alderen 5 til 6 Aar samtidigt gjenlever 82 906, er der af Personer hørende til nævnte Kuld mellem det 5te og det 6te Aldersaar tilsammen oplevet 82 906 Aar. I det her valgte Exempel (Kvindekjøn) udgjorde Antallet af dem, der naaede Alderen 5 og 6 Aar, henholdsvis 83 301 og 82 559. Da de sidstnævnte i heromhandlede Tidsrum hver have levet 1 Aar, falder der paa de i Alderen 5 til 6 Aar Døde (742) tilsammen $82\ 906 \div 82\ 559 = 347$ Leveaar i nævnte Alder, altsaa paa hver gjennemsnitlig 0.468 Aar. Summen af de Leveaar, der i Alderen n til $n + 1$ falder paa de i samme Alder Døde (hvilken vi for Kortheds Skyld kunne betegne ved $D_{n/n+1}$), falder igjen — med en Begrænsning, som strax nedenfor skal blive nærmere omhandlet — sammen med det Antal af Dødsfald, der blandt et bestemt Kuld finder Sted i det andet af de to Kalenderaar, hvori de til et og samme Aarskuld og til samme Aldersaar hørende Dødsfald foregaa, hvilket efter den her benyttede Betegnelsesmaade udtrykkes ved Formelen:

$$D_{n/n+1} = D_{n/n+1}^{\beta}$$

¹⁾ Det mathematiske Bevis for denne Sætning er bl. a. ført i Afhandlingen: «Zur Theorie der Sterbetafeln für ganze Bevölkerungen» (Director Becker) i «Statistische Nachrichten über das Groszherzogthum Oldenburg» IX, S. 272.

Fordelingen af Dødsfaldene mellem Kalenderaarene α og β kan efter den her anvendte Methode for Beregningen af Dødelighedskoefficienten lettelig beregnes (jfr. nærværende Afsnit, Litera a). For de 6 første Leveaar viser denne Beregning følgende Resultater:

Alder.	Antal Døde pr. 100 000 Lø af hvert Kjøn*).					
	Mandkjøn			Kvindekjøn		
	i første Kalenderaar (α).	i andet Kalenderaar (β).	Tilsammen.	i første Kalenderaar (α).	i andet Kalenderaar (β).	Tilsammen.
I	2	3	4	5	6	7
0—1 Aar	7 752	3 516	11 268	6 342	3 205	9 547
1—2 —	1 794	1 400	3 194	1 748	1 392	3 140
2—3 —	963	842	1 805	938	840	1 778
3—4 —	647	622	1 269	648	613	1 261
4—5 —	519	467	986	511	462	973
5—6 —	367	367	734	373	369	742

Dersom Fødsler og Dødsfald kunde antages at have været fordelte ligeligt paa alle Aarstider, vilde de i ovenstaaende Tabels 3die og 6te Rubrik anførte Tal udtrykke Antallet af Aar, som de i Alderen 0 til 1, 1 til 2, 2 til 3, o. s. v. Døde tilsammen have gjennemlevet mellem de nævnte Alderstrin. Medens man ikke har antaget, at Fødslernes Fordeling efter Aarstid kunde udøve nogen mærkbart Indflydelse paa heromhandlede Forhold¹⁾, er det i en anden Forbindelse oplyst, at Dødsfaldenes Fordeling efter Aarstid bevirkede, at de til samme Aarskuld hørende Dødsfald fordele sig med 51.5 Procent paa Kuldets yngre og med 48.5 Procent paa dets ældre Aldersaarsklasse, medens der under Forudsætning af ligelig Fordeling vilde have faldt 50 Procent paa hver af disse Aarsklasser. (Se ovenfor S. XIX samt Bilag 5.) Den samme Omstændighed bevirkede, at de til samme Aldersaarsklasse hørende Dødsfald fordele sig paa de to Aarskuld, hvortil de i et Kalenderaar stedfundne Dødsfald høre, i et saadant Forhold, at 51.5 Procent falder paa det første Fødselsaar og 48.5 Procent paa det andet, og følgelig paa de to Kalenderaar, i hvilke de til samme Aarskuld hørende Dødsfald indenfor en bestemt Aldersaarsklasse finde Sted, i det omvendte Forhold, nemlig 48.5 Procent i det første Kalenderaar (α) og 51.5 Procent i det andet (β).

Dette Forhold øver paa de i ovenstaaende Tabel anførte Opgaver en Indflydelse, som i nærværende Sammenhæng ikke kan sættes ud af Betragtning. Thi Antallet af de i en vis Aldersklasse (n til n + 1) samtidigt Levende svarer,

¹⁾ I Aarene 1876—1885 faldt imidlertid af 593 625 Levendefødte 300 050 (50.5 Pct.) paa Årets første Halvdel (181.3 Dage) og 293 575 (49.5 Pct.) paa dets sidste (184 Dage).

^{)} Zahl der unter 100 000 Lebendgeborenen jedes Geschlechts in den betreffenden Altersjahren in den Kalenderjahren α und β (erstes und zweites Kalenderjahr) Gestorbenen.

ifølge det foran oplyste, alene under Forudsætningen af en stationær tænkt Befolkning, til Antallet af de mellem vedkommende Alderstrin (n og $n + 1$) tilbagelagte Leveaar, og det kommer saaledes ikke blot an paa, hvormange Personer der samtidig gjenlever af et fra Aaret 1. Januar til 31. December stammande Kuld, men ligesaa meget paa de Kuld, der skrive sig fra Fødsler i Tidsrummene fra 1. Februar, 1. Marts, 1. April; 1. Mai o. s. v. i Kalenderaaret p til 31. Januar, 28. Februar, 31. Marts, 30. April o. s. v. i Kalenderaaret p + 1. Heraf følger, at den ovenfor nævnte Indflydelse af Dødsfaldenes Fordeling paa de forskjellige Aarstider ved nærværende Beregning maa søges ophævet ved en dertil svarende Korrektion, saa at altsaa de paa Kalenderaaret α faldende Antal Døde blive forhøiede i Forholdet 48.5 til 50.0 og de paa Kalenderaaret β faldende Antal formindskede i Forholdet 51.5 til 50.0, hvilket lettest sker paa den Maade, at man henholdsvis tillægger eller fradrager $1\frac{1}{2}$ Procent af det samlede Antal Døde i vedkommende Aarsklasse.

Den her omhandlede Korrektion kan i Henhold til det anførte udføres paa Maader, der ikke give ganske det samme Resultat, idet man nemlig kan betragte de i Tabellens 3die og 6te Rubrik opførte Tal enten a) som den yngre Aldersklasse af de til samme Aarskuld hørende og i samme Kalenderaar Døde (hvilket dog ikke kan anvendes paa den yngste — i Parenthes satte — Aarsklasse) eller b) ogsaa som de i Kalenderaaret β af de til samme Kuld og Aldersaar hørende Døde. Dette vil nærmere sees af nedenstaaende Beregning over Korrektionen*):

a) Afstand mellem Fødsels- aar og Dødsaar.	Samlet Antal Døde.		Korrektion for Aldersaaret $n/n+1$ i Kalenderaaret β .		b) Aldersaar.	Samlet Antal Døde.		Korrektion for Aldersaaret $n/n+1$ i Kalenderaaret β .	
	Mandkj.	Kvindekj.	Mandkj.	Kvindekj.		Mandkj.	Kvindekj.	Mandkj.	Kvindekj.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0	(7 752)	(6 342)	(116)	(92)	0—1	11 268	9 547	169	143
1	5 310	4 953	80	74	1—2	3 194	3 140	48	47
2	2 363	2 330	35	35	2—3	1 805	1 778	27	27
3	1 489	1 488	22	22	3—4	1 269	1 261	19	19
4	1 141	1 124	17	17	4—5	986	973	¹⁾ 17	¹⁾ 17
5	834	835	¹⁾ 17	¹⁾ 17	5—6	734	742	¹⁾ 17	¹⁾ 17

Under disse Omstændigheder have vi fundet det rettest at benytte Middeltallet af Korrektionerne a og b, og vi finde saaledes følgende korrigerede Værdier for Antallet af Døde pr. 100 000 L₀ i Kalenderaaret β samt deraf

¹⁾ I Overensstemmelse med Bilag 5 er Korrektionen for Fødselsaaret 5 regnet = 2 Procent og i Konsekvens heraf for Aldersaaret 4—5: $1\frac{3}{4}$ Procent og for 5—6: $2\frac{1}{4}$ Procent.

* Sp. 1: Differenz zwischen Geburts- und Sterbejahr; Sp. 2 und 3: Gesamtzahl der Gestorbenen männl. u. weibl. Geschlechts.; Sp. 4 und 5: Korrekturen für die im Kalenderjahre β Gestorbenen; Sp. 6: Altersjahr; Sp. 7—10, wie 2—5.

XXXVI

udledet Middeltid gjennemlevet i Alderen n til n + 1 Aar af de i nævnte Aldersklasse Døde^{*)}:

Alder.	Korrektion for Antallet af Døde i Alderen n/n+1 i Kalenderaaret β .		Korrigtert Antal Døde i Alderen n/n+1 i Kalender-aaret β .		Middeltid gjennemlevet af de i Alderen n/n+1 Døde.	
	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.
1	2	3	4	5	6	7
0—1	— 124	— 109	3 392	3 096	0.301 Aar	0.324 Aar
1—2	— 42	— 41	1 358	1 351	0.425 —	0.430 —
2—3	— 25	— 24	817	816	0.453 —	0.459 —
3—4	— 18	— 18	604	595	0.476 —	0.472 —
4—5	— 17	— 17	450	445	0.456 —	0.457 —
5—6	— 17	— 17	350	352	0.477 —	0.474 —

Ifølge disse korrigerede Opgaver sammenholdte med Antallet af de ifølge Livs- og Dødstabellerne i Alderen 1, 2, 3 o. s. v. Aar Gjenlevende beregnes Antallet af de i Alderen n/n+1 Aar samtidigt Levende (= det mellem nævnte Alderstrin tilsammen gjennemlevede Aar), for Alderen 0—5 Aar paa følgende Maade :

Mandkjøn: 0—1 Aar:

Gjenlevende i Alderen 1 Aar (L_1) = 88 732

$$Dl_{n/n+1} = D_{n/n+1}^{\beta} = 3 392 \quad 92 124$$

Mandkjøn: 1—2 Aar:

$$L_2 = 85 538$$

$$Dl_{n/n+1} = D_{n/n+1}^{\beta} = 1 358 \quad 86 896$$

o. s. v.

I denne Forbindelse vil det have sin Interesse at oplyse, at en for Aarene 1876—1885 paa Grundlag af meget detaillierte Opgaver over Antallet af Dødsfald i det første og andet Leveaar udført Beregning fører til næsten ganske de samme Resultater som ovenfor anført, hvorved altsaa den theoretiske Sætning (at de samtidigt i Alderen n/n+1 Aar Levende repræsentere Antallet af de mellem nævnte Alderstrin gjennemlevede Aar), finder sin Bekræftelse ved nævnte

^{*)} Sp. 1: Alter; Sp. 2 und 3: Korrekturen für die im Alter n/n+1 und im Kalender-jahre β Gestorbenen männl. und weibl. Geschlechts; Sp. 4 und 5: Korrigirte Zahl der im Kalenderjahre β Gestorbenen; Sp. 6 und 7: Von den in den Kalenderjahren α und β im Alter n/n+1 Gestorbenen zwischen den genannten Altersstufen im Durch-schnitt verlebte Zeit.

XXXVII

detaillerede Beregning. Dette vil nærmere erfares af nedenstaaende Sammenligning*):

Aldersaar.	Antal Leveaar efter den detaillerede Beregning for 1876—1885.		Antal Leveaar efter den summariske Beregning for 1876—1885.		Antal Leveaar efter den summariske Beregning for 18 ^{71/72} —18 ^{80/81} .	
	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.
1	2	3	4	5	6	7
0—1	92 437	93 864	92 401	93 842	92 124	93 549
1—2	87 290	89 056	87 315	89 071	86 896	88 664
Tils.	179 727	182 920	179 716	182 913	179 020	182 213

Som det vil sees, er Forskjellen mellem Resultaterne af den detaillerede og den summariske Beregning for Aarene 1876—1885 ganske uvæsentlig, hvor ved det desuden maa bemærkes, at visse Beregningsmaaderne vedrørende Omstændigheder maa bevirke, at deres Resultater ikke fuldstændig kunne falde sammen. At der mellem Resultaterne for 1876—1885 og 18^{71/72}—18^{80/81} er en ikke ganske betydningslös Forskjel, hidrører derfra, at Dødelighedsforholdene stillede sig noget gunstigere i førstnævnte end i sidstnævnte Tidsrum. Undsøger man særskilt for de i Alderen 0—1 og 1—2 Aar Døde deres gjennemsnitlige Levetid, viser der sig ligeledes en meget stor Overensstemmelse mellem Resultaterne af begge Methoder, nemlig **):

Alder.	1876—1885.				18 ^{71/72} —18 ^{80/81} .	
	Detailleret Beregning.		Summarisk Beregning.		Summarisk Beregning.	
	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.
1	2	3	4	5	6	7
0—1 Aar	0.304	0.329	0.300	0.324	0.301	0.324
1—2 —	0.419	0.420	0.415	0.408	0.425	0.430

*) Sp. 1: Alter; Sp. 2 und 3: Zahl der zwischen den bezüglichen Altersstufen verlebten Jahre oder gleichzeitig Lebenden männl. und weibl. Geschlechts nach detaillirter Berechnung für 1876—1885; Sp. 4 und 5: Dasselbe nach summarischer Berechnung für 1876—1885; Sp. 6 und 7: Dasselbe nach summarischer Berechnung für 18^{71/72}—18^{80/81}. (Vergl. Abschn. IV, Tafel 4 und Anlage 8.)

**) Von den im Alter 0—1 und 1—2 Gestorbenen zwischen den genannten Altersstufen im Durchschnitt verlebte Zeit nach detaillirter und nach summarischer Berechnung.

XXXVIII

Medens den ovenfor omhandlede Beregningsmaade er blevet anvendt for de fem første Leveaars Vedkommende, har man for de følgende anvendt en anden lettere Methode, der, praktisk talt, kommer ud paa det samme, men som paa Grund af Dødsfaldernes stærke Aftagen for de fem første Leveaars Vedkommende ikke vilde have ført til et rigtigt Resultat. Denne Methode er bygget paa den Jagttagelse, at Dødsfaldernes Stigen eller Falderne, bortseet fra de første Leveaar, foregaar efter en temmelig jævn Progression fra det ene Aldersaar til det andet. Heraf slutter man, at den samme Jævnhed ogsaa finder Sted indenfor de enkelte Afsnit af hvert Aldersaar, hvilket ogsaa bekræftes ved direkte Jagttagelser, saalangt disse gaa. Man er derfor ved Delingen af de til samme Aldersaar hørende Dødsfald i Kalenderaarene α og β gaaet ud fra den ogsaa i andre Anwendelser (jfr. S. XXI) benyttede Formel:

$$D^\alpha = b_1 = \frac{b}{2} + \frac{a-c}{16}$$

$$D^\beta = b_2 = \frac{b}{2} - \frac{a-c}{16}$$

Exempel: 1) Mandkjøn 5—6 Aar; her er $b = 734$, $a = 986$, $c = 583$; altsaa

$$D^\alpha = 367 + \frac{403}{16} = 392$$

$$D^\beta = 367 - \frac{403}{16} = 342$$

Exempel: 2) Kvindeskjøn 5—6 Åar; her er $b = 742$, $a = 973$, $c = 594$; altsaa

$$D^\alpha = 371 + \frac{379}{16} = 395$$

$$D^\beta = 371 - \frac{379}{16} = 347$$

Da L_6 ved Mandkjøn er 80 744 og ved Kvindeskjøn 82 559, bliver Summen af den mellem det 5te og 6te Aldersaar gjennemlevede Tid = 80 744 + 342 = 81 086 for Mandkjøn og = 82 559 + 347 = 82 906 for Kvindeskjøn; medens den efter den for de fem første Leveaar anvendte Methode vilde være blevet beregnet til henholdsvis 8 og 5 Aar mere.

Af de mellem Alderen n og $n+1$ tilbagelagte Leveaar udledes Summen af de ved Alderen n i det hele tilbagelagte Leveaar ved simpel Summering. Sidstnævnte Størrelse er nemlig for L_0 : ved Fødselen = 0; efter et Aars Forløb, altsaa for L_1 , = de i Alderen 0—1 tilbagelagte Leveaar, for L_2 =

XXXIX

denne Sum med Tillæg af de i Alderen 1—2 tilbagelagte Leveaar, o. s. v. Den samlede Sum af de i hver Aldersklasse tilbagelagte Leveaar repræsenterer altsaa det samlede Antal Aar, som efter de i Tiaaret 18^{71/72}—18^{80/81} herskende Dødelighedsforhold er bleven gjennemlevet af det Kuld, for hvilket Beregningen er udført (100 000).

Den samme Sum repræsenterer derhos ogsaa det samlede Antal Aar, som dette Kuld efter nævnte Dødelighedsforhold kunde paaregnes at ville leve, m. a. O., Summen af de gjenstaaende Leveaar (Rubr. 6) ved Fødselen. Ved det næste Alderstrin, altsaa for L_1 , bliver Summen af de gjenstaaende Leveaar = først-nævnte Størrelse med Fradrag af de af L_1 tilbagelagte; ligesaa for L_2 = sidst-nævnte Sum \div de af L_2 tilbagelagte Aar, o. s. v., saaledes som Tabellen selv nærmere udviser.

Ved at dividere Summen af de ved et bestemt Alderstrin (n) gjenstaaende Leveaar med de ved samme Alderstrin Levende (L_n) findes det gjennemsnitlige Antal af de ved Alderen n gjenstaaende Leveaar (Rubr. 7), medens det sandsynlige Antal af gjenstaaende Leveaar ved Alderen n (Rubr. 8) betegner det Antal Aar, der forløber, indtil Antallet af L_n er blevet formindsket til det halve.

d. Livs- og Dødstabel beregnet for begge Kjøn underet.

Denne Tabel er ligefrem bleven udledet af de særskilt for hvert Kjøn beregnede Tabeller, idet Forholdet mellem de to Kjøn ved Fødselen er blevet bestemt efter det gjennemsnitlige Forhold for Levendefødte i Aarene 1866—1885. Man har nemlig foretrukket at anvende sidstnævnte Forhold fremfor det for Tiaaret 1871—1880 gjældende, da man har anset det for ønskeligt saa meget som muligt at beregne heromhandlede Tabel efter det normale Forhold mellem begge Kjøn. Efter denne Beregning bliver Udgangspunktet for heromhandlede Livs- og Dødstabel et Kuld bestaaende af 51 360 Levendefødte af Mandkjøn og 48 640 Levendefødte af Kvindeskjøn, tilsammen 100 000¹⁾. De særskilt for 100 000 Mandkjøn og for 100 000 Kvindeskjøn i Rubrikerne 2—6 beregnede Tal ere altsaa samtlige blevne reducerede i ovennævnte Forhold. Ved denne saavelsom ved en Mængde andre af de hidhenhørende Beregninger har en Bureauet tilhørende Regnemaskine gjort fortrinlig Nutte. Uden dennes Hjælp vilde i det hele taget en stor Del af Beregningerne have krævet saa uforholds-mæssig meget Arbeide, at man neppe vilde have indladt sig paa at udføre samme med den Udførelighed, som nu er anvendt.

¹⁾ Dersom man vilde beregne Forholdet mellem Mandkjøn og Kvindeskjøn efter samtlige Fødsler i Aaren 1801—1885 (1 802 494 af Mandkjøn og 1 712 284 af Kvindeskjøn, tilsammen 3 514 778), vilde man faa Forholdstallene 51 283 og 48 717, men disse vilde neppe være saa rigtige, som de for 1866—1885 beregnede, da i de tidligere Aar et vist Antal af de i de første 24 Timer døde, deriblandt flest af Mandkjøn, har været regnede som dødføde.

e. Detailleret Livs- og Dødstabel for de to første Leveaar.

Da denne særskilte Livs- og Dødstabel er blevet beregnet efter en fra den ovenfor fremstillede forskjellig Methode, skal man her nærmere gjøre Rede for samme.

Grundlaget dannes af de i «Tabeller vedkommende Folkemængdens Bevægelse» fra 1876 af meddelte detaillerede Opgaver over Dødsfald i de to første Leveaar, hvoraf et Sammendrag vil findes meddelt som Bilag 8.

Medens de samme steds i Rubrikerne 2—7 indeholdt Oplysninger ikke tiltrænge nærmere Forklaring, er saadan nødvendig i Henseende til Rubrik 8 og 9, hvor man finder anført det Antal Levende, der svarer til de i de foregaaende Rubriker anførte Antal af Døde.

Bortser man indtil videre fra Udvandringen, vil det indsees, at til dem, der i Aarene 1876—1885 ere fødte og døde samme Dag (D_0), svare de, der ere fødte i Tidsrummet fra 1. Januar 1876 til 31. December 1885. Til dem, der i samme Tidsrum døde i en Alder af netop 1 Maaned (D_{1m}), svare derimod de, der ere fødte fra 1. December 1875 til 30. November 1885. Følgelig kan det antages, at de, der ere døde i Alderen 0—1 Maaned ($D_{0/1m}$), gjennemsnitlig taget svare til Fødsler fra Midten af December 1875 til Midten af December 1885; fremdeles $D_{1/2m}$ til Fødsler fra 16. Nov. 1875 til 15. Nov. 1885, og saa fremdeles.

Nu er videre at mærke, at de heromhandlede Opgaver over Dødsfald angaae de i vedkommende Aar registrerede Dødsfald, hvilke gjennemsnitlig ligge omrent $\frac{1}{2}$ Maaned, egentlig 18 Dage, fund for de virkelig stedfundne, saa at f. Ex. de i 1885 registrerede Dødsfald svare til de i Tidsrummet 13. December 1884 til 12. December 1885 stedfundne. Sætter man nu ud af Betragtning den ringe Forskjel af 3 Dage mellem 18 Dage og $\frac{1}{2}$ Maaned, vil det sees, at de i Aarene 1876—1885 registrerede Dødsfald af Børn i Alderen 0—1 Maaned ($*D_{0/1m}$) svare til de fra 1. December 1875 til 30. November 1885 stedfundne Fødsler; fremdeles:

$*D_{1/2m}$ til Fødsler fra 1. November 1875 til 31. Oktober 1885,

$*D_{2/3m}$ — — — 1. Oktober 1875 til 30. September 1885.

Fremdeles:

$*D_{12/15m}$ (ligesom $*D_{13/14}$) til Fødsler fra 1. November 1874 til 31. Oktober 1884,

$*D_{15/18m}$ (ligesom $*D_{16/17}$) til Fødsler fra 1. August 1874 til 31. Juli 1884

o. s. v.

Hvad Fødslerne angaaer, da ere ligeledes de statistiske Opgaver byggede paa det registrerede Antal; dog kan man for 1876 og følgende Aar af Tabellerne udlæde det virkelige i hver enkelt Maaned stedfundne Antal. Da imidlertid heromhandlede Beregning, som det vil sees, for Fødsernes Vedkommende gaar længere tilbage i Tiden, maa man anvende en anden Methode, der imidlertid er fuldkommen fyldestgjørende, for at bestemme det for vedkommende Tidsafsnit

gjældende Tal. Opgaverne vise nemlig, at af de i et Kalenderaar indregistrerede Antal af Fødsler, stedfundne i December Maaned, hidrøre omtrent $\frac{7}{8}$ fra Fødsler fra det foregaaende, ligesaa for November $\frac{4}{10}$, for Oktober $\frac{1}{5}$, for September $\frac{1}{10}$, for de øvrige Maaneder en ganske ringe Del. Paa Grund heraf vil man komme Virkeligheden meget nær, naar man regner hele December Maaned og Halvparten af November Maaned som vedkommende det foregaaende Aar og de øvrige Maaneder som helt vedkommende samme Aar som Registreringsaaret. De Differentser, som kunde finde Sted mellem de saaledes beregnede Tal og de virkelige, kan man nemlig uden Betænkelighed se bort fra, naar Beregningen gjælder et saa langt Tidsrum som 10 Aar.

Efterat vi saaledes have gjort Rede for Dødsfaldene og Fødslerne, staar det tilbage at forklare, hvilken Indflydelse Udvandringen udøver paa heromhandlede Forhold. For dem, der ere døde samme Dag, som de bleve fødte, er det klart, at Udvandringens Indflydelse er = 0. I Forhold til dem, der døde i en Alder af netop 1 Maaned, have alle de i Alderen 0—1 Maaned Udvandrede helt unddraget sig fra den Risiko at dø i Norge. Følgelig vil man paa det nærmeste træffe det rette, naar man tager det Hensyn til Udvandringen, at man i Forhold til de i Alderen 0—1 Maaned i Aarene 1876—1885 Døde fradrager fra det tilsvarende Antal af Levendefødte de i Alderen 0— $\frac{1}{2}$ Maaned i samme Tidsrum Udvandrede; fremdeles, i Forhold til de i Alderen 1—2 Maaneder Døde, de i Alderen 0— $\frac{1}{2}$ Maaned Udvandrede, o. s. v.

saa at $D_{2/3\text{ m}}$	svarer til $E_{0/2\frac{1}{2}\text{ m}}$
— - $D_{3/4\text{ m}}$	— - $E_{0/3\frac{1}{2}\text{ m}}$
— - $D_{4/5\text{ m}}$	— - $E_{0/4\frac{1}{2}\text{ m}}$
o. s. v..	o. s. v.

Videre har man regnet:

$E_{0/\frac{1}{2}\text{ m}} = \frac{1}{24}$ af de i Alderen 0—1 Aar Udvandrede (eller rettere af Udvandringsoverskudet); ligesaa $E_{0/1\frac{1}{2}\text{ m}} = \frac{3}{24}$; $E_{0/2\frac{1}{2}\text{ m}} = \frac{5}{24}$; $E_{0/3\frac{1}{2}\text{ m}} = E_{0/12\text{ m}} + \frac{3}{24} E_{12/24\text{ m}}$ o. s. v.

I Henseende til det Tidsrum, for hvilket Udvandringen paa den anførte Maade bør tages i Betragtning, vil man finde, at dette ganske falder sammen med det ovenfor anførte tilsvarende Tidsrum for Fødslerne. Saaledes skulde der regnes:

i Forhold til:

$D_{0/1\text{ m}}$	$(E_{0/\frac{1}{2}\text{ m}} =) \frac{1}{24} E_{0/12\text{ m}}$	fra 1. December 1875	til 30. November 1885
$D_{1/2\text{ m}}$	$\frac{3}{24} E_{0/12\text{ m}}$	- 1. November 1875	- 31. Oktober 1885
$D_{2/3\text{ m}}$	$\frac{5}{24} E_{0/12\text{ m}}$	- 1. Oktober 1875	- 30. September 1885
$D_{3/4\text{ m}}$	$\frac{7}{24} E_{0/12\text{ m}}$	- 1. September 1875	- 31. August 1885
		o. s. v.	o. s. v.

Da det imidlertid falder lettere at beregne heromhandlede Dele af Udvandringen i Forhold til Udvandringen i Tiaaret 1876—1885 istedetfor i Forhold til Udvandringen i ovenanførte for hver Maaned noget forskjellige Tidsrum, har

man for det første Aldersaars Vedkommende, hvor Forskjellen er forsvindende, foretaget Beregningen paa den nævnte lettere Maade.

Af Bilag 8 vil det sees, at foruden de Dødsfald, for hvilke detaillerede Opgaver haves, nemlig i første Leveaar 32 846 af Mandkjøn og 26 053 af Kvindekjøn, er der i samme Leveaar døde 203 af Mandkjøn og 189 af Kvindekjøn, for hvilke Maaneden ikke har været anført. Som Følge heraf er Antallet af de Levende, hvormed heromhandlede Dødsfald er blevet sammenholdt, blevet reduceret i Forholdet 33 049 : 32 846 for Mandkjøn og 26 242 : 26 053 for Kvindekjøn. Pa samme Maade er Beregningen blevet udført for det andet Leveaar.

Ved Hjælp af de i Bilag 8, Rubr. 10 og 11 paa den anførte Maade beregnede Antal Døde pr. 100 000 Levendefødte har man for de første 14 Døgns Vedkommende med lige frem Benyttelse af Tallene udfyldt Rubrik 6 og 7 i den detaillerede Livs- og Dødstabel samt Rubrikerne 2—5 for de enkelte Maaneder og Kvartaler. De øvrige Tal i Rubrikerne 2—7 ere blevne beregnede ved Deling af de fornævnte Tal efter den oftere omtalte Formel:

$$b_1 = \frac{b}{2} + \frac{a-c}{16};$$

$$b_2 = \frac{b}{2} - \frac{a-c}{16}.$$

F. Ex. Antallet af Dødsfald blandt Mandkjøn udgjorde ifølge Bilag 8 pr. 100 000 Levendefødte i Alderen :

a) 5 Dage efter Fødselen : 137

b) 6 — — — : 154

c) 7 — — — : 161

d) 8 — — — : 126

$$\begin{aligned} \frac{b}{2} &= 77; \quad \frac{a-c}{16} = \div 1.5; \text{ altsaa } \left\{ \begin{array}{l} b_1 75.5 \\ b_2 78.5 \end{array} \right\} = 161 \\ \frac{b}{2} &= 80.5; \quad \frac{a-c}{16} = 1.8; \text{ altsaa } \left\{ \begin{array}{l} b_1 82.3 \\ b_2 78.7 \end{array} \right\} \end{aligned}$$

Altsaa Døde i Alderen 6—7 Dage = 161.

I Henseende til Delingen af de Døde mellem det første og det andet Døgn lader denne Beregning sig ikke anvende, og man er her for en Del henvist til Skjøn, hvorved dog nogen Veiledning haves i de i «Tabeller vedkommende Folke-mængdens Bevægelse i 1869» S. XIII meddelte Opgaver over Antallet af Timer, hvori 258 i første Døgn døde Børn have levet (ø: gjennemsnitlig $4\frac{1}{4}$ Time eller lidt mere end $\frac{1}{6}$ Døgn, medens de, der dø paa sit Fødselsdato, alene leve gjennemsnitlig $\frac{1}{8}$ Døgn). For de to første Døgns Vedkommende kan Beregningens Resultat derfor ikke ansees som ganske sikkert, om end paa den anden Side den mulige Fejl neppe er stor.

Til Slutning skal endnu kun nævnes, at de i Rubrik 8 og 9 anførte Dødsrisikoer ere beregnede ved at dividere de i Rubrik 2 og 3 anførte Tal i de i Rubrik 4 og 5 anførte. For det 4de til det 9de samt for det 10de til det 14de Døgn er denne Beregning udført underet, da Variationerne i Antallet af Dødsfald i disse Døgn rimeligvis ere paavirkede af mindre nøagtige Opgaver for de Børn, der dø i en Alder af omrent en Uge eller 14 Dage.

IV.

Livs- og Dødstabeller for det norske Folk.

Paa Grundlag af de i de foregaaende Afsnit omhandlede statistiske Op-gaver og Beregninger meddeles nu følgende fire Tabeller som Beregningernes Hovedresultat:

1. Livs- og Dødstabel for 100 000 Levendefødte af Mandkjøn og for 100 000 Levendefødte af Kvindeskjøn efter Erfaringer fra Aarene 18^{71/72}—18⁸⁰/s1.
2. Livs- og Dødstabel for 100 000 Levendefødte, 51 360 af Mandkjøn og 48 640 af Kvindeskjøn, efter Erfaringer fra de samme Aar.
3. Oversigtstabell for de samtidigt Levende ved en stationær tænkt Befolknings med et aarligt Antal af 100 000 Levendefødte, med Opgave over Dødelighedscoefficenterne for etaarige og femaarige Aldersklasser.
4. Detailleret Livs- og Dødstabel for de to første Leveaar efter Erfaringer fra Aarene 1876—1885.

Hertil slutter sig en grafisk Fremstilling, der viser Dødsrisikoerne ved de forskjellige Alderstrin for Mandkjøn samt for Kvindeskjøn.

**1. Livs- og Dødstabel for 100 000 Levendefødte af Mandkjøn
fra Aarene**

Aldersaar (n).	Levende ved Alderen n.		Døde i Alderen n til n + 1.		Samtidigt Levende (ved en stationær tænkta Befolknings) i Alderen n til n + 1.		Sum af tilbagelagte Leveaar ved Alderen n.	
	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn
I	2	3	4	5	6	7	8	9
0 ¹⁾	100 000	100 000	11 268	9 547	92 124	93 549	-	-
1	88 732	90 453	3 194	3 140	86 896	88 664	92 124	93 549
2	85 538	87 313	1 805	1 778	84 550	86 351	179 020	182 213
3	83 733	85 535	1 269	1 261	83 068	84 869	263 570	268 564
4	82 464	84 274	986	973	81 928	83 746	346 638	353 433
5	81 478	83 301	734	742	81 086	82 906	428 566	437 179
6	80 744	82 559	583	594	80 437	82 247	509 652	520 085
7	80 161	81 965	489	497	79 906	81 706	590 089	602 332
8	79 672	81 468	417	427	79 456	81 247	669 995	684 038
9	79 255	81 041	364	379	79 068	80 847	749 451	765 285
10.	78 891	80 662	335	350	78 721	80 484	828 519	846 132
11.	78 556	80 312	316	324	78 396	80 148	907 240	926 616
12.	78 240	79 988	301	310	78 088	79 833	985 636	1 006 764
13.	77 939	79 678	292	330	77 793	79 516	1 063 724	1 086 597
14.	77 647	79 348	308	355	77 496	79 174	1 141 517	1 166 113
15.	77 339	78 993	347	379	77 172	78 806	1 219 013	1 245 287
16.	76 992	78 614	410	394	76 795	78 418	1 296 185	1 324 093
17.	76 582	78 220	483	402	76 350	78 020	1 372 980	1 402 511
18.	76 099	77 818	557	410	75 829	77 614	1 449 330	1 480 531
19.	75 542	77 408	619	421	75 239	77 199	1 525 159	1 558 145
20.	74 923	76 987	662	437	74 596	76 771	1 600 398	1 635 344
21.	74 261	76 550	685	457	73 920	76 324	1 674 994	1 712 115
22.	73 576	76 093	691	476	73 231	75 857	1 748 914	1 788 439
23.	72 885	75 617	685	493	72 542	75 372	1 822 145	1 864 296
24.	72 200	75 124	676	504	71 861	74 873	1 894 687	1 939 668
25.	71 524	74 620	663	512	71 191	74 365	1 966 548	2 014 541
26.	70 861	74 108	647	519	70 536	73 849	2 037 739	2 088 906
27.	70 214	73 589	632	527	69 896	73 327	2 108 275	2 162 755
28.	69 582	73 062	616	537	69 272	72 795	2 178 171	2 236 082
29.	68 966	72 525	600	547	68 664	72 253	2 247 443	2 308 877

¹⁾ Antallet af Dødfødte, fradraget Fostre fødte inden den 28de Uge, er for Aarene 1871—1880 beregnet derimod til henholdsvis 3013 og 2452. Hovedaarsagen til Forskellen antages at ligge deri, at endel med Liv som Levendefødte og Døde.

²⁾ Lebens- und Sterbetafel für 100 000 Lebendgeborene männlichen Geschlechts und Jahren 18^{71/72}—18^{80/81}. Sp. 1: Altersjahr; Sp. 2 und 3: Geborene und Ueberlebende (Gleichalterige) beim Alter Bevölkerung im Alter von n bis n + 1; Sp. 8 und 9: Von den Geborenen bis zum Alter n verlebte Jahre; Sp. 10 schmittliche Lebensdauer (oder Lebenserwartung) beim Alter n in Jahren; Sp. 14 und 15: Wahrscheinliche Lebens—= Sp. 4: 2, bzw. 5: 3) beim Alter n für die Frist eines Jahres.

^{†)} Die Zahl der Todtgeborenen, mit Abzug für Geburten binnen der 28ten Woche der Schwanger geborene Mädchen berechnet; für die Jahre 1883—1886 dagegen zu bezw. 3013 und 2452 pr. 100 000 lebend unmittelbar nach der Geburt gestorbenen Kindern in der erstgenannten Periode als Todtgeburten verzeichnet ist.

og for 100 000 Levendefødte af Kvindeskjøn efter Erfaringer
 $18^{71}/_{72}$ — $18^{80}/_{81}^*$).

Sum af gjenstaaende Leveaar ved Alderen n.		Gjennemsnitligt Antal gjenstaaende Leveaar ved Alderen n.		Sandsynligt Antal gjenstaaende Leveaar ved Alderen n.		Dødsrisiko for de ved Alderen n Levende for Tidsrummet n til n + 1.		Aldersaar (n).
Mandkjøn	Kvindeskjøn	Mandkjøn	Kvindeskjøn	Mandkjøn	Kvindeskjøn	Mandkjøn	Kvindeskjøn	
ro	ii	12	13	14	15	16	17	i
4 833 319	5 129 655	48.33	51.30	57.4	61.8	0.1127	0.0955	0
4 741 195	5 036 106	53.43	55.68	61.7	64.7	0.0360	0.0347	1
4 654 299	4 947 442	54.41	56.66	62.0	64.8	0.0211	0.0204	2
4 569 749	4 861 091	54.58	56.83	61.6	64.4	0.0152	0.0147	3
4 486 681	4 776 222	54.41	56.67	61.1	63.8	0.0120	0.0115	4
4 404 753	4 692 476	54.06	56.34	60.4	63.1	0.0090	0.0089	5
4 323 667	4 609 570	53.55	55.83	59.7	62.4	0.0072	0.0072	6
4 243 230	4 527 323	52.93	55.23	58.9	61.5	0.0061	0.0061	7
4 163 324	4 445 617	52.26	54.57	58.1	60.7	0.0052	0.0052	8
4 083 868	4 364 370	51.53	53.86	57.2	59.8	0.0046	0.0047	9
4 004 800	4 283 523	50.76	53.10	56.3	59.0	0.0042	0.0043	10
3 926 079	4 203 039	49.98	52.33	55.4	58.1	0.0040	0.0040	11
3 847 683	4 122 891	49.18	51.54	54.5	57.2	0.0038	0.0039	12
3 769 595	4 043 058	48.37	50.74	53.6	56.3	0.0037	0.0041	13
3 691 802	3 963 542	47.55	49.95	52.7	55.3	0.0040	0.0045	14
3 614 306	3 884 368	46.73	49.17	51.8	54.5	0.0045	0.0048	15
3 537 134	3 805 562	45.94	48.41	51.0	53.6	0.0053	0.0050	16
3 460 339	3 727 144	45.18	47.65	50.1	52.7	0.0063	0.0051	17
3 383 989	3 649 124	44.47	46.89	49.3	51.8	0.0073	0.0053	18
3 308 160	3 571 510	43.79	46.13	48.4	50.9	0.0082	0.0054	19
3 232 921	3 494 311	43.14	45.39	47.6	50.1	0.0088	0.0057	20
3 158 325	3 417 540	42.53	44.64	46.9	49.2	0.0092	0.0060	21
3 084 405	3 341 216	41.92	43.91	46.1	48.3	0.0094	0.0063	22
3 011 174	3 265 359	41.31	43.18	45.3	47.5	0.0094	0.0065	23
2 938 632	3 189 987	40.70	42.46	44.5	46.6	0.0094	0.0067	24
2 866 771	3 115 114	40.08	41.75	43.7	45.7	0.0093	0.0068	25
2 795 580	3 040 749	39.45	41.03	42.9	44.9	0.0091	0.0070	26
2 725 044	2 966 900	38.81	40.32	42.1	44.0	0.0090	0.0072	27
2 655 148	2 893 573	38.16	39.60	41.3	43.2	0.0088	0.0073	28
2 585 876	2 820 778	37.49	38.89	40.5	42.3	0.0087	0.0075	29

il 3710 pr. 100 000 Levendefødte af Mandkjøn og 2997 pr. 100 000 Levendefødte af Kvindeskjøn, for 1883—1886
 fødte Børn, der døde strax efter Fødselen, i førstnævnte Tidsrum ere blevne regnede som Dødfødte, istedetfor

100 000 Lebendgeborene weiblichen Geschlechts gegründet auf die Sterblichkeit in den 10
 1†; Sp. 4 und 5: Sterbende im Alter n bis n + 1; Sp. 6 und 7: Gleichzeitig Lebende der stationär gedachten
 und 11: Von den Geborenen, bezw. Ueberlebenden noch zu verlebende Jahre; Sp. 12 und 13: Mittlere (durch-
 lauer oder Lebenserwartung) beim Alter n in Jahren; Sp. 16 und 17: Sterbenswahrscheinlichkeit (ausgeglichene

schaft, ist für das Jahrzehnt 1871—1880 zu 3710 pr. 100 000 lebendgeborene Knaben und 2997 pr. 100 000 lebend-
 geborene. Als Hauptursache des Unterschieds wird angenommen, dass eine gewisse Zahl von lebendgeborenen, aber

1 (Forts.). Livs- og Dødstabel for 100 000 Levendefødte af Mandkjøn
fra Aarene

Aldersaar (n.)	Levende ved Alderen n.		Døde i Alderen n til n + 1.		Samtidigt Levende (ved en stationær tænkt Befolning) i Alderen n til n + 1.		Sum af tilbagelagte Leveaar ved Alderen n.	
	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn
	1	2	3	4	5	6	7	8
30	68 366	71 978	577	557	68 075	71 701	2 316 107	2 381 130
31	67 789	71 421	557	566	67 508	71 139	2 384 182	2 452 831
32	67 232	70 855	542	572	66 960	70 570	2 451 690	2 523 970
33	66 690	70 283	546	575	66 418	69 996	2 518 650	2 594 540
34	66 144	69 708	556	581	65 867	69 418	2 585 068	2 664 536
35	65 588	69 127	569	590	65 305	68 833	2 650 935	2 733 954
36	65 019	68 537	576	603	64 732	68 237	2 716 240	2 802 787
37	64 443	67 934	578	613	64 154	67 629	2 780 972	2 871 024
38	63 865	67 321	580	619	63 575	67 012	2 845 126	2 938 653
39	63 285	66 702	583	622	62 994	66 391	2 908 701	3 005 665
40	62 702	66 080	585	623	62 410	65 768	2 971 695	3 072 056
41	62 117	65 457	585	621	61 825	65 146	3 034 105	3 137 824
42	61 532	64 836	591	616	61 238	64 527	3 095 930	3 202 970
43	60 941	64 220	609	610	60 639	63 914	3 157 168	3 267 497
44	60 332	63 610	627	605	60 020	63 307	3 217 807	3 331 411
45	59 705	63 005	636	603	59 388	62 704	3 277 827	3 394 718
46	59 069	62 402	648	608	58 748	62 099	3 337 215	3 457 422
47	58 421	61 794	679	620	58 086	61 486	3 395 963	3 519 521
48	57 742	61 174	722	634	57 386	60 859	3 454 049	3 581 007
49	57 020	60 540	759	650	56 644	60 217	3 511 435	3 641 866
50	56 261	59 890	779	665	55 873	59 560	3 568 079	3 702 083
51	55 482	59 225	790	684	55 088	58 886	3 623 952	3 761 643
52	54 692	58 541	801	706	54 294	58 191	3 679 040	3 820 529
53	53 891	57 835	824	738	53 482	57 470	3 733 334	3 878 720
54	53 067	57 097	856	770	52 643	56 716	3 786 816	3 936 190
55	52 211	56 327	889	801	51 770	55 930	3 839 459	3 992 906
56	51 322	55 526	914	823	50 868	55 118	3 891 229	4 048 836
57	50 408	54 703	939	861	49 942	54 278	3 942 097	4 103 954
58	49 469	53 842	974	918	48 987	53 391	3 992 039	4 158 232
59	48 495	52 924	1 023	984	47 990	52 439	4 041 026	4 211 623
60	47 472	51 940	1 081	1 034	46 939	51 429	4 089 016	4 264 062
61	46 391	50 906	1 142	1 072	45 828	50 376	4 135 955	4 315 491
62	45 249	49 834	1 216	1 132	44 651	49 277	4 181 783	4 365 867
63	44 033	48 702	1 297	1 219	43 395	48 104	4 226 434	4 415 144
64	42 736	47 483	1 378	1 316	42 056	46 835	4 269 829	4 463 248
65	41 358	46 167	1 437	1 385	40 646	45 482	4 311 885	4 510 083
66	39 921	44 782	1 476	1 438	39 188	44 070	4 352 531	4 555 565
67	38 445	43 344	1 516	1 500	37 693	42 603	4 391 719	4 599 635
68	36 929	41 844	1 579	1 586	36 148	41 062	4 429 412	4 642 238
69	35 350	40 258	1 655	1 669	34 531	39 432	4 465 560	4 683 300

XLVII

og for 100 000 Levendefødte af Kvindeskjøn efter Erfaringer
18^{71/72}—18^{80/81}.

Sum af gjenstaaende Leveaar ved Alderen n.		Gjennemsnitligt Antal gjenstaaende Leveaar ved Alderen n.		Sandsynligt Antal gjenstaaende Leveaar ved Alderen n.		Dødsrisiko for de ved Alderen n Levende for Tidsrummet n til n + 1.		Aldersaar (n).
Mandkjøn	Kvindeskjøn	Mandkjøn	Kvindeskjøn	Mandkjøn	Kvindeskjøn	Mandkjøn	Kvindeskjøn	
to	ii	12	13	14	15	16	17	i
2 517 212	2 748 525	36.82	38.19	39.7	41.5	0.0084	0.0077	30
2 449 137	2 676 824	36.13	37.48	38.9	40.7	0.0082	0.0079	31
2 381 629	2 605 685	35.42	36.77	38.0	39.8	0.0081	0.0081	32
2 314 669	2 535 115	34.71	36.07	37.2	39.0	0.0081	0.0082	33
2 248 251	2 465 119	33.99	35.36	36.4	38.1	0.0084	0.0083	34
2 182 384	2 395 701	33.27	34.66	35.5	37.3	0.0086	0.0085	35
2 117 079	2 326 868	32.56	33.95	34.7	36.5	0.0089	0.0088	36
2 052 347	2 258 631	31.85	33.25	33.9	35.6	0.0090	0.0090	37
1 988 193	2 191 002	31.13	32.55	33.0	34.8	0.0091	0.0092	38
1 924 618	2 123 990	30.41	31.84	32.2	34.0	0.0092	0.0093	39
1 861 624	2 057 599	29.69	31.14	31.4	33.1	0.0093	0.0094	40
1 799 214	1 991 831	28.96	30.43	30.5	32.3	0.0094	0.0095	41
1 737 389	1 926 685	28.23	29.72	29.7	31.5	0.0096	0.0095	42
1 676 151	1 862 158	27.50	29.00	28.9	30.6	0.0100	0.0095	43
1 615 512	1 798 244	26.78	28.27	28.0	29.8	0.0104	0.0095	44
1 555 492	1 734 937	26.05	27.54	27.2	28.9	0.0107	0.0096	45
1 496 104	1 672 233	25.33	26.80	26.4	28.1	0.0110	0.0097	46
1 437 356	1 610 134	24.60	26.06	25.6	27.3	0.0116	0.0100	47
1 379 270	1 548 648	23.88	25.32	24.8	26.4	0.0125	0.0104	48
1 321 884	1 487 789	23.18	24.58	24.0	25.6	0.0133	0.0107	49
1 265 240	1 427 572	22.49	23.84	23.2	24.7	0.0138	0.0111	50
1 209 367	1 368 012	21.80	23.10	22.4	23.9	0.0142	0.0115	51
1 154 279	1 309 126	21.11	22.36	21.6	23.1	0.0146	0.0121	52
1 099 985	1 250 935	20.41	21.63	20.8	22.2	0.0153	0.0128	53
1 046 503	1 193 465	19.72	20.90	20.0	21.4	0.0161	0.0135	54
993 860	1 136 749	19.04	20.18	19.2	20.6	0.0170	0.0142	55
942 090	1 080 819	18.36	19.47	18.5	19.8	0.0178	0.0148	56
891 222	1 025 701	17.68	18.75	17.7	19.0	0.0186	0.0157	57
841 280	971 423	17.01	18.04	17.0	18.2	0.0197	0.0170	58
792 293	918 032	16.34	17.35	16.2	17.4	0.0211	0.0186	59
744 303	865 593	15.63	16.67	15.5	16.7	0.0228	0.0199	60
697 364	814 164	15.03	15.99	14.8	15.9	0.0246	0.0211	61
651 536	763 788	14.40	15.33	14.1	15.2	0.0269	0.0227	62
606 885	714 511	13.78	14.67	13.4	14.4	0.0295	0.0250	63
563 490	666 407	13.19	14.03	12.7	13.7	0.0322	0.0277	64
521 434	619 572	12.59	13.42	12.1	13.1	0.0347	0.0300	65
480 788	574 090	12.04	12.82	11.5	12.4	0.0370	0.0321	66
441 600	530 020	11.49	12.23	10.9	11.7	0.0394	0.0346	67
403 907	487 417	10.94	11.65	10.3	11.1	0.0428	0.0379	68
367 759	446 355	10.40	11.09	9.7	10.5	0.0468	0.0415	69

XLVIII

I (Forts.). Livs- og Dødstabel for 100 000 Levendefødte af Mandkjøn
fra Aarene

XLIX

og for 100 000 Levendefødte af Kvindeskjøn efter Erfaringer
 8^{71/72}—18^{80/81}.

Sum af gjenstaaende Leveaar ved Alderen n.		Gjennemsnitligt Antal gjenstaaende Leveaar ved Alderen n.		Sandsynligt Antal gjenstaaende Leveaar ved Alderen n.		Dødsrisiko for de ved Alderen n Levende for Tidsrummet n til n + 1.		Aldersaar (n).
Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	
10	11	12	13	14	15	16	17	1
333 228	406 923	9.89	10.55	9.2	9.9	0.0509	0.0446	70
300 385	369 189	9.39	10.01	8.6	9.3	0.0549	0.0476	71
269 278	333 193	8.91	9.49	8.1	8.7	0.0595	0.0515	72
239 947	298 975	8.44	8.98	7.7	8.2	0.0651	0.0572	73
212 439	266 611	7.99	8.49	7.2	7.7	0.0713	0.0636	74
186 807	236 201	7.57	8.03	6.8	7.2	0.0774	0.0692	75
163 081	207 821	7.16	7.60	6.4	6.8	0.0835	0.0775	76
141 262	181 502	6.77	7.18	6.0	6.3	0.0902	0.0822	77
121 337	157 254	6.39	6.78	5.6	5.9	0.0974	0.0905	78
103 281	135 097	6.03	6.40	5.2	5.5	0.1044	0.0988	79
87 048	115 037	5.67	6.05	4.8	5.2	0.1121	0.1064	80
72 569	97 037	5.33	5.71	4.4	4.8	0.1216	0.1133	81
59 777	81 013	4.99	5.38	4.1	4.5	0.1346	0.1225	82
48 620	66 874	4.69	5.06	3.8	4.2	0.1487	0.1341	83
39 043	54 546	4.43	4.76	3.6	3.9	0.1626	0.1472	84
30 958	43 950	4.19	4.50	3.3	3.6	0.1746	0.1594	85
24 237	34 980	3.98	4.26	3.1	3.4	0.1861	0.1710	86
18 728	27 492	3.78	4.04	2.9	3.2	0.1990	0.1835	87
14 279	21 331	3.59	3.84	2.8	3.0	0.2106	0.1955	88
10 742	16 338	3.42	3.66	2.7	2.9	0.2222	0.2069	89
7 971	12 351	3.27	3.48	2.6	2.8	0.2303	0.2158	90
5 827	9 207	3.10	3.31	2.5	2.6	0.2396	0.2252	91
4 187	6 756	2.93	3.14	2.3	2.5	0.2500	0.2335	92
2 948	4 868	2.75	2.95	2.1	2.4	0.2633	0.2435	93
2 026	3 429	2.57	2.75	2.0	2.2	0.2852	0.2578	94
1 356	2 350	2.41	2.54	1.9	2.0	0.3050	0.2816	95
884	1 561	2.26	2.34	1.8	1.8	0.3265	0.3123	96
561	1 006	2.13	2.20	1.7	1.7	0.3371	0.3384	97
346	632	1.98	2.09	1.6	1.6	0.3600	0.3531	98
206	388	1.84	1.98	1.5	1.6	0.3750	0.3622	99
117	231	1.67	1.85	1.3	1.5	0.4106	0.3835	100
63	132	1.54	1.69	1.2	1.4	0.4406	0.4115	101
32	72	1.39	1.56	1.1	1.3	0.4736	0.4424	102
15	37	1.15	1.42	-	1.1	0.5101	0.4769	103
6	18	1.00	1.29	-	1.0	0.5504	0.5141	104
2	8	0.67	1.14	-	-	0.5950	0.5558	105
0	3	-	1.00	-	-	1.0000	0.6019	106
-	1	-	1.00	-	-	-	1.0000	107
-	-	-	-	-	-	-	-	108
-	-	-	-	-	-	-	-	109

L

**2. Livs- og Dødstabel for 100 000 Levendefødte,
fra Aarene**

Al dersaa (n).	Levende ved Alderen n.			Døde i Alderen n til n + 1.			Samtidigt Levende (ved en stationær tænkts Befolkning) i Alderen n til n + 1.		
	Mand- kjøn.	Kvinde- kjøn.	Begge Kjøn.	Mand- kjøn.	Kvinde- kjøn.	Begge Kjøn.	Mand- kjøn.	Kvinde- kjøn.	Begge Kjøn.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	51 360	48 640	100 000	5 787	4 644	10 431	47 315	45 503	92 818
1	45 573	43 996	89 569	1 640	1 527	3 167	44 630	43 126	87 756
2	43 933	42 469	86 402	927	865	1 792	43 425	42 001	85 426
3	43 006	41 604	84 610	652	613	1 265	42 663	41 280	83 943
4	42 354	40 991	83 345	507	473	980	42 078	40 734	82 812
5	41 847	40 518	82 365	377	361	738	41 646	40 325	81 971
6	41 470	40 157	81 627	300	289	589	41 312	40 005	81 317
7	41 170	39 868	81 038	251	242	493	41 040	39 742	80 782
8	40 919	39 626	80 545	214	208	422	40 809	39 519	80 328
9	40 705	39 418	80 123	187	184	371	40 609	39 324	79 933
10	40 518	39 234	79 752	172	170	342	40 431	39 147	79 578
11	40 346	39 064	79 410	162	158	320	40 264	38 984	79 248
12	40 184	38 906	79 090	155	151	306	40 106	38 831	78 937
13	40 029	38 755	78 784	150	161	311	39 954	38 677	78 631
14	39 879	38 594	78 473	158	173	331	39 802	38 510	78 312
15	39 721	38 421	78 142	178	184	362	39 636	38 331	77 967
16	39 543	38 237	77 780	211	192	403	39 442	38 142	77 584
17	39 332	38 045	77 377	248	195	443	39 213	37 949	77 162
18	39 084	37 850	76 934	286	199	485	38 946	37 752	76 698
19	38 798	37 651	76 449	318	205	523	38 643	37 550	76 193
20	38 480	37 446	75 926	340	213	553	38 312	37 341	75 653
21	38 140	37 233	75 373	352	222	574	37 965	37 124	75 089
22	37 788	37 011	74 799	354	232	586	37 611	36 896	74 507
23	37 434	36 779	74 213	352	240	592	37 258	36 661	73 919
24	37 082	36 539	73 621	347	245	592	36 908	36 418	73 326
25	36 735	36 294	73 029	341	249	590	36 564	36 171	72 735
26	36 394	36 045	72 439	332	252	584	36 227	35 920	72 147
27	36 062	35 793	71 855	325	256	581	35 899	35 666	71 565
28	35 737	35 537	71 274	316	261	577	35 578	35 407	70 985
29	35 421	35 276	70 697	308	266	574	35 265	35 144	70 409

¹⁾ De tilsvarende Opgaver for Mandkjøn og for Kvindekjøn særskilt findes anførte i den fore

^{*) Lebens- und Sterbetafel für 100 000 Lebendgeborene, 51 360 männlichen Geschlechts bis 1880/81. Sp. 1: Altersjahr; Sp. 2 bis 4: Geborene und Ueberlebende (Gleichalterige) beim Alter n; Sp. 5 bis Alter von n bis n + 1; Sp. 11 bis 13: Von den Geborenen bis zum Alter n verlebte Jahre; Sp. 14 bis 16: Von (oder Lebenserwartung) beim Alter n in Jahren; Sp. 18^t): Wahrscheinliche Lebensdauer (oder Lebenserwartung) Frist eines Jahres.}

^{t)} Die mittlere und wahrscheinliche Lebensdauer so wie die Sterbenswahrscheinlichkeiten für jedes

**51 360 af Mandkjøn og 48 640 af Kvindekjøn, efter Erfaringer
18^{71/72}—18^{80/81*}.**

Sum af tilbagelagte Leveaar ved Alderen n.			Sum af gjenstaaende Leveaar ved Alderen n.			Gjennemsnitligt Antal gjenstaaende Leveaar ved Alderen n.	Sandsynligt Antal gjenstaaende Leveaar ved Alderen n.	Dødsrisiko for de levende for Tidsrummet n til n + 1.	Aldersaar (n).
Mand-kjøn.	Kvinde-kjøn.	Begge Kjøn.	Mand-kjøn.	Kvinde-kjøn.	Begge Kjøn.	Begge Kjøn ¹⁾ .	Begge Kjøn ¹⁾ .	Begge Kjøn ¹⁾ .	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	1
-	-	-	2 482 390	2 495 063	4 977 453	49.77	59.6	0.1043	0
47 315	45 503	92 818	2 435 075	2 449 560	4 884 635	54.53	63.2	0.0354	1
91 945	88 629	180 574	2 390 445	2 406 434	4 796 879	55.52	63.4	0.0207	2
135 370	130 630	266 000	2 347 020	2 364 433	4 711 453	55.68	63.0	0.0150	3
178 033	171 910	349 943	2 304 357	2 323 153	4 627 510	55.52	62.4	-0.0118	4
220 111	212 644	432 755	2 262 279	2 282 419	4 544 698	55.18	61.8	0.0090	5
301 757	252 969	514 726	2 220 633	2 242 094	4 462 727	54.67	61.0	0.0072	6
303 069	292 974	596 043	2 179 321	2 202 089	4 381 410	54.07	60.2	0.0061	7
344 109	332 716	676 825	2 138 281	2 162 347	4 300 628	53.39	59.4	0.0052	8
384 918	372 235	757 153	2 097 472	2 122 828	4 220 300	52.67	58.5	0.0046	9
425 527	411 559	837 086	2 056 863	2 083 504	4 140 367	51.92	57.6	0.0043	10
465 958	450 706	916 664	2 016 432	2 044 357	4 060 789	51.14	56.7	0.0040	11
506 222	489 690	995 912	1 976 168	2 005 373	3 981 541	50.34	55.8	0.0039	12
546 328	528 521	1 074 849	1 936 062	1 966 542	3 902 604	49.54	55.0	0.0039	13
586 282	567 198	1 153 480	1 896 108	1 927 865	3 823 973	48.73	54.1	0.0042	14
626 084	605 708	1 231 792	1 856 306	1 889 355	3 745 661	47.93	53.2	0.0046	15
665 720	644 039	1 309 759	1 816 670	1 851 024	3 667 694	47.15	52.3	0.0052	16
705 162	682 181	1 387 343	1 777 228	1 812 882	3 590 110	46.40	51.4	0.0057	17
744 375	720 130	1 464 505	1 738 015	1 774 933	3 512 948	45.66	50.5	0.0063	18
783 321	757 882	1 541 203	1 699 069	1 737 181	3 436 250	44.95	49.7	0.0068	19
821 964	795 432	1 617 396	1 660 426	1 699 631	3 360 057	44.27	48.9	0.0073	20
860 276	832 773	1 693 049	1 622 114	1 662 290	3 284 404	43.58	48.0	0.0076	21
898 241	869 897	1 768 138	1 584 149	1 625 166	3 209 315	42.91	47.2	0.0078	22
935 852	906 793	1 842 645	1 546 538	1 588 270	3 134 808	42.24	46.4	0.0080	23
973 110	943 454	1 916 564	1 509 280	1 551 609	3 060 889	41.58	45.6	0.0080	24
1 010 018	979 872	1 989 890	1 472 372	1 515 191	2 987 563	40.91	44.7	0.0081	25
1 046 582	1 016 043	2 062 625	1 435 808	1 479 020	2 914 828	40.24	43.9	0.0081	26
1 082 809	1 051 963	2 134 772	1 399 581	1 443 100	2 842 681	39.56	43.1	0.0081	27
1 118 708	1 087 629	2 206 337	1 363 682	1 407 434	2 771 116	38.88	42.3	0.0081	28
1 154 286	1 123 036	2 277 322	1 328 104	1 372 027	2 700 131	38.19	41.4	0.0081	29

gaaende Tabel.

Ind 48 640 weiblichen Geschlechts, gegründet auf die Sterblichkeit in den 10 Jahren 18^{71/72}: Sterbende im Alter n bis n + 1; Sp. 8 bis 10: Gleichzeitig Lebende der stationär gedachten Bevölkerung im len Geborenen, bezw. Ueberlebenden, noch zu verlebende Jahre; Sp. 17†: Mittlere (durchschnittliche) Lebensdauer beim Alter n in Jahren; Sp. 19†: Sterbenswahrscheinlichkeit (ausgeglichene = Sp. 7: 4) beim Alter n für die

der beiden Geschlechter sind in der vorhergehenden Tafel angegeben.

**2 (Forts.). Livs- og Dødstabel for 100 000 Levendefødte,
fra Aarene**

Aldersaar (n).	Levende ved Alderen n.			Døde i Alderen n til n + 1.			Samtidigt Levende (ved en stationær tænkt Befolknings) i Alderen n til n + 1.		
	Mand- kjøn.	Kvinde- kjøn.	Begge Kjøn.	Mand- kjøn.	Kvinde- kjøn.	Begge Kjøn.	Mand- kjøn.	Kvinde- kjøn.	Begge Kjøn.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
30	35 113	35 010	70 123	296	271	567	34 964	34 875	69 839
31	34 817	34 739	69 556	286	275	561	34 672	34 602	69 274
32	34 531	34 464	68 995	278	278	556	34 391	34 325	68 716
33	34 253	34 186	68 439	281	280	561	34 112	34 046	68 158
34	33 972	33 906	67 878	286	283	569	33 829	33 765	67 594
35	33 686	33 623	67 309	292	287	579	33 541	33 480	67 021
36	33 394	33 336	66 730	296	293	589	33 246	33 190	66 436
37	33 098	33 043	66 141	297	298	595	33 949	32 895	65 844
38	32 801	32 745	65 546	298	301	599	32 652	32 595	65 247
39	32 503	32 444	64 947	299	303	602	32 354	32 293	64 647
40	32 204	32 141	64 345	300	303	603	32 054	31 990	64 044
41	31 904	31 838	63 742	300	302	602	31 753	31 687	63 440
42	31 604	31 536	63 140	304	300	604	31 452	31 386	62 838
43	31 300	31 236	62 536	313	297	610	31 144	31 088	62 232
44	30 987	30 939	61 926	322	294	616	30 826	30 793	61 619
45	30 665	30 645	61 310	327	293	620	30 502	30 499	61 001
46	30 338	30 352	60 690	333	296	629	30 173	30 205	60 378
47	30 005	30 056	60 061	349	302	651	29 833	29 907	59 740
48	29 656	29 754	59 410	371	308	679	29 473	29 602	59 075
49	29 285	29 446	58 731	390	316	706	29 092	29 289	58 381
50	28 895	29 130	58 025	400	323	723	28 697	28 970	57 667
51	28 495	28 807	57 302	406	333	739	28 293	28 642	56 935
52	28 089	28 474	56 563	411	343	754	27 885	28 304	56 189
53	27 678	28 131	55 809	423	359	782	27 468	27 954	55 422
54	27 255	27 772	55 027	440	375	815	27 038	27 587	54 625
55	26 815	27 397	54 212	457	389	846	26 589	27 205	53 794
56	26 358	27 008	53 366	469	400	869	26 125	26 809	52 934
57	25 889	26 608	52 497	482	419	901	25 650	26 401	52 051
58	25 407	26 189	51 596	500	447	947	25 160	25 969	51 129
59	24 907	25 742	50 649	525	479	1 004	24 648	25 506	50 154
60	24 382	25 263	49 645	555	503	1 058	24 108	25 015	49 123
61	23 827	24 760	48 587	587	521	1 108	23 537	24 503	48 040
62	23 240	24 239	47 479	625	551	1 176	22 933	23 968	46 901
63	22 615	23 688	46 303	666	593	1 259	22 288	23 398	45 686
64	21 949	23 095	45 044	708	640	1 348	21 600	22 781	44 381
65	21 241	22 455	43 696	738	674	1 412	20 876	22 122	42 998
66	20 503	21 781	42 284	758	699	1 457	20 127	21 436	41 563
67	19 745	21 082	40 827	779	730	1 509	19 359	20 722	40 081
68	18 966	20 352	39 318	811	771	1 582	18 566	19 973	38 539
69	18 155	19 581	37 736	850	812	1 662	17 735	19 180	36 915

LIII

**51 360 af Mandkjøn og 48 640 af Kvindeskjøn, efter Erfaringer
18^{71/72}—18^{80/81}.**

Sum af tilbagelagte Leveaar ved Alderen n.			Sum af gjenstaaende Leveaar ved Alderen n.			Gjennemsnitligt Antal gjenstaaende Leveaar ved Alderen n.	Sandsynligt Antal gjenstaaende Leveaar ved Alderen n.	Dødsrisiko for de Levende for Tidsrummet n til n + 1.	Aldersaar (n).
Mand-kjøn.	Kvinde-kjøn.	Begge Kjøn.	Mand-kjøn.	Kvinde-kjøn.	Begge Kjøn.	Begge Kjøn.	Begge Kjøn.	Begge Kjøn.	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	1
1 189 551	1 158 180	2 347 731	1 292 839	1 336 883	2 629 722	37.50	40.6	0.0081	30
1 224 515	1 193 055	2 417 570	1 257 875	1 302 008	2 559 883	36.80	39.8	0.0081	31
1 259 187	1 227 657	2 486 844	1 223 203	1 267 406	2 490 609	36.10	38.9	0.0081	32
1 293 578	1 261 982	2 555 560	1 188 812	1 233 081	2 421 893	35.39	38.1	0.0082	33
1 327 690	1 296 028	2 623 718	1 154 700	1 199 035	2 353 735	34.68	37.2	0.0084	34
1 361 519	1 329 793	2 691 312	1 120 871	1 165 270	2 286 141	33.96	36.4	0.0086	35
1 395 060	1 363 273	2 758 333	1 087 330	1 131 790	2 219 120	33.26	35.6	0.0088	36
1 428 306	1 396 463	2 824 769	1 054 084	1 098 600	2 152 684	32.55	34.7	0.0090	37
1 461 255	1 429 358	2 890 613	1 021 135	1 065 705	2 086 840	31.84	33.9	0.0091	38
1 493 907	1 461 953	2 955 860	988 483	1 033 110	2 021 593	31.13	33.1	0.0093	39
1 526 261	1 494 246	3 020 507	956 129	1 000 817	1 956 946	30.41	32.2	0.0094	40
1 558 315	1 526 236	3 084 551	924 075	968 827	1 892 902	29.70	31.4	0.0094	41
1 590 068	1 557 923	3 147 991	892 322	937 140	1 829 462	28.98	30.6	0.0096	42
1 621 520	1 589 309	3 210 829	860 870	905 754	1 766 624	28.25	29.7	0.0098	43
1 652 664	1 620 397	3 273 061	829 726	874 666	1 704 392	27.52	28.9	0.0099	44
1 683 490	1 651 190	3 334 680	798 900	843 873	1 642 773	26.80	28.1	0.0101	45
1 713 992	1 681 689	3 395 681	768 398	813 374	1 581 772	26.06	27.2	0.0104	46
1 744 165	1 711 894	3 456 059	738 225	783 169	1 521 394	25.33	26.4	0.0108	47
1 773 998	1 741 801	3 515 799	708 392	753 262	1 461 654	24.60	25.6	0.0114	48
1 803 471	1 771 403	3 574 874	678 919	723 660	1 402 579	23.88	24.8	0.0120	49
1 832 563	1 800 692	3 633 255	649 827	694 371	1 344 198	23.16	24.0	0.0125	50
1 861 260	1 829 662	3 690 922	621 130	665 401	1 286 531	22.45	23.1	0.0129	51
1 889 553	1 858 304	3 747 857	592 837	636 759	1 229 596	21.74	22.3	0.0133	52
1 917 438	1 886 608	3 804 046	564 952	608 455	1 173 407	21.03	21.5	0.0140	53
1 944 906	1 914 562	3 859 468	537 484	580 501	1 117 985	20.32	20.7	0.0148	54
1 971 944	1 942 149	3 914 093	510 446	552 914	1 063 360	19.61	19.9	0.0157	55
1 998 533	1 969 354	3 967 887	483 857	525 709	1 009 566	18.92	19.1	0.0163	56
2 024 658	1 996 163	4 020 821	457 732	498 900	956 632	18.22	18.4	0.0172	57
2 050 308	2 022 564	4 072 872	432 082	472 499	904 581	17.53	17.6	0.0184	58
2 075 468	2 048 533	4 124 001	406 922	446 530	853 452	16.85	16.8	0.0198	59
2 100 116	2 074 039	4 174 155	382 274	421 024	803 298	16.18	16.1	0.0213	60
2 124 224	2 099 054	4 223 278	358 166	396 009	754 175	15.52	15.4	0.0228	61
2 147 761	2 123 557	4 271 318	334 629	371 506	706 135	14.87	14.6	0.0248	62
2 170 694	2 147 525	4 318 219	311 696	347 538	659 234	14.24	13.9	0.0272	63
2 192 982	2 170 923	4 363 905	289 408	324 140	613 548	13.62	13.3	0.0299	64
2 214 582	2 193 704	4 408 286	267 808	301 359	569 167	13.03	12.6	0.0323	65
2 235 458	2 215 826	4 451 284	246 932	279 237	526 169	12.44	11.9	0.0345	66
2 255 585	2 237 262	4 492 847	226 805	257 801	484 606	11.87	11.3	0.0370	67
2 274 944	2 257 984	4 532 928	207 446	237 079	444 525	11.31	10.7	0.0402	68
2 293 510	2 277 957	4 571 467	188 880	217 106	405 986	10.76	10.1	0.0440	69

LIV

**2 (Forts.). Livs- og Dødstabel for 100 000 Levendefødte,
fra Aarene**

LV

51 360 af Mandkjøn og 48 640 af Kvindekjøn, efter Erfaringer
18⁷¹/₇₂—18⁸⁰/₈₁.

**3. Oversigtstabel for de samtidigt Levende ved en stationær tænkt
Befolkning ved et aarligt Antal af 100 000 Levendefødte, med
Opgave over Dødelighedskoefficienterne for etaarige
og femaarige Aldersklasser*).**

Alder.	Samtidigt Levende i Alderen n til n + 1 ved en stationær tænkt Befolkning.			Antal Døde i Alderen n til n + 1.			Antal Døde i Alderen n til n + 1 pr. 1 000 Levende.			Mand- kjønnets Dødelig- hedskoeffi- cienter i Procenter af Kvind- kjønnets.
	Mand- kjøn.	Kvinde- kjøn.	Til- sammen.	Mand- kjøn.	Kvinde- kjøn.	Til- sammen.	Mand- kjøn.	Kvinde- kjøn.	Begge Kjøn.	
x	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ii
0—1	47 315	45 503	92 818	5 787	4 644	10 431	122.21	102.06	112.38	119.7
1—2	44 630	43 126	87 756	1 640	1 527	3 167	36.75	35.41	36.09	103.8
2—3	43 425	42 001	85 426	927	865	1 792	21.35	20.59	20.98	103.7
3—4	42 663	41 280	83 943	652	613	1 265	15.28	14.85	15.07	102.9
4—5	42 078	40 734	82 812	507	473	980	12.05	11.61	11.83	103.0
0—5	220 111	212 644	432 755	9 513	8 122	17 635	43.22	38.20	40.75	113.1
5—10	205 416	198 915	404 331	1 329	1 284	2 613	6.47	6.46	6.46	100.2
10—15	200 557	194 149	394 706	797	813	1 610	3.97	4.19	4.08	94.7
15—20	195 880	189 724	385 604	1 241	975	2 216	6.34	5.14	5.75	123.3
20—25	188 054	184 440	372 494	1 745	1 152	2 897	9.28	6.25	7.78	148.5
25—30	179 533	178 308	357 841	1 622	1 284	2 906	9.03	7.20	8.12	125.4
30—35	171 968	171 613	343 581	1 427	1 387	2 814	8.30	8.08	8.19	102.7
35—40	164 742	164 453	329 195	1 482	1 482	2 964	9.00	9.00	9.00	100.0
40—45	157 229	156 944	314 173	1 539	1 496	3 035	9.79	9.53	9.66	102.7
45—50	149 073	149 502	298 575	1 770	1 515	3 285	11.87	10.13	11.00	117.2
50—55	139 381	141 457	280 838	2 080	1 733	3 813	14.92	12.25	13.58	121.8
55—60	128 172	131 890	260 062	2 433	2 134	4 567	18.98	16.18	17.56	117.3
60—65	114 466	119 665	234 131	3 141	2 808	5 949	27.44	23.47	25.41	116.9
65—70	96 663	103 433	200 096	3 936	3 686	7 622	40.72	35.64	38.09	114.3
70—75	75 202	83 039	158 241	4 630	4 469	9 099	61.57	53.82	57.50	114.4
75—80	51 236	58 934	110 170	4 793	5 048	9 841	93.55	85.66	89.33	109.2
80—85	28 808	34 577	63 385	4 090	4 501	8 591	141.97	130.17	135.54	109.1
85—90	11 806	15 370	27 176	2 539	3 026	5 565	215.06	196.88	204.78	109.2
90—95	3 397	4 864	8 261	963	1 274	2 237	283.49	261.92	270.79	108.2
95—100	636	1 031	1 667	254	390	644	399.37	378.27	386.32	105.6
100—105	59	108	167	35	58	93	593.22	537.04	556.89	110.5
105—107	1	3	4	1	3	4	1000.00	1000.00	1000.00	100.0
Tils.	2 482 390	2 495 063	4 977 453	51 360	48 640	100 000	20.69	19.49	20.09	106.2

*) Ubersichtstafel für die gleichzeitig Lebenden der stationär gedachten Bevölkerung bei einer jährlichen Anzahl von 100 000 Lebendgeborenen mit Angabe der Sterblichkeits-Coefficienten ein- bzw. fünfjähriger Altersklassen. Sp. 1: Altersjahr; Sp. 2—4: Gleichzeitig Lebende; Sp. 5—7: Sterbende im Alter n bis n + 1; Sp. 8—10: Sterbenswahrscheinlichkeiten; Sp. 11: Männliche Sterbenswahrscheinlichkeiten in Prozentzahlen der weiblichen.

4. Detailleret Livs- og Dødstabel for de to første Leveaar efter Erfaringer fra Aarene 1876—1885¹⁾*)).

Alder udtrykt i n Tidsenheder.	Antal Levende i Alderen n.		Antal Døde i Alderen n til n + 1.		Samtidigt Levende i Alderen n til n + 1.		Dødsrisiko for de i Alderen n Levende for Tidsrummet n til n + 1 for 1 Tidsenhed.		Mand-kjønnets Dødsrisiko i Procent af Kvindekjønnets.
	Mand-kjøn.	Kvinde-kjøn.	Mand-kjøn.	Kvinde-kjøn.	Mand-kjøn.	Kvinde-kjøn.	Mand-kjøn.	Kvinde-kjøn.	
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Døgn.									
0 ²⁾	100 000	100 000	1 080	821	99 059	99 297	0.01080	0.00821	131.5
1.....	98 920	99 179	239	166	98 798	99 087	0.00242	0.00167	144.9
2.....	98 681	99 013	182	123	98 577	98 948	0.00184	0.00124	148.4
3.....	98 499	98 890	115	91	98 438	98 841			
4.....	98 384	98 799	116	81	98 333	98 762			
5.....	98 268	98 718	147	102	98 196	98 670			
6.....	98 121	98 616	161	116	98 042	98 559	0.00135	0.00098	137.8
7.....	97 960	98 500	146	105	97 881	98 443			
8.....	97 814	98 395	112	87	97 755	98 351			
9.....	97 702	98 308	112	82	97 650	98 267			
10.....	97 590	98 226	121	90	97 528	98 184			
11.....	97 469	98 136	122	93	97 410	98 087	0.00121	0.00090	134.4
12.....	97 347	98 043	118	82	97 285	98 001			
13.....	97 229	97 961	123	93	97 172	97 919			
14.....	97 106	97 868	112	91	97 042	97 817			
Halvmaaneder.									
0 (15 Døgn).....	100 000	100 000	3 006	2 223	97 952	98 482	0.03006	0.02223	135.2
1 (15.44 Døgn)....	96 994	97 777	952	838	96 399	97 270	0.00982	0.00857	114.5
Maaneder.									
0.....	100 000	100 000	3 958	3 061	97 176	97 876	0.03958	0.03061	129.3
1.....	96 042	96 939	1 102	895	95 445	96 464	0.01147	0.00923	124.3
2.....	94 940	96 044	840	721	94 497	95 667	0.00885	0.00751	117.8
3.....	94 100	95 323	733	627	93 724	95 000	0.00779	0.00658	118.4
4.....	93 367	94 696	693	565	93 014	94 407	0.00742	0.00597	124.2
5.....	92 674	94 131	622	519	92 355	93 867	0.00671	0.00551	121.8
6.....	92 052	93 612	566	500	91 762	93 361	0.00615	0.00534	115.2
7.....	91 486	93 112	517	501	91 223	92 859	0.00565	0.00538	105.0
8.....	90 969	92 611	497	458	90 719	92 379	0.00546	0.00495	110.3
9.....	90 472	92 153	489	454	90 223	91 923	0.00540	0.00493	109.5
10.....	89 983	91 699	429	409	89 764	91 493	0.00477	0.00446	107.0
11.....	89 554	91 290	424	431	89 340	91 073	0.00473	0.00472	100.2

¹⁾ Angaaende denne Tabel henvises i det hele til Indledningen III e.

²⁾ Antallet af Dødfæerde er for heromhandlede Aar beregnet til 3339 pr. 100 000 levendefødte Gutter og 2 710 pr. 100 000 levendefødte Piger, smlgn. Tabel 1 foran, Note 1.

*) Detaillirte Lebens- und Sterbetafel für die zwei ersten Lebensjahre, gegründet auf die Sterblichkeit in den 10 Jahren 1876 bis 1885 (vergleiche die Einleitung III e). Sp. 1: Alter in n Zeiteinheiten (Tage, Halbmonate, Monate, Vierteljahre, Jahre); Sp. 2 und 3: Zahl der Lebenden im Alter n; Sp. 4 und 5: Zahl der Sterbenden im Alter n/n+1; Sp. 6 und 7: Gleichzeitig Lebende im Alter n/n+1; Sp. 8 und 9: Sterbenswahrscheinlichkeiten für die Zeitfrist n bis n + 1. Männliche Sterbenswahrscheinlichkeit in Prozenten der weiblichen. — Vorspalte 1, die 3 untersten Zeilen: Resultat der Berechnung nach der bei der allgemeinen Lebens- und Sterbetafel (1) angewandten Methode.

^{†)} Die Zahl der Todtgeborenen ist für diese Jahre zu 3339 pr. 100 000 lebendgeb. Knaben und 2 710 pr. 100 000 lebendgeb. Mädchen berechnet; vergl. oben Tafel 1, Anm. †.

**4 (Forts.). Detailleret Livs- og Dødstabel for de to første
Leveaar efter Erfaringer fra Aarene 1876—1885.**

Alder udtrykt i n Tidsenheder.	Antal Levende i Alderen n.		Antal Døde i Alderen n til n + 1.		Samtidigt Levende i Alderen n til n + 1.		Dødsrisiko for de i Alderen n Levende for Tidsrummet n til n + 1 for 1 Tidsenhed.		Mand- kjønnets Døds- risiko i Procenter af Kvind- kjønnets.
	Mand- kjøn.	Kvinde- kjøn.	Mand- kjøn.	Kvinde- kjøn.	Mand- kjøn.	Kvinde- kjøn.	Mand- kjøn.	Kvinde- kjøn.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kvartaler.									
0.....	100 000	100 000	5 900	4 677	95 706	96 669	0.05900	0.04677	126.1
1.....	94 100	95 323	2 048	1 711	93 031	94 425	0.02176	0.01795	121.2
2.....	92 052	93 612	1 580	1 459	91 235	92 866	0.01716	0.01559	110.1
3.....	90 472	92 153	1 342	1 294	89 776	91 496	0.01483	0.01404	105.6
4.....	89 130	90 859	1 126	1 105	88 535	90 276	0.01263	0.01216	103.9
5.....	88 004	89 754	829	802	87 560	89 324	0.00942	0.00894	105.4
6.....	87 175	88 952	652	649	86 832	88 612	0.00748	0.00730	102.5
7.....	86 523	88 303	557	554	86 235	88 012	0.00644	0.00627	102.7
Aar.									
0.....	100 000	100 000	10 870	9 141	92 437	93 864	0.10870	0.09141	118.9
1.....	89 130	90 859	3 164	3 110	87 290	89 056	0.03550	0.03423	103.7
2.....	85 966	87 749	-	-	-	-	-	-	-
Samme beregnet efter den alminde- lige Formel.									
0.....	100 000	100 000	10 861	9 106	92 401	93 842	0.10861	0.09106	119.3
1.....	89 139	90 894	3 117	3 081	87 315	89 071	0.03497	0.03390	103.2
2.....	86 022	87 813	-	-	-	-	-	-	-

Grafisk Fremstilling

af

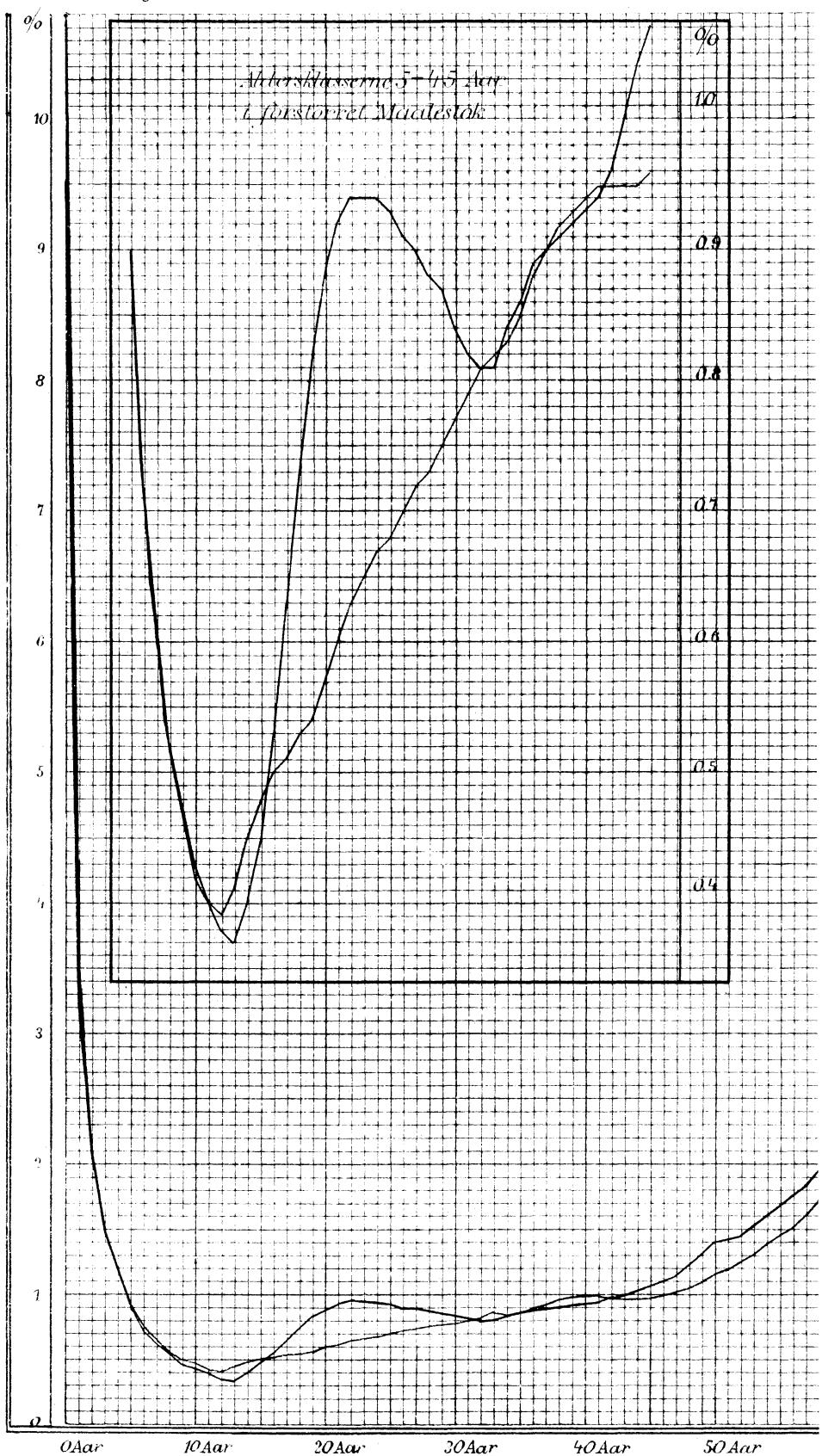
Dødelighedskurverne

for Mandkön og Kvindekön i Aarene 18 $\frac{4}{12}$ —18 $\frac{9}{12}$

(Graphische Darstellung der Sterbenswahrscheinlichkeiten)

Mandkjön —

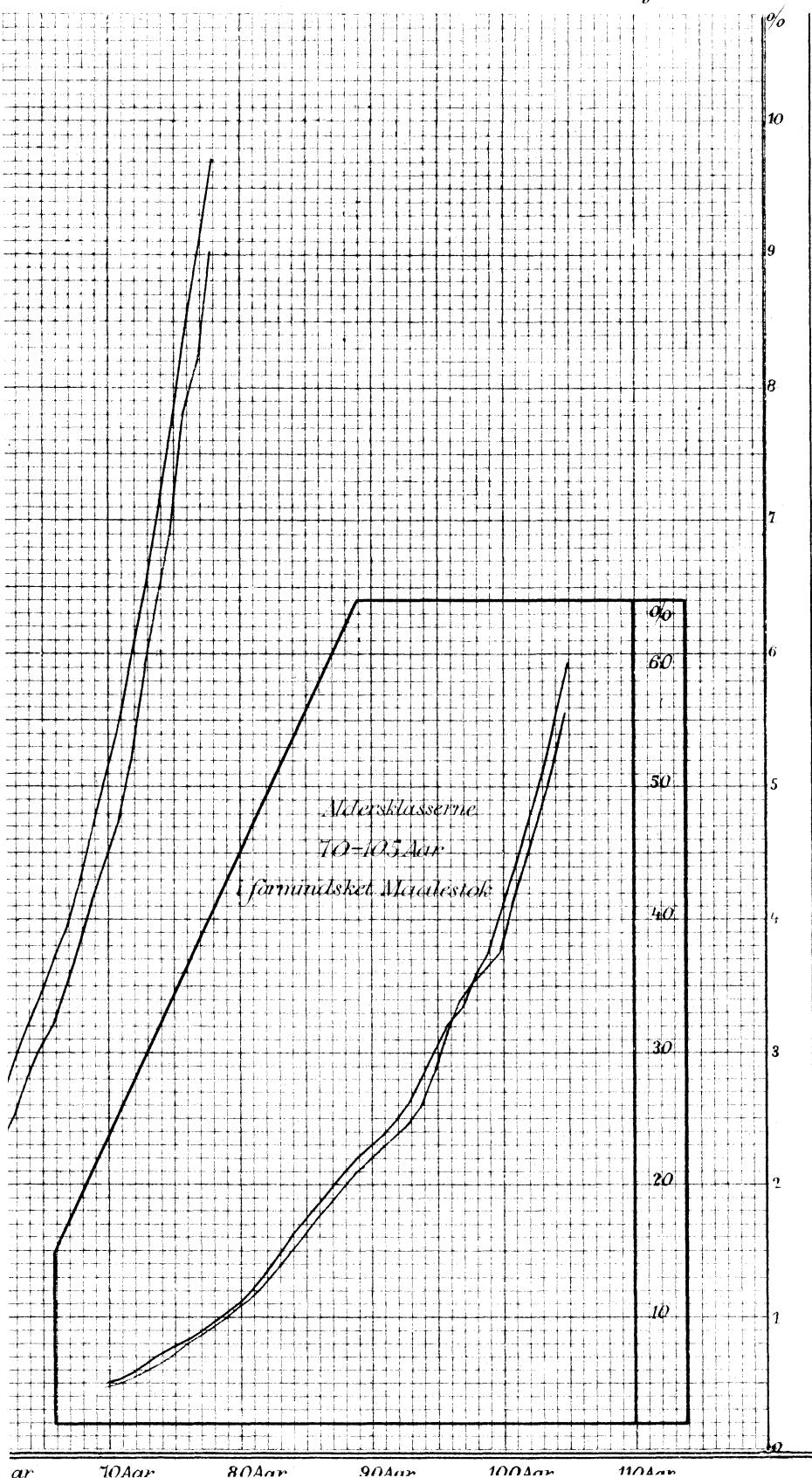
for Mandkjön og Kvin

skurver

öni Aarene 18⁷²-18⁸⁸

Kvindekjön

V.

Livsvarigheden og Dødeligheden i Norge i Aarene 1871—1881 sammenlignet med andre Lande og med tidlige Aar.

Ifølge foranstaende Tabeller skulde den gennemsnitlige Livstid for Mandkjøn være 48.33 Aar, for Kvindekjøn 51.30 Aar og for begge Kjøn underet 49.77 Aar. Da det imidlertid i Henhold til det i Tabel 1, S. XLIV, Note 1 anførte maa antages, at endel med Liv fødte Børn, der døde strax efter Fødselen, i Aarene 1871—1881 ikke ere blevne medregnede blandt de Levendefødte, skulde de ovenfor opgivne Tal reduceres noget, antagelig til 48.0 Aar for Mandkjøn, 51.0 Aar for Kvindekjøn og 49.5 Aar for begge Kjøn underet. Alligevel bør man ved Sammenligningen mellem Norge og andre Lande samt mellem Tidsrummet 1871—1881 og tidlige Tidsrum benytte førstnævnte Tal, da en saa skarp Udsondring mellem de Dødfødte og de umiddelbart efter Fødselen døde Børn neppe er blevet iværksat i andre Lande og heller ikke i Norge før i de seneste Aar.

Den gennemsnitlige Livstid svarer til det gennemsnitlige Antal af gennemstaende Leveaar ved Fødselen. Paa Grund af den større Livskraft, som Børnene erhverve sig, naar de have overstaet den spædeste Alder, stiger den gennemsnitlig tilbageværende Livstid indtil det fylde 3die Aar, da den er 54.58 for Mandkjøn og 56.83 for Kvindekjøn, hvorefter den gradvis aftager.

Som nedenstaende Opgaver¹⁾ nærmere vise, er Livstiden i Norge høiere end i andre Lande:

¹⁾ For Norge efter de her beregnede Tabeller, for Sverige efter den svenske Befolningsstatistik, for de øvrige Lande efter de i «Deutsche Sterbetafel» af Direktør Becker meddelte Oversigter, der ogsaa forsvigt indeholde en righoldig Samling af Opgaver vedkommende Dødelighedsforholdene i de forskjellige Lande.

Kjøn og Alderstrin.	Gjennemsnitlig tilbagestaaende Levetid *).									
	Norge 1871/81.	Sverige 1871/80.	Danmark 1870/79.	England og Wales 1871/80.	Frankrike 1877/81.	Holland 1870/79.	Schweiz 1876/81.	Tyskland 1871/81.	Middel- tal ¹⁾ 1870/80.	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Mandkjøn:										
0 Aar....	48.33	45.3	45.6	41.35	40.83	38.4	41.1	35.58	40.24	
1 —	53.43	51.6	52.4	48.05	49.83	48.2	50.4	46.52	48.81	
5 —	54.06	53.1	52.8	50.87	51.58	50.9	50.7	49.39	51.01	
10 —	50.76	50.3	49.8	47.60	48.25	48.0	47.4	46.51	47.90	
15 —	46.73	46.3	45.9	43.41	44.08	44.0	43.2	42.38	43.77	
30 —	36.82	35.1	34.7	32.10	33.83	33.7	32.2	31.41	32.95	
50 —	22.49	20.8	20.1	18.93	20.00	19.6	18.6	17.98	19.30	
70 —	9.89	8.5	8.5	8.27	8.33	8.2	7.9	7.34	8.12	
90 —	3.27	2.2	2.5	2.66	3.50	2.2	2.7	2.34	2.74	
Kvindekjøn:										
0 Aar....	51.30	48.6	47.4	44.62	43.42	40.7	43.7	38.45	43.09	
1 —	55.68	54.1	53.1	50.14	51.08	48.9	51.6	48.06	50.41	
5 —	56.34	55.6	53.4	53.08	53.00	51.6	52.0	51.01	52.70	
10 —	53.10	52.9	50.6	49.76	49.75	48.7	48.7	48.18	49.62	
15 —	49.17	49.0	47.0	45.63	45.83	44.9	44.6	44.15	45.64	
30 —	38.19	37.5	36.3	34.41	35.50	34.3	33.7	33.07	34.74	
50 —	23.84	22.6	22.0	20.68	21.42	21.0	19.6	19.29	20.80	
70 —	10.55	9.4	9.2	8.95	8.83	8.4	8.0	7.60	8.72	
90 —	3.48	2.6	2.9	2.90	2.08	2.4	2.8	2.37	2.52	

¹⁾ Ved Beregningen af dette Middeltal har man tillagt Tallene for de forskjellige Lande forskjellig Vægt i følgende Forhold: Norge, Danmark og Schweiz hver 1, Sverige og Holland hver 2; dernæst det deraf beregnede Middeltal for disse Lande 1, England og Wales 1, Frankrike og Tyskland hver 1, hvorefter Summen er blevne divideret med 4. — Dersom man i denne Beregning tillægger de tre sidstuævnte Lande dobbelt Vægt i Sammenligning med Middeltallet for de førstnævnte, — hvilket i Betragtning af deres Folkemængde kan være rimeligt — bliver den midlere Levetid for samtlige disse Lande noget mindre, altsaa Forholdet for Norge gunstigere, end ovenfor beregnet. Exempelvis skal nævnes, at den midlere Levetid ved Fødselen bliver 39.₈₂ (istedetfor 40.₂₄) for Mandkjøn og 42.₆₉ for Kvindeskjøn, ved 5 Aars Alderen henholdsvis 50.₈₄ og 52.₅₆, ved 30 Aars Alderen 32.₇₄ og 34.₅₆, o. s. v. I det hele er Forskjellen mellem Resultaterne af de to Beregningsmaader uvæsentlig.

*²⁾ Mittlere Lebensdauer (mit Ausnahme von Norwegen und Schweden nach den in Verbindung mit der Deutschen Sterbetafel im Novemberhefte 1887 der Monatshefte von Director Becker mitgetheilten internationalen Vergleichungen). — Bei der hier gelieferten Berechnung der Durchschnittszahlen in Sp. 10 hat man den einzelnen Ländern nachstehende Verhältniszahlen zugetheilt: Norwegen, Dänemark und Schweiz je 1, Schweden und Holland (Niederlande) je 2; ferner der Durchschnitt für diese Länder 1, England und Wales 1, Frankreich und Deutschland je 1, wonach die Gesammtsumme mit 4 dividirt worden ist.

Sammenlignet med den i sidste Rubrik tilhøire angivne Middellevetid viste de tilsvarende Tal for Norge følgende Resultater:*)

Alder.	Høiere Levetid i Norge.		Gjenstaaende Levetid i Norge udtrykt i Procenter af Middeltallet.	
	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.
	1	2	3	4
0 Aar	+ 8.09 Aar	+ 8.21 Aar	120.1	119.1
1 —	+ 4.62 —	+ 5.27 —	109.5	110.5
5 —	+ 3.05 —	+ 3.64 —	106.0	106.9
10 —	+ 2.86 —	+ 3.48 —	106.0	107.0
15 —	+ 2.96 —	+ 3.53 —	106.8	107.7
30 —	+ 3.87 —	+ 3.45 —	111.7	109.9
50 —	+ 3.19 —	+ 3.04 —	116.5	114.6
70 —	+ 1.77 —	+ 1.83 —	121.8	121.0
90 —	+ 0.53 —	+ 0.96 —	119.3	138.1

Det gunstige Forhold, som denne Sammenstilleen viser for Norge, er som af Tabellen vil sees, mest fremtrædende, naar man underet betragter alle Leveaar fra Fødselen af, idet Levetiden i Norge er noget over otte Aar eller 19 à 20 Procent længere end den midlere Levetid i de mellem- og vesteuropæiske Lande (inkl. de skandinaviske). Derefter aftager Forskjellen først stærkt og derefter svagere indtil det 5te Aar, da Levetiden i Norge er 6 à 7 Pct. høiere end den midlere, hvilket ogsaa er Tilfældet ved det 10de Aar. I de følgende Aldersaar stiger igjen Forskjellen, saa at Forholdet ved det 70de Aar procentvis beregnet stiller sig 21 à 22 Pct. gunstigere i Norge, og ved det 90de Aar, hvor Beregningerne forøvrigt i de fleste Laude ere usikre, 19 Pct. gunstigere for Mandkjøn og 38 Pct. gunstigere for Kvindekjøn.

Den her paapegede først aftagende og senere stigende Forskjel staar i Forbindelse med Dødelighedsforholdene i de forskjellige Aldersklasser, hvilket nærmere vil fremgaa af de derom i det følgende meddelte Oplysninger.

For tidligere Aar haves for Norges Vedkommende tilsvarende Opgaver for Aarene 1821—1830, 1831—1840 og 1841—1850 beregnede af *Eilert Sundt*, for Aarene 1846—1855 beregnede af *Rosenkrantz-Balchen* og for Aarene 1856—1865 beregnede af det statistiske Bureau, samtlige gjengivne i «Tabeller vedkommende Folkemængdens Bevægelse i Aarene 1856—1865» (Indledn. S. LIV).

*) Sp. 2 und 3: Differenz zwischen der durchschnittlichen Lebenserwartung in Norwegen und in den zentral- und nordwesteuropäischen Ländern überhaupt; Sp. 4 und 5: Die durchschnittliche Lebenserwartung in Norwegen in Prozentzahlen der mittleren Lebenserwartung in den genannten Ländern ausgedrückt.

Efter disse Opgaver hidsættes nedenstaaende Sammenligning med de for 1871—1881 beregnede Tal:

Kjøn og Alderstrin.	Gjennemsnitligt Antal tilbagestaaende Leveaar*).							
	1821—1830.	1831—1840.	1841—1850.	1846—1855.	1856—1865.	1871—1881.	1821—1850.	1846—1881.
x	2	3	4	5	6	7	8	9
Mandkjøn:								
0 Aar....	45.0	41.8	44.5	44.9	47.4	48.33	43.77	46.88
5 —	53.9	50.9	52.6	52.4	53.7	54.06	52.47	53.39
10 —	50.3	47.4	49.4	49.4	50.8	50.76	49.03	50.32
20 —	42.5	39.5	41.5	42.0	43.2	43.14	41.17	42.78
30 —	35.6	32.9	34.6	34.8	36.3	36.82	34.37	35.97
40 —	28.3	26.2	27.5	28.0	29.1	29.69	27.33	28.93
50 —	21.4	19.6	20.7	21.0	22.0	22.49	20.57	21.83
60 —	15.2	13.8	14.4	14.6	15.2	15.63	14.47	15.14
70 —	9.7	8.8	9.1	9.0	9.4	9.89	9.20	9.43
Kvindekjøn:								
0 Aar....	48.0	45.6	47.9	47.9	50.0	51.30	47.17	49.73
5 —	56.0	53.9	55.0	55.0	55.6	56.34	54.97	55.65
10 —	52.4	50.4	51.8	52.0	52.8	53.10	51.53	52.63
20 —	44.5	42.4	43.9	44.5	45.3	45.39	43.60	45.06
30 —	37.0	35.1	36.2	36.9	37.8	38.19	36.43	37.63
40 —	29.8	28.2	29.4	29.7	30.7	31.14	29.13	30.51
50 —	22.4	21.4	22.2	22.5	23.4	23.84	22.00	23.25
60 —	15.8	14.8	15.2	15.5	16.2	16.67	15.27	16.12
70 —	10.0	9.3	9.5	9.4	10.1	10.55	9.60	10.02

Medens af de tre første Tiaar Aarene 1821—1830 vise et gunstigere Forhold end de to øvrige og navnlig i Sammenligning med de i økonomisk Henseende uehdige Aar 1831—1840, viser der sig forøvrigt en jævn Stigen, idet Levetiden for alle Aldere er bleven stadigen forøget, saa at den overhovedet, regnet fra Fødselen, i Aarene 1871—1881 var 4 til $4\frac{1}{2}$ Aar ($4\frac{1}{2}$ Aar for Mandkjøn og $4\frac{1}{7}$ Aar for Kvindekjøn) længere end i Gjennemsnit for Aarene 1821—1850 og, regnet fra det 30te Aar, $2\frac{1}{2}$ Aar længere for Mandkjøn og $1\frac{3}{4}$ Aar længere for Kvindekjøn.

Denne glædelige Kjendsgjerning, der ikke kan andet end opfattes som et Tegn paa forøget Velvære blandt Befolkingens store Masse i Forbindelse med forbedrede hygieniske Forhold, har sit tilsvarende i andre Lande. Saaledes er den gjennemsnitlig tilbagestaaende Levetid ved Fødselen:

*) Mittlere Lebensdauer in Norwegen.

- i Sverige fra 18¹⁶/40 til 18⁷¹/80 steget fra 39.5 til 45.3 Aar for Mandkjøn og fra 43.6 til 48.6 Aar for Kvindekjøn;
- Danmark fra 18³⁵/44 til 18⁷⁰/79 steget fra 40.9 til 45.6 Aar for Mandkjøn og fra 43.3 til 47.4 Aar for Kvindekjøn;
- England fra 18³⁸/54 til 18⁷¹/80 steget fra 39.9 til 41.35 Aar for Mandkjøn og fra 41.9 til 44.62 Aar for Kvindekjøn.

Ligeledes i de samme Tidsrum ved

30 Aars Alderen:

i Sverige	fra 30.3 til 35.1	Aar for Mandkjøn	og fra 33.4 til 37.5	Aar for Kvindekjøn
- Danmark	- 32.6	- 34.7	- - -	- 34.2 - 36.3 - - -
- England	- 32.8	- 32.10	- - -	- 33.8 - 34.41 - - -

I Forbindelse med den gjennemsnitlige tilbagestaende Levetid har det sin Interesse ogsaa at betragte det sandsynlige Antal af tilbagestaende Leveaar, hvorved man, som før nævnt, forstaar det Antal Aar, der forløbe, indtil Antallet af de ved en vis Alder levende Personer formindskes til det halve, eller, m. a. O., det Tidsrum, som et Menneske, gjennemsnitlig taget, har netop ligesaa megen Udsigt til at overleve som til ikke at overleve.

Det sandsynlige Antal Leveaar var efter de for 18⁷¹/72—18⁸⁰/81 udførte Beregninger 57.4 Aar for Mandkjøn og 61.8 Aar for Kvindekjøn og naar sit Maximum henholdsvis 62.0 og 64.8 Aar ved det fyldte 2det Aar. Det er saaledes for disse Aldersaar ikke saa lidet høiere end det gjennemsnitlige Antal tilbagestaende Leveaar, men Forskjellen er stadig synkende, indtil der ved det 58de Aar for Mandkjøn og det 60de Aar for Kvindekjøn ingen Forskjel mere er, idet saavel den sandsynlige som den gjennemsnitlige Levetid ved nævnte Alderstrin er henholdsvis 17.0 og 16.7 Aar. I de efterfølgende Aar er den sandsynlige Levetid mindre end den gjennemsnitlige.

Forøvrigt henvises i heromhandlede Henseende til de i foregaaende Afsnit IV meddelte Tabeller.

Vi gaa nu over til Livs- og Dødstabellernes anden Side: Dødelighedsforholdene.

Af den foran under No. 3 meddelte Oversigtstabel vil det sees, at den gjennemsnitlige Dødelighed for alle Aldere underet ved en stationær tænkt Befolkning paa det nærmeste er 2 Procent, nemlig 2.069 Procent for Mandkjøn, 1.949 Procent for Kvindekjøn og 2.009 Procent for begge Kjøn tilsammen. (Ved den virkelige Befolkning viser Gjennemsnitsdødeligheden i vort og de fleste Lande et lavere Procentforhold af den Grund, at Folkemængden er stigende og derfor de yngre Aldersklasser stærkere repræsenterede end ved en stationær Befolkning. For de fleste Byers Vedkommende, hvor der paa Grund af Indflytning

i Regelen er forholdsvis mange yngre Mænd og Kvinder, bidrager denne Omstændighed i ikke ringe Grad til, at Beregningerne over den gjennemsnitlige Dødsprocent vise et gunstigere Resultat, end Dødelighedsforholdene i og for sig skulde vise.)

Mellem den gjennemsnitlige Dødelighed for samtlige Aldersklasser og Dødelighedskoefficienterne for de enkelte Aldersklasser er der særdeles betydelige Forskjelligheder, og kan man i denne Henseende fornemmelig skjelne mellem følgende Hovedgrupper:

1. Det første Leveaar, hvor Dødeligheden er 11.24 Pct. eller mellem 5 og 6 Gange saa stor som den gjennemsnitlige.
2. Aldersaarene 1—5, hvor Dødeligheden overhovedet er lidt over den gjennemsnitlige, nemlig 2.12 Pct., og synkende fra 3.61 Pet. i det 2de til 1.18 Pct. i det 5te Aar.
3. Aldersaarene 5—20, hvor Dødeligheden overhovedet kun er omrent en Fjerdedel af den gjennemsnitlige, synkende til det 13de og 14de Aar og derefter igjen stigende.
4. Aldersaarene 20—50, der ligeledes udvise det relativt gunstige Forhold af en Dødelighed, der er lidt under Halvparten af den gjennemsnitlige.
5. Aldersaarene 50—70, i hvilke Dødeligheden tiltager meget stærkt, nemlig fra omrent 1.2 Pct. i det 50de til 4.5 ved det 70de. I denne Gruppe overhovedet er Dødelighedsprocenten kun omrent $\frac{1}{10}$ over den gjennemsnitlige.
6. Endelig kommer som den sidste Gruppe Aldersaarene fra 70 og opover, hvor Dødeligheden fremdeles stiger betydeligt fra Aar til Aar, saa at den mellem det 78de og 79de Aar er omrent den dobbelte af, hvad den er ved det 70de, og fremdeles vedbliver at stige i Styrke sandsynligvis indtil den yderste Grænse af det dennesidige Liv. (For de allerhøieste Alderstrin vise vistnok de direkte beregnede Mortalitetskoefficienter nogen Synken i Dødelighedens Grad, men dette maa antages at bero paa Mangler ved de statistiske Observationer, hvorfor korrigerede Tal forsaavidt ere lagte til Grund for Beregningerne.) Gjennemsnitsdødeligheden for sjette Gruppe er henved 10 Pct. aarlig, stigende fra $5\frac{3}{4}$ Pct. i Alderen 70—75 til 20 Pct. i Alderen 85—90.

Mellem de to Kjøn er der i heromhandlede Henseende megen Overensstemmelse, dog saaledes at Dødelighedsforholdene for Kvindekjønnet paa enkelte Aldersklasser nær gjennemgaaende stille sig gunstigere end for Mandkjønnet, hvis Dødelighed overhovedet, naar Koefficienten for Kvindekjønnet sættes lig 100, er $6\frac{1}{6}$ Pct. høiere. I de første Leveaar er Forskjellen henved 20 Pct., men allerede i det andet knapt 4 Pct., hvorefter den vedbliver at synke, indtil der fra det tiende til det sextende Aar fremtræder en lidt høiere Dødelighed for Piger end for Gutter. Paa Grund af den fra Begyndelsen af Ynglingealderen indtrædende betydelige Stigning i Dødeligheden, stiller Forholdet sig nu atter ugunstigere for Mandkjønnet og det i den bemærkningsværdige Grad, at Dødelighedsprocenten i Aldersklassen 20—25 Aar endog er 47 Pet., altsaa næsten en

halv Gang til saa høi som for Kvindeskjønnet¹⁾). Derefter aftager igjen Forskjellen, indtil der omkring det 40de Aar viser sig et lidt gunstigere Forhold for Mandkjønnet end for Kvindeskjønnet, en Udvikling, der har sin Grund dels i en aftagende Dødelighed blandt de unge Mænd fra det 22de til det 32te Aar (hvorom mere nedenfor), dels i den Stigning i Dødeligheden, der for Kvindernes Vedkommende hovedsagelig forårsages ved den Svækkelse, som Barnefødslerne medføre. Fra det 42de Aar af er imidlertid Dødeligheden stadig mindre for Kvinder end for Mænd. Ved Femtiaarsalderen naar Forskjellen, beregnet paa ovenanførte Maade, et Maximum af 24 Procent og synker derpaa jævnt ned til 9 Procent i Alderen 75—80, paa hvilket Standpunkt den med nogle Variationer i det hele synes at holde sig.

Medens den her skildrede Udviklingsgang i Henseende til enkelte Detailler tør være paavirket af tilfældige Omstændigheder, der maa ikke have gjort sig gjældende i den Tiaarsperiode, som ligger til Grund for Beregningerne, stemmer den i det store og hele saa godt med tidligere Iagttagelser for Norge saavelsom med tilsvarende Beregninger for andre Lande, at man kan antage, at det relative normale Dødelighedsforhold mellem de to Kjøn i det hele taget udvikler sig saaledes som anført, om der end vil kræves flere Iagttagelser for nøagtigt at bestemme vedkommende Procentforhold.

Vi skulle nu se noget nærmere paa Dødeligheden i de enkelte Aldersaar.

Hvad det første Leveaar angaaer, ere detaillerede Opgaver meddelte i foranstaende Tabel 4, S. LVII og LVIII, hvortil henvises. Det overordentlig store Antal i det første Døgn døde Børn, 1.080 Pct. af Gutterne og 0.821 Pct. af Pigerne, maa nærmest antages at bero paa disse Børns Ulevedygtighed, og forsaa vidt kunde disse Børn, uagtet fødte med Liv, sættes i Klasse med Dødfødte. Allerede i det andet Døgn er Dødeligheden formindsket til 0.242 Pct. for Gutter og 0.167 for Piger og i den anden Uge til henholdsvis 0.121 og 0.090 Pet. pr. Døgn, altsaa til det halve for Gutter og i et noget mindre Forhold for Piger. I de to følgende Uger synker Dødeligheden til henholdsvis 0.064 og 0.056 Pct., altsaa fremdeles stærkest for Gutter, saa at Dødelighedscoefficenterne for de to Kjøn, der — bortseet fra det første Døgn — i hele den første Uge ere henved $\frac{1}{2}$ Gang til saa store for Gutter som for Piger, i den anden Halvdel af den første Maaned ikke ere mere forskellige end i Forholdet 115 : 100. Med den i de følgende Maaneder jævnt aftagende Dødelighed formindskes Forskjellen end mere, saa at den i Aarets sidste Kvartal kun er lidet over 5 Pct.

I de følgende Barneaar aftager Dødeligheden først i en stærkere, dernæst navnlig efter det femte Aar i en svagere Grad, indtil det gunstigste Dødelighedsforhold under hele Livet naaes i Alderen 12—13 Aar for Piger og 13—14 Aar for Gutter med henholdsvis 0.39 og 0.37 Pct. Ogsaa de nærmest

¹⁾ Herved bør vistnok det S. XI berørte Forhold, at Opgaverne over Antallet af Kvinder i Alderen 20—30 Aar ere noget for høje, ikke ladesude af Betragtning, idet denne Omstændighed bevirker, at de beregnede Dødelighedscoefficenter for Kvinder i nævnte Alder blive noget lavere end de virkelige.

LXVI

omgivende Aldersklasser vise gunstige Dødelighedsforhold, nemlig Piger i Alderen 11—12 Aar: 0.40 Pct. og 13—14 Aar: 0.41 Pct., samt Gutter 11—12 Aar 0.40 Pct., 12—13 Aar: 0.38 Pct. og 14—15 Aar: 0.40 Pct.

Men fra det 16de Aar tiltager Dødeligheden for Gutternes Vedkommende meget stærkt og er allerede i Alderen 19—20 Aar mere end dobbelt saa stor som fem Aar tidligere, vedbliver saa at stige til Alderen 22—23 Aar, hvorefter, som før nævnt, indtræder først en Stands og dernæst en ligetil det 32te Aar vedvarende Aftagen i Dødeligheden.

Dødelighedens betydelige Stigning i Ynglingealderen indeholder en alvorlig Opfordring til indgaaende Undersøgelser angaaende Aarsagerne hertil et Forhold, som det imidlertid vilde føre os for langt her nærmere at indlade os paa. Vi skulle kun i denne Forbindelse nævne, at Medicinalstatistikken viser at den Sygdom, der i heromhandlede Henseende lægger det tungeste Lod Vægtskaalen, er Lungesvindsot (*Tuberculosis pulmonum*).

Den fra det 23de Aar af indtrædende Stands og senere Aftagen i ung Mænds Dødelighed have vi fundet saa mærkelig, at der ved Siden af de Beregninger, der ere blevne udførte for Aarene 18⁷¹/₇₂—18⁸⁰/₈₁, er blevne foretaget tilsvarende for Aarene 18⁶⁶/₆₇—18⁷⁰/₇₁ og 18⁸¹/₈₂—18⁸⁵/₈₆¹).

Vi hidsætte nedenfor de uudjævnede Dødelighedscoefficenter for Alders

Med 1000 multiplicerede Dødelighedscoefficenter for Mandskør
i Alderen 15—35 Aar*).

Alder.	a) 18 ⁷¹ / ₇₂ —18 ⁸⁰ / ₈₁ .	b) 18 ⁶⁶ / ₆₇ —18 ⁷⁰ / ₇₁ og 18 ⁸¹ / ₈₂ —18 ⁸⁵ / ₈₆ .		Alder.	a) 18 ⁷¹ / ₇₂ —18 ⁸⁰ / ₈₁ .	b) 18 ⁶⁶ / ₆₇ —18 ⁷⁰ / ₇₁ og 18 ⁸¹ / ₈₂ —18 ⁸⁵ / ₈₆ .	
		c) 18 ⁶⁶ / ₆₇ —18 ⁸⁶ / ₈₇ .				c) 18 ⁶⁶ / ₆₇ —18 ⁸⁵ / ₈₆ .	
x	z	3	4	x	z	3	4
15—16	4.48	4.49	4.49	25—26	9.46	8.75	9.10
16—17	5.33	5.13	5.23	26—27	9.05	8.97	9.01
17—18	6.27	6.07	6.17	27—28	8.84	8.79	8.82
18—19	7.38	7.09	7.23	28—29	9.00	8.47	8.74
19—20	8.26	7.49	7.88	29—30	8.72	8.28	8.50
20—21	8.79	9.00	8.89	30—31	8.51	8.10	8.30
21—22	9.31	8.72	9.02	31—32	8.10	7.89	7.99
22—23	9.44	9.16	9.30	32—33	8.03	7.81	7.92
23—24	9.27	8.99	9.13	33—34	8.21	7.81	8.01
24—25	9.31	8.81	9.06	34—35	8.27	7.87	8.07

¹) De for Aarene 1856—1865 beregnede Tal ere i heromhandlede Henseende ikke oplysende, da de ere byggede paa tiaarige Aldersklasser af Døde og man saaledes har været henvist til Forudsætningen om en gradvis stigende Dødelighed.

*.) Mit 1000 multiplizirte unausgeglichenen Sterblichkeits-Coefficienten für das männliche Geschlecht im Alter 15 bis 35 Jahr, gegründet auf die Sterblichkeit in den 20 Jahren 1866—1885.

aarene 15—35: a) for Tidsrummet 18^{71/72}—18^{80/81}, b) for 18^{66/67}—18^{70/71} og 18^{81/82}—18^{85/86} underet og c) Middeltallet af a + b, der, som det vil sees, udtrykker Forholdet i den tyveaarige Periode 1866—1875:

Den her paaviste Aftagen i Dødeligheden blandt Mænd fra det 22—23de til det 32—33te Aar gjenfindes ogsaa i andre Lande, skjønt ikke i alle og tildels noget mindre udpræget der, hvor et lignende Forhold finder Sted. Saaledes vise de tyske Beregninger en aftagende Dødelighed fra det 22—23de til det 24—25de Aar, de preussiske fra samme Aar til det 25—26de, de mecklenburgske til det 26—28de, de nederlandske fra det 21—22de til det 28—29de, ligesom de engelske Forsikringsselskabers Tabeller vise en ringere Dødelighed i Alderen 27—28 Aar end i Alderen 23—24. Ligeledes sees det af de danske paa femaarige Aldersklasser baserede Beregninger, at der saavel i 1860—1869 som i 1870—1879 i Alderen 25—30 Aar og 30—35 Aar var en ringere Dødelighed end i Alderen 20—25 Aar. For andre Lande viser der sig vistnok ikke nogen aftagende Dødelighed i de heromhandlede Aldersaar, men dog en paatagelig Stands i den stærke Stigning, der fremtræder i Aldersaarene 15 til omkring 22. For en Del skriver Resultaternes mindre Udpægethed sig vistnok derfra, at Beregningerne for flere Landes Vedkommende ikke støtte sig til Opgaver for hvert enkelt Aldersaar. For Sveriges Vedkommende, hvor imidlertid den nøjagtigere Beregningsmaade er anvendt, vise Beregningerne for 1871—1880 den almindelige stærke Stigen indtil det 22de Aar og derefter en meget ringe Stigen. For 1861—1870 vise derimod de uudjævnede Mortalitetskoefficienter en aftagende Dødelighed fra det 23—24de til det 26—27de Aar og endnu det 28—29de Aar en ringere Dødelighed end det førstnævnte. Middeltallet af de uudjævnede Mortalitetskoefficienter for Sverige i de to Tiaarsperioder 1861—1870 og 1871—1880 bliver fra det 22de Aar af: 22) 7.17; 23) 7.41; 24) 7.35; 25) 7.39; 26) 7.18; 27) 7.36; 28) 7.55; 29) 7.78; og viser saaledes fra det 23de til det 26de Aar en, om end lidet, Synken.

Aarsagen til, at Dødeligheden blandt de unge Mænd i heromhandlede Aldersklasser overhovedet viser en Aftagen, synes hovedsagelig at ligge i den Omstændighed, at de for en væsentlig Del i disse Aldersaar gaa over fra den ugifte til den gifte Stand, idet Dødeligheden blandt gifte Mænd er betydeligt ringere end blandt ugifte. Til Belysning heraf tjene bl. a. de i Bilag 10 meddelte Opgaver over Dødeligheden blandt Ugifte og Gifte i Aarene 1876—1880, samt i Aarene 1876—1877. Mån har her været nødt til at sammenholde Antallet af Dødsfald i nævnte Aar med Folkemængden ved Udgangen af 1875, hvilket ikke rigtig passer for Aarene 1876—1880, medens Aarene 1876—1877, hvor Sammenligningen bedre passer, give for smaa Tal. Benytter man derfor Middeltallet af de for 1876—1880 og 1876—1877 beregnede Forhold, viser der sig følgende Mortalitetskoefficienter*):

*) Sterblichkeits-Coefficienten der Männer nach Civilstand.

LXVIII

Alder.	Ugifte Mænd.	Gifted Mænd.	Enke- mænd.	Samtlige Mænd	
				uberegnet	iberegnet
				Mænd med uopg. Civilstand.	
1	2	3	4	5	6
19½—24½	0.92	0.53	-	0.89	0.89
24½—29½	1.06	0.61	1.59	0.89	0.90
30½—34½	1.16	0.59	1.32	0.79	0.81

Da det af de foran meddelte Oplysninger kan udledes, at Dødelighedskoefficienten i Alderen 22—23 Aar er 0.92, naar den for Aldersklassen 19½—24½ er 0.89, vil det sees, at de her opførte Koefficienter trods Materialets Ufuldstændighed i det hele stemme vel med de paa Grundlag af de fuldstændigere Opgaver for Aarene 1871—1880 og 1866—1885 beregnede Tal. Det fremgaar altsaa, at Dødeligheden saavel blandt de ugifte som blandt de gifte Mænd er i fortsat Stigen i Tyveaarene (for Enkemændenes Vedkommende ere Tallene for smaa til deraf at udlede bestemte Slutninger).

At Dødeligheden blandt gifte Mænd er betydeligt mindre end blandt de ugifte, bekræftes ved tilsvarende Opgaver fra andre Lande. Saaledes vise de svenske Beregninger for Aarene 1871—1880 følgende Mortalitetskoefficienter*):

Alder.	Ugifte Mænd.	Gifted Mænd.	Enke- mænd.	Mænd over- hovedet.	Alder.	Ugifte Mænd.	Gifted Mænd.	Enke- mænd.	Mænd over- hovedet.
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
20—21	0.64	0.57	-	0.63	26—27	0.85	0.50	1.10	0.75
21—22	0.68	0.40	-	0.68	27—28	0.89	0.51	1.02	0.75
22—23	0.73	0.44	0.64	0.70	28—29	0.95	0.52	0.96	0.75
23—24	0.77	0.49	1.89	0.72	29—30	1.00	0.53	0.92	0.76
24—25	0.80	0.50	1.63	0.73	30—31	1.06	0.55	1.02	0.78
/ 25—26	0.83	0.50	1.36	0.74	31—32	1.11	0.58	1.14	0.79

Det viser sig altsaa saavel efter de norske som efter de svenske Erfaringer, at Dødeligheden blandt de gifte Mænd i Alderen 20—30 Aar ikke er synderligt højere end for Mandkjøn overhovedet i Alderen 10—20 Aar, hvor heromhandlede Forhold stiller sig gunstigst.

De gunstige Vilkaar, hvorunder de Mænd, der indgaa Ægteskab, i det hele taget kommer, indvirke for vort Lands Vedkommende altsaa saa stærkt paa den almindelige Dødelighed blandt Mænd, at denne synker i Alderen 22—32 Aar, efterhaanden som flere og flere gaa over fra de Ugiftes til de Giftes Rækker.

*): Sterbenswahrscheinlichkeiten für Männer nach Civilstand in Schweden 1871—1880. (Befolkningsstatistik, Ny foljd XXII, 3.)

At der her foreligger ikke blot et Samtidigheds-, men ogsaa et Aarsagsforhold, synes umiskjendeligt. Den betydelige Forskjel mellem de ugifte og de gifte Mænds Dødelighed kan ikke forklares paa den Maade, at der blandt førstnævnte skulde findes et forholdsvis stort Antal sygelige eller svage Personer, blandt hvilke Dødeligheden af denne Aarsag er stor, paa samme Tid som de ved sin Svagelighed ogsaa afholder fra at indtræde i Ægteskab. Under denne Forudsætning skulde nemlig Dødeligheden blandt de ugifte Mænd i Aldersklassen 20—25 Aar, som endnu for Størstedelen bestaar af de præsumtivt friske Personer, der senere gifte sig, være betydeligt ringere end i Aldersklassen 30—35 Aar, hvor disse friske Bestanddele af samme for en stor Del ere traadte ud af de Ugiftes og ind i de Giftes Rækker. Men Dødeligheden blandt de Ugifte viser, som det af de ovenfor meddelte Opgaver for Norge og Sverige fremgaar, en jævn og slet ikke paafaldende stor Stigen, saa at, om hint Moment for nogen Del skulde gjøre sig gjeldende, kan dette alene tillægges en underordnet Betydning.

For Kvindernes Vedkommende stiller Forholdet sig omvendt. Her er ingen stærk Tiltagen af Dødeligheden fra det 15de Aar af, men en temmelig jævn Stigning gjennem Tyve- og Trediveaarene; derhos stille Dødelighedsforholdene indtil det 40de Aar sig noget ugunstigere for de gifte end for de ugifte Kvinder. Af den ovenfor under No. 1 meddelte Livs- og Dødstabbel fremgaar, at Dødelighedskoefficienten for Kvinder i Alderen 38—42 er lidt større end for Mænd i samme Alder. Derhos viser Tabel 3, at den for Aldersklassen 35—40 i Aarene 1871—80 var omrent lige for begge Kjøn, medens Beregningerne for 1856—1865 vise en noget større Dødelighed for Kvinderne. Den Iagttagelse, at de sidstnævntes Dødelighed i de Aar, i hvilke Barnefødsel foregaar, tildels er højere end Mændenes, bekræftes ogsaa ved Erfaringer fra andre Lande. Regnet efter femaarige Aldersklasser, hvor Forholdet selvfølgelig ikke fremtræder saa skarpt som ved Beregninger udførte for hvert enkelt Aar, viser der sig saaledes en større Dødelighed for Kvinder end for Mænd i Aldersklasserne 25—35 Aar for Tyskland og Frankrig, 25—40 for Danmark, 25—45 for Holland og 30—40 for Finland. I Schweiz var Forholdet i Aldersklassen 25—30 det samme for begge Kjøn, i andre Lande, som England og Sverige, er i heromhandlede Aldersaar Dødeligheden blandt Mænd vistnok større end blandt Kvinder, men Forskjellen er mindre end den sædvanlige.

Fra Aldersklassen 35—40, hvor Dødelighedskoefficienten saavel for Mandkjøn som for Kvindekjøn er 9 pro mille, stiger den fra det ene Femaar til næste i følgende Forhold*):

*) 1. Wenn man den Sterblichkeits-Coefficienten in den erstgenannten fünfjährigen Altersklassen zu 100 setzt, wird derjenige der nächstfolgenden Altersclasse der in umstehender Tabelle angeführte.
2. Absolutes Steigen der Sterblichkeits-Coefficienten pro Jahr und pro mille,

	Fra 35-40 til 40-45	40-45 45-50	45-50 50-55	50-55 55-60	55-60 60-65	60-65 65-70	65-70 70-75	70-75 75-80	75-80 80-85	80-85 85-90
1. Naar Dødelighedskoefficienten i den førstefemaarige Aldersperiode sættes = 100, bliver den i den næste:										
for Mandkjen ...	109	121	126	127	145	148	151	152	152	151
- Kvindekjen...	106	106	121	132	145	152	151	159	152	151
2. Dødelighedskoefficientens absolute Stigen udgjør beregnet pr. Aar i Promille:										
for Mandkjen ...	0.16	0.42	0.61	0.81	1.69	2.66	4.17	6.40	9.68	14.62
- Kvindekjen...	0.11	0.12	0.42	0.79	1.46	2.43	3.64	6.37	8.90	13.34

Som det vil sees, indtræder en forholdsvis betydeligere Stigning i Dødeligheden mellem det 40—45de og 45—50de Aar, altsaa omtrent ved det 45de Aar for Mandkjen og ved det 50de Aar for Kvindekjen, eller, som det ved Hjælp af den detaillerede Tabel 1 nærmere kan bestemmes, allerede ved Alderstrinnet 43 for Mandkjen og 47 for Kvindekjen. En ny Stigning bemærkes ved det 60de Aar for begge Kjen, hvorefter Dødelighedskoefficienten forholdsvis jævnt voxer med omtrent 50 Procent eller derover fra den ene femaarige Aldersklasse til den næste. Fra det 90de Aar af vise Beregningerne ikke saa sterk Stigning, men Opgaverne ere her ikke sikre.

Til Oplysning om Forholdet mellem Dødeligheden i de forskjellige Aldersklasser i Norge sammenlignet med andre Lande hidsættes nedenstaaende Tabel over Mortalitets-Koefficienterne udtrykt i Promille af den samtidigt levende Befolkning i hver Aldersklasse*):

*) Mit 1 000 multiplizirte Sterblichkeits-Coefficienten ein-, bzw. fünfjähriger Altersklassen mit (Ausnahme von den Zahlen für Norwegen und die Durchschnittszahlen für Mittel- und Westeuropa (vergl. S. LX) nach Becker).

Alders- aar.	Mandkjøn.					Kvindekjøn.					De norske Dødeligheds- koefфиcienter i Procenter af de midlere.	
	Norge.	Sverige.	Dan- mark.	Mellem- og Vest- europa ¹⁾ .	Norge.	Sverige.	Dan- mark.	Mellem- og Vest- europa ¹⁾ .	Mand- kjøn.	Kvinde- kjøn.		
	1871-1880.	1871-1880.	1870-1879.	1871-1880.	1871-1880.	1871-1880.	1870-1879.	1871-1880.	1871-1880.	1871-1880.	1871-1880.	1871-1880.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
0—1	122.21	156.33	164.92	229.39	102.06	130.16	135.69	187.81	53.3	54.3		
1—2	36.75	41.52	36.91	57.92	35.41	39.09	35.83	56.49	63.4	62.7		
2—3	21.35	26.39	19.19	30.22	20.59	25.02	18.41	29.74	70.6	69.2		
3—4	15.28	19.82	14.75	20.56	14.85	19.19	14.69	20.33	74.3	73.0		
4—5	12.05	15.43	11.91	15.28	11.61	14.91	12.31	15.17	78.8	76.5		
0—5	43.22	54.37	52.09	75.95	38.20	47.57	45.28	65.89	56.9	57.9		
5—10	6.47	8.61	8.03	7.53	6.46	8.40	8.26	7.41	85.9	87.2		
10—15	3.97	4.12	4.59	3.86	4.19	4.26	5.79	4.26	102.8	98.4		
15—20	6.34	4.65	5.22	5.40	5.14	4.49	6.17	5.42	117.4	94.8		
20—25	9.28	6.94	7.28	8.08	6.25	5.50	6.68	6.82	114.9	91.6		
25—30	9.03	7.51	6.43	8.68	7.20	6.65	7.70	8.59	104.0	83.8		
30—35	8.30	8.13	7.13	9.54	8.08	7.28	8.93	9.54	87.0	84.7		
35—40	9.00	9.26	8.75	11.23	9.00	8.22	9.96	10.59	80.1	85.0		
40—45	9.79	10.85	10.84	13.39	9.53	9.06	10.08	11.46	73.1	83.2		
45—50	11.87	13.31	14.07	16.32	10.13	9.95	10.89	12.90	72.7	78.5		
50—55	14.92	17.01	19.78	21.21	12.25	12.82	14.65	16.28	67.4	75.2		
55—60	18.98	22.74	25.19	27.92	16.18	17.50	18.87	22.45	68.0	72.1		
60—65	27.44	32.01	34.46	39.29	23.47	26.24	26.61	33.73	69.8	69.5		
65—70	40.72	48.23	49.85	56.99	35.64	40.47	41.50	49.71	71.5	71.7		
70—75	61.57	74.86	80.93	86.31	53.82	63.86	70.01	78.51	71.3	68.6		
75—80	93.55	118.72	108.82	128.67	85.66	101.56	98.78	118.90	72.7	72.0		
80—85	141.97	184.85	174.02	192.85	130.17	156.32	157.51	178.84	73.7	73.1		
85—90	215.06	289.65	243.08	264.59	196.88	250.78	216.37	251.44	81.3	78.3		
over 90	306.13	459.24	402.28	376.69	287.16	387.82	350.01	357.39	81.3	80.3		
Gj.sn.	20.69	22.09	21.91	25.03	19.49	20.57	21.04	23.36	82.7	83.4		

Af de to sidste Rubriker i denne Tabel vil det sees, at Dødeligheden overhovedet stiller sig omrent 17 Procent gunstigere i Norge end i Mellem- og Vesteuropa overhovedet, idet Dødelighedskoefфиcienten for begge Kjøn underet er 83 Procent af den midlere. Der er imidlertid i denne Henseende ikke liden Forskjel mellem de forskjellige Aldersklasser. Gunstigst for Norge stiller Forholdet sig i det første Leveaar, da Dødeligheden ikke er mere end 53—54 Procent af den midlere. Med den i de følgende Barneaar aftagende Dødelighed formindskes efterhaanden Forskjellen mellem Norge og andre Lande, og i Alders-

¹⁾ Angaaende Beregningen af de for Mellem- og Vesteuropa anførte Gjennemsnitstal, se S. LX, Note 1.

aarene 10—30 er Forholdet i Norge for Mandkjønnets Vedkommende ugunstigere end det midlere, medens det for Kvindekjønnet vistnok er noget bedre, men Norge alligevel i Alderen 10—25 Aar ikke indtager en saa gunstig Stilling, som ellers overhovedet gjør sig gjeldende. Fra det 30te Aar og opover indtræder imidlertid det gunstige Forhold for begge Kjøns Vedkommende og vedvarer ligeindtil den høieste Alder.

Da de Aldersklasser, hvor Forholdet stiller sig ugunstigere i Norge end i andre Lande, paakræve særlig Opmærksomhed, skulle vi desangaaende meddele nogle yderligere Oplysninger.

I Sverige vise de femaarige Aldersklasser fra det 15de til det 35te Aar for Mandkjøn og fra 15de til det 50de Aar for Kvindekjøn en mindre Dødelighed end den i Norge stedfindende. Ved Hjælp af den detaillerede Livs- og Dødstabel kunne Aldersaarene nærmere bestemmes til mellem det 13de og det 32te Aar for Mandkjøn og det 13de og det 49de Aar for Kvindekjøn. Sammenligner man de tilsvarende svenske Beregninger for 1861—1870 med de norske for 1856—1865, viser det sig, at de for Norge ugunstige Aldersaar dengang faldt mellem det 12te og 34te Aar for Mandkjøn og det 8de og 40de Aar for Kvindekjøn, hvorved iøvrigt er at bemærke, dels at Tallene for Norge for dette Tidsrums Vedkommende ikke kunne være ganske sikre, naar der handles om de enkelte Aldersaar, dels at der dengang herskede en udbredt Difteri-epidemi, der bortrev mange Børn i heromhandlede Alder.

I Danmark stillede i Aarene 1870—1879 Forholdet sig gunstigere end hos os fra det 15de til det 40de Aar for Mændene, men derimod noget ugunstigere for Kvindernes Vedkommende. Samme Resultat fremgaar af Sammenligningen mellem de danske Beregninger for 1860—1869 og de norske for 1856—1865.

For Finlands Vedkommende foreligger der Beregninger for Aarene 1878—1885, hvis Resultater ikke ere medtagne i foranstaande Tabel. Sammenligner man hermed de norske Opgaver for 1871—1881, viser der sig hos os en større Dødelighed for Mandkjøn fra det 15de til det 34te Aar; for Kvindernes Vedkommende er derimod Dødeligheden i heromhandlede Aldersklasser lidt mindre i Norge end i Finland.

I Tyskland var Forholdet gunstigere end i Norge for Mandkjøn i Alderen 12—28 Aar og for Kvindekjøn i Alderen 13—19, i Schweiz henholdsvis i Alderen 10—28 og 9—15, i England i Alderen 10—29 og 9—19, samt i Nederlandene i Alderen 15—30 Aar for Mandkjøn (derimod ikke for Kvindekjøn).

Ogsaa i Sammenligning med Frankrig vise Aldersaarene 10—25, regnet efter Femaarsgrupper, forsaavidt Mandkjønnet angaaer, ugunstigere Dødelighedsforhold for Norge.

Som et Hovedresultat af disse Opgaver fremgaar det, at Dødelighedsforholdene stille sig forholdsvis ugunstigt for Norge i den Aldersperiode, der for Mandkjønnets og i Regelen ogsaa for Kvindekjønnets Vedkommende kan regnes fra nogle Aar forinden Pubertetens Begyndelse, og som varer indtil omkring det 30te Aar for Mændenes

LXXIII

Vedkommende. Hvad Kvinderne angaar, stiller Forholdet sig overhovedet ikke saa ugunstigt for Norge, men er dog i Sammenligning med enkelte Lande mindre gunstigt, dels indtil det 19de Aar, nemlig sammenholdt med Tyskland og England, dels ligetil det 40de Aar eller endog det 48de Aar, nemlig sammenholdt med Sverige i Aarene 1861—1870 og 1871—1880.

Det er selvfølgeligt af stor Betydning for vort Land at faa Aarsagerne til dette Forhold nærmere belyste, hvortil navnlig Lægerne synes at maatte kunne yde værdifulde Bidrag.

Det samlede Resultat af Dødelighedsforholdene i de forskjellige Aldersklasser fremtræder paa en oversigtlig Maade i omstaaende Tabel, der viser, hvormange Personer der ved hvert tiende Alderstrin gjenlever af 1000 Personer i Alderen 0, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80 og 90 Aar.

Medens der ifelge denne Tabel blandt 1000 Gutter i Tiaarsalderen er 950, som overleve Alderen 20 Aar, og altsaa 50 dø i Løbet af 10 Aar, er Antallet af Dødsfald i samme Tidsrum blandt 1000 Mænd i Alderen 30 Aar ikke mindre end 83, i Alderen 50 Aar 156, i Syttiaarsalderen derimod 545, altsaa over Halvparten, og i Ottiaarsalderen 841.

For Kvindekjønnet stiller Forholdet sig saaledes, at der i Løbet af 10 Aar dø 46 blandt 1000 Piger i Tiaarsalderen, 82 blandt 1000 Kvinder i Tredive-aarsalderen, 133 blandt 1000 i Femtiaarsalderen, 507 og 814 blandt 1000 i Sytti- og Ottiaarsalderen.

Sammenholdt med andre Lande, viser denne Tabel gjennemgaaende gunstige Resultater for Norge, undtagen forsaavidt der af Gutter i Tiaarsalderen samt af Mænd i Tyveaarsalderen bliver et noget mindre Antal Gjenlevende i Alderen 30 Aar i Norge end i andre Lande, hvortil Grunden er omhandlet i det foregaaende. Allerede ved det 40de Aar er imidlertid dette relative Tab gjenoprettet, ogsaa naar man beregner Antallet af Gjenlevende fra de nævnte for Norge ugunstigste Udgangspunkter.

**Antal Gjenlevende i Norge og andre Lande af 1000 Personer
ved hvert 10de Alderstrin *).**

Alders- trin.	Mandkjøn.				Kvindekjøn.				Mellem- og Vest- europa.
	Norge.	Sverige.	Danmark.	Mellem- og Vest- europa.	Norge.	Sverige.	Danmark.	Mellem- og Vest- europa.	
x	2	3	4	5	6	7	8	9	
I.									
0	1 000.00	1 000.00	1 000.0	1 000.00	1 000.00	1 000.00	1 000.0	1 000.0	1 000.00
10	788.91	742.58	754.3	685.96	806.62	765.60	775.4	713.93	
20	749.23	710.69	718.2	654.91	769.87	732.83	730.4	680.17	
30	683.66	661.12	670.6	602.35	719.78	689.64	679.7	629.87	
40	627.02	606.05	619.4	543.08	660.80	638.19	618.4	569.82	
50	562.61	537.02	546.8	468.52	598.90	580.29	556.8	504.73	
60	474.72	440.02	436.4	367.18	519.40	498.48	470.7	416.27	
70	336.95	293.78	285.4	227.90	385.89	356.34	334.1	275.47	
80	153.47	109.40	108.6	78.16	190.22	153.64	141.6	103.95	
90	24.40	8.90	12.7	8.03	35.45	18.08	20.5	12.45	
100	0.70	0.02	0.2	0.28	1.25	0.13	0.3	0.34	
II.									
10	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
20	950	957	952	955	954	957	942	953	
30	867	890	889	878	892	901	877	882	
40	795	816	821	792	819	834	798	798	
50	713	723	725	683	742	758	718	707	
60	602	593	579	535	644	651	607	583	
70	427	396	378	332	478	465	431	386	
80	195	147	144	114	236	201	183	146	
90	31	12	17	11	44	24	26	17	
100	0.9	0.3	0.3	0.4	1.6	0.2	0.4	0.5	
III.									
20	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
30	912	930	934	920	935	941	931	926	
40	837	853	862	829	858	871	847	838	
50	751	756	761	715	778	792	762	742	
60	634	619	608	561	675	680	644	612	
70	450	413	397	348	501	486	457	405	
80	205	154	151	119	247	210	194	153	
90	33	12	24	13	46	25	28	18	
100	0.9	0.3	0.3	0.6	1.6	0.2	0.5	0.7	
IV.									
30	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
40	917	917	924	902	918	925	910	905	
50	823	812	815	778	832	841	819	801	
60	694	666	651	610	722	723	693	661	
70	493	444	426	378	536	517	492	437	
80	224	165	162	130	264	223	208	165	
90	36	13	19	13	49	26	30	20	
100	1.0	0.3	0.3	0.7	1.7	0.3	0.6	0.5	

*.) Ueberlebende unter 1000 Personen bei je zehnten Altersstufen.

**Antal Gjenlevende i Norge og andre Lande af 1000 Personer
ved hvert 10de Alderstrin. (Forts.)**

Alders- trin.	Mandkjøn.				Kvindekjøn.			
	Norge.	Sverige.	Danmark.	Mellem- og Vest- europa.	Norge.	Sverige.	Danmark.	Mellem- og Vest- europa.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
V.								
40	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
50	897	886	883	862	906	909	904	886
60	757	726	705	676	786	781	761	731
70	537	485	461	420	584	558	540	483
80	245	185	175	144	288	241	229	182
90	39	15	21	15	54	28	33	22
100	1.1	0.3	0.3	0.5	2.4	0.2	0.5	0.6
VI.								
50	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
60	844	819	798	784	867	859	845	825
70	599	547	522	486	644	614	600	546
80	273	204	199	167	318	265	254	206
90	43	16	23	17	59	31	37	25
100	1.2	0.3	0.4	0.6	2.1	0.2	0.5	0.7
VII.								
60	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
70	710	668	654	621	743	715	710	662
80	323	249	249	213	366	308	301	250
90	51	18	29	22	68	36	44	30
100	1.5	0.5	0.5	0.8	2.4	0.3	0.6	0.8
VIII.								
70	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
80	455	372	381	343	493	431	424	377
90	72	30	44	35	92	51	61	45
100	2.1	0.7	0.7	1.2	3.2	0.4	0.9	1.2
IX.								
80	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
90	159	81	117	103	186	118	145	120
100	4.6	1.8	1.8	3.6	6.5	0.8	2.1	3.3
X.								
90	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
100	28.7	2.2	15.7	34.9	35.3	7.2	14.6	27.3

Til Slutning meddeles nedenstaaende Tabel, der viser, hvorledes Dødelighedsforholdene i Norge have udviklet sig i Tidsrummet 1821—1880. For 1821—1865 have de her benyttede Opgaver tidligere været trykte for femaarige Tidsrum i «Tabeller vedkommende Folkemængdens Bevægelse i Aarene 1856—1865». Hertil har man nu føjet Beregninger for Femaaret 1866—1870¹⁾ samt for Tiaaret 1871—1881. At føre Sammenligningen ned til 1885 har man ikke anset hensigtsmæssigt, saalænge man maa benytte Folketællingen af 1875 som Grundlag for Beregningerne.

Antal Døde pr. 100 i nedenstaaende Aldersklasser levende Personer*).

	0—1	1—3	3—5	5—10	0—10	10—20	20—30	30—40	40—50	50—60	60—70	70—80	80—90	90—100
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Mand-kjøn.														
1821—1830	-	-	-	-	3.13	0.44	0.80	0.86	1.24	2.05	3.75	7.80	15.90	31.40
1831—1840	-	-	-	-	2.99	0.48	0.89	1.14	1.54	2.45	4.50	9.40	18.80	30.90
1841—1850	13.05	3.15	1.45	0.67	2.86	0.47	0.81	0.92	1.35	2.15	3.95	8.75	17.45	29.80
1851—1860	12.15	2.65	1.30	0.60	2.67	0.46	0.84	0.87	1.20	1.85	3.60	8.10	17.85	32.05
1861—1870	12.30	3.39	1.74	0.80	2.88	0.52	0.89	0.85	1.13	1.83	3.58	8.08	17.94	35.43
1871—1881	12.22	2.92	1.37	0.65	2.55	0.51	0.92	0.86	1.08	1.69	3.35	7.45	16.32	30.18
1821—1850	-	-	-	-	2.99	0.46	0.83	0.97	1.38	2.22	4.07	8.65	17.38	30.70
1851—1881	12.22	2.99	1.47	0.68	2.70	0.50	0.88	0.86	1.14	1.79	3.51	7.88	17.37	32.55
Kvinde-kjøn.														
1821—1830	-	-	-	-	2.76	0.42	0.63	0.85	1.08	1.60	3.35	7.40	16.20	30.10
1831—1840	-	-	-	-	2.63	0.45	0.66	0.99	1.29	1.90	3.75	8.60	18.50	33.00
1841—1850	10.55	2.95	1.50	0.66	2.50	0.43	0.59	0.85	1.11	1.65	3.50	7.90	17.20	33.35
1851—1860	10.15	2.60	1.25	0.59	2.32	0.42	0.60	0.87	1.06	1.50	3.10	7.60	16.45	29.35
1861—1870	10.36	3.26	1.73	0.82	2.62	0.48	0.64	0.83	0.99	1.47	3.14	7.24	16.08	34.81
1871—1881	10.21	2.81	1.32	0.65	2.29	0.47	0.67	0.85	0.98	1.42	2.91	6.70	15.07	28.23
1821—1850	-	-	-	-	2.63	0.43	0.63	0.90	1.16	1.72	3.53	7.97	17.30	32.15
1851—1881	10.24	2.89	1.43	0.69	2.41	0.46	0.64	0.85	1.01	1.46	3.05	7.18	15.87	30.80

Af denne Tabel fremgaa følgende Resultater: Dødeligheden i det første Leveaar er efterhaanden aftaget; naar det af de beregnede Tal synes at fremgaa,

¹⁾ Jfr. C. No. 1 for 1851—1870, Indl. S. VIII. For Aldersklassen 90—100 er Dødelighedsprocenten blevet beregnet ved at dividere det l. c. under B anførte Tal med Antallet af Levende i Aarene 1866—1870, hvilket sidste er blevet beregnet efter Formelen $(3 \times L_{90/100}^{31. Decbr. 1865} + L_{90/100}^{31. Decbr. 1875}) : 4$. For denne Aldersklasse ere forøvrigt Opgaverne i det hele tvivlsomme.

*) Mit 100 multiplizirte Sterblichkeit-Coefficienten ein-, bzw. zwei-, fünf- und zehnjähriger Altersklassen.

at dette fornemmelig har været Tilfældet i den første Halvdel af det heromhandlede sextiaarige Tidsrum, maa herved bemærkes, at det i de senere Aar mere og mere er blevet paaseet, at alle Børn fødte med Liv ere blevne medregnede blandt de Levendefødte og blandt de Døde, medens de tidligere for en ikke ringe Del regnedes som dødfødte, forsaavidt deres Liv udslukkedes i det første Døgn.

En lignende Formindskelse af Dødeligheden er ogsaa indtraadt for de to følgende Aarsklassers Vedkommende.

Dette synes derimod ikke at være Tilfældet med de derpaa følgende Aldersklasser fra 3 til 10 Aar, idet de foreliggende Opgaver for Aarene 1841—1880 snarere tyde hen paa, at Dødeligheden i nogen Grad er tiltaget. Der er her en Faktor, som i de senere Aar har udøvet en sorgelig Indflydelse og derved opveiet de Fremskridt, som ellers rimeligtvis vilde have vist sig, nemlig de navnlig siden 1859 optrædende Difteriepidemier¹⁾.

Ikke destomindre vise Aldersklasserne 0—10 Aar, tagne underet, en i en ikke ubetydelig Grad formindsket Dødelighed.

I de to følgende tiaarige Aldersklasser, altsaa fra det 10de til det 30te Aar, fremtræder derimod saavel for Mandkjøn som for Kvindeskjøn en mærkbart Stigen i Dødeligheden. Som det vil erindres, er det netop de samme Aldersaar, i hvilke Dødelighedsforholdene i Norge stille sig mindre heldig i Sammenligning med Udlandet. Ogsaa i Henseende til Stigningen fremtræder det uheldige Forhold i mindre Grad for Kvindeskjønnets end for Mandkjønnets Vedkommende.

Fra det 30te Aar viser der sig for alle Aldersklasser (med Undtagelse af Mandkjønnets allerældste, for hvilke Opgaverne neppe kunne ansees som paalidelige) en paatagelig Formindskelse af Dødeligheden saavel for Mænd som for Kvinder.

Ved Hjælp af de i «Tabeller vedkommende Folkemængdens Bevægelse i Aarene 1856—1865» meddelte Opgaver for Aarene 1801—1805 kan følgende Sammenligning anstilles mellem Dødelighedsforholdene ved Begyndelsen af dette Aarhundrede og i de senere Aar.

Antal Døde pr. 100 i nedenstaende Aldersklasser levende Personer:

	0—10	10—20	20—30	30—40	40—50	50—60	60—80	80—100
x	2	3	4	5	6	7	8	9
Mandkjøn:								
1801—1805	4.01	0.70	1.17	1.31	1.79	3.09	7.36	26.87
1871—1881	2.55	0.51	0.92	0.86	1.08	1.69	4.89	17.57
Kvindeskjøn:								
1801—1805	3.54	0.61	0.82	1.15	1.43	2.33	5.96	23.46
1871—1881	2.29	0.47	0.67	0.85	0.98	1.42	4.39	16.46

Her viser sig betydelig Fremgang paa alle Punkter.

¹⁾ Se herom nærmere *A. Johannessen: Difteriens Forekomst i Norge, Kr.a 1888.*

LXXVIII

Hovedresultatet af de her anstillede Beregninger er dette:

Den Forkrænkelighedens Lov, der afspeiler sig saa klart i Livs- og Dødstabellerne, gjør sig overmaade stærkt gjeldende allerede paa Livets første Trin, dernæst med aftagende Styrke indtil det 13de og 14de Aar og derefter igjen i en i det hele taget stedse stigende Grad, navnlig fra noget før det 45de Aar for Mænd og noget efter samme Aar for Kvinder.

Hvad særlig vort Folk angaar, da viser det sig, at det overhovedet lever under Forhold, der ere i høi Grad gunstige for Livskraftens Bevarelse, og der kan ikke for noget andet Folk paavises en længere Livstid.

Livsvarigheden har derhos ogsaa været i jævnt Tiltagende.

Dødeligheden er for de fleste Aldersklasser betydeligt ringere end den almindelige og har i det hele aftaget i en ikke ubetydelig Grad.

I begge disse Henseender gjør der sig imidlertid, navnlig for Mandkjønnets Vedkommende, gjeldende en Undtagelse, der vel fortjener Opmærksomhed, nemlig for Ungdomstiden og den første Del af den modnere Alder.

Kristiania i Mai 1888.

A. N. Kiær.

T a b e l l e r.

Tabel 1. Detailleret Oversigt over

Alder (n).	Samlet Antal af Levende i Alderen n til n + 1 ved Udgangen af de 10 Aar 1871—1880.		Antallet af de i Aarene 1871—1880 i Alderen n til n + 1 og til det andet af de to vedkomm. Fødselsaar hørende Døde.		Korrektion paa Grund af Udvandringen i Aarene 1871—1880 (0,4857 × de i nævnte Aar i Alderen n til n + 1 og til det andet af de to vedkomm. Fødselsaar hørende Udvandrede)		Korrektion paa Grund af Udvandringen i Aarene 1872—1881 (0,6087 × dei nævnte Aar i Alderen n til n + 1 og til det første af de to vedkomm. Fødselsaar hørende Udvandrede)	
	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0 Aar	266 708	257 113	22 434	17 426	245	233	378	359
1 —	246 355	239 062	5 088	4 712	247	235	377	359
2 —	233 587	227 173	2 663	2 469	212	201	359	341
3 —	224 323	217 882	1 750	1 663	204	193	356	338
4 —	216 190	210 756	1 372	1 286	188	178	254	234
5 —	211 355	205 802	956	927	127	115	213	192
6 —	207 487	202 410	765	736	116	103	192	169
7 —	204 928	200 025	593	582	111	97	206	180
8 —	204 525	198 725	531	510	122	108	219	198
9 —	203 047	196 990	427	424	128	114	222	183
10 —	199 700	194 061	402	394	127	103	215	181
11 —	198 589	192 902	377	380	123	102	212	170
12 —	198 137	192 390	368	337	122	95	209	160
13 —	197 423	191 769	347	351	120	83	109	103
14 —	195 881	190 123	351	410	57	52	144	97
15 —	191 448	187 726	379	418	115	61	277	119
16 —	185 679	185 638	446	468	221	84	514	186
17 —	179 859	182 763	494	441	383	133	833	288
18 —	172 312	179 224	575	454	570	182	1 130	309
19 —	164 831	175 746	624	463	705	185	1 247	336
20 —	158 953	173 510	651	471	727	201	1 242	354
21 —	151 991	170 405	664	483	682	209	1 077	374
22 —	145 105	166 010	664	505	537	213	685	337
23 —	139 750	161 434	631	508	333	192	597	353
24 —	134 799	156 873	594	511	331	205	554	346
25 —	129 911	151 790	595	502	316	197	565	344
26 —	125 225	146 470	564	506	316	186	494	261
27 —	120 736	141 201	499	477	268	144	447	284
28 —	116 045	135 872	508	491	240	164	370	256
29 —	113 366	131 842	469	483	196	138	320	226

* Detail-Uebersicht der Bevölkerungszahlen nach Altersjahresklassen. Spalte 1: (Sp. 2: Männliches Geschlecht, Sp. 3: Weibliches Geschlecht); Sp. 4 und 5: Zahl der in den Jahren 1871—1880 Sp. 6 und 7: Korrektur wegen der Wanderungen in den Jahren 1871—1880 (0,4857 × die Zahl der in den genannten derten); Sp. 8 und 9: Korrektur wegen der Wanderungen in den Jahren 1872—1881 (0,6087 × die Zahl der in menden Gewanderten); Sp. 10 und 11: Rechnungsmässige Zahl der in den 10 Jahren 1871—1880 das Alter n Jahren 1872—1881 im Alter n bis n + 1 Ueberlebenden (Sp. 2 ÷ 8 bzw. 3 ÷ 9); Sp. 14 und 15: Verhältniszahlen Geburtsjahre stammenden Gestorbenen [1000 × (Sp. 6 + 8): Sp. 12 bezw. 1000 × (Sp. 7 + 9): Sp. 13].

Le Levende fordelt efter Aldersaar*).

Beregnet Antal af Levende i Alderen n i Aarene 1871—1880.		Beregnet Antal af Levende i Alderen n til n + 1 ved Begyndelsen af Aarene 1872—1881.		Forholdstal til Korrektion af de i Aarene 1872—1881 i Alderen n til n + 1 og til det første af de to vedkommende Fødselsaar hørende Døde.		Alder (n).
Mandkøn (Rubr. 2 + 4 + 6).	Kvindekøn (Rubr. 3 + 5 + 7).	Mandkøn (Rubr. 2 ÷ 8).	Kvindekøn (Rubr. 3 ÷ 9).	Mandkøn 1000 × (Rubr. 6 + 8): Rubr. 12.	Kvindekøn 1000 × (Rubr. 7 + 9): Rubr. 13.	
to	ti	t2	t3	t4	t5	t
289 387	274 772	266 330	256 754	2.34	2.31	0 Aar.
251 690	244 009	245 978	238 703	2.54	2.61	1 —
236 462	229 843	233 228	226 832	2.45	2.39	2 —
226 277	219 738	223 967	217 544	2.50	2.44	3 —
217 750	212 220	215 936	210 522	2.05	1.96	4 —
212 438	206 844	211 142	205 610	1.61	1.49	5 —
208 368	203 249	207 295	202 241	1.49	1.34	6 —
205 632	200 704	204 722	199 845	1.55	1.39	7 —
205 178	199 343	204 306	198 527	1.72	1.54	8 —
203 602	197 528	202 825	196 807	1.73	1.51	9 —
200 229	194 558	199 485	193 880	1.75	1.46	10 —
199 089	193 384	198 377	192 732	1.69	1.41	11 —
198 627	192 822	197 928	192 230	1.67	1.33	12 —
197 890	192 203	197 314	191 666	1.16	0.97	13 —
196 289	190 585	195 737	190 026	1.03	0.78	14 —
191 942	188 205	191 171	187 607	2.05	0.96	15 —
186 346	186 190	185 165	185 452	3.97	1.46	16 —
180 736	183 337	179 026	182 475	6.79	2.31	17 —
173 457	179 860	171 182	178 915	9.93	2.74	18 —
166 160	176 394	163 584	175 410	11.93	2.97	19 —
160 331	174 182	157 711	173 156	12.48	3.21	20 —
153 337	171 097	150 914	170 031	11.66	3.43	21 —
146 306	166 728	144 420	165 673	8.46	3.32	22 —
140 714	162 134	139 153	161 081	6.68	3.38	23 —
135 724	157 589	134 245	156 527	6.59	3.52	24 —
130 822	152 489	129 346	151 446	6.81	3.57	25 —
126 105	147 162	124 731	146 209	6.49	3.06	26 —
121 503	141 822	120 289	140 917	5.94	3.04	27 —
116 793	136 527	115 675	135 616	5.27	3.10	28 —
114 031	132 463	113 046	131 616	4.56	2.76	29 —

Altersjahr; Sp. 2 und 3: Summarische Personenzahl am Schluss der 10 Jahre 1871—1880 vom Alter n bis n + 1 in Alter n bis n + 1 aus dem späteren der betreffenden beiden Geburtsjahre stammenden Gestorbenen; ahren im Alter n bis n + 1 aus dem späteren der betreffenden beiden Geburtsjahre stammenden Gewan- genen Jahren im Alter n bis n + 1 aus dem früheren der betreffenden beiden Geburtsjahre stam- feberlebenden (Sp. 2 + 4 + 6 bzw. 3 + 5 + 7); Sp. 12 und 13: Rechnungsmässige Zahl der am Anfang der 10 Korrektur der in den Jahren 1872—1881 im Alter n bis n + 1 aus dem früheren der betreffenden beiden

Tabel 1 (Forts.). Detailleret Oversigt over

Alder (n.)	Samlet Antal af Levende i Alderen n til n + 1 ved Udgangen af de 10 Aar 1871—1880.		Antallet af de i Aarene 1871—1880 i Alderen n til n + 1 og til det andet af de to vedkomm. Fødselsaar hørende Døde.		Korrektion paa Grund af Udvandringen i Aarene 1871—1880 (0,4857 × de i nævnte Aar i Alderen n til n + 1 og til det andet af de to vedkomm. Fødselsaar hørende Udvandrede)		Korrektion paa Grund af Udvandringen i Aarene 1872—1881 (0,6087 × de i nævnte Aar i Alderen n til n + 1 og til det første af de to vedkomm. Fødselsaar hørende Udvandrede)	
	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn
	1	2	3	4	5	6	7	8
30 Aar	110 076	127 140	448	478	173	122	287	197
31 —	107 367	122 908	426	472	153	98	223	124
32 —	103 745	118 259	397	465	129	60	276	113
33 —	100 633	114 286	401	466	164	60	257	83
34 —	98 086	111 142	391	444	143	47	248	102
35 —	96 886	109 176	394	432	137	61	220	102
36 —	96 421	107 734	425	481	115	53	169	66
37 —	94 649	105 221	404	447	89	34	155	61
38 —	94 276	103 722	404	468	88	38	150	79
39 —	92 327	101 255	410	456	84	47	138	78
40 —	91 263	100 167	411	455	75	44	124	74
41 —	91 306	99 504	418	457	67	39	100	49
42 —	91 544	99 167	430	465	55	26	100	53
43 —	91 527	99 096	395	446	57	30	86	43
44 —	91 393	98 686	480	461	52	25	118	57
45 —	90 890	98 233	508	455	69	36	103	68
46 —	90 357	97 588	439	463	53	37	74	44
47 —	89 668	96 930	472	450	41	27	79	71
48 —	88 140	95 618	562	496	50	48	98	87
49 —	88 009	94 996	556	488	59	52	99	91
50 —	86 935	93 550	581	502	56	53	96	91
51 —	85 271	91 995	593	512	50	49	68	66
52 —	83 094	89 586	598	529	34	34	58	62
53 —	80 931	87 090	593	536	33	35	58	55
54 —	78 163	84 002	594	534	36	33	74	66
55 —	75 425	81 032	645	562	43	41	66	77
56 —	71 664	77 107	634	584	34	42	46	54
57 —	68 385	73 730	611	542	24	28	43	49
58 —	64 176	69 396	609	546	27	29	60	59
59 —	61 050	66 619	634	622	37	35	60	57
60 —	57 710	63 507	643	631	34	32	54	53
61 —	53 516	59 272	651	630	28	26	32	30
62 —	49 932	55 875	653	579	14	15	23	29
63 —	46 837	52 748	661	638	12	17	22	29
64 —	44 476	50 405	720	698	14	16	26	25
65 —	41 584	47 356	702	707	15	14	21	26
66 —	39 013	44 944	736	716	11	15	15	19
67 —	37 202	43 181	715	702	8	9	15	15
68 —	35 771	41 849	719	776	8	9	15	15
69 —	33 300	39 290	787	808	8	9	13	13

Le Levende fordelt efter Aldersaar.

Beregnet Antal af Levende i Alderen n i Aarene 1871—1880.		Beregnet Antal af Levende i Alderen n til n + 1 ved Begyndelsen af Aarene 1872—1881.		Forholdstal til Korrektion af de i Aarene 1872—1881 i Alderen n til n + 1 og til det første af de to vedkommende Fødselsaar hørende Døde.		Alder (n).
Mandkøn (Rubr. 2 + 4 + 6).	Kvindekøn (Rubr. 3 + 5 + 7).	Mandkøn (Rubr. 2 ÷ 8).	Kvindekøn (Rubr. 3 ÷ 9).	Mandkøn 1000 × (Rubr. 6 + 8): Rubr. 12.	Kvindekøn 1000 × (Rubr. 7 + 9): Rubr. 13.	
10	11	12	13	14	15	1
110 697	127 740	109 789	126 943			30 Aar.
107 946	123 478	107 144	122 784			31 —
104 271	118 784	103 469	118 146	3.96	1.70	32 —
101 198	114 812	100 376	114 203			33 —
98 620	111 633	97 838	111 040			34 —
97 417	109 669	96 666	109 074			35 —
96 961	108 268	96 252	107 668			36 —
95 142	105 702	94 494	105 160	2.84	1.18	37 —
94 768	104 228	94 126	103 643			38 —
92 821	101 758	92 189	101 177			39 —
91 749	100 666	91 139	100 093			40 —
91 791	100 000	91 206	99 455			41 —
92 029	99 658	91 444	99 114	1.83	0.88	42 —
91 979	99 572	91 441	99 053			43 —
91 925	99 172	91 275	98 629			44 —
91 467	98 724	90 787	98 165			45 —
90 849	98 088	90 283	97 544			46 —
90 181	97 407	89 589	96 859	1.62	1.16	47 —
88 752	96 162	88 042	95 531			48 —
88 624	95 536	87 910	94 905			49 —
87 572	94 105	86 839	93 459			50 —
85 914	92 556	85 203	91 929			51 —
83 726	90 149	83 036	89 524	1.36	1.22	52 —
81 557	87 661	80 873	87 035			53 —
78 793	84 569	78 089	83 936			54 —
76 113	81 635	75 359	80 955			55 —
72 332	77 733	71 618	77 053			56 —
69 020	74 300	68 342	73 681	1.29	1.28	57 —
64 812	69 971	64 116	69 337			58 —
61 721	67 276	60 990	66 562			59 —
58 387	64 170	57 656	63 454			60 —
54 195	59 928	53 484	59 242			61 —
50 599	56 469	49 909	55 846	1.03	0.97	62 —
47 510	53 403	46 815	52 719			63 —
45 210	51 119	44 450	50 380			64 —
42 301	48 077	41 563	47 330			65 —
39 760	45 675	38 998	44 925			66 —
37 925	43 892	37 187	43 166	0.69	0.67	67 —
36 498	42 634	35 756	41 834			68 —
34 095	40 107	33 287	39 277			69 —

Tabel 1 (Forts.). Detailleret Oversigt over

Alder (n.)	Samlet Antal af Levende i Alderen n til n + 1 ved Udgangen af de 10 Aar 1871—1880.		Antallet af de i Aarene 1871—1880 i Alderen n til n + 1 og til det andet af de to vedkomm. Fødselsaar hørende Døde.		Korrektion paa Grund af Udvandringen i Aarene 1871—1880 (0,4857 × dei i nævnte Aar)		Korrektion paa Grund a Udvandringen i Aarene 1872—1881 (0,6087 × dei i nævnte Aa)	
	Mandkjen	Kvindekjen	Mandkjen	Kvindekjen	Mandkjen	Kvindekjen	Mandkjen	Kvindekjen
1	2	3	4	5	6	7	8	9
70 Aar	31 508	37 558	809	843	7	7	11	11
71 —	30 038	36 382	828	869	6	6	9	9
72 —	28 725	34 878	833	871	4	4	8	4
73 —	26 935	33 273	852	893	4	2	4	6
74 —	25 006	31 219	926	1 025	2	3	6	6
75 —	23 085	29 164	936	1 074	3	2	4	2
76 —	21 091	26 849	859	975	2	1	3	4
77 —	19 340	24 860	881	1 028	2	2	3	3
78 —	17 572	22 813	927	1 055	2	1	2	3
79 —	15 744	20 606	839	1 058	1	1	2	2
80 —	14 102	18 693	822	1 043	1	1	2	1
81 —	11 902	15 959	785	994	1	1	1	1
82 —	10 318	14 214	710	865	1	1	1	1
83 —	8 901	12 311	701	858	-	-	1	1
84 —	7 391	10 508	720	889	-	1	-	1
85 —	6 079	8 731	543	754	-	-	-	-
86 —	4 673	6 946	518	653	-	-	-	-
87 —	3 797	5 794	404	576	-	-	-	-
88 —	2 869	4 493	378	537	-	-	-	-
89 —	2 119	3 523	268	404	-	-	-	1
90 —	1 535	2 695	211	337	-	-	-	-
91 —	1 099	1 991	162	272	-	-	-	-
92 —	891	1 588	123	209	-	-	-	-
93 —	632	1 236	104	183	-	-	-	-
94 —	464	982	78	138	-	-	-	-
95 —	326	723	63	124	-	-	-	-
96 —	211	480	51	100	-	-	-	-
97 —	171	328	22	76	-	-	-	-
98 —	128	234	26	45	-	-	-	-
99 —	94	190	14	35	-	-	-	-
100 —	83	149	8	21	-	-	-	-
101 —	61	113	5	11	-	-	-	-
102 —	48	95	3	3	-	-	-	-
103 —	41	83	1	6	-	-	-	-
104 —	28	63	2	3	-	-	-	-
105 —	18	47	2	1	-	-	-	-
106 —	7	35	-	2	-	-	-	-
107 —	8	28	-	-	-	-	-	-
108 —	6	22	-	-	-	-	-	-
109 —	2	15	-	-	-	-	-	-
110 —	-	4	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	8 848 291	9 386 924	84 045	80 217	10 604	6 064	18 043	10 224

de Levende fordelt efter Aldersaar.

Beregnet Antal af Levende i Alderen n i Aarene 1871—1880.		Beregnet Antal af Levende i Alderen n til n + 1 ved Begyndelsen af Aarene 1872—1881.		Forholdstal til Korrektion af de i Aarene 1872—1881 i Alderen n til n + 1 og til det første af de to vedkommende Fødselsaar hørende Døde.		Alder (n).
10	11	12	13	14	15	1
32 324	38 408	31 497	37 547			70 Aar.
30 872	37 257	30 029	36 373			71 —
29 562	35 753	28 717	34 874	0.43	0.33	72 —
27 791	34 168	26 931	33 267			73 —
25 934	32 247	25 000	31 213			74 —
24 024	30 240	23 081	29 162			75 —
21 952	27 825	21 088	26 845			76 —
20 223	25 890	19 337	24 857	0.25	0.15	77 —
18 501	23 869	17 570	22 810			78 —
16 584	21 665	15 742	20 604			79 —
14 925	19 737	14 100	18 692			80 —
12 688	16 954	11 901	15 958			81 —
11 029	15 080	10 317	14 214	0.15	0.11	82 —
9 602	13 169	8 900	12 310			83 —
8 111	11 398	7 391	10 507			84 —
6 622	9 485	6 079	8 731			85 —
5 191	7 599	4 673	6 946			86 —
4 201	6 370	3 797	5 794			87 —
3 247	5 030	2 869	4 493			88 —
2 387	3 927	2 119	3 522			89 —
1 746	3 032	1 535	2 695			90 —
1 261	2 263	1 099	1 991			91 —
1 014	1 797	891	1 588			92 —
736	1 419	632	1 236			93 —
542	1 120	464	982			94 —
389	847	326	723			95 —
262	580	211	480			96 —
193	404	171	328			97 —
154	279	128	234			98 —
108	225	94	190			99 —
91	170	83	149			100 —
66	124	61	113			101 —
51	98	48	95			102 —
42	89	41	83			103 —
30	66	28	63			104 —
20	48	18	47			105 —
7	37	7	35			106 —
8	28	8	28			107 —
6	22	6	22			108 —
2	15	2	15			109 —
	4	-	4			110 —
8 942 940	9 473 205	8 830 248	9 376 700			

Tabel 2. Detailleret Oversigt over

Fødselsaar udtrykt ved Differentsen mellem Dødsaar og Fødselsaar (n).	De i Aaret 1871 til Fødselsaaret n og til det ældre af de to vedkomm. Aldersaar hørende Døde.		De i Aarene 1872—1880 til Fødselsaaret n og til begge vedkomm. Aldersaar hørende Døde.		De i Aaret 1881 til Fødselsaaret n og til det yngre af de to vedkomm. Aldersaar hørende Døde.		Samlet Antal af Døde i Aarene 1871/72—1880/st efter Fødselsaar. ¹⁾	
	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn (Rubr. 2 + 4 + 6).	Kvindekjøn (Rubr. 3 + 5 + 7).
1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1 951	1 467	20 483	15 959	-	-	22 434	17 426
1	428	364	13 806	12 283	1 003	851	15 237	13 498
2	258	210	5 963	5 590	404	417	6 625	6 217
3	188	171	3 628	3 452	254	245	4 070	3 868
4	157	158	2 695	2 516	197	183	3 049	2 857
5	117	103	1 940	1 859	129	127	2 186	2 089
6	92	77	1 519	1 471	111	104	1 722	1 652
7	74	68	1 178	1 166	80	72	1 332	1 306
8	63	65	1 076	1 019	52	59	1 191	1 143
9	52	42	874	867	43	49	969	958
10	36	44	814	784	43	44	893	872
11	39	45	759	756	35	44	833	845
12	37	39	729	663	36	38	802	740
13	32	33	689	682	34	25	755	740
14	36	35	672	777	35	43	743	855
15	35	35	701	786	41	44	777	865
16	35	40	820	887	46	42	901	969
17	47	36	888	842	55	41	990	919
18	48	47	1 047	842	60	47	1 155	936
19	50	32	1 104	841	71	48	(1225) 1 270	(921) 956
20	61	43	1 281	916	58	44	(1400) 1 337	(1003) 972
21	50	40	1 229	913	73	44	(1352) 1 370	(997) 993
22	63	46	1 238	944	82	49	1 383	1 039
23	53	53	1 198	936	72	60	1 323	1 049
24	63	47	1 123	956	56	58	1 242	1 061
25	52	50	1 123	932	64	60	1 239	1 042
26	59	43	1 069	957	64	55	1 192	1 055
27	50	57	944	881	57	56	1 051	994
28	42	44	961	920	57	53	1 060	1 017
29	49	40	851	866	51	55	(951) 988	(961) 1 004

¹⁾ For Aarene 19—21, 29—31, 39—41 o. s. v. har man opført de originale Tal (Rubr. 2 + 4 + 6 og

^{*}) Detail-Uebersicht der Gestorbenen nach Geburts- und Altersjahresklassen. Jahre 1871 aus dem Geburtsjahr n stammenden und zu dem ældre af de beiden betreffenden Altersjahre gehörenden 1872—1880 aus dem Geburtsjahr n stammenden und zu den beiden betreffenden Altersjahren gehörenden Gestorbefindenden Altersjahre gehörenden Gestorbenen; Sp. 8 und 9: Summenzahlen der in den Jahren 1871/72—1880/st links (in Parenthesen) und die ausgeglichenen Zahlen rechts gestellt); Sp. 10 bis 13: Unterscheidung der zu jedem Jahr; Sp. 14 und 15: Korrigirte Zahl für das jüngere Altersjahr (Sp. 12 + Sp. 12 × Uebersicht 1, Sp. 14: 1000; + 1 Jahr Gestorbenen (Sp. 10 + 14, die nächste Zeile, bezw. 11 + 15, die nächste Zeile); Sp. 18: Altersjahr.

de Døde fordelt efter Fødsels- og Aldersaar*).

Sammes Fordeling paa de to til hvert Fødselsaar hørende Aldersaar.				Korrigerede Tal for de til de yngre Aldersaar hørende Døde.		Samlet beregnet Antal af Døde i Alderen n til n + 1 Aar.		Aldersaar.				
De ældre Aldersaar		De yngre Aldersaar		Mandkjøn (Rubr. 12 + Rubr. 12 × Tabel 1, Rubr. 14: 1000). 10	Kvindekjøn (Rubr. 13 + Rubr. 13 × Tabel 1, Rubr. 15: 1000). 11	Mandkjøn (Rubr. 10 + 14, næste Linie). 12	Kvindekjøn (Rubr. 11 + 15, næste Linie). 13	14	15	16	17	18
Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn									
22 434	17 426	-	-	-	-	32 607	26 232	0—1				
5 088	4 712	10 149	8 786	10 173	8 806	9 060	8 470	1—2				
2 663	2 469	3 962	3 748	3 972	3 758	4 989	4 679	2—3				
1 750	1 663	2 320	2 205	2 326	2 210	3 431	3 238	3—4				
1 372	1 286	1 677	1 571	1 681	1 575	2 605	2 450	4—5				
956	927	1 230	1 162	1 233	1 164	1 915	1 844	5—6				
765	736	957	916	959	917	1 505	1 461	6—7				
593	582	739	724	740	725	1 254	1 216	7—8				
531	510	660	633	661	634	1 074	1 045	8—9				
427	424	542	534	543	535	918	903	9—10				
402	394	491	478	491	479	859	859	10—11				
377	380	456	465	457	465	812	784	11—12				
368	337	434	403	435	404	776	726	12—13				
347	351	408	389	408	389	740	797	13—14				
351	410	392	445	393	446	749	857	14—15				
379	418	398	447	398	447	835	920	15—16				
446	468	455	501	456	502	944	947	16—17				
494	441	496	478	498	479	1 078	924	17—18				
575	454	580	482	584	483	1 227	948	18—19				
624	463	646	493	652	494	1 318	965	19—20				
651	471	686	501	694	502	1 366	982	20—21				
664	483	706	510	715	511	1 391	1 019	21—22				
664	505	719	534	727	536	1 362	1 048	22—23				
631	508	692	541	698	543	1 283	1 060	23—24				
594	511	648	550	652	552	1 242	1 053	24—25				
595	502	644	540	648	542	1 227	1 053	25—26				
564	506	628	549	632	551	1 120	1 025	26—27				
499	477	552	517	556	519	1 054	1 005	27—28				
508	491	552	526	555	528	1 030	1 013	28—29				
469	483	519	521	522	522	963	999	29—30				

Rubr. 3 + 5 + 7) til venstre i Parenthes og de udjævnede, i de følgende Rubriker benyttede, Tal tilhøire.

Sp. 1: Geburtsjahr, durch die Differenz zwischen Sterbe- und Geburtsjahr ausgedrückt; Sp. 2 und 3: Die im Gestorbenen (Sp. 2: Männliches Geschlecht, Sp. 3: Weibliches Geschlecht); Sp. 4 und 5: Die in den Jahren benen; Sp. 6 und 7: Die im Jahre 1881 aus dem Geburtsjahrne n stammenden und zu dem jüngeren der beiden Gestorbenen nach Geburtsjahren (für die Jahre 19—21, 29—31, 39—41 u. s. w. sind die unausgeglichenen Zahlen Geburtsjahre gehörenden beider Altersjahre (Sp. 10 und 11: Älteres Altersjahr; Sp. 12 und 13: Jüngeres Alters- bzw. Sp. 13 + Sp. 13 × Uebersicht 1, Sp. 15: 1000); Sp. 16 und 17: Rechnungsmässige Zahl der im Alter n bis n

Tabel 2 (Forts.). Detailleret Oversigt over

de Døde fordelt efter Fødsels- og Aldersaar.

Sammes Fordeling paa de to til hvert Fødselsaar hørende Aldersaar.				Korrigerede Tal for de til de yngre Aldersaar hørende Døde.		Samlet beregnet Antal af Døde i Alderen n til n + 1 Aar.		Aldersaar.
De ældre Aldersaar		De yngre Aldersaar		Mandkjøn (Rubr. 12 + Rubr. 12 × Tabel 1, Rubr. 14: 1000).	Kvindekjøn (Rubr. 13 + Rubr. 13 × Tabel 1, Rubr. 15: 1000).	Mandkjøn (Rubr. 10+14, næste Linie).	Kvindekjøn (Rubr. 11+15, næste Linie)	
10	11	12	13	14	15	16	17	18
448	478	492	515	494	516	921	988	30—31
426	472	471	509	473	510	861	973	31—32
397	465	434	500	435	501	831	969	32—33
401	466	432	503	434	504	824	953	33—34
391	444	422	487	423	487	807	901	34—35
394	432	414	456	416	457	847	942	35—36
425	481	451	510	453	510	865	964	36—37
404	447	439	482	440	483	838	947	37—38
404	468	433	500	434	500	842	962	38—39
410	456	437	493	438	494	851	947	39—40
411	455	440	490	441	491	853	942	40—41
418	457	441	487	442	487	886	959	41—42
430	465	467	501	468	502	844	945	42—43
395	446	414	480	414	480	879	939	43—44
480	461	483	492	484	493	1 030	947	44—45
508	455	549	486	550	486	994	953	45—46
439	463	485	498	486	498	917	940	46—47
472	450	478	476	478	477	1 051	972	47—48
562	496	578	522	579	522	1 153	1 018	48—49
556	488	590	521	591	522	1 167	1 017	49—50
581	502	610	528	611	529	1 208	1 042	50—51
593	512	626	540	627	540	1 231	1 069	51—52
598	529	637	556	638	557	1 233	1 099	52—53
593	536	634	570	635	570	1 214	1 100	53—54
594	534	621	563	621	564	1 269	1 133	54—55
645	562	674	598	675	599	1 329	1 190	55—56
634	584	683	627	684	628	1 294	1 176	56—57
611	542	659	591	660	592	1 258	1 108	57—58
609	546	646	566	647	566	1 277	1 186	58—59
634	622	668	639	668	640	1 310	1 284	59—60
643	631	675	661	676	662	1 329	1 311	60—61
651	630	685	679	686	680	1 342	1 246	61—62
653	579	690	616	691	616	1 336	1 226	62—63
661	638	683	646	683	647	1 411	1 355	63—64
720	698	749	717	750	717	1 458	1 439	64—65
702	707	737	740	738	741	1 477	1 466	65—66
736	716	774	758	775	759	1 500	1 446	66—67
715	702	763	730	764	730	1 461	1 496	67—68
719	776	746	793	746	794	1 529	1 614	68—59
787	808	809	837	810	838	1 624	1 678	69—70

Tabel 2 (Forts.). Detailleret Oversigt over

Fødselsaar udtrykt ved Differensen mellem Dødsaar og Fødselsaar (n).	De i Aaret 1871 til Fødselsaaret n og til det ældre af de to vedkomm. Aldersaar hørende Døde.		De i Aarene 1872—1880 til Fødselsaaret n og til begge vedkomm. Aldersaar hørende Døde.		De i Aaret 1881 til Fødselsaaret n og til det yngre af de to vedkomm. Aldersaar hørende Døde.		Samlet Antal af Døde i Aarene 1871/72—1880/81 efter Fødselsaar.	
	Mandkjen	Kvindekjen	Mandkjen	Kvindekjen	Mandkjen	Kvindekjen	Mandkjen (Rubr. 2 + 4 + 6). + 5 + 7).	Kvindekjen (Rubr. 3 + 5 + 7).
1	2	3	4	5	6	7	8	9
70	110	118	1 782	2 006	102	103	(1994) 1 646	(2227) 1 712
71	85	102	1 305	1 280	99	99	(1489) 1 690	(1481) 1 772
72	94	95	1 530	1 610	79	77	1 703	1 782
73	80	87	1 567	1 644	77	64	1 724	1 795
74	99	104	1 689	1 838	83	106	1 871	2 048
75	93	96	1 721	2 003	115	106	1 929	2 205
76	97	110	1 571	1 791	110	110	1 778	2 011
77	97	101	1 594	1 895	98	105	1 789	2 101
78	89	123	1 723	1 926	92	104	1 904	2 153
79	86	104	1 369	1 619	80	95	(1535) 1 747	(1818) 2 169
80	102	136	1 940	2 581	95	119	(2137) 1 692	(2836) 2 141
81	68	87	1 217	1 504	111	136	(1396) 1 629	(1727) 2 071
82	63	86	1 316	1 632	95	88	1 474	1 806
83	64	85	1 290	1 580	72	82	1 426	1 747
84	58	75	1 368	1 654	78	105	1 504	1 834
85	41	72	1 040	1 424	79	101	1 160	1 597
86	43	63	984	1 234	68	85	1 095	1 382
87	34	56	773	1 085	55	65	862	1 206
88	31	48	724	1 020	51	70	806	1 138
89	20	39	506	718	47	59	(573) 589	(816) 877
90	23	36	487	815	34	52	(544) 460	(903) 724
91	11	28	250	411	26	32	(287) 355	(471) 589
92	16	23	234	397	18	32	268	452
93	9	21	206	344	10	29	225	394
94	10	15	148	268	13	16	171	299
95	4	14	124	240	8	9	136	263
96	3	10	103	191	9	15	115	216
97	3	8	47	154	2	8	52	170
98	-	6	53	95	2	2	55	103
99	3	3	26	50	1	6	(30) 34	(59) 79
100	2	2	21	67	1	3	(24) 20	(72) 49
101	1	2	8	22	2	1	(11) 11	(25) 28
102	-	-	7	8	1	1	8	9
103	-	2	2	8	1	2	3	12
104	-	-	3	8	-	-	3	8
105	1	-	3	3	-	-	4	3
106	-	1	1	3	-	-	1	4
Tilsammen	8 078	7 705	141 391	138 161	7 558	7 482	157 027	153 348

de Døde fordelt efter Fødsels- og Aldersaar.

Sammes Fordeling paa de to til hvert Fødselsaar hørende Aldersaar.				Korrigerede Tal for de til de yngre Aldersaar hørende Døde.		Samlet beregnet Antal af Døde i Alderen n til n + 1 Aar.		Aldersaar.
De ældre Aldersaar		De yngre Aldersaar		Mandkjen (Rubr. 12 + Rubr. 12 × Tabel 1, Rubr. 14: 1000).	Kvindekjen (Rubr. 13 + Rubr. 13 × Tabel 1, Rubr. 15: 1000).	Mandkjen (Rubr. 10+14, næste Linie).	Kvindekjen (Rubr. 11+15, næste Linie).	
10	11	12	13	14	15	16	17	18
809	843	837	869	837	870	1 671	1 746	70—71
828	869	862	903	862	903	1 699	1 781	71—72
833	871	870	911	871	912	1 705	1 773	72—73
852	893	872	902	872	902	1 798	1 916	73—74
926	1 025	945	1 023	946	1 023	1 919	2 157	74—75
936	1 074	993	1 131	993	1 132	1 855	2 110	75—76
859	975	919	1 036	919	1 036	1 767	2 048	76—77
881	1 028	908	1 073	908	1 073	1 859	2 126	77—78
927	1 055	977	1 098	978	1 098	1 835	2 166	78—79
839	1 058	908	1 111	908	1 111	1 709	2 157	79—80
822	1 043	870	1 098	870	1 099	1 667	2 120	80—81
785	994	844	1 077	845	1 077	1 549	1 935	81—82
710	865	764	941	764	941	1 435	1 754	82—83
701	858	725	889	725	889	1 485	1 803	83—84
720	889	784	945	784	945	1 337	1 732	84—85
543	754	617	843	617	843	1 120	1 483	85—86
518	653	577	729	577	729	976	1 283	86—87
404	576	458	630	458	630	832	1 177	87—88
378	537	428	601	428	601	699	1 010	88—89
268	404	321	473	321	473	517	791	89—90
211	337	249	387	249	387	404	654	90—91
162	272	193	317	193	317	307	515	91—92
123	209	145	243	145	243	244	420	92—93
104	183	121	211	121	211	197	344	93—94
78	138	93	161	93	161	151	277	94—95
63	124	73	139	73	139	127	240	95—96
51	100	64	116	64	116	81	194	96—97
22	76	30	94	30	94	51	134	97—98
26	45	29	58	29	58	46	89	98—99
14	35	20	44	20	44	26	63	99—100
8	21	12	28	12	28	14	38	100—101
5	11	6	17	6	17	10	17	101—102
3	3	5	6	5	6	5	9	102—103
1	6	2	6	2	6	2	11	103—104
2	3	1	5	1	5	4	5	104—105
2	1	2	2	2	2	3	3	105—106
-	2	1	2	1	2	-	2	106—
84 045	80 217	72 982	73 131	73 146	73 230	157 191	153 447	

Tabel 3. Detailleret Oversigt over Udvandrings-

Fødselsaar udtrykt ved Differentens mellem Udvandringsaar og Fødselsaar (n.)	De i Aaret 1871 til Fødselsaaret n og til det ældre af de to vedkomm. Aldersaar hørende Udvandrede.		De i Aarene 1872—1880 til Fødselsaaret n og til begge vedkomm. Aldersaar hørende Udvandrede.		De i Aaret 1881 til Fødselsaaret n og til det yngre af de to vedkomm. Aldersaar hørende Udvandrede.		Samlet Antal af Udvandrede i Aarene 1871/2—1880/1 efter Fødselsaar.	
	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn (Rubr. 2 + 4 + 6). 8	Kvindekjøn (Rubr. 3 + 5 + 7). 9
1	2	3	4	5	6	7		
0	64	73	518	511	-	-	582	584
1	93	99	935	932	183	173	1 211	1 204
2	88	82	614	572	107	98	809	752
3	82	65	790	795	153	142	1 025	1 002
4	77	54	822	698	145	145	1 044	897
5	71	50	546	438	129	128	746	616
6	66	50	331	315	114	110	511	475
7	55	50	415	396	85	88	555	534
8	59	50	437	386	93	81	589	517
9	55	56	473	419	94	86	622	561
10	43	46	491	385	91	82	625	513
11	49	35	870	724	92	71	1 011	830
12	42	30	369	299	83	63	494	392
13	48	29	176	110	69	54	293	193
14	49	30	153	130	48	41	250	201
15	52	34	382	208	55	42	489	284
16	69	39	790	347	82	57	941	443
17	115	52	1 357	445	161	82	1 633	579
18	159	71	2 100	649	283	128	2 542	848
19	186	62	2 456	599	357	133	2 999	794
20	218	60	2 979	916	424	177	3 621	1 153
21	222	65	2 944	644	512	209	3 678	918
22	127	90	2 300	768	447	195	2 874	1 053
23	70	47	1 429	702	312	200	1 811	949
24	80	78	1 329	743	253	182	1 662	1 003
25	97	69	1 222	711	241	194	1 560	974
26	81	61	1 235	693	262	193	1 578	947
27	82	49	1 034	534	246	142	1 362	725
28	84	63	935	607	209	134	1 228	804
29	82	54	730	399	164	125	976	578

*) Detail-Uebersicht des Verlustes durch Wanderung nach Geburts- und Altersjahren.
 Die im Jahre 1871 aus dem Geburtsjahre n stammenden und zu dem älteren der beiden betreffenden Altersjahre den Jahren 1872—1880 aus dem Geburtsjahre n stammenden und zu den beiden betreffenden Altersjahren gehörenden beiden betreffenden Altersjahre gehörenden Ausgewanderten; Sp. 8 und 9: Unausgeglichenen Summenzahlen Summenzahlen der in den Jahren 1871/2—1880/1 Ausgewanderten nach Geburtsjahren; Sp. 12 bis 15: Unterscheid-Jüngeres Altersjahr); Sp. 16 und 17: 0,4857 × die im älteren Altersjahr Ausgewanderten; Sp. 18 und 19: 0,6087

overskudet fordelt efter Fødsels- og Aldersaar*).

Samme Tal delvis udjævnede.	Samme fordele paa de to til hvert Fødselsaar hørende Aldersaar.						0,4857 × de i det ældre Aldersaar Udvandrede.	0,6087 × de i det yngre Aldersaar Udvandrede.		
	De ældre Aldersaar		De yngre Aldersaar		Mandkjøn	Kvindekjøn				
	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn						
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
504	480	504	480	-	-	245	233	-	-	
1 130	1 074	509	484	621	590	247	235	378	359	
1 056	1 003	436	414	620	589	212	201	377	359	
1 009	959	419	398	590	561	204	193	359	341	
972	923	387	367	585	556	188	178	356	338	
678	621	261	236	417	385	127	115	254	234	
589	527	239	212	350	315	116	103	213	192	
545	477	229	199	316	278	111	97	192	169	
589	517	251	222	338	295	122	108	206	180	
622	561	263	235	359	326	128	114	219	198	
625	513	261	212	364	301	127	103	222	183	
608	507	254	211	354	296	123	102	215	181	
600	475	251	195	349	280	122	95	212	170	
590	433	247	170	343	263	120	83	209	160	
296	276	117	107	179	169	57	52	109	103	
474	284	237	125	237	159	115	61	144	97	
910	368	455	173	455	195	221	84	277	119	
1 633	579	788	273	845	306	383	133	514	186	
2 542	848	1 173	375	1 369	473	570	182	833	288	
3 308	887	1 452	380	1 856	507	705	185	1 130	309	
3 545	965	1 497	413	2 048	552	727	201	1 247	336	
3 445	1 013	1 405	431	2 040	582	682	209	1 242	354	
2 874	1 053	1 105	438	1 769	615	537	213	1 077	374	
1 811	949	685	396	1 126	553	333	192	685	337	
1 662	1 003	682	423	980	580	331	205	597	353	
1 560	974	650	406	910	568	316	197	554	346	
1 578	947	650	382	928	565	316	186	565	344	
1 362	725	551	296	811	429	268	144	494	261	
1 228	804	494	337	734	467	240	164	447	284	
1 012	705	404	285	608	420	196	138	370	256	

Sp. 1: Geburtsjahr, durch die Differenz zwischen Auswanderungs- und Geburtsjahr ausgedrückt; Sp. 2 und 3: gehörenden Ausgewanderten (Sp. 2: Männliches Geschlecht, Sp. 3: Weibliches Geschlecht); Sp. 4 und 5: Die in den Jahren 187^{1/2} bis 189^{1/2} aus dem Geburtsjahr n stammenden und zu dem jüngeren der zu jedem Geburtsjahr gehörenden beiden Altersjahre (Sp. 12 und 13: Älteres Altersjahr, Sp. 14 und 15: × die im jüngeren Altersjahr Ausgewanderten.

Tabel 3 (Forts.). Detailleret Oversigt over Udvandrings-

Fødselsaar udtrykt ved Differentsen mellem Udvandringsaar og Fødselsaar (n).	De i Aaret 1871 til Fødselsaaret n og til det ældre af de to vedkomm. Aldersaar hørende Udvandrede.		De i Aarene 1872—1880 til Fødselsaaret n og til begge vedkomm. Aldersaar hørende Udvandrede.		De i Aaret 1881 til Fødselsaaret n og til det yngre af de to vedkomm. Aldersaar hørende Udvandrede.		Samlet Antal af Udvandrede i Aarene 1871/2—1880/1 efter Fødselsaar.	
	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn (Rubr. 2 + 4 + 6). 8	Kvindekjøn (Rubr. 3 + 5 + 7). 9
r	2	3	4	5	6	7		
30	74	48	791	662	142	111	1 007	821
31	62	40	516	309	118	106	696	455
32	51	25	471	225	111	77	633	327
33	62	25	597	219	132	64	791	308
34	48	26	547	146	122	61	717	233
35	55	30	520	200	114	64	689	294
36	59	30	440	184	98	62	597	276
37	33	17	344	105	83	56	460	178
38	35	20	325	114	76	45	436	179
39	34	29	240	76	68	40	342	145
40	31	23	408	288	64	37	503	348
41	29	18	210	104	59	31	298	153
42	27	13	199	98	52	22	278	133
43	20	14	215	112	47	23	282	149
44	26	12	182	86	42	24	250	122
45	24	19	260	116	53	34	337	169
46	17	21	217	138	44	28	278	187
47	13	16	151	85	42	26	206	127
48	20	20	174	165	37	31	231	216
49	26	15	139	117	35	27	200	159
50	23	18	335	331	32	26	390	375
51	20	18	180	184	32	24	232	226
52	11	14	144	142	27	22	182	178
53	13	10	128	140	23	24	164	174
54	7	11	142	130	20	18	169	159
55	13	13	175	157	21	22	209	192
56	9	11	149	179	22	22	180	212
57	8	8	99	117	19	21	126	146
58	8	5	103	116	16	20	127	141
59	16	11	95	90	17	19	128	120
60	10	9	200	198	15	17	225	224
61	3	6	121	104	14	15	138	125
62	5	5	65	62	11	13	81	80
63	3	4	51	66	8	12	62	82
64	3	3	54	67	7	10	64	80
65	4	5	61	56	9	9	74	70
66	4	4	45	60	8	9	57	73
67	3	4	32	39	7	7	42	50
68	2	3	34	35	5	5	41	43
69	3	-	26	24	4	5	33	29

overskudet fordelt efter Fødsels- og Aldersaar.

Samme Tal delvis udjævnede.	Samme fordette paa de to til hvert Fødselsaar hørende Aldersaar.						0,4857 × de i det ældre Aldersaar		0,6087 × de i det yngre Aldersaar	
	De ældre Aldersaar			De yngre Aldersaar			Udvandrede.		Udvandrede.	
	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
881	623	356	251	525	372	173	122	320	226	
786	526	315	202	471	324	153	98	287	197	
633	327	266	123	367	204	129	60	223	124	
791	308	338	123	453	185	164	60	276	113	
717	233	295	97	422	136	143	47	257	83	
689	294	282	126	407	168	137	61	248	102	
597	276	236	109	361	167	115	53	220	102	
460	178	183	69	277	109	89	34	169	66	
436	179	181	78	255	101	88	38	155	61	
419	227	173	97	246	130	84	47	150	79	
381	218	155	90	226	128	75	44	138	78	
343	201	138	79	205	122	67	39	124	74	
278	133	113	53	165	80	55	26	100	49	
282	149	117	62	165	87	57	30	100	53	
250	122	108	52	142	70	52	25	86	43	
337	169	143	75	194	94	69	36	118	57	
278	187	109	76	169	111	53	37	103	68	
206	127	84	55	122	72	41	27	74	44	
231	216	102	99	129	117	50	48	79	71	
283	251	122	108	161	143	59	52	98	87	
279	259	116	109	163	150	56	53	99	91	
260	250	103	100	157	150	50	49	96	91	
182	178	70	70	112	108	34	34	68	66	
164	174	68	72	96	102	33	35	58	62	
169	159	74	68	95	91	36	33	58	55	
209	192	88	84	121	108	43	41	74	66	
180	212	71	86	109	126	34	42	66	77	
126	146	50	57	76	.89	24	28	46	54	
127	141	56	60	71	81	27	29	43	49	
174	169	76	72	98	97	37	35	60	59	
168	159	69	65	99	94	34	32	60	57	
149	141	57	54	92	87	28	26	54	53	
81	80	29	30	52	50	14	15	32	30	
62	82	25	34	37	48	12	17	23	29	
64	80	28	33	36	47	14	16	22	29	
74	70	31	29	43	41	15	14	26	25	
57	73	22	30	35	43	11	15	21	26	
42	50	17	19	25	31	8	9	15	19	
41	43	17	18	24	25	8	9	15	15	
40	43	16	18	24	25	8	9	15	15	

Tabel 3 (Forts.). Detailleret Oversigt over Udvandrings-

Fødselsaar udtrykt ved Differentens mellem Udvandringsaar og Fødselsaar (n).	De i Aaret 1871 til Fødselsaaret n og til det ældre af de to vedkomm. Aldersaar hørende Udvandrede.		De i Aarene 1872—1880 til Fødselsaaret n og til begge vedkomm. Aldersaar hørende Udvandrede.		De i Aaret 1881 til Fødselsaaret n og til det yngre af de to vedkomm. Aldersaar hørende Udvandrede.		Samlet Antal af Udvandrede i Aarene 1871/72—1880/81 efter Fødselsaar.	
	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn (Rubr. 2 + 4 + 6). Kvindekjøn (Rubr. 3 + 5 + 7).	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
70	5	3	41	46	3	4	49	53
71	2	2	18	22	3	4	23	28
72	1	1	21	19	2	3	24	23
73	1	-	19	10	1	2	21	12
74	-	1	11	13	1	3	12	17
75	1	1	14	13	2	1	17	15
76	-	1	8	6	2	-	10	7
77	-	1	7	8	1	2	8	11
78	-	-	8	7	-	1	8	8
79	-	-	6	5	-	2	6	7
80	1	-	8	7	1	1	10	8
81	1	-	1	2	1	1	3	3
82	-	-	1	3	-	-	1	3
83	-	-	2	-	1	-	3	-
84	-	-	1	2	-	-	1	2
85	-	-	-	1	-	-	-	1
86	-	-	-	-	-	-	-	-
87	-	-	-	-	-	-	-	-
88	-	-	1	-	-	-	1	-
89	-	-	-	-	-	-	-	-
90	-	-	-	1	-	-	-	1
91	-	-	-	-	-	-	-	-
92	-	-	-	-	-	-	-	-
93	-	-	-	-	-	-	-	-
94	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	3 591	2 326	40 514	22 086	7 368	4 868	51 473	29 280

overskudet fordelt efter Fødsels- og Aldersaar.

Samme Tal delvis udjævnede.		Samme fordele paa de to til hvert Fødselsaar hørende Aldersaar.						0,4857 × de i det ældre Aldersaar		0,6087 × de i det yngre Aldersaar	
		De ældre Aldersaar			De yngre Aldersaar			Udvandrede.		Udvandrede.	
Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn	Mandkjøn	Kvindekjøn
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		
35	37	14	15	21	22	7	7	13	13		
30	30	12	12	18	18	6	6	11	11		
24	23	9	9	15	14	4	4	9	9		
21	12	8	5	13	7	4	2	8	4		
12	17	5	7	7	10	2	3	4	6		
17	15	7	5	10	10	3	2	6	6		
10	7	4	3	6	4	2	1	4	2		
8	11	3	5	5	6	2	2	3	4		
8	8	3	3	5	5	2	1	3	3		
7	8	3	3	4	5	1	1	2	3		
7	6	3	2	4	4	1	1	2	2		
5	4	2	2	3	2	1	1	2	1		
1	3	-	1	1	2	1	1	1	1		
3	-	1	-	2	-	-	-	1	-		
1	2	-	1	1	1	-	1	1	1		
-	1	-	-	-	1	-	-	-	1		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
1	-	-	-	1	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	1	-	-	-	1	-	-	-	1		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
51 473	29 280	21 829	12 480	29 644	16 800	10 604	6 064	18 043	10 224		

Tabel 4. Detailleret Oversigt over Levende og Døde for der
Befolkning i Alderen 14—50 Aar med de for

Alder (n.)	Samlet beregnet Antal af de blandt den tilstedeværende Befolkning i Tiaaret 1871/2—1880/1 i Alderen n Levende.	Forskjel mellem den hjemmehørende og den tilstedeværende Folkeængde 31 Decbr. 1875 tidoblet.)	$\frac{3}{4} \times$ de i Udlændet i Aarene 1871-1880 blandt Norges hjemmehørende Befolkning i Alderen n til n + 1 Døde af den til hvert Kuld hørende ældre Aldersklasse. ²⁾	Samlet beregnet Anta af de blandt den hjemmehørende Befolkning i Tiaaret 1871/2—1880/1 i Alderen n Levende
1	2	3	4	5
14 Aar	196 289	230	2	196 521
15 —	191 942	1 760	12	193 714
16 —	186 346	4 160	31	190 537
17 —	180 736	5 740	46	186 522
18 —	173 457	7 190	53	180 700
19 —	166 160	7 700	59	173 919
20 —	160 331	7 840	58	168 229
21 —	153 337	7 820	56	161 213
22 —	146 306	7 700	51	154 057
23 —	140 714	6 840	41	147 595
24 —	135 724	6 300	45	142 069
25 —	130 822	5 600	33	136 455
26 —	126 105	5 000	33	131 138
27 —	121 503	4 400	33	125 936
28 —	116 793	3 800	24	120 617
29 —	114 031	3 370	35	117 436
30 —	110 697	3 120	25	113 842
31 —	107 946	2 880	21	110 847
32 —	104 271	2 640	13	106 924
33 —	101 198	2 400	15	103 613
34 —	98 620	2 170	14	100 804
35 —	97 417	1 940	12	99 369
36 —	96 961	1 720	13	98 694
37 —	95 142	1 500	7	96 649
38 —	94 768	1 370	9	95 147
39 —	92 821	1 280	10	94 111
40 —	91 749	1 250	8	93 007
41 —	91 791	1 200	8	92 999
42 —	92 029	1 150	12	93 191
43 —	91 979	1 100	4	93 083
44 —	91 925	1 050	5	92 980
45 —	91 467	900	7	92 374
46 —	90 849	700	4	91 553
47 —	90 181	600	4	90 785
48 —	88 752	500	3	89 255
49 —	88 624	430	7	89 061
50 —	87 572	410	3	87 985

¹⁾ Bilag 1, Rubr. 3. ²⁾ Med Fradrag af de i Norge blandt Udlændinger stedfundne Dødsfald

*) Detail-Uebersicht der Bevölkerungszahlen und der Sterbefälle für die factischen Jahre sammt die für dieselben berechneten Sterbenswahrscheinlichkeiten. Sp. 1: Alter Ueberlebenden (Uebersicht I, Sp. 10); Sp. 3: Mit 10 multiplizierte Differenz zwischen der Wohnbevölkerung und im Auslande in den Jahren 1871—1880 im Alter n bis n + 1 aus dem späteren der beiden betreffenden Geburtsjahres die Einleitung, Abschn. II, 2); Sp. 5: Rechnungsmässige Zahl der unter der Wohnbevölkerung das Alter n Über den 10 Jahren 1871—1880 im Alter n bis n + 1 Jahr Gestorbenen; Sp. 7: $\frac{3}{4} \times$ die unter der Wohnbevölkerung in Ausländern stattgefundenen Sterbefälle; Sp. 8: Rechnungsmässige Zahl der unter der Wohnbevölkerung in Sterbenswahrscheinlichkeiten für die factische Bevölkerung für die Frist eines Jahres (n bis n + 1), Uebersicht eines Jahres (n bis n + 1), Sp. 8: Sp. 5.

ilstedeværende samt for den hjemmehørende mandlige
samme beregnede Dødelighedscoefficenter^{*)}.

Samlet beregnet Antal Døde Tiaaret 1871/72-1880/81 Alderen n til n + 1 blandt den til- stede værende Befolkning.	$\frac{3}{4} \times$ de i Udlændet i samme Tiar og Alder Døde blandt Norges hjemmehørende Befolkning. ²⁾	Samlet beregnet Antal Døde i Alderen n til n + 1 i Tiaaret 1871/72-1880/81 blandt den hjemmehørende Befolkning.	Dødelighedscoefficenter eller Døds- risikoer for Tidsrummet n til n + 1		Alder (n).
			for den til- stede værende Befolkning (Tab. 2, Rubr. 16: Tab. 1, Rubr. 10).	for den hjemmehørende Befolkning (Sp. 8: Sp. 5).	
6	7	8	9	10	1
749	3	752	0.00382	0.00383	14 Aar.
835	33	868	0.00435	0.00448	15 —
944	71	1 015	0.00507	0.00533	16 —
1 078	91	1 169	0.00596	0.00627	17 —
1 227	107	1 334	0.00707	0.00738	18 —
1 318	118	1 436	0.00793	0.00826	19 —
1 366	113	1 479	0.00852	0.00879	20 —
1 391	110	1 501	0.00907	0.00931	21 —
1 362	92	1 454	0.00931	0.00944	22 —
1 283	85	1 368	0.00912	0.00927	23 —
1 242	80	1 322	0.00915	0.00931	24 —
1 227	64	1 291	0.00938	0.00946	25 —
1 120	67	1 187	0.00888	0.00905	26 —
1 054	59	1 113	0.00867	0.00884	27 —
1 030	56	1 086	0.00882	0.00900	28 —
963	61	1 024	0.00845	0.00872	29 —
921	48	969	0.00832	0.00851	30 —
861	37	898	0.00798	0.00810	31 —
831	28	859	0.00797	0.00803	32 —
824	27	851	0.00814	0.00821	33 —
807	27	834	0.00818	0.00827	34 —
847	26	873	0.00869	0.00879	35 —
865	22	887	0.00892	0.00899	36 —
838	17	855	0.00881	0.00885	37 —
842	18	860	0.00888	0.00904	38 —
851	18	869	0.00917	0.00923	39 —
853	18	871	0.00930	0.00936	40 —
886	17	903	0.00965	0.00971	41 —
844	17	861	0.00917	0.00924	42 —
879	10	889	0.00956	0.00955	43 —
1 030	12	1 042	0.01120	0.01121	44 —
994	8	1 002	0.01087	0.01085	45 —
917	8	925	0.01009	0.01010	46 —
1 051	8	1 059	0.01165	0.01166	47 —
1 153	8	1 161	0.01299	0.01301	48 —
1 167	9	1 176	0.01317	0.01320	49 —
1 208	6	1 214	0.01379	0.01380	50 —

ngaaende Forholdstallet, $\frac{3}{4}$, se Indledn. II, 2 a.

bevölkerung und für die Wohnbevölkerung männlichen Geschlechts vom 14ten bis 50sten
Sp. 2: Rechnungsmässige Zahl der unter der factischen Bevölkerung in den 10 Jahren 1871—1880 das Alter n
er factischen Bevölkerung am 31. December 1875 (Beilage 1, Sp. 3); Sp. 4: $\frac{3}{4} \times$ die unter der Wohnbevölkerung
lassen stammenden Gestorbenen mit Abzug der in Norwegen unter Ausländern stattgefundenen Sterbefälle (siehe
eben in den 10 Jahren 1871/72—1880/81; Sp. 6: Rechnungsmässige Zahl der unter der factischen Bevölkerung in
Auslände in den 10 Jahren 1871/72—1880/81 im Alter n bis n + 1 Jahr Gestorbenen (mit Abzug der in Norwegen unter
Auslände und Auslände im Alter n bis n + 1 Jahr in den 10 Jahren 1871/72—1880/81 stattgefundenen Sterbefälle; Sp. 9:
Sp. 16: Uebersicht 1, Sp. 10; Sp. 10: Sterbenswahrscheinlichkeiten für die Wohnbevölkerung für die Frist

**Tabel 5. Direkte beregnede Dødsrisikoer samt deraf udledet
Antal Gjenlevende og Døde af 100 000 Levendefødte af
Mandkjøn og 100 000 Levendefødte af Kvindekjøn*).**

Alder (n).	Dødsrisikoer for Tidsrummet n til n + 1.		Levende i Alderen n.		Døde i Alderen n til n + 1.	
	Mandkjøn. ¹⁾	Kvindekjøn. ²⁾	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.
x	2	3	4	5	6	7
0 Aar	0.11268	0.09547	100 000	100 000	11 268	9 547
1 —	0.03600	0.03471	88 732	90 453	3 194	3 140
2 —	0.02110	0.02036	85 538	87 313	1 805	1 778
3 —	0.01516	0.01474	83 733	85 535	1 269	1 261
4 —	0.01196	0.01154	82 464	84 274	986	973
5 —	0.00901	0.00891	81 478	83 301	734	742
6 —	0.00722	0.00719	80 744	82 559	583	594
7 —	0.00610	0.00606	80 161	81 965	489	497
8 —	0.00523	0.00524	79 672	81 468	417	427
9 —	0.00451	0.00457	79 255	81 041	357	370
10 —	0.00429	0.00442	78 898	80 671	338	357
11 —	0.00408	0.00405	78 560	80 314	321	325
12 —	0.00391	0.00377	78 239	79 989	306	302
13 —	0.00374	0.00415	77 933	79 687	291	331
14 —	0.00383	0.00450	77 642	79 356	297	357
15 —	0.00448	0.00489	77 345	78 999	347	386
16 —	0.00533	0.00509	76 998	78 613	410	400
17 —	0.00627	0.00504	76 588	78 213	480	394
18 —	0.00738	0.00527	76 108	77 819	562	410
19 —	0.00826	0.00547	75 546	77 409	624	423
20 —	0.00879	0.00564	74 922	76 986	659	434
21 —	0.00931	0.00596	74 263	76 552	691	456
22 —	0.00944	0.00628	73 572	76 096	695	478
23 —	0.00927	0.00654	72 877	75 618	676	495
24 —	0.00931	0.00668	72 201	75 123	672	502
25 —	0.00946	0.00691	71 529	74 621	677	516
26 —	0.00905	0.00697	70 852	74 105	641	517
27 —	0.00884	0.00709	70 211	73 588	621	522
28 —	0.00900	0.00742	69 590	73 066	626	542
29 —	0.00872	0.00754	68 964	72 524	601	547
30 —	0.00851	0.00773	68 363	71 977	582	556
31 —	0.00810	0.00788	67 781	71 421	549	563
32 —	0.00803	0.00816	67 232	70 858	540	578
33 —	0.00821	0.00830	66 692	70 280	548	583
34 —	0.00827	0.00807	66 144	69 697	547	562

¹⁾ Tabel 2, Rubr. 16: Tabel 1, Rubr. 10, med Undtagelse af Aldersaarene 14 til 50, for hvilke de for den hjemmehørende Befolknings i Tabel 4, Rubr. 10 beregnede Dødelighedscoefficenter ere blevne benyttede. ²⁾ Tabel 2, Rubr. 17: Tabel 1, Rubr. 11.

*) Unausgegliche Sterbenswahrscheinlichkeiten und Absterbeordnung für 100 000 Lebendgeborene bzw. männlichen und weiblichen Geschlechts. Sp. 1: Alter; Sp. 2 und 3: Sterbenswahrscheinlichkeit beim Alter n für die Frist eines Jahres (Sp. 2: Männliches Geschlecht: Uebersicht 2, Sp. 16 dividirt durch Uebersicht 1, Sp. 10 mit Ausnahme der Altersjahre 14 bis 50, für welche die für die Wohnbevölkerung in Uebersicht 4, Sp. 10 berechneten Sterbenswahrscheinlichkeiten hier benutzt worden sind; Sp. 3: Weibliches Geschlecht: Uebersicht 2, Sp. 17: Uebersicht 1, Sp. 11); Sp. 4 und 5: Geborene und Ueberlebende (Gleichaltrige) beim Alter n; Sp. 6 und 7: Sterbende im Alter von n bis n + 1.

**Tabel 5 (Forts.). Direkte beregnede Dødsrisikoer samt deraf udledet
Antal Gjenlevende og Døde af 100 000 Levendefødte af
Mandkjøn og 100 000 Levendefødte af Kvindekjøn.**

Alder (n.)	Dødsrisikoer for Tidsrummet n til n + 1.		Levende i Alderen n.		Døde i Alderen n til n + 1.	
	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.
x	2	3	4	5	6	7
35 Aar	0.00879	0.00859	65 597	69 135	577	594
36 —	0.00899	0.00890	65 020	68 541	585	610
37 —	0.00885	0.00896	64 435	67 931	570	609
38 —	0.00904	0.00923	63 865	67 322	577	621
39 —	0.00923	0.00931	63 288	66 701	584	621
40 —	0.00936	0.00936	62 704	66 080	587	619
41 —	0.00971	0.00959	62 117	65 461	603	628
42 —	0.00924	0.00948	61 514	64 833	568	615
43 —	0.00955	0.00943	60 946	64 218	582	606
44 —	0.01121	0.00955	60 364	63 612	677	607
45 —	0.01085	0.00965	59 687	63 005	648	608
46 —	0.01010	0.00958	59 039	62 397	596	598
47 —	0.01166	0.00998	58 443	61 799	681	617
48 —	0.01301	0.01059	57 762	61 182	751	648
49 —	0.01320	0.01065	57 011	60 534	753	645
50 —	0.01380	0.01107	56 258	59 889	776	663
51 —	0.01433	0.01155	55 482	59 226	795	684
52 —	0.01473	0.01219	54 687	58 542	806	714
53 —	0.01489	0.01255	53 881	57 828	802	726
54 —	0.01611	0.01340	53 079	57 102	855	765
55 —	0.01746	0.01458	52 224	56 337	912	821
56 —	0.01789	0.01513	51 312	55 516	918	840
57 —	0.01823	0.01491	50 394	54 676	919	815
58 —	0.01970	0.01695	49 475	53 861	975	913
59 —	0.02122	0.01908	48 500	52 948	1 029	1 010
60 —	0.02276	0.02043	47 471	51 938	1 080	1 061
61 —	0.02476	0.02079	46 391	50 877	1 149	1 058
62 —	0.02640	0.02171	45 242	49 819	1 194	1 082
63 —	0.02970	0.02537	44 048	48 737	1 308	1 236
64 —	0.03225	0.02815	42 740	47 501	1 378	1 337
65 —	0.03492	0.03049	41 362	46 164	1 444	1 408
66 —	0.03773	0.03166	39 918	44 756	1 506	1 417
67 —	0.03852	0.03408	38 412	43 339	1 480	1 477
68 —	0.04189	0.03786	36 932	41 862	1 547	1 585
69 —	0.04763	0.04184	35 385	40 277	1 685	1 685
70 —	0.05170	0.04546	33 700	38 592	1 742	1 754
71 —	0.05503	0.04780	31 958	36 838	1 759	1 761
72 —	0.05768	0.04959	30 199	35 077	1 742	1 739
73 —	0.06470	0.05608	28 457	33 338	1 841	1 870
74 —	0.07400	0.06689	26 616	31 468	1 970	2 105
75 —	0.07721	0.06978	24 646	29 363	1 903	2 049
76 —	0.08049	0.07360	22 743	27 314	1 831	2 010
77 —	0.09193	0.08212	20 912	25 304	1 922	2 078
78 —	0.09918	0.09075	18 990	23 226	1 883	2 108
79 —	0.10305	0.09956	17 107	21 118	1 763	2 103

**Tabel 5 (Forts.). Direkte beregnede Dødsrisikoer samt deraf udledet
Antal Gjenlevende og Døde af 100 000 Levendefødte af
Mandkøn og 100 000 Levendefødte af Kvindeskjøn.**

Alder (n.)	Dødsrisikoer for Tidsrummet n til n + 1.		Levende i Alderen n.		Døde i Alderen n til n + 1.	
	Mandkøn.	Kvindeskjøn.	Mandkøn.	Kvindeskjøn.	Mandkøn.	Kvindeskjøn.
1	2	3	4	5	6	7
80 Aar	0.11169	0.10741	15 344	19 015	1 714	2 042
81 —	0.12208	0.11413	13 630	16 973	1 664	1 937
82 —	0.13011	0.11631	11 966	15 036	1 557	1 749
83 —	0.15466	0.13691	10 409	13 287	1 610	1 819
84 —	0.16484	0.15196	8 799	11 468	1 450	1 743
85 —	0.16913	0.15635	7 349	9 725	1 243	1 521
86 —	0.18802	0.16884	6 106	8 204	1 148	1 385
87 —	0.19805	0.18477	4 958	6 819	982	1 260
88 —	0.21528	0.20080	3 976	5 559	856	1 116
89 —	0.21659	0.20143	3 120	4 443	676	895
90 —	0.23139	0.21570	2 444	3 548	566	765
91 —	0.24346	0.22757	1 878	2 783	457	633
92 —	0.24063	0.23372	1 421	2 150	342	502
93 —	0.26766	0.24242	1 079	1 648	289	400
94 —	0.27860	0.24732	790	1 248	220	309
95 —	0.32648	0.28335	570	939	186	266
96 —	0.30916	0.33448	384	673	119	225
97 —	0.26425	0.33168	265	448	70	149
98 —	0.29870	0.31900	195	299	58	95
99 —	0.24074	0.28000	137	204	33	57
100 —	0.15384	0.22353	104	147	16	33
101 —	0.15152	0.13710	88	114	13	16
102 —	0.09804	0.09184	75	98	7	9
103 —	0.04762	0.12360	68	89	3	11
104 —	0.13334	0.07576	65	78	9	6
105 —	0.15000	0.06250	56	72	8	5
106 —	-	0.05405	48	67	-	4
107 —	-	-	-	63	-	-

Omberegnete Tal for Aldersaarene fra det 97de for Mandkøn og det 98de for Kvindeskjøn bygget på
Forudsætningen af, at Dødsrisikoerne fra det 93de Aar af voxer med 6 % for hvert Aar.^{1)*}

97 —	0.33613	0.33168	265	448	89	149
98 —	0.35865	0.33500	176	299	63	100
99 —	0.38340	0.35812	113	199	43	71
100 —	0.41062	0.38355	70	128	29	49
101 —	0.44060	0.41155	41	79	18	33
102 —	0.47365	0.44242	23	46	10	20
103 —	0.51012	0.47689	13	26	7	12
104 —	0.55042	0.51413	6	14	3	7
105 —	0.59500	0.55577	3	7	2	4
106 —	1.00000	0.60190	1	3	1	2
107 —	-	1.00000	-	1	-	1

¹⁾ Denne Forudsætning støtter sig til den Omstændighed, at Dødsrisikoerne for Aarene 85—89 sammenlignet med 90—94 vise en saadan gjennemsnitlig Steigen. — Som Udgangspunkt for Beregningen er valgt Dødsrisikoerne for Aaret 92—93.

^{*)} Umgerechnete Zahlen für die Altersjahre 97, bezw. 98, und die höheren Altersklassen, wobei nach Erfahrung von den Altersjahren 85—89 bis 90—94 ein durchschnittliches Steigen der Sterbenswahrscheinlichkeit von 6 % jährlich vom Ausgangspunkte 93 Jahr zu Grund gelegt ist.

Bilag e

Bilag 1. Tabel udvisende Forskjellen mellem den hjemmehørende og den tilstedeværende Folkemængde af Mandkjøn den 31 December 1875 for de enkelte Aldersaar*).

Alder.	Obser-verede Differentser. ¹⁾	Ud-jævnede Differentser.	Alder.	Obser-verede Differentser.	Ud-jævnede Differentser.	Alder.	Obser-verede Differentser.	Ud-jævnede Differentser.
1	2	3	1	2	3	1	2	3
0—1	÷ 3	-	35—36	194	194	70—71	1	1
1—2	2	-	36—37	185	172	71—72	3	1
2—3	÷ 1	-	37—38	133	150	72—73	-	1
3—4	÷ 2	-	38—39	140	137	73—74	1	1
4—5	÷ 1	-	39—40	129	128	74—75	2	1
5—6	1	-	40—41	146	125	75—76	1	1
6—7	÷ 1	-	41—42	107	120	76—77	1	1
7—8	÷ 2	-	42—43	125	115	77—78	-	1
8—9	1	-	43—44	113	110	78—79	-	1
9—10	2	-	44—45	84	105	79—80	1	-
10—11	6	-	45—46	91	90	80—81	2	-
11—12	5	5	46—47	64	70	81 og derover	-	-
12—13	8	8	47—48	64	60			
13—14	14	14	48—49	58	50		11 809	11 809
14—15	21	23	49—50	36	43			
15—16	176	176	50—51	61	41	0—5	÷ 5	-
16—17	416	416	51—52	29	38	5—10	1	-
17—18	574	574	52—53	26	31	10—15	54	50
18—19	719	719	53—54	14	25	15—20	2 655	2 655
19—20	770	770	54—55	25	20	20—25	3 650	3 650
20—21	784	784	55—56	17	15	25—30	2 217	2 217
21—22	782	782	56—57	15	13	30—35	1 321	1 321
22—23	770	770	57—58	9	11	35—40	781	781
23—24	684	684	58—59	9	9	40—45	575	575
24—25	630	630	59—60	6	8	45—50	313	313
25—26	567	560	60—61	6	6	50—55	155	155
26—27	460	500	61—62	4	4	55—60	56	56
27—28	488	440	62—63	3	4	60—65	20	20
28—29	383	380	63—64	4	3	65—70	4	7
29—30	319	337	64—65	3	3	70—75	7	5
30—31	322	312	65—66	1	2	75—80	3	4
31—32	235	288	66—67	1	2	80 og derover	2	-
32—33	255	264	67—68	1	1			
33—34	293	240	68—69	2	1		11 809	11 809
34—35	216	217	69—70	÷ 1	1			

¹⁾ Forinden Beregningen af disse Differentser er Personer med uopgivne Alder først blevne fordele paa de forskellige Aldersaar.

* Differenz zwischen der Wohnbevölkerung und der factischen Bevölkerung männlichen Geschlechts am 31. December 1875 nach Altersjahren. Sp. 1: Alter; Sp. 2: Observe Differenzen (nachdem die Personen, deren Alter nicht angegeben war, auf die verschiedenen Altersjahre vertheilt worden sind); Sp. 2: Ausgeglichene Differenzen.

Bilag 2. Nordmænd døde i Udlændinget samt Udlændinger af Mandkjøn
døde i Norge i Aarene 1872—1881 fordelt efter Fødselsaar*).

Differents mellem Dødsaar og Fødsels- aar.	1876—1880.				1881.		Beregnet Antal Nordmænd + Udlændinger. i Norge.	Differents mellem Dødsaar og Fødsels- aar.	1876—1880.				1881.		Beregnet Antal Nordmænd + Udlændinger. i Norge.
	Nordmænd døde i Udlændinget.		Udlændinger døde i Norge.		Nordmænd døde i Udlændinget.				Nordmænd døde i Udlændinget.		Udlændinger døde i Norge.		Nordmænd døde i Udlændinget.		
	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	8
14 og yngre	4	3	1	2	2	-	45	11	1	10	2	-	-	-	6
15	12	-	12	2	-	9	46	7	2	5	1	1	-	-	4
16	37	1	36	6	1	26	47	7	2	5	2	-	-	-	4
17	59	2	57	15	1	42	48	7	2	5	1	-	-	-	4
18	71	4	67	10	-	48	49	9	-	9	1	-	-	-	4
19	81	3	78	14	-	57	50	6	3	3	-	-	-	-	3
20	81	3	78	24	1	57	51	6	3	3	3	-	-	-	3
21	78	3	75	15	-	55	52	4	-	4	2	-	-	-	2
22	73	3	70	19	-	50	53	3	-	3	1	-	-	-	2
23	58	2	56	10	2	44	54	5	2	3	-	-	-	-	2
24	63	2	61	15	2	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	50	4	46	11	-	33	55	5	1	4	-	-	-	-	2
26	46	2	44	7	1	32	56	3	2	1	1	-	-	-	1
27	46	1	45	11	-	33	57	2	2	1	1	1	1	-	1
28	34	2	32	8	2	30	58	1	-	1	-	-	-	-	1
29	49	2	47	11	-	28	59	-	-	-	-	-	-	-	-
30	38	3	35	6	-	24	60	3	3	-	-	1	-	-	-
31	35	5	30	7	-	21	61	2	-	2	1	1	-	-	-
32	21	3	18	8	-	14	62	3	-	3	1	2	-	-	-
33	23	3	20	4	-	14	63	4	1	3	1	-	-	-	-
34	21	2	19	1	1	12	64	2	-	2	-	-	-	-	-
35	19	3	16	6	-	12	65	1	1	-	-	-	-	-	-
36	20	3	17	7	-	12	66	-	-	-	1	-	-	-	-
37	11	2	9	3	-	11	67	-	-	-	-	-	-	-	-
38	15	2	13	3	-	10	68	-	-	-	-	-	-	-	-
39	15	1	14	1	1	9	69	-	-	-	1	1	-	-	-
40	12	1	11	4	2	8	70 og derover Uopgivet	2	1	1	-	1	-	1	-
41	12	1	11	9	2	8		1)	-	2	3	-	-	-	-
42	17	2	15	1	-	7	Tils.	1 212	98	1 114	268	31	800		
43	7	2	5	3	1	6									
44	9	1	8	2	-	6									

¹⁾ 26 Nordmænd og 12 Udlændinger, hvis Alder ikke har været anført, er i denne Tabel approximativt fordelt paa de enkelte Fødselsaar.

*) Sterbefälle unter den in Norwegen wohnhaften Personen männlichen Geschlechts im Auslande und unter Ausländern männlichen Geschlechts in Norwegen in den Jahren 1872—1881 nach Geburtsjahren. Sp. 1: Differenz zwischen Sterbe- und Geburtsjahr; Sp. 2: Im Auslande verstorbene Norweger; Sp. 3: In Norwegen verstorbene Ausländer; Sp. 4: Differenz Sp. 2 ÷ 3; Sp. 5 und 6 wie 2 und 3; Sp. 7 wie 4.

Bilag 3. Beregnet Fordeling paa de enkelte Fødselsaar af 357
 i Aarene 1872—1881 døde Personer af Mandkjøn og 217 Personer
 af Kvindekjøn, for hvilke hverken Fødsels- eller
 Aldersaar har været anført^{1) (*)}.

Differents melle m Døds- og Fødselsaar.	Mand- kjøn.	Kvinde- kjøn.	Differents melle m Døds- og Fødselsaar.	Mand- kjøn.	Kvinde- kjøn.	Differents melle m Døds- og Fødselsaar.	Mand- kjøn.	Kvinde- kjøn.
1	2	3	1	2	3	1	2	3
0	5	5	35	7	2	70	2	4
1	3	3	36	6	2	71	2	3
2	2	2	37	6	2	72	2	3
3	2	2	38	6	2	73	2	3
4	2	2	39	6	2	74	2	4
5	2	2	40	5	2	75	2	4
6	2	2	41	5	2	76	2	4
7	1	2	42	5	2	77	2	4
8	2	2	43	5	2	78	2	4
9	1	1	44	5	2	79	1	4
10	2	1	45	5	2	80	2	5
11	1	2	46	4	2	81	1	4
12	2	1	47	4	2	82	2	3
13	1	1	48	4	2	83	1	3
14	1	2	49	4	2	84	1	3
15	2	2	50	4	2	85	1	3
16	4	2	51	3	2	86	1	3
17	8	2	52	3	2	87	1	2
18	10	2	53	3	2	88	1	2
19	11	2	54	3	2	89	-	1
20	11	2	55	3	2	90	-	1
21	12	2	56	2	2	91	-	1
22	12	2	57	2	2	92	-	1
23	11	2	58	2	2	93	-	-
24	10	2	59	2	2	94	-	-
25	9	2	60	2	3	95	-	-
26	9	2	61	2	2	96	-	-
27	9	2	62	2	2	97	-	-
28	9	2	63	2	3	98	-	-
29	9	2	64	2	3	99	-	-
30	8	2	65	2	3	100	-	-
31	8	2	66	2	3		Tils.	357
32	8	2	67	2	3			217
33	7	2	68	2	3			
34	7	2	69	2	3			

¹⁾ Ved denne Fordeling har man taget Hensyn til Personernes Livsstilling og andre Forhold, der have kummet give nogen Ansydning om deres Alder.

^{*)} Berechnete Vertheilung der Geburtsjahre für 357 in den Jahren 1872—1880 verstorbenen Personen männl. und 217 Personen weibl. Geschlechts, deren Geburtsjahr nicht angegeben war. Sp. 1: Differenz zwischen Sterbe- und Geburtsjahr; Sp. 2: Männl.; Sp. 3: Weibl. Geschlecht. — Bei dieser Vertheilung hat man auf den Beruf oder sonstige Verhältnisse der gestorbenen Personen Rücksicht genommen.

Bilag 4. Dødsfald i Aarene 1878—1880 og 1883—1885, i det
3de og 4de Kalenderaar efter Fødselsaaret,
fordelt efter Aldersaar*).

Afstand mellem Fødselsaar og Dødsaar.	Mandkjøn.			Kvindekjøn.			Tilsammen.		
	Yngre Alders- klasser ¹⁾	Ældre Alders- klasser ¹⁾	Uop- givet.	Yngre Alders- klasser ¹⁾	Ældre Alders- klasser ¹⁾	Uop- givet.	Yngre Alders- klasser ¹⁾	Ældre Alders- klasser ¹⁾	Uop- givet.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
3 Aar (Alder 2—3 og 3—4 Aar):									
1878	207	123	25	226	142	12	433	265	37
1879	216	136	9	159	105	10	375	241	19
1880	186	159	9	150	150	12	336	309	21
1883	315	240	5	253	221	3	568	461	8
1884	277	206	2	227	182	3	504	388	5
1885	236	176	5	213	183	5	449	359	10
Tilsammen	1 437	1 040	55	1 228	983	45	2 665	2 023	100
4 Aar (Alder 3—4 og 4—5 Aar):									
1878	139	92	31	131	92	19	270	184	50
1879	133	74	21	111	76	15	244	150	36
1880	138	139	14	111	108	12	249	247	26
1883	207	195	13	228	177	11	435	372	24
1884	183	177	2	182	153	8	365	330	10
1885	159	131	7	150	131	3	309	262	10
Tilsammen	959	808	88	913	737	68	1 872	1 545	156

¹⁾ For de i disse Rubriker meddelte Opgaver er Aldersfordelingen foretaget ved at sammenholde Fødselsdato med Dødsdato; hvor disse i to forskjellige Kalenderaar falde sammen, har man anset vedkommende Aldersaar som fyldt, altsaa f. Ex. den, der var født $\frac{3}{5}$ 1875 og død $\frac{3}{5}$ 1878, som 3—4 Aar gammel.

*> Sterbefälle in den Jahren 1878 bis 1880 und 1883 bis 1885 in dem dritten und vierten Kalenderjahre nach dem Geburtsjahr, nach Altersjahren vertheilt. Sp. 1: Differenz zwischen Geburts- und Sterbejahr; Sp. 2 bis 4: Männliches Geschlecht (Sp. 2: Jüngeres Altersjahr; Sp. 3: Älteres Altersjahr; Sp. 4: Unermittelt); Sp. 5 bis 7: Weibliches Geschlecht (wie Sp. 2 bis 4); Sp. 8 bis 10: Beide Geschlechter. — Die Altersangaben sind ermittelt durch Vergleichung der Geburts- und Sterbetage; wo in zwei verschiedenen Kalenderjahren die Kalendertage zusammenfallen, ist das betreffende Altersjahr als voll gerechnet, also derjenige, welcher am 3. Mai 1875 geboren und am 3. Mai 1878 gestorben, als 3 bis 4 Jahr alt.

Bilag 5. Beregning af, hvorledes de til hvert Aarskuld hørende Dødsfald i Aarene 18^{71/72}—18^{80/81} have været fordelt mellem sammes yngre og ældre Aldersklasse fra det 5te Aar og opover*).

Naar Antallet af Dødsfald af tre paa hverandre følgende Kuld betegnes ved a, b og c, er b bleven delt paa den Maade, at den til a grænsende Del ø: den yngre Aldersklasse (b_1), er regnet $= \frac{b}{2} + \frac{a-c}{16}$ og den til c grænsende Del ø: den ældre Aldersklasse (b_2), er regnet $= \frac{b}{2} - \frac{a-c}{16}$.

Ved de saaledes beregnede Tal er der for de forskjellige Aarskuld anvendt nedenstaaende Korrektioner som Tillæg til b_1 og Fradrag fra b_2 :

Afstand mellem Fødsels- og Dødsaar.	Korrektioner udtrykte i Procenter af $\frac{b}{2}$	Afstand mellem Fødsels- og Dødsaar.	Korrektioner udtrykte i Procenter af $\frac{b}{2}$	Afstand mellem Fødsels- og Dødsaar.	Korrektioner udtrykte i Procenter af $\frac{b}{2}$
I	2	I	2	I	2
5 Aar	4 pCt.	11 Aar	8 pCt.	17—49 Aar	3,5 pCt.
6 —	5 —	12 —	7 —	50—59 —	3,2 —
7 —	6 —	13 —	7 —	60—69 —	2,8 —
8 —	7 —	14 —	6 —	70—79 —	2,4 —
9 —	8 —	15 —	5 —	80 og derover	2,0 —
10 —	8 —	16 —	4 —		

Jfr. Indledningen II, 2 c.

*). Die Berechnung der Vertheilung der zu jeder Geburtsjahresklasse gehörenden, in den 10 Jahren 18^{71/72} bis 18^{80/81} stattgefundenen Sterbefälle nach Altersklassen ist vom 5ten Jahre an, mit Hülfe der Formel b_1 (jüngeres Altersjahr) $= \frac{b}{2} + \frac{a-c}{16}$; $b_2 = \frac{b}{2} - \frac{a-c}{16}$ ausgeführt worden, doch mit Anwendung der aus der obenstehenden Tabelle hervorgehenden Korrekturen, welche zu der jüngeren Altersklasse addirt und von der älteren Altersklasse subtrahirt worden sind. Diese Korrekturen sind aus der Vertheilung der Sterbefälle nach Geburtsjahresklassen (0—4, 5—14, 15—29, 30—59, 60 und mehr) und zugleich nach Monaten berechnet worden. Sp. 1: Differenz zwischen Geburts- und Sterbejahr; Sp. 2: Korrektur in Prozenttheilen von $\frac{b}{2}$.

Bilag 6. Sømænd rømte i Aarene 1873—1885 og Sømænd hjemkomne i Aarene 1876—1885 fordelt efter Alder^{*)}.

Forskjel mellem Fødsels- og Rømnings- eller Hjemkomstaar.	Rømte	Samme	Hjem- komne	Samme	Forskjel mellem Fødsels- og Rømnings- eller Hjemkomstaar.	Rømte	Samme	Hjem- komne	Samme
	Sømænd.	pr. 1000.	Sømænd.	pr. 1000.	Sømænd.	pr. 1000.	Sømænd.	pr. 1000.	Sømænd.
r	2	3	4	5	r	2	3	4	5
11	1	-	-	-	40	22	3	8	3
12	-	-	-	-	41	19	2	10	4
13	1	-	-	-	42	26	3	10	4
14	2	-	1	-	43	17	2	4	2
					44	15	2	8	3
15	30	4	5	2					
16	179	22	20	8	45	12	2	5	2
17	445	55	71	28	46	11	1	2	1
18	716	88	117	46	47	16	2	3	1
19	979	120	211	83	48	10	1	3	1
20	999	123	241	95	49	8	1	8	3
21	941	115	262	104					
22	757	93	231	91	50	11	1	5	2
23	596	72	226	89	51	4	1	1	-
24	484	59	186	74	52	2	1	-	-
					53	3	1	-	-
25	353	43	166	66	54	6	-	2	1
26	318	39	136	54					
27	243	30	132	52	55	2	1	-	-
28	166	20	96	38	56	3	-	-	-
29	121	15	75	30	57	2	-	1	-
					58	-	-	-	-
30	110	14	64	25	59	-	-	-	-
31	103	13	49	19					
32	67	8	37	15					
33	68	8	30	12	60	-	-	-	-
34	62	8	23	9	61	2	-	-	-
					62	1	-	1	-
35	64	8	24	10	63	-	-	-	-
36	51	6	24	9	64	-	-	-	-
37	39	5	16	6					
38	33	4	7	3	Tilsammen	8 152	1 000	2 534	1 000
39	32	4	13	5					

*) Desertirte Seeleute 1873—1885 und heimgekehrte Seeleute 1876—1885 nach Geburtsjahren. Sp. 1: Differenz zwischen Geburtsjahr und Deserteions-, bzw. Heimkehrs Jahr; Sp. 2: Zahl der Desertirten; Sp. 3: Vertheilung derselben pr. 1000; Sp. 4: Zahl der Heimgekehrten; Sp. 5: Vertheilung derselben pr. 1000.

Bilag 7. Forholdstal benyttede ved Beregningen af Aldersfordelingen for de i Aarene 1872—1880 indvandrede Personer*).

Forskjel mellem Fødsels- og Indvan- dringsaar.	Indvan- dredre Mænd pr. 1000.	Indvan- dredre Kvinder pr. 1000.	Forskjel mellem Fødsels- og Indvan- dringsaar.	Indvan- dredre Mænd pr. 1000.	Indvan- dredre Kvinder pr. 1000.	Forskjel mellem Fødsels- og Indvan- dringsaar.	Indvan- dredre Mænd pr. 1000.	Indvan- dredre Kvinder pr. 1000.
1	2	3	1	2	3	1	2	3
0	6	7	25	49	39	50	3	3
1	12	13	26	44	35	51	3	1
2	11	11	27	40	32	52	2	-
3	11	11	28	35	28	53	2	-
4	9	11	29	31	23	54	2	-
5	9	11	30	27	23	55	1	-
6	9	11	31	26	23	56	-	-
7	10	11	32	26	23	57	-	-
8	10	11	33	21	23	58	-	-
9	10	11	34	18	23	59	-	-
10	10	11	35	18	23	Sammendrag:		
11	10	11	36	18	23	0—4	49	53
12	10	11	37	18	18	5—9	48	55
13	10	11	38	17	16	10—14	50	55
14	10	11	39	17	14	15—19	102	137
						20—24	240	244
15	11	14	40	17	12			
16	14	19	41	14	11	25—29	199	157
17	19	27	42	14	11	30—34	118	115
18	26	35	43	11	10	35—39	88	94
19	32	42	44	9	9	40—44	65	53
						45—49	28	33
20	39	49	45	7	9			
21	45	57	46	7	7	50—54	12	4
22	51	51	47	5	7	55—59	1	-
23	53	46	48	5	5			
24	52	41	49	4	5	Tils.	1 000	1 000

*) Verhältniszahlen, welche bei der Berechnung der Altersvertheilung der in den Jahren 1872—1880 eingewanderten Personen angewandt worden sind. Sp. 1: Differenz zwischen Geburts- und Einwanderungsjahr; Sp. 2: Eingewanderte männlichen Geschlechts pro 1000; Sp. 3: Eingewanderte weiblichen Geschlechts pro 1000.

Bilag 8. Detailleret Opgave over Antallet af Dødsfald og det
tilsvarende Antal af Levende i de to første Aldersaar
i Aarene 1876—1885.*)

Alder.	Dødsfald.							Tilsammen.		Tilsvarende Antal af Levendefædte med Fradrag af Udvandringsoverskud. ¹⁾		Antal Døde pr. 100 000 Levendefædte.	
	Ægte Børn.		Uægte Børn.		Tilsammen.			Mand-kjøn.	Kvinde-kjøn.	Mand-kjøn.	Kvinde-kjøn.	Mand-kjøn.	Kvinde-kjøn.
	Mand-kjøn.	Kvinde-kjøn.	Mand-kjøn.	Kvinde-kjøn.	Mand-kjøn.	Kvinde-kjøn.	Mand-kjøn.	Kvinde-kjøn.	Mand-kjøn.	Kvinde-kjøn.	Mand-kjøn.	Kvinde-kjøn.	
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			
Fødte o.døde samme Dag	2 485	1 743	369	271	2 854	2 014	303 323	286 425	941	703			
— 1 Dag før Døbsd.	710	525	83	76	793	601	303 316	286 416	261	210			
— 2 Dage —	591	347	80	51	671	398	303 309	286 407	221	139			
— 3 —	384	270	38	36	422	306	303 302	286 398	139	107			
— 4 —	267	202	50	23	317	225	303 295	286 390	105	79			
— 5 —	373	237	42	27	415	264	303 288	286 382	137	92			
— 6 —	431	296	35	23	466	319	303 281	286 374	154	111			
— 7 —	450	307	38	25	488	332	303 274	286 366	161	116			
— 8 —	340	241	43	23	383	264	303 267	286 358	126	92			
— 9 —	289	218	28	22	317	240	303 260	286 350	105	84			
— 10 —	323	216	47	23	370	239	303 253	286 341	122	83			
— 11 —	320	253	38	26	358	279	303 246	286 332	118	97			
— 12 —	324	214	55	31	379	245	303 240	286 323	125	86			
— 13 —	302	214	40	22	342	236	303 233	286 314	113	82			
— 14 —	354	258	41	33	395	291	303 226	286 305	130	102			
— 15 —	257	212	34	18	291	230	303 219	286 297	96	80			
I alt 0—15 Dage....	8 200	5 753	1 061	730	9 261	6 483	-	-	3 054	2 263			
16—30 —	2 434	2 029	308	255	2 742	2 284	303 169	286 224	904	798			
0—1 Maaned....	10 634	7 782	1 369	985	12 003	8 767	-	-	3 958	3 061			
1—2 Maaneder....	2 941	2 243	398	316	3 339	2 559	303 008	286 027	1 102	895			
2—3 —	2 234	1 813	307	246	2 541	2 059	302 676	285 632	840	721			
3—4 —	1 956	1 551	261	237	2 217	1 788	302 309	285 170	733	627			
4—5 —	1 828	1 432	264	176	2 092	1 608	301 859	284 705	693	565			
5—6 —	1 678	1 336	196	140	1 874	1 476	301 481	284 287	622	519			
6—7 —	1 556	1 300	150	119	1 706	1 419	301 173	283 938	566	500			
7—8 —	1 422	1 280	132	140	1 554	1 420	300 806	283 587	517	501			
8—9 —	1 355	1 193	138	105	1 493	1 298	300 572	283 483	497	458			
9—10 —	1 361	1 190	109	95	1 470	1 285	300 312	283 133	489	454			
10—11 —	1 185	1 072	102	84	1 287	1 156	300 127	282 807	429	409			
11—12 —	1 194	1 122	76	96	1 270	1 218	299 595	282 435	424	431			
0—3 Maaneder....	15 809	11 838	2 074	1 547	17 883	13 385	-	-	5 900	4 677			
3—6 —	5 462	4 319	721	553	6 183	4 872	-	-	2 048	1 711			
6—9 —	4 333	3 773	420	364	4 753	4 137	-	-	1 580	1 459			
9—12 —	3 740	3 384	287	275	4 027	3 659	-	-	1 342	1 294			
12—15 —	3 135	2 901	217	204	3 352	3 105	297 900	280 970	1 126	1 105			
15—18 —	2 314	2 117	144	127	2 458	2 244	296 610	279 810	829	802			
18—21 —	1 797	1 706	130	103	1 927	1 809	295 650	278 940	652	649			
21—24 —	1 546	1 460	94	81	1 640	1 541	294 620	278 130	557	554			
0—1 Aar	29 344	23 314	3 502	2 739	32 846	26 053	-	-	10 870	9 141			
Desuden Maaned uopg.	169	164	34	25	203	189	-	-					
1—2 Aar	8 792	8 184	585	515	9 377	8 699	-	-	3 164	3 110			
Desuden Maaned uopg.	86	90	12	7	98	97	-	-					

¹⁾ Jfr. Indledningen III, e.

* Detail-Uebersicht der Zahl der Verstorbenen und der korrespondirenden Zahl der Lebenden in den zwei ersten Altersjahren in den Jahren 1876—1885. Sp. 1: Alter (Geboren und verstorben an demselben Kalenderdag, Geboren 1 Tag vor dem Sterbetag u. s. w., dann nach Monaten, Vierteljahren und Jahren); Sp. 2 bis 7: Sterbefälle (Sp. 2 und 3: Echte Kinder männl. und weibl. Geschlechts; Sp. 4 und 5: Unechte Kinder; Sp. 6 und 7: Echte und unechte zusammengekommen); Sp. 8 und 9: Korrespondirende Zahl der Lebendgeborenen mit Abzug für die Ausgewanderten; Sp. 10 und 11: Sterbefälle pro 100 000 Lebendgeborene (Sp. 6: 8, bezw. 7: 9). Vergleiche die Einleitung III, e.

Bilag 9. Beregnet Antal Dødfødte pr. 100 000 Levendefødte.*)

Aar.	Levendefødte.		Dødfødte iberegnet endel med Liv fødte Børn samt endel inden den 28de Uge fødte Føstre.		Samme med Fradrag af Føstre fødte inden den 28de Uge.	
	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.
1	2	3	4	5	6	7
1871—1880	288 698	274 253	11 822	9 073	²⁾ 10 711	²⁾ 8 220
1876—1885	305 173	288 452	11 246	8 627	²⁾ 10 189	²⁾ 7 816
1883 ¹⁾	30 552	29 043	992	743	889	663
1884	31 084	28 941	1 034	753	938	679
1885	31 248	29 804	1 027	816	935	745
1886	31 327	29 389	1 077	859	980	786
1883—1886	124 211	117 177	4 130	3 171	3 742	2 873

Altsaa Antal Dødfødte (Rubr. 6 og 7) pr. 100 000 Levendefødte:

	Mandkjøn.	Kvindekjøn.
1871—1880.....	3 710	2 997
1876—1885.....	3 339	2 710
1883—1886.....	3 013	2 452

Angaaende Aarsagen til Forskjellen mellem disse Aar henvises til Indledningen IV, Tabel 1, Note 1.

¹⁾ For dette Aar har man til de trykte Opgaver over Levendefødte tillagt, og fra Opgaverne over Dødfødte fradraget, 97 Børn fødte med Liv, men døde strax efter Fødselen.

²⁾ Beregnet efter Forholdet mellem Rubrikerne 4—5 og 6—7 for Aarene 1883—1886.

*) Berechnete Zahl der Todtgeborenen pro 100 000 Lebendgeborene. Sp. 1: Jahr; Sp. 2—3: Lebendgeborene; Sp. 4—5: Todtgeborene mit Einschluss einer gewissen Anzahl von lebendgeborenen Kindern und binnen der 28. Woche der Schwangerschaft stattgefundenen Geburten; Sp. 6—7: Todtgeborene mit Abzug der letztgenannten Geburten (für die Jahre 1871—1880 und 1876—1885 im Verhältniss zu den bekannten Resultaten für 1882—1886 berechnet). Vergl. oben S. XLIV.

**Bilag 10. Dødsfald og Dødelighedskoefficienter efter ægteskabelig
Stilling og Alder for Mandkjøn i Alderen 20—35 Aar
i Aarene 1876—1880 og 1876—1877.*)**

Folkemængde efter Aldersaar. Dødsfald efter Fødselsaar. Dødelighedskoefficienter efter Aldersaar.	Ugifte.	Gifted.	Enkemand og Fraskilte.	Ægteskabe- lig Stilling uopgivet.	Tilsammen	
					uberegnet de uopgivne.	iberegnet de uopgivne.
x	2	3	4	5	6	7
I. Tilstedeværende Befolknings af Mandkjøn 31 Decbr. 1875:						
i Alderen 20—25 Aar	65 207	7 012	84	-	72 303	72 303
— 25—30 —	33 921	24 402	389	-	58 712	58 712
— 30—35 —	16 420	34 318	775	-	51 513	51 513
i Alderen 19½—24½ Aar	68 269	5 676	72	-	74 017	74 017
— 24½—29½ —	36 487	22 841	355	-	59 683	59 683
— 29½—34½ —	17 561	33 857	723	-	52 141	52 141
II. Aarligt Antal Døde af Mandkjøn 1876—1880:						
Fødte 20-24 Aar før Dødsaaaret	627.2	30.8	-	1.8	658.0	659.8
— 25-29 — - —	384.4	142.2	5.8	3.6	532.4	536.0
— 30-34 — - —	193.2	199.0	9.6	9.2	401.8	411.0
af Mandkjøn 1876—1877:						
Fødte 20-24 Aar før Dødsaaaret	623.0	29.5	-	4.5	652.5	657.0
— 25-29 — - —	387.5	136.5	5.5	6.5	529.5	536.0
— 30-34 — - —	215.0	198.5	9.5	11.5	423.0	434.5
III. Dødelighedskoefficienter 1876—1880:						
19½—24½.....	9.19	5.43	-	-	8.89	8.91
24½—29½.....	10.54	6.23	16.34	-	8.92	8.98
29½—34½.....	11.01	5.88	13.28	-	7.71	7.88
1876—1877:						
19½—24½.....	9.13	5.20	-	-	8.81	8.88
24½—29½.....	10.62	5.98	15.49	-	8.87	8.98
29½—34½.....	12.25	5.86	13.14	-	8.11	8.33

*^o) Sterbefälle und Sterblichkeits-Coefficienten nach Civilstand und Alter für das männliche Geschlecht im Alter 20 bis 35 Jahre in den Jahren 1876—1880 und 1876—1877. Sp. 1: I. Anwesende männliche Bevölkerung nach Altersjahren, II. Durchschnittliche Anzahl der Sterbefälle nach Geburtsjahren, III. Sterblichkeits-Coefficienten; Sp. 2: Unverheirathete; Sp. 3: Verheirathete; Sp. 4: Verwitwete und Geschiedene; Sp. 5: Civilstand nicht angegeben; Sp. 6 und 7: Gesammtsumme ausschliesslich und einschliesslich Sp. 5.

Auszug aus den einleitenden Bemerkungen und Uebersichten.

I.

Theoretische Darstellung der bei der Berechnung der Lebens- und Sterbetafeln für die 10 Jahre 18^{71/72} – 18^{80/81} angewandten Methode.

Da die Berechnungen nach der vom internationalen statistischen Kongress in seiner letzten Session, Budapest 1876, empfohlenen und bei der Deutschen Sterbetafel für die 10 Jahre 18^{71/72} – 18^{80/81} angewandten Methode ausgeführt sind, wird eine nähere Auseinandersetzung der theoretischen Begründung derselben für deutsche Leser überflüssig sein. Das Berechnungsprinzip geht übrigens hervor aus folgender Formel (wobei vorläufig von der wegen der Wanderungen erforderlichen Korrektur abgesehen wird):

$$K_n = \frac{D_{n \dots n+1}^{1871} + D_{n \dots n+1}^{1872 \dots 1880} + D_{n \dots n+1}^{1880 \dots 1881}}{L_{n \dots n+1}^{31. Decbr. 1871 \dots 1880} + L_{n \dots n+1}^{1871 \dots 1880 - n \dots 1871 \dots 1880'}}$$

worin bedeuten: K_n die Sterbenswahrscheinlichkeit beim Alter n für die Frist eines Jahres; $D_{n/n+1}^{1871 \dots 1880}$ die Sterbefälle in den Jahren 1871 bis 1880 im Alter n bis $n+1$; $L_{n \dots n+1}^{31. Decbr. 1871 \dots 1880}$ die Summenzahlen der am Ende der Jahre 1871, 1872, 1873 ... 1880 im Alter n bis $n+1$ Lebenden; die oben links angeführten Zahlen die Geburtsjahre und rechts die Kalenderjahre der Verstorbenen. (Vergleiche Uebersicht 1 und 2.)

Während obenstehende Formel mit der bei der Berechnung der Deutschen Sterbetafel angewandten vollständig übereinstimmt, haben wir in Bezug auf die Wanderungs-Korrektur ein etwas verschiedenes Verfahren angewandt, welches jedoch praktisch genommen fast zu denselben Resultaten führt.

Unser Verfahren ist auf folgende Betrachtungen begründet. In der obenstehenden Formel ist die Zahl der Lebenden (L_n) von den am Ende der Jahre

II

1871 bis 1880 im Alter n bis $n+1$ lebenden Personen ($L_{n/n+1}$) hergeleitet. Diese Jahre repräsentieren für das ganze Jahrzehnt das erstere der beiden im Verhältniss zu einer einzelnen Geburts- und Altersjahrsclasse in Betracht kommenden Kalenderjahre, welche wir mit α und β bezeichnen können. Die im Kalenderjahre α Ausgewanderten sind also in der Bevölkerungszahl (L_n) nicht einbegriffen; sie haben aber im Verhältniss zu ihrer im Inlande in demselben Kalenderjahre verlebten Zeit zu der Zahl der Sterbefälle im Inlande beigetragen. Folglich soll insofern ein dieser Zeit entsprechender Theil der Ausgewanderten den Bevölkerungszahlen hinzugerechnet werden.

Umgekehrt sind im Verhältniss zu den Sterbefällen im zweiten Kalenderjahr (β) die in demselben Ausgewanderten in der Zahl der Lebenden ($L_{n/n+1}$) am Anfang desselben (o: am Ende des vorhergehenden Jahres) mit einbegriffen, während die unter den Ausgewanderten im Kalenderjahr β stattgefundenen Sterbefälle nur zum Theil im Inlande, zum anderen Theil aber im Auslande stattgefunden haben. Folglich sollte insofern ein entsprechender Theil von der berechneten Zahl der Lebenden abgezogen werden.

Wenn man die Wirkung dieser in zwei verschiedenen Richtungen gehenden Störungen berechnen will, wird es mit den wirklichen Vorgängen am meisten übereinstimmen, wenn man vorläufig die Sterblichkeitsquotienten besonders für jedes der beiden betreffenden Kalenderjahre α und β betrachtet.

Ohne Rücksicht auf die Wanderungskorrektur berechnen sich diese Quotienten (K_n^α und $K_{n/n+1}^\beta$) auf folgende Weise:

$$K_n^\alpha = \frac{D_{n/n+1}^\alpha}{L_n};$$

$$K_{n/n+1}^\beta = \frac{D_{n/n+1}^\beta}{L_{n/n+1}}.$$

Die Korrekturen beruhen aber auf der von den Auswanderern in dem betreffenden Alters- und Kalenderjahr im Inlande, beziehungsweise im Auslande verlebten Zeit.

Die im Kalenderjahr α ausgewanderten Personen ($E_{n/n+1}^\alpha$), welche sämmtlich zu dem älteren der beiden betreffenden Altersjahre des in Betracht gezogenen Geburtsjahres gehören, haben — unter Voraussetzung einer gleichmässigen Vertheilung der Auswanderung auf die verschiedenen Monate des Jahres — im Auslande durchschnittlich 4 Monate und im Inlande durchschnittlich 8 Monate, davon aber 4 Monate im jüngeren Altersjahre ($n-1$ bis n) und 4 Monate im älteren Altersjahre (n bis $n+1$), welche letztere Zeit hier allein in Betracht kommt.

Die im Kalenderjahr β ausgewanderten Personen ($E_{n/n+1}^\beta$), welche sämmtlich zu dem jüngeren der beiden betreffenden Altersjahre gehören, haben unter der erwähnten Voraussetzung im Inlande durchschnittlich 4 Monate und im Auslande durchschnittlich 8 Monate, davon 4 Monate im Alter $n/n+1$ zugebracht.

III

Die Korrekturen sollten also in der Weise zu berechnen sein, dass die Zahl der im Kalenderjahre α verlebten Jahre um $\frac{1}{3} E_{n/n+1}^\alpha$ erhöht und die Zahl der im Kalenderjahre β verlebten Jahre um $\frac{1}{3} E_{n/n+1}^\beta$ verminder wurde; da nun aber die gesammte Bevölkerung in dem einen der beiden Kalenderjahre durchschnittlich nur $\frac{1}{2}$ Jahr in dem betreffenden Altersjahr stand, müssen die Korrekturen so berechnet werden, dass die Zahl der Lebenden um $\frac{2}{3} E^\alpha$ erhöht, bezw. um $\frac{2}{3} E^\beta$ verminder wird.

Wir gelangen somit zu folgenden Formeln¹⁾:

$$K_n^\alpha = \frac{D_{n/n+1}^\alpha}{L_n + \frac{2}{3} E_{n/n+1}^\alpha};$$

$$K_{n/n+1}^\beta = \frac{D_{n/n+1}^\beta}{L_{n/n+1} - \frac{2}{3} E_{n/n+1}^\beta}.$$

Dieses unter Voraussetzung einer gleichmässigen Vertheilung der Auswanderung auf die verschiedenen Monate des Jahres. In der Wirklichkeit ist aber die Vertheilung bei weitem nicht gleichmässig, wie aus der in der Einleitung S. VII gelieferten Tabelle näher hervorgeht.

Bei der in dieser Tabelle berechneten Vertheilung der ausgewanderten Personen auf die jüngere und ältere Altersklasse desselben Geburtsjahres sowie bei der Berechnung der im Inlande und Auslande im Jahre der Auswanderung verlebten Monate, hat man angenommen, dass die Auswanderung in jedem Monate durchschnittlich an dessen 15tem Tage stattfindet. Diese Voraussetzung ist aber, wie sich aus dem Verhältniss zwischen den Zahlen für die einzelnen Monate, namentlich Februar bis April und Mai bis Juli, herleiten lässt, nicht ganz zutreffend, und aus diesem Grunde sind die uns hier interessirenden Verhältniszahlen der Sp. 5 und 7 aus 0,611 und 0,488 in resp. 0,6087 und 0,4857 umgerechnet.

¹⁾ Diesen Formeln sehr nahe steht die von Herrn Director Becker bei der Deutschen Sterbtafel angewandte:

$$K_n^{(\alpha + \beta)} = \frac{D_{n/n+1}^{(\alpha + \beta)}}{L_n + \frac{1}{3} \Delta},$$

wobei Δ die Differenz $E_{n/n+1}^\alpha - E_{n/n+1}^\beta$ bezeichnet. Da die Berechnung bei dieser Formel die beiden Kalenderjahre α und β , in welchen die gesammte Bevölkerung in dem betreffenden Altersjahr ein ganzes Jahr durchlebt hat, zusammenfasst, kommt das von den Auswanderern durchschnittlich verlebte Drittelpjahr hier nur einfach in Betracht. Bei dieser Drittelpjahr-Differenzmethode ist die Sterblichkeit der E^α der Sterblichkeit der E^β gleich gesetzt; wenn also die Sterblichkeit in den Kalenderjahren α und β etwas verschieden ist, entsteht hieraus eine Differenz zwischen der einfachen und der nach den beiden Kalenderjahren getheilten Formel, eine Differenz, die jedoch, wie wir später sehen werden, praktisch genommen, sehr geringfügig ist.

IV

Wenn man diese modifizirten Verhältniszahlen in obenstehende Formel statt $\frac{2}{3}$ hineinsetzt, gelangt man zu folgenden neuen Formeln:

$$K_n^\alpha = \frac{D_{n/n+1}^\alpha}{L_n + 0.4857 E_{n/n+1}^\alpha}; \quad K_{n/n+1}^\beta = \frac{D_{n/n+1}^\beta}{L_{n/n+1} - 0.6087 E_{n/n+1}^\beta}.$$

Aus diesen Formeln ist wieder nachstehende, damit ganz übereinstimmende, bequemere hergeleitet:

$$K_n^{(\alpha + \beta)} \text{ oder einfach } K_n = \frac{D_{n/n+1}^\alpha + *D_{n/n+1}^\beta}{L_{n/n+1} + D_{n/n+1}^\alpha + 0.4857 E_{n/n+1}^\alpha},$$

$$\text{worin: } *D_{n/n+1}^\beta = D_{n/n+1}^\beta \left(1 + \frac{0.4857 E_{n/n+1}^\alpha + 0.6087 E_{n/n+1}^\beta}{L_{n/n+1} - 0.6087 E_{n/n+1}^\beta} \right).$$

Die nach dieser Methode gemachten Korrekturen sind in Sp. 6—9 der Uebersicht 1 und Sp. 14 und 15 der Uebersicht 2 angegeben. Wir haben dadurch dieselbe Erfahrung wie Director *Becker* in Bezug auf die Deutsche Sterbetafel gemacht, nämlich dass die Korrekturen im Vergleich zu den zu korrigirenden Zahlen so gering ausfallen, dass sie zum grössten Theil ganz hätten unterlassen werden können. Bei der am meisten berührten Altersklasse, nämlich Männer vom 20sten bis 21sten Jahre, würde die einfache Berechnung, ohne Wanderungskorrektur, den Quotienten 0.008502 gegeben haben, während unsere Methode den Quotienten 0.008519 giebt. Die bei der Deutschen Sterbetafel angewandte Differenzmethode giebt 0.008512 nach der Drittelprechnung und 0.008516 unter Anwendung der aus der Vertheilung der ausgewanderten Personen auf die verschiedenen Monate hergeleiteten Quotienten.

Schliesslich fügen wir in diesem Zusammenhange noch hinzu, dass die Wirkung der Einwanderung wie bei der Deutschen Sterbetafel nicht besonders berechnet ist, indem man bei der Wanderungskorrektur stets die Zahl der Mehrausgewanderten zu Grunde gelegt hat.

In Bezug auf die weitere Berechnung der Lebens- und Sterbetafel wird auf den dritten Abschnitt hingewiesen.

II.

Das zur Berechnung der Lebens- und Sterbetafeln (18^{71/72}—18^{80/81}) benutzte statistische Material.

1. Die Lebenden.

(Uebersicht 1.)

Die Grundlage der Berechnungen bilden die Ergebnisse der Volkszählung vom 1. Januar 1876 (Tafel 18, Seite 114—115), wo die Vertheilung nach den einzelnen Geburts- oder Altersjahren für sämmtliche anwesende Personen mit Ausnahme von 2206 männlichen und 1033 weiblichen Geschlechts angegeben ist. Die Vertheilung dieser Personen ist mit Rücksichtnahme auf ihren ermittelten Zivilstand berechnet worden.

Von diesem Ausgangspunkte aus berechnete man die Bevölkerungszahl am Ende der Jahre 1871—1874 und 1876—1880 für jedes Geburtsjahr rückwärts und vorwärts mittels der in den Tabellen der Bewegung der Bevölkerung, z. Th. auch in anderen Quellen, enthaltenen Ausweise über verstorbene, sowie ausgewanderte und eingewanderte Personen nach Geburtsjahren. Für die ersten Lebensjahre dienten in den Jahren 1876—1880 selbstverständlich die Geburten als Ausgangspunkt. Das nähere über die Beschaffenheit des auf die Sterbefälle, Auswanderung und Einwanderung sich beziehenden Materials soll in den betreffenden Abschnitten (II, 2 und 3) erörtert werden.

Bei dieser Berechnung der Bevölkerungszahlen am Ende der einzelnen Jahre ist für das männliche Geschlecht eine Korrektur wegen des Unterschieds zwischen der factischen Bevölkerung und der Wohnbevölkerung nothwendig geworden. Dieser Unterschied, über welchen die Anlage 1, Seite 26 nähre Auskunft giebt, hängt nämlich nicht mit dem Geburtsjahr, sondern mit dem Altersjahr zusammen, indem er wesentlich auf der Abwesenheit der Seeleute beruht, und die Zahl der abwesenden Seeleute vom 14ten bis 20sten Jahre bedeutend steigt, dann aber sinkt. Eine Berechnung über den durch Sterbefälle und Auswanderung in der factischen Bevölkerung bewirkten Abgang in jeder Geburtsjahrsclasse würde desshalb ohne diese Korrektur falsche Resultate ergeben, während eine ähnliche auf die Wohnbevölkerung angewandte Berechnung ohne Korrektur richtige Resultate ergeben würde.

Die wegen der Ueberfüllung der runden Altersjahre in den Volkszählungsresultaten bewirkten Unregelmässigkeiten sind durch die obenerwähnte Methode ohne irgend eine Berechnung von selbst ausgeglichen, indem nach dieser Methode die runden Jahre in den 10 Jahren 1871—1880 successive auf alle Altersjahre ihre Einwirkung ausüben und die Unregelmässigkeiten somit in der Summe verschwinden. Dieses geht hinlänglich aus der Uebersicht 1, Sp. 2 und 3 hervor, indem die Bevölkerungszahlen durchgehends eine grosse Regelmässigkeit ausweisen.

Für die 10 jüngsten Altersklassen sind die Ergebnisse der Volkszählung in der Art benutzt, dass man die Gesammtzahl der Kinder von 0 bis 10 Jahren nach dem mittels der Geburts- und Sterberegister mit Abzug für die Mehräusgewanderten berechneten Verhältniss auf die einzelnen Altersjahre vertheilt hat. Wie aus der S. XII der Einleitung mitgetheilten Tabelle hervorgeht, zeigen zwar die Volkszählungsergebnisse für die zwei jüngsten Altersjahre insgesamt (mit den deutschen Erfahrungen übereinstimmend, vergl. Deutsche Sterbetafel, S. 31) eine kleinere Zahl als die nach dem Geburts- und Sterberegister etc. berechnete. Da aber die berechneten und die durch Zählung ermittelten Zahlen für die Gesammtsumme der Kinder von 0 bis 10 Jahren ganz gut stimmen, ist die wahrscheinliche Ursache der Differenzen in ungenauen Altersangaben bei der Volkszählung zu suchen.

In Bezug auf die bei diesen Berechnungen benutzten Zahlen der Lebendgeborenen ist schliesslich zu bemerken, dass man nicht die in den «Tabeller vedkommende Folkemængdens Bevægelse» angeführten Zahlen für die in den betreffenden Jahren *einregistirten* Geburten, sondern die in denselben Jahren wirklich stattgefundenen Geburten zu Grunde gelegt hat. Letztere Zahlen können aus den seit 1876 veröffentlichten Ausweisen direct hergeleitet werden; für die früheren Jahre hat man sich aber mit einer approximativen Berechnung begnügen müssen, indem man die ganze für Dezember angegebene Anzahl der in einem bestimmten Kalenderjahr registrierten Geburten und die Hälfte der für November angegebenen Anzahl als in dem vorhergehenden Jahre stattgefunden gerechnet hat, eine Berechnung, die auf die Erfahrungen von 1876 und späterer Jahre gegründet ist.

2. Die Sterbefälle nach Geburts- und Altersjahren. (Uebersicht 2.)

a) Die in Norwegen und die unter der Wohnbevölkerung Norwegens stattgefundenen Sterbefälle.

Die in der jährlichen Statistik der Bewegung der Bevölkerung veröffentlichten Ausweise über die Sterbefälle beziehen sich für die Jahre 1871—1875 auf die Wohnbevölkerung, während seit 1876 nur die auf dem Territorium Norwegens stattgefundenen Sterbefälle für die statistische Bearbeitung zu Grunde gelegt sind; für diese Jahre hat man aber auch die Sterbefälle unter der Wohnbevölkerung ermittelt,

In dem für die Sterbetafel benutzten Material hat man überhaupt, mit Ausnahme des männlichen Geschlechtes im Alter von 14 bis 50 Jahr, wovon später, das factische Bevölkerungsprinzip wie bei den Bevölkerungszahlen, so auch bei den Sterbefällen angewandt. Indessen sind in dieser Beziehung einige nähere Erörterungen nothwendig.

Was zuerst die Jahre 1871—1875 betrifft, so sind die erforderlichen Korrekturen, die übrigens nur das männliche Geschlecht berühren, nach den für die folgenden Jahre gemachten Erfahrungen von Wohnbevölkerungs-Sterbefällen auf Sterbefälle in Norwegen reduzirt (vergl. Anlage 2).

Auch bei den auf diese Sterbefälle sich beziehenden Zahlen hat sich aber eine Korrektur nothwendig gezeigt. Die factische Bevölkerung Norwegens war nämlich am Volkszählungstermin (31. December 1875) etwas grösser als durchschnittlich im Laufe des Jahres wegen der vielen, namentlich vom März bis October im Auslande abwesenden Seeleute, die bei der Volkszählung in der Heimath sich befanden und folglich in der factischen Bevölkerung einbegriffen sind. Die unter denjenigen Seeleuten¹⁾, die also am Ende des Jahres, aber nicht durchschnittlich im Laufe des Jahres, zu der factischen Bevölkerung gehören, im Auslande stattgefundenen Sterbefälle sind folglich in Wirklichkeit unter der am Ende des Jahres gegenwärtigen Bevölkerung eingetreten. In Folge dessen haben wir nach verschiedenen Berechnungen und Erwägungen²⁾ angenommen, dass von den im Auslande unter Norwegern stattgefundenen Sterbefällen (mit Abzug für die in Norwegen verstorbenen Ausländer) $\frac{1}{4}$ die factische Bevölkerung am Ende des Jahres betreffen (und die übrigen $\frac{3}{4}$ die zu der genannten Zeit abwesenden Personen).

Diese Korrektur hat natürlich nur eine approximative Gültigkeit, wobei indessen erinnert werden muss, dass sie nur das männliche Geschlecht und zwar von diesem nur die Altersklassen vom 14ten bis 50ten Jahre auf eine merkbare Weise berührt; für einzelne unter diesen Altersjahren darf ihr Einfluss allerdings nicht übersehen werden.

Zum Theil wegen der Unsicherheit, welche aus dem angeführten Grunde den Resultaten der Berechnungen für einzelne Altersjahre anhaftet, zum Theil aber auch aus prinzipiellen Gründen, haben wir für die Altersklassen vom 14ten bis zum 50ten Jahre die Sterbenswahrscheinlichkeiten auch für die Wohnbevölkerung berechnet (siehe Uebersicht 4) und zwar diese bei der Sterbetafel benutzt. Wenn es sich nämlich um die Berechnung einer norwegischen Sterbetafel handelt, dann interessirt uns in erster Linie die Absterbeordnung der

- ¹⁾ Selbstverständlich handelt es sich hier nicht um die Personen, sondern um die Anzahl derselben, oder richtiger: um die Differenz zwischen der factischen Durchschnitts-Bevölkerung und Zählungs-Bevölkerung.
- ²⁾ Die Resultate dieser Berechnungen, die wir von drei ganz verschiedenen, zum Theil unsicheren Ausgangspunkten vorgenommen haben, sind nicht befriedigend, indem No. 1: 16 Prozent, No. 2: 18—21 Prozent, No. 3 (die unsicherste): ungefähr 50 Prozent zeigt. Unter diesen Umständen hat man das approximative mittlere Verhältniss von $\frac{1}{4}$ angenommen,

VIII

ganzen norwegischen Bevölkerung, einschliesslich aller in Norwegen wohnhafter Seeleute, welche namentlich vom 16ten Altersjahre an (vergl. Anlage 1) einen beträchtlichen Theil ihres Lebens im Auslande zubringen, aber doch grösstentheils entweder in Norwegen oder auf norwegischen Schiffen sich aufhalten, in Norwegen sich verheirathen, Familie stiften und auch in ihren späteren Jahren mehr und mehr festen Aufenthalt in Norwegen nehmen. In Bezug aber auf die Ausführbarkeit einer sicheren Berechnung der Absterbeordnung für die Wohnbevölkerung darf nicht unerwähnt bleiben, dass die Gesammtzahl der Wohnbevölkerung mit hinlänglicher Genauigkeit festgestellt ist, indem man nämlich von der factischen Bevölkerungszahl ausgehend die Anzahl der vorübergehend anwesenden Ausländer abgezogen und dann die Zahl der abwesenden Norweger addirt hat; die Zahl des wichtigsten Theiles der letzteren ist wieder durch Zählung der an Bord norwegischer Schiffe factisch sich befindenden Bevölkerung ermittelt worden. — Was nun die Sterbefälle im Auslande unter Norwegern betrifft, so geben die darauf sich beziehenden Zahlen im Ganzen genommen keinen Anlass, ihre Genauigkeit zu bezweifeln. Jedenfalls ist es bemerkenswerth, dass die Berechnungen der Sterbenswahrscheinlichkeiten für die betreffenden Altersklassen der Wohnbevölkerung durchgehend etwas ungünstigere Resultate ergeben als die nach dem factischen Bevölkerungsprinzip ausgeführten Berechnungen (siehe Uebersicht 4, Sp. 9 und 10). Dieses ist für uns ein Grund mehr, für die genannten Altersklassen des männlichen Geschlechts bei der Berechnung der Absterbeordnung die Wohnbevölkerungsquotienten zu benutzen, nämlich um nicht ungünstigere Sterblichkeitsverhältnisse als die wirklichen erscheinen zu lassen.

b) Ausgleichung der auf einzelne Geburtsjahrsklassen sich beziehenden Zahlen.

Seit 1871 hat man die Gestorbenen nach Geburtsjahren und für die zwei jüngsten Altersklassen zugleich nach Altersjahren getheilt.

Wegen Ueberfüllung der mit den runden Altersjahren korrespondirenden Geburtsjahre (vergl. die Tabelle Seite XVI der Einleitung) ist aber für diese und für die angrenzenden Jahre eine Korrektur nothwendig geworden, bei welcher ein etwas verschiedenes Verfahren für die ganze zehnjährige Periode 1871/72 bis 1880/81 und für die zur Berechnung der Bevölkerungszahlen benutzten Angaben der in den einzelnen Jahren Gestorbenen angewandt worden ist.

In Bezug auf die zehnjährige Periode hat man — nachdem 357 Personen männlichen und 217 weiblichen Geschlechts, für welche jede Alters- oder Geburtsjahrsangabe fehlte, in Uebereinstimmung mit den in Anlage 3 mitgetheilten Angaben vertheilt worden waren — die Ausgleichung der Geburtsjahrsklassen 19—21, 29—31, 39—41, 49—51 u. s. w. durch Anwendung der auch bei der deutschen Sterbetafel benutzten Formel: $b_1 = (26b + 5a - 4c) : 81$, $b_2 = [29b - (a + c)] : 81$, $b_3 = (26b - 4a + 5c) : 81$, berechnet.

Für die einzelnen Jahre hat man aber eine einfachere Rechnungsart ange-

IX

wandt, indem man für die Jahre 20, 30, 40, 50 u. s. w. den arithmetischen Durchschnitt der drei Jahre benutzt und dann die Differenzen verhältnismässig vertheilt hat. Der Unterschied zwischen den Resultaten beider Methoden hat auf die Sterbetafel gar keinen Einfluss, indem man für die Sterbefälle die für das ganze Jahrzehnt feiner berechneten Zahlen benutzt hat, während die aus den Berechnungen für die einzelnen Jahre entstehenden kleinen Differenzen im Verhältniss zu den Bevölkerungszahlen für die ganze Periode (Uebersicht 1, Sp. 2 und 3) von verschwindender Bedeutung sind.

c) Unterscheidung der zu jedem Geburtsjahr gehörenden beiden Altersjahre.

Für die durch die Differenzen 0, 1 und 2 bezeichneten Geburtsjahre ist seit 1871 die genannte Unterscheidung in den jährlichen statistischen Ausweisen schon gemacht geworden; nur ist zu bemerken, dass in den zwei ersten Jahren nach der Einführung der Geburtsjahrsklassifizirung, d. h. in 1871 und 1872, dieselbe nicht vollständig durchgeführt wurde, weshalb wir für diese Jahre das Durchschnittsverhältniss für 1873—1880 statt der Originalangaben benutzt haben.

Für die Geburtsjahre 3 und 4 hat man die Unterscheidung der beiden betreffenden Altersjahre auf zwei verschiedene Weisen berechnet, nämlich: a) nach direkten Erhebungen für die Jahre 1878—1880 und 1883—1885 (vergl. Anlage 4), b) durch Anwendung der Formel: $b_1 = \frac{b}{2} + \frac{a-e}{16}$; $b_2 = \frac{b}{2} - \frac{a-e}{16}$, mit einer aus der Vertheilung der Sterbefälle auf die verschiedenen Monate hergeleiteten Korrektur. (Diese Vertheilung bewirkt nämlich wegen der in der ersten Jahreshälfte überwiegenden Zahl der Sterbefälle, dass die jüngere Altersklasse um 3 % $\times \frac{b}{2}$ stärker repräsentirt ist als die ältere, vergl. Anlage 5.)¹⁾ Die Vergleichung der nach den directen Erhebungen und der durch Anwendung der genannten Formel berechneten Verhältniszahlen giebt folgende Resultate für die jüngere Altersklasse der Geburtsjahre 2, 3 und 4:

Geburtsjahr durch die Differenz zwischen Geburts- und Sterbejahr ausgedrückt.	Prozenttheil der jüngeren Altersklasse von der gesammten Geburtsjahresklasse:	
	a) nach den directen Erhebungen.	b) nach der genann- ten Formel berechnet.
2.....	60.5 %	61.8 %
3.....	56.8 —	57.0 —
4.....	54.8 —	55.4 —

Unter diesen Umständen haben wir für das Jahrzehnt 1871/72—1880/81 die ungefähren mittleren Verhältniszahlen von bzw. 57 und 55 für die

¹⁾ Siehe auch unten Seite XVI, Anm.

jüngere und folglich 43 und 45 für die ältere Altersklasse der Geburtsjahre 3 und 4 angenommen.

In der wesentlichen Uebereinstimmung des nach den zwei verschiedenen Methoden berechneten Verhältnisses finden wir eine Garantie für die Richtigkeit der für die übrigen Geburtsjahre (also vom 5. an) mittels der genannten Formel und Korrektur nach Anlage 5 berechneten Vertheilung¹⁾. Unser Verfahren ist also dasselbe wie das bei der deutschen Sterbetafel angewandte, doch so, dass wir auf die Vertheilung der Sterbefälle nach Monaten Rücksicht genommen haben.

d) Das Verhältniss zwischen den in den Kalenderjahren registrirten und wirklich stattgefundenen Sterbefällen.

Bei den auf die Sterblichkeitsverhältnisse sich beziehenden statistischen Ausweisen liegen die in den betreffenden Kalenderjahren registrirten, nicht die wirklich in denselben stattgefundenen Sterbefälle zu Grunde.

Von den in einem Kalenderjahr registrirten Sterbefällen gehören nach den Erfahrungen für 1876—1885 durchschnittlich ungefähr 5 Prozent zu den im vorhergehenden Jahre stattgefundenen. Die im Jahre wirklich stattgefundenen Sterbefälle konnten erst von 1876 an ermittelt werden und nach Erfahrungen aus denselben Jahren kann man die durchschnittliche Differenz zwischen den in einer zehnjährigen Periode registrirten und stattgefundenen Sterbefällen als verschwindend klein betrachten. Es muss aber hier erwähnt werden, dass der berührte Umstand bei der statistischen Bearbeitung der Originalquellen eine besondere Behandlung der aus dem vorhergehenden Kalenderjahr stammenden Sterbefälle fordert. Diese müssen nämlich als die Repräsentanten der im Registrirungsjahr stattgefundenen, aber noch nicht registrirten Sterbefälle betrachtet werden, und zwar auf die Weise, dass die Vertheilung der Verstorbenen nach Altersjahren auf das Registrirungsjahr übergeführt wird. Folglich sollen alle auf den betreffenden Originaldokumenten angeführten Geburtsjahre um 1 Jahr heraufgerückt werden, was auch schon in den bezüglichen jährlichen statistischen Ausweisen vorgenommen ist.

¹⁾ Die in den jährlichen statistischen Tafeln betreffend die Bewegung der Bevölkerung veröffentlichte Vertheilung der Gestorbenen nach Altersjahren ist, mit Ausnahme der jüngsten Altersklassen, von den Geburtsjahrsklassen einfach durch die Halbierung derselben hergeleitet worden. Diese summarische Methode, die, was die einzelnen Kalenderjahre betrifft, als genügend erachtet worden ist, entspricht aber nicht den Forderungen, welche man an die Berechnung einer Sterbetafel stellen muss.

3. Die Wanderungen.

(Uebersicht 3.)

Die Gesammtzahl des Verlustes durch Wanderungen ist auf folgende Weise berechnet.

Nach den Ergebnissen der Volkszählungen und der Ausweise über die Geburten und Sterbefälle betrug in den Jahren 1866—1875:

	Männl. Geschl.	Weibl. Geschl.	Insgesamt.
a) der Zuwachs der Bevölkerung	+ 49 421	+ 62 247	+ 111 668
b) der Ueberschuss der Geburten	+ 115 671	+ 106 083	+ 221 754
c) folglich der Verlust durch Wanderungen —	66 250	43 836	110 086

Nach den directen Angaben der Wanderungen betrug in denselben Jahren:

a) die Auswanderung:

1. Ueberseeische Auswanderung	66 515	52 975	119 490
2. Desertirte Seeleute	9 100	-	9 100
3. Im Auslande gestorbene Seeleute	1 800	-	1 800

Summe 77 415 52 975 130 390

b) die Einwanderung:

1. Heimgekehrte Seeleute	3 000	-	3 000
2. Einwanderung aus Schweden	8 005	6 823	14 828

Summe 11 005 6 823 17 828

Folglich Verlust durch Wanderungen — 66 410 —46 152 —112 562

Die Differenz zwischen beiden Berechnungen setzt einen nicht ermittelten Gewinn von 160 Personen männlichen und 2316 weiblichen Geschlechts voraus. Diese Differenzen sind auf die einzelnen Jahre der Periode 1866—1875 vertheilt worden und zwar für das weibliche Geschlecht im Verhältniss zu der in jedem Jahre (nach schwedischen Quellen) wahrscheinlich etwas zu niedrig angegebenen Einwanderung aus Schweden.

Indem man mittels dieser Angaben die Wanderungszahlen für die uns hier interessirenden Jahre 1871—1875 festgestellt hat, sind die korrespondirenden Zahlen für 1876—1880 nach den bezüglichen directen Angaben ermittelt, indem man die Zahl der aus Schweden und anderen Ländern eingewanderten Personen weiblichen Geschlechts als das $1\frac{1}{3}$ fache der offiziellen Zahl der aus Schweden eingewanderten angenommen hat.

Die auf diese Weise für die Jahre 1871—1880 ermittelten Zahlen sind in der Einleitung Seite XXIV angegeben.

In Bezug auf die Vertheilung der ausgewanderten und eingewanderten Personen nach Geburts- und Altersjahr sind die betreffenden Zahlenangaben auf nachstehende Quellen basirt.

- 1) Altersangaben für die an überseeische Orte Ausgewanderten mit Ausnahme von 2155 Personen, deren Alter nicht ermittelt war und welche auf die verschiedenen Altersjahre in demselben Verhältnisse wie die übrigen Ausgewanderten vertheilt worden sind.

XII

- 2) Angaben der Geburtsjahre für 8168 in den Jahren 1873—1885 desertirte und für 2535 in den Jahren 1876—1885 heimgekehrte Seeleute (Anlage 6); die Vertheilung ist für die in jedem Kalenderjahr Desertirten und Heimgekehrten nach den aus diesen Angaben ermittelten Verhältnisszahlen berechnet.
- 3) Die Geburtsjahre der in den einzelnen Jahren im Auslande gestorbenen Norweger sind aus den in Anlage 2 angeführten Angaben hergeleitet worden.
- 4) Die in der schwedischen Statistik enthaltenen Angaben über die Auswanderung nach Norwegen geben für jedes Geschlecht nur die zwei Hauptkategorien: Erwachsene ♂: über 15 Jahre, und Kinder. Von diesem Ausgangspunkte und mit Benutzung der bei der Auswanderung überhaupt sich geltend machenden Altersvertheilung sind die in Anlage 7 mitgetheilten Verhältnisszahlen für jedes Geburtsjahr berechnet.

Aus den für die überseeische Auswanderung ermittelten Altersjahresklassen sind in der jährlichen Bevölkerungsstatistik die Geburtsjahresklassen durch einfache Halbirung hergeleitet; diese Halbirungsmethode, wobei seit 1876 eine veränderte Bearbeitungsweise eingeführt wurde, giebt zwar weder für die Jahre 1872—1875 noch für 1876—1880 ganz genaue Resultate; da aber die Differenzen wegen der veränderten Bearbeitungsweise in entgegengesetzte Richtungen gehen, wird die Berechnung für die Gesamtperiode 1872—1880 ungefähr richtig.

Nachdem auf die angegebene Weise die auf die Geburtsjahresklassen für die verschiedenen Factoren der Einwanderung und Auswanderung sich beziehenden Zahlen ermittelt waren, wurde für den Gesamtverlust durch Wanderungen eine Ausgleichung einzelner Jahresklassen berechnet. Bei dieser Ausgleichung wurde für die Jahresklassen 19—21, 29—31, 39—41 u. s. w. ganz dasselbe Verfahren wie bei den Sterbefällen angewandt, außerdem wurde aber wegen besonderer bei der Auswanderung sich geltend machender Umstände, nämlich Erhöhung der Frachtsätze bei gewissen Altersstufen, dieselbe Ausgleichungsformel auch für die Jahresklassen 5—7 und 11—13 benutzt. Endlich sind aus gleichen Ursachen die Zahlen für die fünf ersten Jahresklassen aus der Gesamtsumme für die Geburtsjahre 0—4 (♂: die Differenz zwischen Auswanderungs- und Geburtsjahr) nach folgenden Verhältnisszahlen berechnet: von 1000 Auswanderern der Geburtsjahre 0—4 entfielen auf die Geburtsjahre 0: 108, 1: 242, 2: 226, 3: 216 und 4: 208.

Endlich wurden die auf die Geburtsjahre sich beziehenden ausgeglichenen Zahlen auf die beiden betreffenden Altersjahre durch Anwendung nachstehender Formel vertheilt:

$$b_1 = 0,58 b + \frac{a-c}{16}$$

$$b_2 = 0,42 b - \frac{a-c}{16},$$

wo die Verhältnisszahlen $0,58b$ und $0,42b$ (statt $\frac{b}{2}$ und $\frac{b}{2}$) aus der Vertheilung der Auswanderung nach Monaten hergeleitet sind.

III.

Die Berechnung der Lebens- und Sterbetafeln.

In Bezug a) auf die unausgeglichenen Sterbenswahrscheinlichkeiten wird auf die der bezüglichen Tabelle 5, S. 22 beigefügten Erklärungen hingewiesen.

b) Bei der vom 9ten Altersjahr an vorgenommenen Ausgleichung hat man das von Woolhouse empfohlene Prinzip in der Weise angewandt, dass man die Formel auf 3 statt 5 Jahre applizirt hat; also $3(l) = 1 + \frac{1}{9}(8\gamma_1 + 2\gamma_2 - \gamma_4)$, vergl. Zeitschrift für die Schweiz. Stat. 1887, S. 332; man fand nämlich, dass die ursprüngliche (zugeleich sehr umständliche) Formel die Curven zu viel abglattete; da auch die verkürzte Ausgleichungsformel bei den Punkten, wo die Kurven sich wenden, dieselbe Wirkung hat, obgleich nicht in so starkem Grade, hat man bei den bezüglichen Altersstufen, nämlich dem 13ten und 32ten Jahr für das männliche und dem 12ten Jahr für das weibliche Geschlecht, den Durchschnitt der unausgeglichenen und der direct berechneten ausgeglichenen Zahlen benutzt und die daraus entstandenen kleinen Differenzen auf die angrenzenden Altersjahre vertheilt. Die genannte Formel ist zunächst auf die in der unausgeglichenen Absterbeordnung Sp. 6 und 7 berechneten Zahlen der Sterbenden im Alter n bis $n+1$ angewandt worden, wobei zur Controlle der Berechnung die auf diese Weise hergeleiteten Zahlen der Ueberlebenden (Sp. 4 und 5) hie und da mit den nach directer Berechnung ausgeglichenen Zahlen derselben verglichen worden sind. Endlich sind die neuen Sterbenswahrscheinlichkeiten bis zum 100ten Altersjahr durch Division der ausgeglichenen Zahlen der Sterbenden mit denjenigen der Ueberlebenden berechnet. Auf diese Weise sind die im Abschnitt IV, Tafel 1, Sp. 2—5 und 16—17 angegebenen Zahlen berechnet.

c) Gleichzeitig Lebende, zurückgelegte und noch zu verlebende Jahre.

Wenn man die Sterbenswahrscheinlichkeiten für die beiden betreffenden Kalenderjahre α und β , in welchen die zu derselben Geburtsjahresclasse gehörenden Sterbefälle im Alter n bis $n+1$ stattfinden, besonders berechnet, ergiebt sich die Zahl der am Ende des ersten Kalenderjahrs im Alter $n/n+1$ gleichzeitig

Lebenden auf eine ganz directe Weise ($L_{n/n+1} = L_n - D_\alpha$). Diese Zahl würde zugleich die von den das Alter n Ueberlebenden zwischen den Altersstufen n und $n+1$ durchlebte Zeit ausdrücken, wenn nicht die ungleichmässige Vertheilung der Sterbefälle auf die verschiedenen Monate des Jahres eine Störung verursachte, indem nämlich die Vertheilung der Sterbefälle zwischen den Kalenderjahren α und β , von welchen unter sonst gleichen Umständen jedes mit 50 Prozent repräsentirt sein sollte, im Verhältnisse von 48.5 (α) zu 51.5 (β) Prozent (und umgekehrt die Vertheilung desselben Geburtsjahres unter die beiden betreffenden Altersjahre mit 51.5 Prozent auf die jüngere und 48.5 Prozent auf die ältere Altersklasse) stattfindet.¹⁾

Da die aus diesen Gründen erforderliche Korrektur auf zweierlei Weise, nämlich entweder nach Geburtsjahren oder nach Altersjahren, vorgenommen werden kann und diese zwei Methoden der Berechnung für die ersten Altersjahre etwas verschieden ausfallen, haben wir für die fünf ersten Jahre, für welche die gleichzeitig Lebenden auf diese Weise berechnet sind, die aus den zwei Berechnungen folgende mittlere Korrektur angewandt; vergl. die auf Seite XXXIV—XXXVI mitgetheilten drei Tabellen, von welchen die erste die Zahl der von 100 000 Lebendgeborenen in den beiden Kalenderjahren α und β in den sechs ersten Lebensjahren Sterbenden zeigt, die zweite die Berechnung der Korrekturen und die dritte die korrigirten Zahlen sowie die daraus berechnete von den im Alter $n/n+1$ Gestorbenen zwischen n und $n+1$ im Durchschnitt verlebte Zeit.

Nach dieser Korrektur repräsentirt die Zahl der im Kalenderjahre β Gestorbenen zugleich die Zahl der von den in den beiden betreffenden Kalenderjahren im Alter $n/n+1$ Gestorbenen zwischen den genannten Altersstufen durchlebten Jahre, und die Berechnung der von den Ueberlebenden und Gestorbenen zusammen durchlebte Zeit wird somit auf folgende Weise berechnet:

Männliches Geschlecht 0—1 Jahr:

Ueberlebende beim Alter 1 (L_1) = 88 732

Von den Gestorbenen durchlebte

Zeit ($D_{n/n+1} = D_{0-1}^\beta$) . . .	=	3 392
	—————	92 124 (= Zahl der gleichzeitig
		Lebenden)

Männliches Geschlecht 1—2 Jahr:

$L_2 = 85 538$

$D_{n/n+1} = D_{1-2}^\beta =$	=	1 358
	—————	86 896 u. s. w.

In diesem Zusammenhange ist es von Interesse zu bemerken, dass eine auf Grundlage der sehr detaillirten Angaben der Sterbefälle in den zwei ersten Lebensjahren gemachte Berechnung für die Jahre 1876—1885 fast ganz dieselben Resultate wie die oben erwähnte mehr summarische Berechnung giebt. Aus der S. XXXVII in der Einleitung gelieferten kleinen Tabelle geht nämlich hervor, dass die Zahl der verlebten Jahre im Alter 0—1 Jahr beim männlichen Geschlecht nach der detaillirten Berechnung 92 437 und nach der summarischen Berechnung 92 401

¹⁾ Auf den Einfluss der Geburten auf die verschiedenen Monate haben wir keine Rücksicht genommen, vergl. den norw. Text S. XXXIV Note.

und im Alter 0 bis 2 Jahre bzw. 179 727 und 179 716 betrug. Die Differenz war somit für die beiden ersten Lebensjahre zusammen nur 11 Jahre beim männlichen Geschlecht (beim weiblichen: 7 Jahre).

Für die mit dem sechsten Altersjahr anfangenden Lebensjahre hat man für die Berechnung der gleichzeitig Lebenden dieselbe Formel wie die bei der deutschen Sterbetafel angewandte benutzt ($D^\alpha = b_1 = \frac{b}{2} + \frac{a-c}{16}$; $D^\beta = b_2 = \frac{b}{2} - \frac{a-c}{16}$). Die Vergleichung dieser Berechnung mit der bei den ersten Lebensjahren angewandten zeigt für das sechste Lebensjahr bei der erstgenannten Rechnungsart eine Differenz von 8 Jahren weniger für das männliche und 5 Jahren weniger für das weibliche Geschlecht auf 100 000 Lebendgeborene jedes Geschlechts.

d) Lebens- und Sterbetafel für beide Geschlechter.

Diese Tafel ist aus den besonderen Tafeln für jedes Geschlecht hergeleitet, indem man das durchschnittliche Verhältniss der männlichen und weiblichen Geburten in den Jahren 1866—1885 (51 360 Knaben und 48 640 Mädchen) zu Grunde gelegt hat.

e) Detaillierte Lebens- und Sterbetafel für die beiden ersten Lebensjahre.

Dieser Tafel zu Grunde liegen die seit 1876 veröffentlichten, hier in Anlage 8 zusammengearbeiteten Nachweise. Die in den Sp. 8 und 9 mitgetheilten Angaben der mit den Sterbefällen korrespondirenden Zahl der Lebendgeborenen mit Abzug für die Ausgewanderten sind auf folgende Weise berechnet. Wenn man vorläufig von der Auswanderung absieht, korrespondiren die, welche am Tage ihrer Geburt gestorben sind (D_o), für das ganze Jahrzehnt 1876—1885 mit den in der Periode 1. Januar 1876 bis 31. December 1885 Geborenen. Die im Alter von gerade 1 Monat Gestorbenen (D_{1m}) korrespondiren mit den vom 1. Dezember 1875 bis 30. November 1885 Geborenen. Folglich:

$$\begin{aligned} D_{0/1m} &\text{ mit den vom } 16/12 \text{ 1875 bis } 15/12 \text{ 1885 Geborenen} \\ D_{1/2m} &\text{ " " " } 16/11 \text{ 1875 " } 15/11 \text{ 1885 " u. s. w.} \end{aligned}$$

Nun liegen aber die registirten Sterbefälle durchschnittlich um 18 Tage hinter den wirklich stattgefundenen, und wenn man also von der Differenz von 3 Tagen absieht, werden somit die in den Jahren 1876—1885 registirten Sterbefälle im Alter von 1 bis 2 Monaten ($*D_{1/2m}$) mit den vom 1. November 1875 bis 31. October 1885 stattgefundenen Geburten korrespondieren.

Ebenso:

$*D_{2/3m}$ mit Geburten vom 1. October 1875 bis 30. September 1885.

$*D_{12/15m}$ (wie $*D_{13/14m}$) mit Geburten vom 1. November 1874 bis 31. October 1884.

$*D_{15/18m}$ (wie $*D_{16/17m}$) mit Geburten vom 1. August 1874 bis 31. Juli 1884.

Was die Geburten betrifft, so hat man die in den betreffenden Monaten wirklich stattgefundenen aus den nach Geburtsmonaten vertheilten registirten

XVI

Geburten auf der Weise hergeleitet, dass die Hälfte des November und der ganze Dezember zu dem dem Registrirungsjahre vorhergehenden Kalenderjahr gerechnet worden ist.

Von den auf diese Weise ermittelten Zahlen der Geburten hat man nun weiter die Ausgewanderten abgezogen und zwar in der Art, dass man im Verhältniss zu den im Alter 0—1 Monat Gestorbenen von der korrespondirenden Zahl der Geburten die im Alter $0 - \frac{1}{2}$ Monat Ausgewanderten ($= \frac{1}{24} E_{0/12m}$) abgezogen hat; weiter:

im Verhältniss zu den im Alter 1—2 Monate Gestorbenen: die im Alter 0 bis $1\frac{1}{2}$ Monat Ausgewanderten ($= \frac{3}{24} E_{0/12m}$);

im Verhältniss zu den im Alter 2—3 Monate Gestorbenen: die im Alter 0 bis $2\frac{1}{2}$ Monat Ausgewanderten ($= \frac{5}{24} E_{0/12m}$)

u. s. w.

Für die in den 15 ersten Tagen Gestorbenen sind die korrespondirenden Zahlen der Geburten in entsprechender Weise berechnet.

Die übrige Berechnung der detaillirten Lebens- und Sterbetafel für die beiden ersten Lebensjahre wird aus der Tafel selbst mit Anlage 8 verglichen hervorgehen.

IV.

Lebens- und Sterbetafeln für die norwegische Bevölkerung.

Als Hauptergebniss der oben auseinandergesetzten Berechnungen sind unter diesem Abschnitt nachstehende vier Tafeln mitgetheilt (Seite XLIV u. f.):

1. Lebens- und Sterbetafel für 100 000 Lebendgeborene männlichen Geschlechts und 100 000 Lebendgeborene weiblichen Geschlechts, gegründet auf die Sterblichkeit der norwegischen Bevölkerung in den 10 Jahren 1871/72—1880/81.
2. Lebens- und Sterbetafel für 100 000 Lebendgeborene, 51 360 männlichen Geschlechts und 48 640 weiblichen Geschlechts, nach Erfahrungen für dieselben Jahre.
3. Uebersichtstafel für die gleichzeitig Lebenden bei einer stationär gedachten Bevölkerung mit einer jährlichen Geburtenzahl von 100 000 mit Angabe der Sterblichkeits-Coefficienten ein- bzw. fünfjähriger Altersklassen.

XVII

4. Detaillierte Lebens- und Sterbetafel für die beiden ersten Lebensjahre nach Erfahrungen für die 10 Jahre 1876—1885.

Hieran schliesst sich eine graphische Darstellung der Curven der Sterbenswahrscheinlichkeiten.

V.

Lebensdauer und Sterblichkeit in Norwegen in den Jahren 1871—1881 im Vergleich mit anderen Ländern und mit früheren Jahren.

Nach den im Abschnitt IV gelieferten Tabellen sollte die durchschnittliche Lebensdauer für das männliche Geschlecht 48.33, für das weibliche Geschlecht 51.30 und für die beiden Geschlechter überhaupt 49.77 Jahre betragen. Diese Zahlen müssen zwar auf bezw. 48.0, 51.0 und 49.5 Jahre reduziert werden, wenn man eine gewisse Anzahl von lebendgeborenen, aber unmittelbar nach der Geburt gestorbenen (unrichtig als todtgeboren registrierten) Kindern zu den Lebendgeborenen und zu den Gestorbenen hinzurechnet (vergl. Tafel 1, Seite XLIV Anm. †); da aber eine so strenge Unterscheidung zwischen lebendgeborenen und todtgeborenen Kindern kaum in anderen Ländern durchgeführt worden ist, benutzen wir bei den internationalen Vergleichungen die erstgenannten Zahlen.

Beim eben vollendeten dritten Altersjahr erreicht die durchschnittliche Lebensdauer oder Lebenserwartung ein Maximum von 54.58 Jahren für das männliche und 56.83 Jahren für das weibliche Geschlecht.

Aus der S. LXXI — für die fremden Länder mit Benutzung der von Herrn Director Becker im November-Heft der Monatshefte der Statistik des Deutschen Reichs mitgetheilten Angaben — gemachten Zusammenstellung geht hervor, dass die mittlere Lebensdauer in Norwegen bei der Geburt um etwas mehr als 8 Jahre oder 19 bis 20 Prozent höher ist als in den zentral- und westeuropäischen und skandinavischen Ländern überhaupt, während der Unterschied beim vollendeten 5ten Altersjahr 3 Jahr für das männliche und $3\frac{2}{3}$ Jahr für das weibliche Geschlecht (= bezw. + 6.0 und + 6.9 Prozent), beim 30sten Altersjahr, bezw. 3.87 und 3.45 Jahr (= + 11.7 und + 9.9 Prozent) u. s. w. beträgt, (siehe die Tabelle Seite LXI).

Die durchschnittliche Lebenserwartung in Norwegen hat sich im Vergleich mit früheren Jahren nicht unbedeutend vergrössert und zwar für alle Altersstufen (siehe die Tabelle Seite LXII), wie es auch in anderen Ländern der Fall ist.

XVIII

Der durchschnittliche Sterblichkeits-Coefficient der stationär gedachten Bevölkerung ist 2.069 % für das männliche, 1.949 % für das weibliche Geschlecht und für die beiden Geschlechter überhaupt 2.009 %.

Die Bevölkerung lässt sich in Bezug auf die Sterblichkeit in nachstehende sechs Altersgruppen eintheilen (vergl. Tafel 3, Seite LVI).

1. Das erste Lebensjahr mit einer Sterblichkeit von 11.24 % der gleichzeitig Lebenden;
2. die Altersjahre vom 1. bis 5. mit einer durchschnittlichen Sterblichkeit von 2,12 %;
3. die Altersjahre vom 5. bis 20. mit einer durchschnittlichen Sterblichkeit von ungefähr $\frac{1}{2}$ %;
4. die Altersjahre vom 20. bis 50. mit einer Durchschnittssterblichkeit von gegen 1 %;
5. die Altersjahre vom 50. bis 70., in welchen die Sterblichkeit rasch zunimmt, aber im Durchschnitt die mittlere für die Gesamtbevölkerung nur um $\frac{1}{10}$ überragt; endlich
6. die Altersjahre von 70 Jahr und mehr, in welchen die Sterblichkeit fortwährend rasch steigt bis zur äussersten Grenze des diesseitigen Lebens; die durchschnittliche Sterblichkeit für diese Altersgruppe beträgt gegen 10 %.

In Bezug auf das Verhältniss zwischen der männlichen und der weiblichen Sterblichkeit wird auf die Tabelle 3 und 4 Seite LVI und LVII hingewiesen. Wenn man den weiblichen Sterblichkeits-Coefficienten zu 100 ansetzt, ist der männliche überhaupt um $6\frac{1}{6}$ % höher, im ersten Lebensjahre sogar 20 %, aber schon im zweiten nur gegen 4 % höher. Vom zehnten bis zum sechzehnten Jahre ist die Sterblichkeit höher für Mädchen als für Knaben (desgleichen in anderen Ländern). Dann ändert sich wieder das Verhältniss zufolge des bemerkenswerthen Steigens der männlichen Sterblichkeit bis zum 23ten Altersjahre (wovon später), so dass die Sterblichkeit der 20 bis 25jährigen Personen beim männlichen Geschlechte um 47 % mehr als bei dem weiblichen beträgt. Von nun an nimmt wieder der Unterschied ab wegen der Abnahme bis zum 33ten Altersjahre und der späteren langsamen Steigung der männlichen Sterblichkeit in Verbindung mit der in der fruchtbaren Altersperiode zunehmenden Sterblichkeit der Frauen (siehe unten). Beim Alter von 40 Jahren und den beiden angrenzenden Altersjahren war in den Jahren 1871—1881 die weibliche Sterblichkeit sogar höher als die männliche. Vom 42ten Jahre an ist aber diese stets höher als jene.

Wir werden jetzt die Sterblichkeit in den einzelnen Lebensjahren etwas näher betrachten.

Was das erste Lebensjahr betrifft, gehen die Sterblichkeitsverhältnisse in den einzelnen Theilen desselben aus den detaillirten Nachweisen in Tabelle 4 Seite LVII hervor. Die überaus grosse Anzahl der am ersten Lebenstage gestorbenen (1,08 % der lebendgeborenen Knaben und 0,821 % der lebendgeborenen Mädchen) ist wohl am nächsten auf mangelhafte Lebensentwicklung zurückzuführen. Schon an dem zweiten Tage ist die Sterblichkeit auf 0,242 % für Knaben und 0,167 % für Mädchen und in der zweiten Woche auf bezw. 0,121 und 0,090 % pr.

Tag hinabgegangen. In den folgenden Wochen und Monaten sinkt die Sterblichkeit allmählig und zwar für Knaben mehr als für Mädchen, so dass das Verhältniss zwischen der männlichen und der weiblichen Sterblichkeit von 148:100 am dritten Tage bis zu 115 % im zweiten Theil des ersten Monats und zu 106 % im letzten Vierteljahre niedergeht.

Bei der fortwährend sinkenden Sterblichkeit wird die in dieser Beziehung günstigste Altersstufe des menschlichen Lebens in den Altersjahren 12—13 der Mädchen und 13—14 der Knaben mit bezw. 0,39 und 0,37 % erreicht.

Von dem 16ten Jahre an steigt die männliche Sterblichkeit so bedeutend, dass sie im Alter von 19—20 Jahren mehr als die doppelte als fünf Jahre früher ist. Diese bedenkliche Steigerung, bei der die *Tuberculosis pulmonum* eine bedeutende Rolle spielt, fährt, wie oben erwähnt, bis zum 23sten Jahre fort und nimmt dann ab. Da wir in Betracht der Unregelmässigkeiten, die bei der Beobachtung der Sterblichkeitsverhältnisse in einer zehnjährigen Periode für Norwegen möglicher Weise vorkommen können, die hier hervorgehobene Bewegung der Sterblichkeits-Coefficienten vom 15ten bis zum 35ten so sicher als möglich zu konstatiren wünschten, haben wir für die genannten Altersjahre die Beobachtung auf die zwanzigjährige Periode von 1866 bis 1885 ausgedehnt. Die Resultate dieser neuen Untersuchung sind in der Tabelle Seite LXVI mitgetheilt und bestätigen im ganzen das für 1871 bis 1881 beobachtete Steigen und Sinken der Mortalitäts-Curven, wiewohl die Sterblichkeit überhaupt sich etwas günstiger stellte.

Das bedeutende Steigen der Sterblichkeit vom 15ten Jahre an stimmt mit den Erfahrungen in anderen Ländern (siehe die von Director Becker 1. c. mitgetheilten Angaben). Auch findet man die für Norwegen klar hervortretende Abnahme der Sterblichkeit der jungen Männer in mehreren anderen Ländern wieder, obgleich nicht in demselben Grade. Die deutsche Sterbetafel zeigt nämlich eine abnehmende Sterblichkeit vom 22sten bis zum 25sten Altersjahr, die preussische bis zum 26sten, die mecklenburg-schwerinsche bis zum 27sten, die niederländische vom 21sten bis zum 29sten Jahre. Ebenso die schwedische Sterbetafel (für 1861—1870 und 1871—1880 zusammen genommen, aber nicht für die letzten genannten zehn Jahre) vom 23sten bis zum 26sten. In Dänemark ist die Sterblichkeit in den zwei fünfjährigen Altersklassen 25—30 und 30—35 Jahre geringer als für die 20—25jährige. In anderen Ländern zeigt sich wohl nicht eine Abnahme der Sterblichkeit in den genannten Altersjahren, aber doch eine bedeutend geringere Steigerung als vom 15ten bis zum 22sten Jahre.

Wenn man nach den Ursachen der somit in mehreren Ländern abnehmenden, in anderen Ländern stillstehenden oder langsam steigenden Sterblichkeit der jungen Männer fragt, kommt ein sehr bemerkenswerthes Moment vorzüglich in Betracht, nämlich das allmähliche Eintreten in die Ehe, das eben in dem letzteren Theil der hier besprochenen Altersperiode mit der grossen Mehrzahl der Männer vor sich geht.

Wie aus den für Norwegen und Schweden Seite LXVIII angegebenen Sterblichkeits-Coefficienten für Männer nach Civilstand hervorgeht, ist die Sterblichkeit für verheirathete Männer in den bezüglichen Altersjahren bedeutend geringer als

für unverheirathete. In Norwegen wie in Schweden betrug im Alter von 20 bis 30 Jahren jene nicht mehr als $\frac{6}{10}$ von dieser, und auch für andere Länder ist ein ähnlicher Unterschied nachgewiesen worden. Nun ist zwar die Sterblichkeit der unverheiratheten, ebenso wie diejenige der verheiratheten Männer, jede Classe für sich betrachtet, fortwährend im Steigen begriffen; aber indem die Mehrzahl der Männer in die durch die Ehe herbeigeführten oder jedenfalls in naher Verbindung mit der Ehe stehenden günstigeren Lebensverhältnisse eintritt, tritt auch die erwähnte mehr oder weniger ausgeprägte Besserung der Sterblichkeitsverhältnisse bei der gesammten männlichen Bevölkerung in den bezüglichen Altersjahren hervor (vergl. die Seite LXVIII mitgetheilte Berechnung der Sterblichkeits-Coefficienten der Männer nach Civilstand).

Dass hier ein Causalnexus vorhanden ist, scheint dem Verfasser unverkennbar.

Der bedeutende Unterschied zwischen der Sterblichkeit der unverheiratheten und der verheiratheten Männer lässt sich nicht durch die Annahme erklären, dass unter jenen eine verhältnismässig grosse Anzahl kränklicher oder schwacher Personen sich befinden, unter denen die Sterblichkeit aus dieser Ursache gross ist, während diese Personen zum grössten Theil eben durch dieselben Ursachen auch von der Ehe abgehalten werden. Unter dieser Voraussetzung sollte nämlich die Sterblichkeit der unverheiratheten Männer in der Altersclasse von 20—25 Jahren, welche noch zum grössten Theile aus präsumtiv kräftigen Personen, welche sich später verheirathen, besteht, bedeutend geringer sein als in der Altersclasse von 30—35 Jahren, wo die kräftigen Elemente jener Altersclasse zum grössten Theil aus den Reihen der Unverheiratheten in diejenigen der Verheiratheten hinüber getreten sind. Aber die Sterblichkeit der unverheiratheten Männer in den bezüglichen Altersklassen zeigt, wie es aus den für Norwegen und Schweden oben mitgetheilten Angaben hervorgeht, eine gleichmässige und nicht besonders grosse Steigung, so dass im Falle, dass jenes Moment sich einigermassen geltend machen sollte, dies jedenfalls nur eine untergeordnete Bedeutung haben kann.

Für das weibliche Geschlecht stellt sich das Verhältniss umgekehrt. Hier findet keine bedeutende Zunahme der Sterblichkeit vom fünfzehnten Jahre an, aber ein ziemlich konstanter Zuwachs durch die zwanziger und dreissiger Jahre (die fruchtbarste Periode des Lebens) statt. Die für Norwegen nachgewiesene Erscheinung einer etwas höheren Sterblichkeit für Frauen als für Männer in den Altersjahren 38—42 findet man auch in anderen Ländern, wiewohl nicht ganz für dieselben Jahre, theilweise wieder. Nach fünfjährigen Alterklassen gerechnet, zeigt sich z. B. eine höhere weibliche Sterblichkeit in den Altersklassen 25 bis 35 Jahre für Deutschland und Frankreich, 25 bis 40 Jahre für Dänemark, 25 bis 45 Jahre für die Niederlande und 30 bis 40 Jahre für Finnland. In England und Schweden war die männliche Sterblichkeit in den bezüglichen Altersjahren wohl etwas höher, aber der Unterschied war ziemlich gering.

Die verhältnissmässige Zunahme der Sterblichkeit vom 40sten Altersjahre an ist in einer Tabelle auf Seite LXX dargestellt.

Zum Vergleich der Sterblichkeit in Norwegen und in anderen Ländern ist

mit Benutzung der von Director *Becker* angeführten Angaben eine Uebersichtstabelle für die Sterblichkeits-Coefficienten der verschiedenen Altersklassen Seite LXXI mitgetheilt, wo die Durchschnittszahlen für Mittel- und Westeuropa sowie das Prozentverhältniss zwischen den norwegischen und den durchschnittlichen Coefficienten vom Verfasser berechnet worden sind.

Aus dieser Berechnung geht hervor, dass die Sterblichkeit überhaupt um 17 % günstiger in Norwegen als in Mittel- und Westeuropa sich stellte, indem der norwegische Sterblichkeits-Coefficient nur 87 % des durchschnittlichen betrug. Im ersten Altersjahr, wo das Verhältniss am günstigsten war, betrug der Coefficient nur 53 bis 54 %; in den folgenden Altersjahren nimmt aber der Unterschied fortwährend ab, bis die Sterblichkeit des männlichen Geschlechts in den Altersklassen 10—30 Jahre in Norwegen höher als die durchschnittliche wird, während das weibliche Geschlecht in den Altersklassen 10—25 Jahre wohl nicht ungünstige, aber doch nicht so günstige Sterblichkeitsverhältnisse wie sonst zeigt. Eine nähere Vergleichung der norwegischen Sterblichkeits-Coefficienten für die einzelnen Altersjahre mit den für die anderen Länder berechneten führt zu dem Hauptergebniss, dass die Sterblichkeitsverhältnisse in Norwegen für das männliche und in der Regel auch für das weibliche Geschlecht einige Jahre vor der Pubertätsentwicklung eine etwas ungünstige Tendenz zeigen und dass diese Tendenz bei den Männern ungefähr bis zum dreissigsten Jahre sich fortsetzt, während sie bei dem weiblichen Geschlechte nur im Vergleich mit einzelnen Ländern, also schwächer, hervortritt.

Die Gesammtwirkung der Sterblichkeitsverhältnisse in den einzelnen Altersjahren wird ersichtlich aus einer auf Seite LXXIV und LXXV mitgetheilten Tabelle, worin die Zahl der Ueberlebenden unter 1000 Personen im Alter von bezw. 0, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80 und 90 Jahren nach Verlauf von 10, 20, 30 u. s. w. Jahren angegeben ist. Die aus dieser Tabelle hervorgehenden Verhältniszahlen sind im Vergleich mit anderen Ländern für Norwegen durchgehend günstig, jedoch mit einer Ausnahme, die darin besteht, dass unter 1000 Knaben im zehnten und unter 1000 jungen Männern im zwanzigsten Altersjahr überleben, als nach den gewöhnlichen mittel- und westeuropäischen Verhältnissen der Fall sein sollte. Schon beim vierzigsten Altersjahr ist indessen dieser relative Verlust, der bei den besagten für Norwegen ungünstigsten Ausgangspunkten hervortritt, wieder ersetzt.

Endlich wird in einer Tabelle auf Seite LXXVI nachgewiesen, wie sich die Sterblichkeits-Coefficienten der verschiedenen Altersklassen in den Jahren 1821—1880 entwickelt haben.

Es ergiebt sich daraus, dass die Sterblichkeit im ersten Lebensjahr überhaupt abgenommen hat, wobei auch bemerkt werden muss, dass die Registrirung aller

lebendgeborenen Kinder, selbst wenn der Tod am ersten Tage unmittelbar nach der Geburt stattgefunden hat, unter den Lebendgeborenen und Gestorbenen (statt unter den Todtgeburten), in den späteren Jahren genauer geworden ist.

Eine ähnliche Verminderung der Sterblichkeit ist auch für die zwei folgenden Jahresklassen eingetreten, während die Altersklassen von 3 bis 10 Jahren, so weit aus den vorliegenden Angaben ersichtlich ist, eher ein etwas ungünstigeres Verhältniss zeigen. Die namentlich seit 1859 auftretende Diphtheritisepidemien haben muthmasslich den grössten Anteil an dieser Erscheinung. Doch ist hier zu bemerken, dass die Vergleichung für diese Altersklassen nur bis 1841 zurückgeht.

Die Gesammtsterblichkeit der Alterklassen von 0—10 Jahren hat jedoch nicht unerheblich abgenommen.

In den zwei folgenden zehnjährigen Altersklassen tritt dagegen sowohl für das männliche wie für das weibliche Geschlecht eine merkbare Steigerung der Sterblichkeit hervor. Man wird sich erinnern, dass eben in denselben Altersklassen die Sterblichkeitsverhältnisse in Norwegen ausnahmsweise sich minder günstig im Vergleich mit anderen Ländern stellen. Auch in Bezug auf die Steigerung der Sterblichkeit macht sich das ungünstige Verhältniss in geringerem Grade bei dem weiblichen als bei dem männlichen Geschlechte geltend.

Von dem dreissigsten Altersjahr an zeigt sich im Vergleich mit den früheren Jahren für alle Altersklassen mit Ausnahme der allerältesten des männlichen Geschlechts, für welche die Angaben kaum ganz zuverlässig sind, eine recht erhebliche Verminderung der Sterblichkeit.

Eine Vergleichung der Sterblichkeits-Coefficienten der zehn- bzw. zwanzigjährigen Altersklassen im Anfange dieses Jahrhunderts mit denselben Coefficienten für die Jahre 1871—1881 zeigt in allen Punkten eine bedeutende Besserung dieser Verhältnisse.

Das Hauptergebniss der vorgenommenen Berechnungen kann auf folgende Weise zusammengefasst werden:

Das Gesetz der Vergänglichkeit, das sich in den Lebens- und Sterbetafeln so klar abspiegelt, macht sich in einem überaus starken Grade schon auf der ersten Stufe des Lebens, dann mit abnehmender Stärke bis zum dreizehnten und vierzehnten Jahre und darnach wieder in einem im ganzen genommen immer steigenden Grade geltend — namentlich von etwas vor dem 45sten Jahre an für das männliche und etwas nach demselben Jahre an für das weibliche Geschlecht.

Was im besonderen das norwegische Volk anbelangt, so zeigt es sich, dass es überhaupt unter Verhältnissen lebt, die für die Erhaltung der Lebenskraft sehr günstig sind, und es kann für kein anderes Volk eine längere Lebenszeit nachgewiesen werden.

XXIII

Die Lebensdauer ist dabei auch in steter Zunahme gewesen.

Die Sterblichkeit ist für die meisten Altersklassen bedeutend geringer als die gewöhnliche und hat in einem nicht unerheblichen Grade abgenommen.

In diesen beiden Beziehungen macht sich aber, namentlich für das männliche Geschlecht, eine beachtenswerthe Ausnahme für die Jugendzeit und den ersten Theil des reiferen Alters geltend.

Kristiania im Mai 1888.

A. N. Kiær.

- No. 42. Strafarbeidsanstalter 1885/86. (*Rapport sur les établissements pénitentiaires.*)
 — 43. Norges Handel 1886. (*Tableaux du commerce.*)
 — 44. Rekruteringsstatistik 1886. (*Statistique du recrutement.*)
 — 45. Norges Sparebanker 1886. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
 — 46. Den norske Statstelegraf 1886. (*Statistique des télégraphes de l'État.*)
 — 47. Norges Postvesen 1886. (*Statistique postale.*)
 — 48. Sindssygeeasyernes Virksomhed 1886. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
 — 49. Norges Fiskerier 1886. (*Grandes péches maritimes.*)
 — 50. Norges indenrigske Skibs fart 1885. (*Mouvements du cabotage.*)
 — 51. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1885. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
 — 52. Folkemængdens Bevægelse 1885. (*Mouvement de la population.*)
 — 53. Kommunal Folketælling i Norges Byer 1885. (*Recensement dans les villes.*)
 — 54. Jordbrug og Fædrift 1876—1885. (*Agriculture et élevage du bétail.*)
 — 55. De offentlige Jernbaner 1886/87. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
 — 56. Distriktsfængsler 1885 og 1886. (*Prisons départementales.*)
 — 57. Skiftevæsenet 1885. (*Tableaux des successions et faillites.*)
 — 58. Skolestatistik 1883. (*Statistique de l'instruction publique.*)
 — 59. Norges Skibs fart 1886. (*Tableaux de la navigation.*)
 — 60. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1887. I—II. (*Rapports consulaires.*)
 — 61. Arbejdslønninger 1875, 1880 og 1885. (*Gages des domestiques et salaires des ouvriers.*)
 — 62. Rekruteringsstatistik 1887. (*Statistique du recrutement.*)
 — 63. Norges Handel 1887. (*Tableaux du commerce.*)
 — 64. Fattigstatistik 1884 og 1885. (*Statistique de l'assistance publique.*)
 — 65. Norges Sparebanker 1887. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
 — 66. Norges Postvesen 1887. (*Statistique postale.*)
 — 67. Den norske Statstelegraf 1887. (*Statistique des télégraphes de l'État.*)
 — 68. Livs- og Dødstabeller 18^{71/72}—18^{80/81}. (*Tables de mortalité et de survie 18^{71/72}—18^{80/81}.*)

Hos H. Aschehoug & Co. erholdes ligeledes tilkjøbs følgende af det statistiske Centralbureau udgivne Værker:

Statistique internationale: Navigation maritime. I. Jaugeage des navires. Christiania 1876.
II. Les marines marchandes. Christiania 1881. *III. A. Jaugeage des navires.*
(Renseignements complémentaires.) B. Les marines marchandes 1880—1886. Christiania 1887.

International Skibsfartsstatistik. Tabeller vedkommende Handelsfladerne i Aarene 1850—1886. Kristiania 1887.

Annuaire statistique de la Norvège. Première—Cinquième Année (1879—1884). Kristiania 1879—1884.

Statistisk Aarbog for Kongeriget Norge. Første—Femte Aargang (1880—1884). Kristiania 1881—1884.

Statistisk Aarbog for Kongeriget Norge. Sjette Aargang (1885—1886), Syvende Aargang (1887). — *Annuaire statistique de la Norvège. Sixième Année (1885—1886), Septième Année (1887).* Kristiania 1886—1888.

Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau. Første—Femte Bind (1882—1887). Kristiania 1883—1888. (*Journal du Bureau central de Statistique.*)

Oversigt over Kongeriget Norges geistlige, civile og judicielle Inddeling med Angivelse af Folkemængden efter Folketællingen 31te December 1875. Kristiania 1883. Med Tillæg udgivet 31te Marts 1885.

